

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/८०

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७९/०८०

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

२०८०

सम्पादक मण्डल

संयोजक

थानेश्वर गौतम, सहसचिव

नीति, योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा

सदस्यहरू

उपसचिव, नारायण प्रसाद भट्टराई

शाखा अधिकृत, नरेन्द्र परियार

शाखा अधिकृत, सुसिल पनेरु

शाखा अधिकृत, सुनिल ठकुल्ला

कम्प्युटर

ना.सु. मानवबाबु थापा

क.अ. प्रदीप कुमार यादव

वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन तयारी समिति

२०७९

प्रकाशक:

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौं

छापिएको प्रति: १०००

प्रकाशन मिति: २०८० मंसिर

सर्वाधिकार: प्रकाशकमा

मुद्रक:

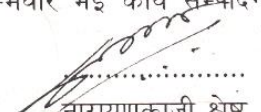
शुभकामना !

समाजमा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जिउधन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु र सुशासन कायम गर्दै समृद्धिको प्रक्रियालाई योगदान पुऱ्याउनु गृह प्रशासनको मुख्य ध्येय रहेको सन्दर्भमा ती उद्देश्य हासिल गर्न नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०७९/०८० सम्पादित कार्यहरू समेटेर तयार पारिएको वार्षिक प्रगति विवरणलाई पुस्तकका रूपमा प्रकाशित गरिएकोमा खुशी लागेको छ।

नेपाल सरकारको प्रमुख अभिभारा सुशासन, विकास, समृद्धि र समाजिक न्याय रहेको सन्दर्भमा जनताले अनुभूति गर्ने तहमा शान्ति, सुरक्षा र अमनचयन कायम हुन सक्दा मात्रै सरकारी लक्ष्य पूरा हुने यथार्थलाई केन्द्रमा राखी यस मन्त्रालयबाट शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्ने तर्फ हरतरहको प्रयास रहेको कुरा विदितै छ। आ.व. २०७९/०८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट सीमित स्रोतसाधनको बावजुद वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र विनियोजित बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन भई सुशासन र मानव अधिकार प्रवर्द्धन, समग्र सुरक्षा व्यवस्थापन, अपराध नियन्त्रण, नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको सुरक्षा, अध्यागमन तथा सीमा व्यवस्थापन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन, पञ्जीकरण र सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन, कारागार व्यवस्थापन, लागू औषध नियन्त्रण लगायतका क्षेत्रमा गरेको प्रगति सहानीय छन। सञ्चार र प्रविधि क्षेत्रमा आएको अदभूत परिवर्तन र विकाससँगै अपराधको बदलिँदो स्वरूपबाट सिर्जित सुरक्षा चुनौतीको सामना गर्दै आतङ्कवाद तथा सङ्गठित अपराध, वित्तीय अपराध, अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याजी), साइबर अपराध, लागू औषधको अवैध ओसारपसार र कारोबार लगायत प्रविधिको प्रयोग गरी हुने सीमा बिहीन (Borderless Crime) सवै प्रकारका अपराधको नियन्त्रण गरी समाजमा शान्ति सुव्यवस्था र अमनचयन कायम गर्ने विषय चुनौतीपूर्ण बन्दै गएको छ। मानवीय मर्यादा र संवेदनशीलतालाई बेवास्ता गरी सामाजिक सञ्जालमार्फत हुने अमर्यादित र संवेदनशील क्रियाकलाप तथा अपराधलाई नियन्त्रण गर्न पराम्परागत पद्धतिबाट सम्भव छैन। तसर्थ गृह प्रशासन सम्बद्ध सवै निकायहरू र कर्मचारीहरू प्रविधिमैत्री हुनु जरुरी हुन्छ। तसर्थ आगामी आ.व.हरूमा सामाजिक सद्भाव, धार्मिक सहिष्णुता र सामाजिक मूल्य मान्यतामा खलल पार्ने क्रियाकलापको सूक्ष्म निगरानी गर्दै सवै प्रकारका अपराध र सोमा हुने अन्तरदेशीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय लगानीलाई निरुत्साहित गर्न यी विषयहरूलाई समेत समेटेर यस मन्त्रालयसँग सम्बद्ध नीति तथा कार्यक्रम, बजेट, योजनाहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न सवै पक्षबाट सहयोग र पहल हुने अपेक्षा गरेको छु।

अन्त्यमा, गृह मन्त्रालयले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशनका माध्यमबाट सम्पादन गरेको कार्यहरू सवै सरोकारवाला बीच आधिकारिक रूपमा सम्प्रेषण हुने र कार्य सम्पादन दस्तावेजको रूपमा व्यवस्थित अभिलेखीकरण हुने भएकाले यस किसिमको विवरण प्रकाशन गर्ने विषय महत्वपूर्ण हुने हुँदा आगामी आ.व.हरूमा समेत निरन्तर प्रकाशन हुने विश्वास लिएको छु। यो वार्षिक प्रगतिलाई पुस्तकका रूपमा प्रकाशन गर्न संलग्न हुने यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय र कर्मचारीप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै भविष्यमा देश र जनताप्रति जिम्मेवार भई कार्य सम्पादन गर्न सवैमा अपिल समेत गर्दछु।

नारायणकाजी श्रेष्ठ
उपप्रधानमन्त्री

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

पत्र संख्या:-

प्राप्त पत्र संख्या र मिति:-

च.नं.:-

सिंहदरवार,

काठमाडौं, नेपाल ।

मिति: २०८०।०८।२९

मन्तव्य

गृह प्रशासनलाई सबल र सक्षम बनाई जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई सुशासन कायम गर्न गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरू क्रियाशिल रहेका छन्। विगत आर्थिक वर्षहरूमा जस्तै आ.व. २०७९/०८० को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनबाट समग्र गृह प्रशासनको मूलभूत लक्ष्य शान्ति, सुव्यवस्था र अमनचयन कायम गर्न सहयोग पुगेको अनुभूति गरेको छु।

आ.व. २०७९/०८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट विनियोजित बजेटको कार्यान्वयन मार्फत सम्पादित प्रमुख कार्यहरूलाई समेटी गृह मन्त्रालयको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशित गरिएको छ। सिमित स्रोत साधनका बावजुद आ.व. २०७९/०८० मा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट सम्पादित कार्यहरू समग्रमा उत्साहप्रद नै रहेको छ। गत आ.व. मा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको वित्तीय प्रगति चालु तर्फ ९८.२९ प्रतिशत र पूँजीगत तर्फ ७१.५२ प्रतिशत भई समग्रका ९६.८५ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ। यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबीच लागू गरिएको कार्य सम्पादन सम्झौता र मूल्याङ्कन प्रणालीले गृह सम्बद्ध पदाधिकारीहरूलाई थप जिम्मेवार बनाई समग्र गृह प्रशासनको लक्ष्य हासिल गर्न सहयोग पुगेको छ। मूलतः नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेट वक्तव्यमा यस मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बुँदाहरू, गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ लगायतका आधारभूत मार्गदर्शक दस्तावेजहरूलाई आधार मानी मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभाग, कार्यालय र सुरक्षा निकायहरूद्वारा यस आ.व.मा सम्पादित कार्यहरू सन्तोषजनक रहेका छन्।

कार्य सम्पादन करार सम्झौता भए बमोजिम जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट औसतमा ८६.५ प्रतिशत कार्य सम्पादन भएको छ। ७७ वटै प्रमुख जिल्ला अधिकारीले गरेको कार्य सम्पादनस्तर अनुसारको योग्यताक्रमलाई प्रगति विवरणमा समेटिएको छ। भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी, शीतलहर लगायत प्राकृतिक विपत्तिबाट प्रभावित जनतालाई तत्काल खोज, उद्धार, राहत तथा परिपूरणका कार्यहरू गरिएका छन्। सिमित स्रोतसाधनको अधिकतम प्रयोग गर्ने सन्दर्भमा औचित्य र आवश्यकताका आधारमा बहुवर्षीय परियोजनाहरू स्वीकृत गरिएको छ। नागरिकको बायोमेट्रिक सूचनालाई एकीकृत र बुहआयामिक बनाउन ७७ वटै जिल्लामा अभियानको रूपमा सञ्चालित राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ। अध्यागमन तथा सीमा प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्ने कार्य जारी छ। कारागारहरूलाई सुधार गृहको रूपमा रूपान्तरण गर्ने कार्य महत्वपूर्ण रहेको छ। शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन, अपराधको बदलिदो स्वरूपबाट समाजमा सृजित समस्याको निराकरण तथा प्रमाणमा आधारित अनुसन्धान, तहकिकात र अभियोजन प्रणालीमा सुधार भएको छ। भत्केका, हराएका तथा जीर्ण अवस्थामा रहेका सीमाको पुर्ननिर्माण, खोजी र संरक्षण तथा समग्र सीमा सुरक्षा व्यवस्थापन कार्य प्रशंसनीय छ। उपर्युक्त प्रयास, सुधार र उपलब्धिका बावजुद गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सेवालालाई जनमुखी तथा प्रविधिमैत्री बनाई छिटो, छरितो र गुनासोरहित बनाउन थप प्रयास गर्नुपर्ने देखिन्छ।

अन्त्यमा, मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको उपलब्धि समेटी प्रकाशित यस वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन संस्थागत संस्मरणको दस्तावेजको रूपमा रहने तथा सोको अभिलेखीकरण हुने र मन्त्रालयको कार्यको विषयमा जानकारी राख्न चाहने सबैलाई उपयोगी समेत हुने विश्वास लिएको छु। साथै प्रस्तुत प्रतिवेदनमा आधिकारिक तथ्याङ्क र सूचना उपलब्ध गराउने सबै निकाय तथा प्रतिवेदन तयार गर्ने कार्यमा संलग्न हुनु हुने महाशाखा प्रमुख लगायत सबै कर्मचारीलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

दिनेश भट्टराई
सचिव

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

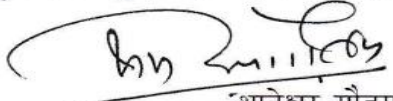
सम्पादकीय

नागरिकको सुसूचित हुने संवैधानिक हकको रक्षा गर्न, संस्थागत जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को उल्लेखित प्रशासनिक कार्य संचालन गर्दा पालना गर्नुपर्ने शर्त बमोजिमको कार्य सुनिश्चित गर्न तथा पारदर्शिता कायम गर्न समेत सोही ऐनको दफा ४१ को व्यवस्था बमोजिम गृह मन्त्रालयले आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको छ।

यो प्रतिवेदनले मूलतः १५ औं आवधिक योजना, नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बजेटमा उल्लेखित गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूसँग सम्बन्धित बुँदाहरू र गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना २०७८ को प्रगतिलाई समेटेको छ। गृह मन्त्रालयका महाशाखा-शाखाहरू विभागहरू सुरक्षा निकायहरू र जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू सँग वार्षिक कार्य सम्पादन करार सम्झौता भए बमोजिमको प्रगतिलाई संक्षिप्त रूपमा प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ।

गृह अन्तर्गतका निकायहरूको अवस्थिति तथा फैलावट देशका सबै जिल्ला, स्थानीय तहसम्म फैलिएको कारण सबै निकायहरूबाट सम्पादन भएका कार्यको विवरण समयमा प्राप्त हुन नसक्दा यो प्रगति प्रतिवेदन प्रकाशनमा केही समय लाग्न गएको छ। यो प्रतिवेदनले समग्र गृह प्रशासनको वर्तमान अवस्थाको चित्रण गरेको छ। देशको समग्र शान्ति सुरक्षाको अवस्था, अपराधको प्रकृति र नियन्त्रणको अवस्था, विपद् व्यवस्थापन, अध्यागमन र सीमा व्यवस्थापन, कारागार व्यवस्थापन, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापन, कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन, अनुचित लेनदेन(मिटर ब्याजी) सम्बन्धी समस्या लगायतका क्षेत्रमा गृह सम्बद्ध निकायहरूबाट सम्पादित कार्यहरूलाई वस्तुगत रूपमा सूचिवद्ध गरी संस्थागत स्मरणको लागि अभिलेखीकरण गर्न सहयोग पुगेको छ। गृह सम्बद्ध निकायहरूबाट भएका कार्यहरू, सार्वजनिक सेवा प्रवाहका क्रममा देखिएका सबल-दुर्बल पक्ष, समस्या-चुनौती तथा भावी योजना समेत समेटिएको हुँदा यो प्रतिवेदन सबै सरोकारवाला निकायहरूको लागि भावी रणनीति बनाउन समेत सहयोगी हुने कुरामा विश्वस्त छौं।

अन्त्यमा यो प्रतिवेदन तयारीका क्रममा प्रत्यक्ष संलग्न कर्मचारीहरू योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा प्रमुख उपसचिव नारायण प्रसाद भट्टराई, शाखा अधिकृतहरू क्रमशः नरेन्द्र परियार, सुनिल ठकुरा र सुसिल पनेरु, ना.सु. मानव बाबु थापा र क.अ. प्रदीप कुमार यादवका साथै प्रतिवेदनका लागि सूचना तथा तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु हुने सबै निकाय तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरू समेत धन्यवादका पात्र हुनु हुन्छ। यो प्रतिवेदन तयारी गर्दा सकेसम्म त्रुटी रहित बनाउने कोशिस गरिएको छ, तथापी टाईपिङ्ग र व्याकरणजन्य त्रुटी हुने सक्ने कुरालाई मानवीय कमजोरीको रूपमा स्वीकारिएको छ।

शम्भु श्रेष्ठ

शम्भु श्रेष्ठ

संयोजक

प्रतिवेदन सम्पादन मण्डल

सङ्क्षिप्त शब्दावली

प्रमनि	: प्रहरी महानिरीक्षक
प्रअमनि	: प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक
प्रनामनि	: प्रहरी नायब महानिरीक्षक
प्रबउ	: प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक
प्रउ	: प्रहरी उपरीक्षक
प्रनाउ	: प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रनि	: प्रहरी निरीक्षक
प्रवनानि	: प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक
प्रनानि	: प्रहरी नायब निरीक्षक
प्रसनि	: प्रहरी सहायक निरीक्षक
प्रवह	: प्रहरी वरिष्ठ हवलदार
प्रह	: प्रहरी हवलदार
प्रसह	: प्रहरी सहायक हवलदार
प्रज	: प्रहरी जवान
प्रा.प्र.ज.	: प्राविधिक प्रहरी जवान
प्रकास	: प्रहरी कार्यालय सहयोगी
सप्रमनि	: सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षक
सप्रअमनि	: सशस्त्र प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक
सप्रनामनि	: सशस्त्र प्रहरी नायब महानिरीक्षक
सप्रबउ	: सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक
सप्रउ	: सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक
सप्रनाउ	: सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक
प्रा.स.प्र.ना.उ.	: प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायब उपरीक्षक

सप्रनि	: सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक
प्रा.स.प्र.नि.	: प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक
सप्रबनानि	: सशस्त्र प्रहरी बरिष्ठ नायब निरीक्षक
सप्रनानि	: सशस्त्र प्रहरी नायब निरीक्षक
प्रा.स.प्र.ना.नि.	: प्राविधिक सशस्त्र प्रहरी नायब निरीक्षक
सप्रसनि	: सशस्त्र प्रहरी सहायक निरीक्षक
सप्रवह	: सशस्त्र प्रहरी बरिष्ठ हवलदार
सप्रह	: सशस्त्र प्रहरी हवलदार
सप्रसह	: सशस्त्र प्रहरी सहायक हवलदार
सप्रज	: सशस्त्र प्रहरी जवान
सप्रप	: सशस्त्र प्रहरी परिचर
ADPC	: ASIAN DISASTER PREPAREDNESS CENTER
AFES	: AUTOMATED FINGERPRINT ENROLLMENT SYSTEM
AFIS	: AUTOMATED FINGERPRINT INFORMATION SYSTEM
API	: APPLICATION PROGRAMMING INTERFACE
CAP	: CRIME ACTION PLAN
PAC	: PROFESSIONAL ACTIVITIES CYCLE
CCIMS	: CENTRALIZED CITIZENSHIP INFORMATION MANAGEMENT SYSTEM
CCMS	: CITIZENSHIP COMPLAINTS MANAGEMENT SYSTEM
CCTV	: CLOSED CIRCUIT TELEVISION
CDR	: CALL DETAIL RECORD
CDRMP	: COMPREHENSIVE DISASTER RISK MANAGEMENT PROGRAMME
CEDTMS	: DRUG CHEMICAL AND EXPLOSIVES TRACKING AND MANAGEMENT SYSTEM
CIMS	: CITIZENSHIP INFORMATION MANAGEMENT SYSTEM

CMSE	: CIVIL MILITARY SUPPORT ELEMENT
DFID	: DEPARTMENT FOR INTERNATIONAL DEVELOPMENT
DRRP	: DISASTER RISK REDUCTION PORTAL
DTS	: DOCUMENT TRACKING SYSTEM
GCMS	: GAS CHROMATOGRAPHY MASS SPECTROMETER
HPTLC	: HIGH-PERFORMANCE THIN LAYER CHROMATOGRAPHY
ICCPR	: THE UNITED NATIONS INTERNATIONAL COVENANT ON CIVIL AND POLITICAL RIGHTS
INSARAG	: INTERNATIONAL SEARCH AND RESCUE ADVISORY GROUP
LC	: LETTER OF CREDIT
NCIC	: NATIONAL CRIME INFORMATION CENTER
NDRRMA	: NATIONAL DISASTER RISK REDUCTION AND MANAGEMENT AUTHORITY
PIF	: PUBLIC INVESTMENT FUND
PMIS	: PRISONERS MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM
RAS	: RAPID ASSESSMENT SURVEY
SOCO	: SCENES OF CRIME OFFICER
TVRS	: TACTICAL VOICE RECOGNITION SYSTEM
UNCAT	: THE CONVENTION AGAINST TORTURE AND OTHER CRUEL, INHUMAN OR DEGRADING TREATMENT OR PUNISHMENT
UNDP	: UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME
UNDRR	: UNITED NATIONS OFFICE FOR DISASTER RISK REDUCTION
UNMISS	: UNITED NATIONS MISSION IN SOUTH SUDAN
UNTOC	: THE UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME

विषयानुक्रम

परिच्छेद-एक.....	१
परिचय.....	१
१.१ गृह मन्त्रालय.....	१
१.१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.१.२ दृष्टिकोण.....	१
१.१.३ लक्ष्य.....	१
१.१.४ उद्देश्य.....	१
१.१.५ कार्यहरू.....	२
१.१.६ गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र.....	४
१.१.७ गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष ऐन, नियम, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू.....	४
१.१.८ गृह मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना.....	८
१.२ गृह मन्त्रालय मातहतका महाशाखा/शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू.....	९
१.२.१ गृह मन्त्रालयको प्रगति समीक्षा.....	९
१.२.२ गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र अवस्था.....	९
१.३ गृह मन्त्रालय अन्तर्गत महाशाखा-शाखाहरूले आ.व. २०७९/८० मा सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कार्यहरू तथा प्रगतिको विवरण.....	१३
१.३.१ नीति योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा.....	१३
१.३.२ कानून महाशाखा.....	१६
१.३.३ प्रशासन महाशाखा.....	१८
१.३.४ विपद तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा.....	२२
१.३.५ आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा.....	२८
१.३.६ सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा.....	३३
परिच्छेद-दुई.....	३८
गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग/निकायहरूको परिचय तथा वार्षिक प्रगति.....	३८
२.१ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण.....	३८
२.२ नेपाल प्रहरी.....	४५
२.३ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल.....	६७

२.४ अध्यागमन विभाग.....	८८
२.५ राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग.....	९५
२.६ कारागार व्यवस्थापन विभाग.....	११५
२.७ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग.....	१२५
२.८ नेपाल हज समितिको सचिवालय.....	१३१
२.९ प्रहरी किताब खाना.....	१३४
२.१० समरजंग कम्पनी कार्यालय सिंहदरवार.....	१४१
२.११ जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय.....	१४३
परिच्छेद-तीन.....	१४४
जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू.....	१४४
परिच्छेद-चार.....	१५१
प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS)	१५१
४.१ पृष्ठभूमि.....	१५१
४.२ कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन.....	१५१
४.३ कार्यसम्पादन सम्झौता र जिल्लामा परेको प्रभाव.....	१५४
४.४ चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू.....	१५५
४.४.१ पृष्ठभूमि.....	१५५
४.४.२ जिल्ला वर्गीकरण.....	१५७
४.४.३ नतिजा क्षेत्र कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप.....	१५८
४.४.४ त्रैमासिक मूल्याङ्कन.....	१५८
४.४.५ पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन.....	१५८
४.४.६ कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण.....	१५८
४.४.७ कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्यामा परिमार्जनः.....	१५८
परिच्छेद-पाँच.....	१६०
नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट र समयबद्ध क्रियाकलापहरू.....	१६०
५.१ गृह मन्त्रालय र मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा सञ्चालन गरिने प्रमुख कार्यक्रम तथा बजेट विवरण.....	१६०
५.१.१ पृष्ठभूमि.....	१६०
५.१.२ नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बुँदाहरू.....	१६०

५.१.३ आ.व. २०७९/८० को बजेट वक्तव्यमा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बजेट तथा कार्यक्रमहरू.....	१६२
५.१.४ शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण.....	१६५
५.२ नतिजासूचक र समयबद्ध क्रियाकलापहरू (MILESTONES).....	१७३
५.२.१ रूपान्तरणकारी तथा प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम (P1) को प्रगति अवस्था.....	१७३
५.२.२ पन्ध्रौँ योजनाको नतिजासूचकमा भएको प्रगति.....	१७३
५.२.३ आ.व. २०७९/०८० को लागि तोकिएका माइलस्टोनको प्रगति अवस्था.....	१७४
५.२.४ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन).....	१७४
परिच्छेद-छ.....	१८९
६.१ गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को प्रगति समीक्षा.....	१८९
क. नीतिगत र कानुनी सुधार.....	१९०
ख. कार्यविधि तथा मापदण्डहरू.....	१९३
ग. शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण.....	१९७
घ. सङ्गठनात्मक सुधार एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माण.....	२०१
ङ. जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास.....	२११
च. विपद् व्यवस्थापन.....	२१३
छ. सेवा प्रवाह र सुशासन.....	२१८
ज. अध्ययन, अनुसन्धान तथा सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन.....	२२२
झ. समन्वय तथा सहजीकरण.....	२३६
ञ. आर्थिक अनुशासन र सदाचार.....	२३७
ट. कार्ययोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन.....	२३८
अनुसूचीहरू.....	२३९
अनुसूची १: वि.सं. २०४७ देखि हालसम्मका माननीय गृह मन्त्रीज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल.....	२३९
अनुसूची २: वि.सं. २००७ देखि हालसम्मका गृह सचिवज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल.....	२४०
अनुसूची ३: गत आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा.....	२४२
अनुसूची ४: आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा.....	२४२
अनुसूची ५: गृह मन्त्रालयका सचिवालय, महाशाखा तथा शाखाहरूको सम्पर्क नम्बरहरू.....	२४३
अनुसूची ६: जिल्ला प्रशासन कार्यालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूका फोन नम्बरहरू.....	२४४
अनुसूची ७: कार्यसम्पादन सम्झौता.....	२५१
अनुसूची ८: वर्गीकृत जिल्लाहरूको सूची.....	२५२

अनुसूची ९: 'क' वर्गका जिल्लारूको कार्यसम्पादन सूचक.....	२५३
अनुसूची १०: 'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक.....	२५७
अनुसूची ११: 'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक.....	२६१
अनुसूची १२: CPAS कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या.....	२६५
अनुसूची १३: कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रासाङ्ग अनुसार जिल्लाहरूको.....	२७१
अनुसूची १४: कार्यसम्पादनमा सर्वोत्कृष्ट अंक हाँसिल गर्ने जिल्लाको लब्धांकपत्र.....	२७२
अनुसूची १५: समितिको नामावली.....	२७३

तालिकाहरूको सूची

तालिका १.२.१: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति(रु. हजारमा).....	९
तालिका १.२.२: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको बजेट उपशीर्षक अन्तर्गतवित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति..... (रु.हजारमा).....	१०
तालिका १.२.३: गृह मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना एवं निकायहरूको प्रगति विवरण (विभागतर्फको बाहेक).....	१२
तालिका १.२.४: मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखाको प्रगति विवरण.....	१६
तालिका १.२.५: गुनासोको अवस्था.....	२१
तालिका १.२.६: पदस्थापना तथा सरुवा पद अनुसारको संख्यात्मक विवरण ।	२२
तालिका १.२.७: विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखाको प्रगति.....	२४
तालिका १.२.८: अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँ चबुझ आयोग, २०७९	३१
तालिका १.२.९: सीमा तथा अध्यागमन शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू	३७
तालिका २.१.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल).....	३९
तालिका २.१.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति.....	४०
तालिका २.१.३: आ.व.२०७९।०८० को वित्तीय प्रगति विवरण (परिचालन योग्य अख्तियारी अनुसार) (अंक हजारमा).....	४२
तालिका २.२.१: नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण	४६
तालिका २.२.२: नेपाल प्रहरीको पदपूर्ति विवरण (आ.व. २०७९।०८०).....	४७
तालिका २.२.३: रिक्त दरबन्दी विवरण (आ.व. २०७९।०८०)	४८
तालिका २.२.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरू (MILESTONE) को २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण:.....	४९
तालिका २.२.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण	५४
तालिका २.२.६: विगत पाँच वर्षको प्रहरी कार्य तर्फको विश्लेषण सवारी कारवाही तथा राजश्व सङ्कलन	६३

तालिका २.२.७: अवैध सुन चाँदी बरामद तर्फ राजश्व सङ्कलन.....	६४
तालिका २.२.८: अवैध नदीजन्य पदार्थ बरामद तथा पक्राउ सम्बन्धी विवरण	६५
तालिका २.३.१: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति तथा खाली २०८० आषाढ मसान्तसम्म)	६९
तालिका २.३.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण.....	७०
तालिका २.३.३: आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण.....	७०
तालिका २.३.४: भर्ना तथा नियुक्ती	७३
तालिका २.३.५: विभागीय कारवाही सम्बन्धी विवरण:.....	७४
तालिका २.३.६: यू.एन. मिशन तथा विदेश तालिममा सहभागी संख्या.....	७५
तालिका २.३.७: स्वदेश तालिममा सहभागी संख्या	७५
तालिका २.३.८: राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा नेपाल एपिएफ क्लबका खेलाडीहरूले प्राप्त गरेका पदक	७६
तालिका २.३.९: अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा नेपाल एपिएफ क्लबका खेलाडीहरूले प्राप्त गरेका पदक	७६
तालिका २.३.१०: नेपाल एपिएफ अस्पतालबाट प्रदान गरिएका स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण:.....	७७
तालिका २.३.११: सवारी साधनहरू तथा जिन्सी सामानहरू लिलाम बिक्री बापत राजस्व दाखिला गरेको रकम	७७
तालिका २.३.१२: एल.आर.पि. तथा फोर्समार्च परिचालन संख्या	७८
तालिका २.३.१३: अन्य डिउटी	७८
तालिका २.३.१४: भि.आई.पि., कुटनीतिक नियोग, कारागार सुरक्षा बेश र आयोजना सुरक्षामा तैनाथी	७८
तालिका २.३.१५: हातहतियार बरामद	७९
तालिका २.३.१६: लागूऔषध बरामद	७९
तालिका २.३.१७: अवैध क्रियाकलापमा संलग्न व्यक्ति नियन्त्रण.....	८०
तालिका २.३.१८: हवाई दुर्घटना	८०
तालिका २.३.१९: सडक दुर्घटना.....	८०
तालिका २.३.२०: आगलागी.....	८१
तालिका २.३.२१: बाढी/नदी तथा तालमा बगाएको/डुबेको	८१
तालिका २.३.२२: पहिरो	८१
तालिका २.३.२३: वन्यजन्तु उद्धारको विवरण.....	८२
तालिका २.३.२४: वातावरणलाई स्वच्छ तथा सफा राख्ने उद्देश्य स्वरूप सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका इकाईहरूमा वृक्षारोपण गरिएको विवरण.....	८२
तालिका २.३.२५: बि.ओ.पि. स्थापना	८३

तालिका २.३.२६: आ.व. ०७९/८० मा स्थापना भएका बि.ओ.पि.हरू.....	८३
तालिका २.३.२७: काउन्टरपार्टस मिटिङ्ग: नेपाल-भारत.....	८४
तालिका २.३.२८: काउन्टरपार्टस मिटिङ्ग: नेपाल-चीन.....	८४
तालिका २.३.२९: सीमा गस्ती सम्बन्धी विवरण.....	८४
तालिका २.३.३०: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालबाट बरामद चोरी तस्करीका सामानको मूल्य:.....	८५
तालिका २.३.३१: सीमा ईलाकामा मानव बेचबिखन उद्धार सम्बन्धी विवरण.....	८५
तालिका २.३.३२: दशगजा अतिक्रमण हुन नदिन गरिएका कार्यहरू.....	८५
तालिका २.३.३३: सीमा नाका निगरानीको लागि स.प्र.बल, नेपालबाट जडान भएका सि.सि. क्यामेराको विवरण.....	८६
तालिका २.३.३४: नेपालतर्फ स्थापना भएका HELP DESK को संख्यात्मक विवरण.....	८६
तालिका २.३.३५: विद्यालय/क्लब/समुदाय तथा अन्य संघ संस्थाहरूमा विपद् सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालनको विवरण.....	८६
तालिका २.३.३६: विपद् व्यवस्थापनसँग कृत्रिम अभ्यास (SIMULATION EXERCISES) को विवरण:.....	८७
तालिका २.४.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल).....	९०
तालिका २.४.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण:.....	९१
तालिका २.४.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण: (रु हजारमा).....	९१
तालिका २.४.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण.....	९२
तालिका २.४.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:.....	९२
तालिका २.५.१: जनशक्ति विवरण स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति (स्थायी र करारतर्फ).....	९८
तालिका २.५.२: जनशक्ति विवरण: स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी र करारतर्फ.....	९९
तालिका २.५.३: सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना (SSSPCR) को आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा कार्यरत कर्मचारी विवरण:.....	९९
तालिका २.५.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण:.....	१०१
तालिका २.५.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण (रकम रु. हजारमा).....	१०५
तालिका २.५.६: २०८० असार मसान्तमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या:.....	१०९
तालिका २.५.७: राष्ट्रिय परिचयपत्र तर्फ: CUMMULATIVE FIGURE.....	१११

तालिका २.५.८: पञ्जीकरण कार्यक्रमतर्फ:२०७४ सालदेखि २०८० असार मसान्तसम्म अनलाइनमार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताको समग्र विवरण: CUMMULATIVE FIGURE.....	११२
तालिका २.५.९: सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको वर्ग अनुसार संख्या र भत्ता दर.....	११३
तालिका २.६.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल): कारागार व्यवस्थापन विभागको सँगठनात्मक संरचना र दरबन्दी.....	११६
तालिका २.६.२: कारागार कार्यालयहरूको दरबन्दी विवरण:	११७
तालिका २.६.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण:.....	११८
तालिका २.६.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:.....	११८
तालिका २.६.५: निर्माणधिन कारागार कार्यालयहरूको भवन निर्माण भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको तालिका:...	१२०
तालिका २.६.६: मुलुकभरका कारागार र बालसुधार गृहमा रहेका कैदीबन्दीहरूको विवरण (२०८० असार मसान्त).....	१२२
तालिका २.६.७: मुख्य मुख्य कसुरको प्रकृति (प्रतिशतमा).....	१२२
तालिका २.६.८: कारागारमा रहेका बन्दीहरूको विभिन्न समयको विवरण:.....	१२३
तालिका २.७.१: कर्मचारी दरबन्दी विवरण	१२६
तालिका २.७.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण.....	१२७
तालिका २.७.३: विभागका मुख्य मुख्य सूचकहरू र त्यस अनुसारको प्रगती विवरणहरू:-.....	१२९
तालिका २.७.४: आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ र २०७९/०८० को मुख्य मुख्य सूचकहरूको तुलनात्मक उपलब्धिहरूको अवस्था.....	१२९
तालिका २.९.१: किताबखानाको जनशक्ति विवरण	१३६
तालिका २.९.२: आ.व. २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:	१३६
तालिका २.९.३: अघिल्लो ५ वर्षको विविध क्षेत्रगत प्रगतिको संक्षिप्त विवरण:.....	१३८
तालिका ३.१ आ.व. ०७८/७९ र ०७९/८० को CPAS को तुलनात्मक वार्षिक नतिजा.....	१४६
तालिका ४.२.१: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर.....	१५२
तालिका ४.२.२: कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट पाँच जिल्लाहरू.....	१५२
तालिका ४.२.३: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर.....	१५३
तालिका ४.२.४: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर.....	१५४

तालिका ४.४.२.१: जिल्ला वर्गीकरण.....	१५७
तालिका ५.१.४.१: शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण.....	१६५
तालिका ५.१.४.२: बजेट सारांश (रकम रु. लाखमा).....	१७२
तालिका ५.१.४.३: वैदेशिक ऋण तथा अनुदानको विनियोजन:.....	१७२
तालिका ५.२.२.१: पन्ध्रौं योजनाका नतिजासूचकको प्रगति अवस्था.....	१७३
तालिका ५.२.४.१: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन).....	१७५
तालिका ५.२.४.२: आ.व.२०८०/०८१ का लागि निर्धारण गरिएका कार्यसम्पादन सूचकहरू (KPI)	१८७
तालिका ६.१.१: गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को कार्यान्वयनको प्रगति अवस्था.....	१९०

कार्यकारी सारांश

- ✘ मन्त्रालयमा रहेका विगतमा वितरण भएका सबै अंगीकृत नेपाली नागरिकता सम्बन्धी अभिलेखहरूलाई CIMS मा अभिलेखीकरण गरिएको छ।
- ✘ विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२० मा संशोधन भई २०८०/०२/०१ गते बाट कार्यान्वयनमा आएको छ।
- ✘ गाँजाको औषधीय गुणको अध्ययन गर्न नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्सँग सम्झौता भई प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्राप्त भएको छ।
- ✘ कोशी प्रदेश, मधेश प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशमा अनुचित लेनदेन (मिटरब्याजी) बिरुद्ध उजुरीका सम्बन्धमा स्थलगत अध्ययन गरिएको छ।
- ✘ अनुचित लेनदेन (मिटरब्याजी पीडितहरूको) समस्या न्यूनीकरण गर्नका लागि मौजुदा कानूनमा संशोधन भई मुलुकी संहिता सम्बन्धी केही नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश मिति २०८०/०१/२० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भई कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- ✘ पूर्व न्यायधीश गौरीबहादुर कार्कीको अध्यक्षतामा अनुचित लेनदेन (मिटरब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९ गठन भएको र तत्पश्चात जिल्ला प्रशासन कार्यालयले प्रभावकारी रूपमा कार्य गरी हालसम्ममा मधेशका ८ जिल्लामा २१५३५, पश्चिम नवलपरासीमा १८३२ र बाँकी अन्य जिल्लामा ४६०३ गरी कुल निवेदन २८००० परेकोमा मेलमिलाप तथा फछ्यौट ५०३२ रहेको र मिति २०८०/०७/१५ गते सम्ममा २१२ बिगाहा ४ कठ्ठा १७ धुर (७७४) कित्ता जग्गा साहुबाट सम्बन्धित जग्गा धनीलाई फिर्ता गरिएको छ।
- ✘ नक्कली भुटानी शरणार्थी प्रकरणको अनुसन्धान गरी मुद्धा दायर भएकोमा अदालतमा बिचाराधीन अवस्थामा रहेको छ।
- ✘ विदेशस्थित कुटनीतिक नियोगबाट जारी हुने हस्तलिखित भिसालाइ प्रतिस्थापन गरी ETA (Electronic Travel Authorization) सञ्चालनमा ल्याइएको छ।
- ✘ ललिता निवास जग्गा प्रकरणमा अनुसन्धान सम्पन्न गरी मुद्धा दायर गरी मुद्धा बिचाराधीन अवस्थामा रहेको छ।
- ✘ त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट लुकाई छिपाई गैर कानुनी रूपमा ल्याएको सुन सम्बन्धी बिषयको सुनको अवैध पैठारी (तस्करी) सम्बन्धि छानविन आयोग, २०८० गठन भई कार्य गरिरहेको छ।
- ✘ भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको पनौतीमा राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको भवन लगायतका पूर्वधार निर्माण गर्ने सम्बन्धमा मन्त्रिपरिषदबाट स्वीकृति लिई भवन निर्माणको क्रममा रहेको छ।
- ✘ आ.व. २०७९/०८० मा दार्चुलाको टिकर सहित २३ वटा स्थानमा सीमा सुरक्षा पोष्ट (BOP) स्थापना भई हालसम्म २५२ वटा BOP स्थापना भएको छ।

- ✘ आ.व. २०८०/०८१ को लागि गृह सचिव र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबीच हुने **कार्यसम्पादन सम्झौता परिमार्जन कार्यदलको प्रतिवेदन, २०८०** स्वीकृत गरी स्वचालित रूपमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन हुने प्रणाली CDO Performance Appraisal System (CPAS) को विकास गरी कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- ✘ आगामी १६ औं योजना तर्जुमाको सिलसिलामा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको विषय क्षेत्र समेटी प्रारम्भिक दस्तावेज तयार पारी राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको छ।
- ✘ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा गृह मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको तर्फबाट विभिन्न क्रियाकलाप, माइलस्टोन तथा सूचकहरू तयार गरी प्रविष्टि गरिएको र सोको प्रगति प्रणालीमा मासिक रूपमा प्रविष्टि गरिएको छ।
- ✘ आ.व. २०८०/०८१ को लागि गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, मध्यमकालिन खर्च संरचना (MTEF) र बजेट निर्माण गरिएको छ।
- ✘ आ.व. २०८०/०८१ को लागि माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्री र गृह सचिवज्यूबीच, श्रीमान् गृह सचिवज्यू, महाशाखा प्रमुख, विभागीय प्रमुख र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूबीच हुने वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौताको मस्यौदा तयार गराई सम्झौता गर्ने कार्य सम्पन्न भई सोही बमोजिम कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन भईरहेको छ।
- ✘ हस्तलिखित नागरिकता वितरण हुँदै आएका थप ४ कार्यालयहरूमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) मार्फत नागरिकता जारी, विवरण व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- ✘ प्रमुख जिल्ला अधिकारीको पदस्थापन वा सुरुवा गर्ने वा कामकाज खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- ✘ सशस्त्र द्वन्द्वकालका घाइते/अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा “माओवादी सेनाका घाइते अपाङ्ग लडाकुहरू, सशस्त्र द्वन्द्व, ऐतिहासिक जनआन्दोलन र मधेश आन्दोलनका घाइते अपाङ्गहरूका लागि पुनर्स्थापन एवं हेरचाह निर्देशिका, २०६८ को दोस्रो संशोधन बमोजिम विशिष्ट श्रेणी २८६ जनालाई मासिक रु १८ हजारका दरले जम्मा ६ करोड १७ लाख ७६ हजार, प्रथम श्रेणी ४३४ जनालाई मासिक ४ करोड ६८ लाख ७२ हजार र दोस्रो श्रेणी ३५७ जनालाई मासिक रु ४ हजारका दरले जम्मा रु १ करोड ७१ लाख ३६ हजार रकम वितरणको लागि निकास भएको छ।
- ✘ पाँचथर, डडेल्धुरा, डोटी, ईलाम, सुनसरी, सप्तरी लगायत १३ जिल्लाका १४५ स्थानीय तहमा रहेका करीब १०,८३३ वटा सार्वजनिक संरचनाहरूको Rapid Visual Screening Survey सम्पन्न गरी उक्त सर्वेबाट सार्वजनिक भवनको सवलिकरणका लागि लगानी प्राथमिकता सूची तयार गरिएको र Geo-referenced platform मा नक्शाङ्कन भएको छ।
- ✘ वाढी प्रभावित कञ्चनपुर, सप्तरी, बर्दिया, बाँके, कैलाली, रौतहट गरी ६ जिल्लाका १३ वटा पालिकाहरूका विभिन्न जोखिमयुक्त ३४ स्थानहरूमा Automatic Audio Emergency warning and notification System (Siren System) जडान कार्य सम्पन्न भएको छ।

- ✘ विदेश स्थित कुटनितिक नियोगबाट जारी हुने हस्तलिखित भिसालाइ प्रतिस्थापन गरी ETA (Electronic Travel Authority) सञ्चालनमा आएको छ।
- ✘ २०८० असार मसान्तसम्म नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद्को निर्णय बमोजिम मानवसेवा आश्रम लगायत अन्य ३ आश्रम र सबै स्थानीय तहसमेतलाई उपलब्ध गराईएको निकास सहित रु.१ खर्ब ८ अर्ब ४ करोड १४ लाख ७० हजार ८ सय १० रुपैयाँ सामाजिक सुरक्षा भत्ता पठाइएको छ। हाल सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको कुल संख्या ३८ लाख १ सय ९ जना रहेको छ।
- ✘ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा (VERSP-MIS) संग्रहित नागरिकका सूचना तथा तथ्याङ्कको आन्तरिक तथा बाह्य जोखिमबाट सुरक्षा गर्न तथा गोपनीयता कायम गर्न VERSP-MIS प्रयोग गर्दा Virtual Private Network (VPN) अनिवार्य गरिएको छ। हाल ६६४८ वटा वडा कार्यालय र ७५३ स्थानीय तहमा VPN जडान गरी कार्यान्वयन भईरहेको छ।
- ✘ राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन गर्ने कार्य आ.व. २०७९।०८० मा विवरण दर्ता अभियान मार्फत ३०,४८,५२९, इकाई मार्फत २०,३१,१६७ गरी कुल दर्ता ५०,७९,६९६ भएको छ। हाल सम्म राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन गर्ने कार्य १३,१५४,७४२ रहेको छ।
- ✘ बन्दीहरूको स्वास्थ्य उपचारलाई थप व्यवस्थित गर्न स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम अन्तर्गत १५४९ जना बन्दीको स्वास्थ्य बीमा बोर्डबाट नामनामेसी तयार गरिएको छ।
- ✘ कारागारमा रहेका कैदी बन्दीहरूको फोटो सहितको परिचय पत्र लागू गरिएको छ।
- ✘ विभिन्न व्यक्तिहरूले कसूरजन्य सम्पत्ति आर्जन गरी विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूमा जम्मा गरेको जम्मा मौज्जात रकम २ करोड ४६ लाख १६ हजार ७४५ रुपैयाँ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषमा जम्मा भएको छ।

परिच्छेद-एक

परिचय

१.१ गृह मन्त्रालय

१.१.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा २००७ सालको राजनैतिक परिवर्तनपश्चात् देशको आन्तरिक कार्यको व्यवस्थापन हेर्ने गरी गृह मन्त्रालयको स्थापना भयो। वि.सं.२०१७ सालमा पञ्चायती व्यवस्थाको स्थापनापछि गृह मन्त्रालयको नाम परिवर्तन गरी गृह पञ्चायत मन्त्रालय बनाइयो। वि.सं. २०१८ सालमा नेपाललाई १४ अञ्चल ७५ जिल्लामा विभाजन गरी अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको व्यवस्था भयो। स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लागू भएपछि अञ्चलाधीश र प्र.जि.अ.को काम, कर्तव्य र अधिकार कानुनी रूपमा व्यवस्थित गरियो। वि.सं. २०३७ सालमा गृह मन्त्रालयबाट पञ्चायत सम्बन्धी काम छुट्ट्याई सो सम्बन्धी काम हेर्ने छुट्टै स्थानीय विकास मन्त्रालयको गठन भएपछि गृह मन्त्रालयको मुख्य कार्यभार शान्ति सुव्यवस्था र स्थानीय प्रशासन रहन गयो।

“मुलुकमा शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु” गृह प्रशासनको मुख्य उद्देश्य हो। गृह प्रशासनलाई सबल र सक्षम बनाई जनतामा सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाई सुशासन कायम गर्न गृह मन्त्रालय मातहत नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, कारागार व्यवस्थापन विभाग, अध्यागमन विभाग, राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग र कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग रहेका छन्। स्थानीय स्तरमा ७७ वटै जिल्लामा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ७७ इलाका प्रशासन कार्यालय तथा ७ वटा सीमा प्रशासन कार्यालय क्रियाशील रहेका छन्।

१.१.२ दृष्टिकोण

नेपालको प्रचलित संविधान तथा कानूनद्वारा प्रत्याभूत नागरिक स्वतन्त्रता, विधिको शासन, मानव अधिकार लगायत लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई सम्मान गर्ने गरी कार्य गर्नु गृह प्रशासनको दृष्टिकोण रहेको छ।

१.१.३ लक्ष्य

गृह प्रशासनलाई जनताको माग र आधारभूत आवश्यकता अनुरूप सञ्चालन गरी देशमा भरपर्दो शान्ति सुरक्षा प्रदान गर्नु गृह प्रशासनको लक्ष्य रहेको छ।

१.१.४ उद्देश्य

शान्ति सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु गृह मन्त्रालयको मूलभूत उद्देश्य रहेको छ।

१.१.५ कार्यहरू

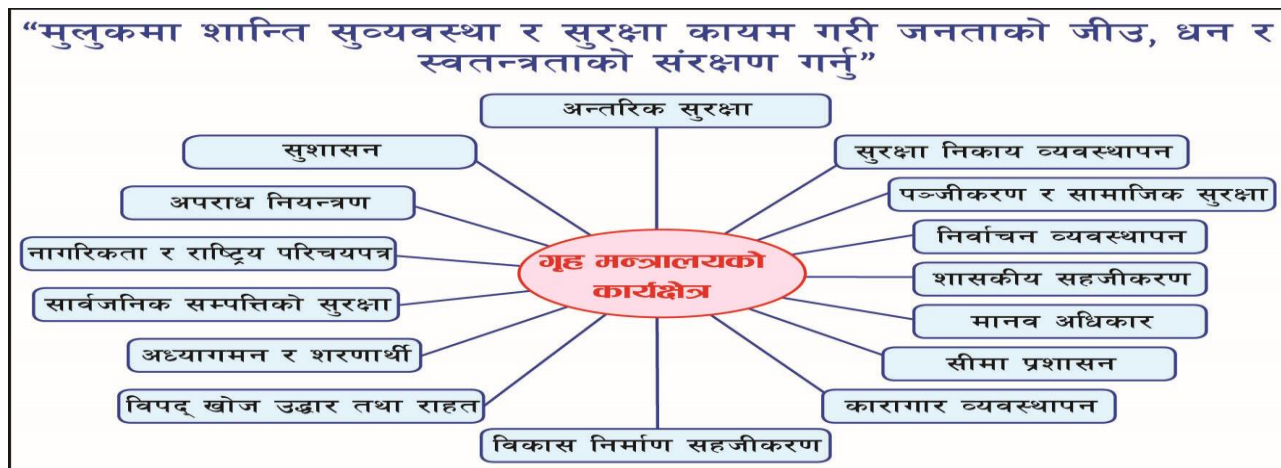
नेपाल सरकार (कार्य-विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्।

१. आन्तरिक सुरक्षा तथा शान्ति सुव्यवस्था सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना कार्यान्वयन र नियमन,
२. विशिष्ट व्यक्ति, महत्त्वपूर्ण स्थल, भवन, संरचना, कूटनीतिक नियोग र लोकमार्गको सुरक्षा सम्बन्धी सूचना सङ्कलन, विश्लेषण, उपयोग, समन्वय र सुरक्षा प्रवन्ध,
३. सङ्घ र प्रदेश प्रहरी प्रशासन सम्बन्धी कार्य, सुपरीवेक्षण र समन्वय,
४. अपराध रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
५. अपराध अनुसन्धान र अपराध अनुसन्धानको अभिलेख,
६. अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय, क्षेत्रीय समन्वय तथा सहयोग,
७. सपुर्दगी सम्बन्धी कानून, सन्धि, सम्झौता र कार्यान्वयन,
८. नागरिकता सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यान्वयन र नियमन,
९. पारिवारिक मामिला (विवाह, सम्पत्ति हस्तान्तरण, सम्बन्ध-विच्छेद, लोपोन्मुख, टुहुरा, धर्मपुत्र, धर्मपुत्री उत्तराधिकार र संयुक्त परिवार) सम्बन्धीकानून,
१०. उमेर, नाम र जात सच्याउने सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
११. हातहतियार, खरखजाना तथा बिस्फोटक पदार्थको प्रयोग सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन, नियन्त्रण र नियमन,
१२. यातना पीडित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, समन्वय र नियमन,
१३. निवारक नजरबन्द, कारागार तथा हिरासत व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड,
१४. अभियुक्त, थुनुवा र कैदी अन्तर प्रदेश स्थानान्तरण सम्बन्धी कार्य,
१५. शरणार्थी मामिला सम्बन्धी नीति, कानून र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
१६. सम्पत्ति प्राप्ति, जग्गा प्राप्ति, अधिग्रहण र मुआब्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१७. चिह्ना तथा जुवा नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
१८. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
१९. राष्ट्रिय विपद् कोष स्थापना सञ्चालन तथा प्रादेशिक विपद् कोषमा सहयोग र समन्वय,
२०. सजाय, माफी, मुलतवी र परिवर्तन,
२१. निर्वाचन तथा जनमत सङ्ग्रह,
२२. सार्वजनिक बिदा, उत्सव, उर्दी आदिको व्यवस्थापन,
२३. इन्टरपोल तथा अन्तराष्ट्रिय प्रहरी सङ्गठनहरूसँगको सम्पर्क र समन्वय,
२४. मानव अधिकार र नागरिक स्वतन्त्रताको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन,
२५. अन्तराष्ट्रिय शान्ति स्थापना कार्यमा सहयोग र समन्वय,

२६. अन्ताराष्ट्रिय सीमा, सीमा स्तम्भको सुरक्षा, सीमा प्रशासन तथा अन्ताराष्ट्रिय सीमानाको सुरक्षा,
२७. सशस्त्र विद्रोह, आर्थिक तथा सङ्गठित अपराध, आतङ्ककारी क्रियाकलाप एवं अवैध सङ्घसंस्थाहरूको गतिविधि नियन्त्रण र बारुदी सुरङ्गको निवारण,
२८. सार्वजनिक चासो र महत्वका सूचना सङ्कलन, आदानप्रदान, विश्लेषण, उपयोग र संरक्षण,
२९. राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
३०. विदेशी नागरिकको प्रवेश, उपस्थिति, गतिविधि तथा प्रस्थानको व्यवस्थापन, नियमन, नियन्त्रण र अभिलेखीकरण,
३१. अध्यागमन सम्बन्धी कार्य,
३२. अत्यावश्यक वस्तु वा सेवाको आपूर्ति समन्वय,
३३. उपाधि, सम्मान तथा विभूषण र सुशोभन,
३४. द्वन्द्व पीडित तथा विस्थापित व्यक्तिहरूको राहत तथा पुनर्स्थापना,
३५. आर्थिक सहायता,
३६. लागू औषध नियन्त्रण, रोकथाम र पुनर्स्थापना केन्द्र व्यवस्थापन,
३७. धार्मिक विषय, तीर्थस्थान र तीर्थयात्री,
३८. कल्याणधन र बेवारिसे धन,
३९. सार्वजनिक स्थानमा अवाञ्छनीय व्यवहारको रोकथाम, मादक पदार्थ नियन्त्रण, सार्वजनिक अपराधको नियन्त्रण,
४०. सार्वजनिक चन्दा सङ्कलन नियमन र नियन्त्रण,
४१. गृह प्रशासन (कारागार, शान्ति सुव्यवस्था, लागू औषध, प्रकोप व्यवस्थापन, सुपुर्दगी लगायत) विषयक राष्ट्रिय अन्ताराष्ट्रिय समन्वय र सम्पर्क,
४२. निर्वाचन आयोग,
४३. नेपाल प्रहरी,
४४. सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल,
४५. प्रहरी कल्याण,
४६. सार्वजनिक विषयसँग सम्बन्धित विवाद, घटनाको जाँचबुझ र अनुसन्धान,
४७. सवारी नियन्त्रण तथा सरकारी सवारी साधनको व्यवस्थापन र समन्वय,
४८. मन्त्रालय सम्बन्धी राष्ट्रिय अन्ताराष्ट्रियसङ्घ संस्थासँग सन्धि, सम्झौता, सम्पर्क र समन्वय,
४९. मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान आदिको सञ्चालन र नियमन,
५०. अन्य मन्त्रालयको कार्यविभाजनमा नपरेका विषय आदि।

१.१.६ गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र

नेपाल सरकार (कार्य-विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयबाट सम्पादन गरिने कार्यहरू समेट्ने क्षेत्र नै गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र हो।

१.१.७ गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष ऐन, नियम, मापदण्ड तथा कार्यविधिहरू

क) गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष ऐनहरू

१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८
२. उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०७५
३. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत) ऐन, २०७०
४. कालोबजार तथा केही सामाजिक अपराध तथा सजाय ऐन, २०३२
५. खाद्य ऐन, २०२३
६. छापाखाना र प्रकाशन ऐन, २०४८
७. जलस्रोत ऐन, २०४९
८. जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
९. फौजदारी कसुर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
१०. प्रहरी ऐन, २०१२
११. बिष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८
१२. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६
१३. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
१४. भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
१५. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग ऐन, २०६८
१६. यातना सम्बन्धी क्षतिपूर्ति ऐन, २०५३

१७. नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३
१८. राहदानी ऐन, २०७६
१९. लागु औषध(नियन्त्रण) ऐन, २०३३
२०. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
२१. सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८
२२. सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६
२३. संस्था दर्ता ऐन, २०३४
२४. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
२५. सवारी तथा यातायात व्यवस्था ऐन, २०४९
२६. संक्षिप्त कार्यविधि ऐन, २०२८
२७. हातहतियार खकराखाजना ऐन, २०१९
२८. होटेल व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (नियन्त्रण) ऐन, २०२३
२९. विभूषण ऐन, २०६४
३०. विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
३१. निजामती सेवा ऐन, २०४९
३२. अध्यागमन ऐन, २०४९
३३. कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार (निवारण) ऐन, २०७१
३४. पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५
३५. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५
३६. प्राचीन स्मारक संरक्षण ऐन, २०१३
३७. सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
३८. नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी (कार्य सञ्चालन, सुपरीवेक्षण र समन्वय) ऐन, २०७६
३९. सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५
४०. तेजाव तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) ऐन, २०७९
४१. कारागार ऐन, २०७९

ख) गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष नियमहरू

१. अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली, २०५९
२. उमेर, नाम र जात सच्याउने नियमहरू, २०१७
३. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण तथा जफत) नियमावली, २०७७

४. खाद्य नियमावली, २०२७
५. छापाखाना र प्रकाशन सम्बन्धी नियमावली, २०४९
६. जलस्रोत नियमावली, २०५०
७. प्रहरी नियमावली, २०७१
८. बालबालिका सम्बन्धी नियमावली, २०५१
९. राहदानी नियमावली, २०६७
१०. सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२
११. संस्था दर्ता नियमावली, २०३४
१२. सरकारी जग्गाको भोगाधिकार गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०६२
१३. सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
१४. सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली, २०५४
१५. हातहतियार खरखजाना नियमावली, २०७८
१६. होटेल व्यवस्था तथा मदिराको बिक्री वितरण (अधिकारी तोक्ने) नियमहरू, २०२४
१७. प्रधानमन्त्री दैवी प्रकोप उद्धार कोष सञ्चालन नियमावली, २०६३
१८. विभूषण नियमावली, २०७६
१९. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
२०. विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२०
२१. नेपाल नागरिकता (तेस्रो संसोधन) नियमावली, २०६३
२२. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
२३. अध्यागमन नियमावली, २०५१
२४. पशु बधशाला र मासु जाँच नियमावली, २०५७
२५. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६
२६. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि नियमावली, २०७५
२७. सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५
२८. तेजाब तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) नियमावली, २०७९
२९. कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७
३०. वैयक्तिक गोपनीयता सम्बन्धी नियमावली, २०७७
३१. सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७७
३२. राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण नियमावली, २०७७

३३. फौजदारी कसूर (कैद कट्टा) नियमावली, २०७७

३४. विभूषण नियमावली, २०७७

३५. नेपाल नागरिकता नियमावली, २०७८

३६. कारागार (पन्ध्रौं संसोधन)नियमावली, २०२०

ग) गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष नीति रणनीति कार्यनीति एवं कार्यविधिहरू

१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नीति, २०७५

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०)

३. विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति, २०७८

४. सरकारी जग्गाको भोगाधिकार गराउने सम्बन्धी कार्यनीति, २०६२

५. मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

६. अध्यागमन विभाग तथा अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको आचारसंहिता, २०७८

७. विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन, २०७२

८. सम्भावित शीतलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन, २०७७

९. लागु औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुर्योजना २०७९-२०८४

१०. गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८

११. एकीकृत अनुगमन ढाँचा, २०७८

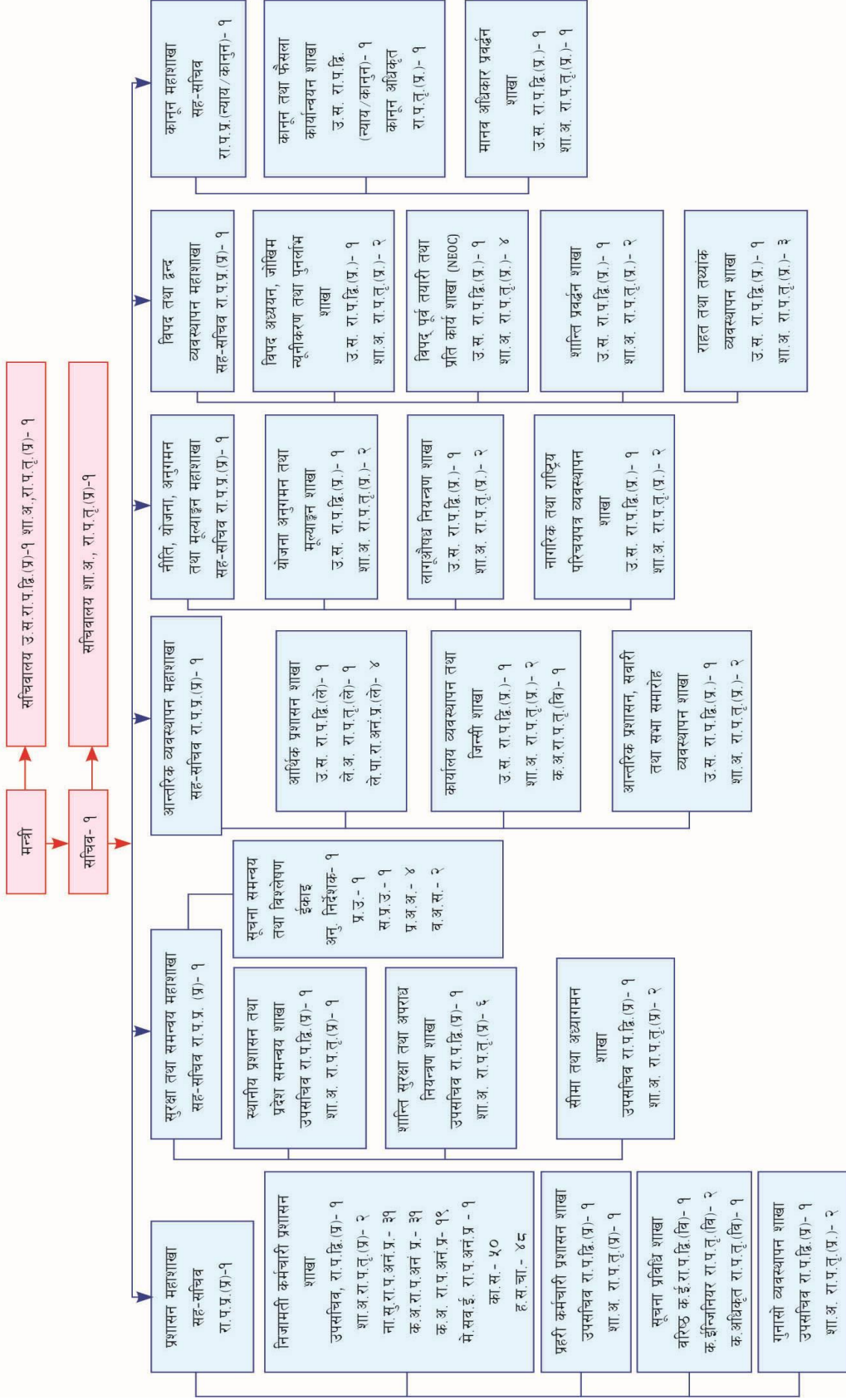
१२. आगलागिजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुननिर्माण अनुदान वितरण कार्यविधि २०७८

१३. स्वयंसेवक व्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८

१४. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९

१.१.८ गृह मन्त्रालयको सङ्गठन संरचना

गृह मन्त्रालयको संगठन संरचना

१.२ गृह मन्त्रालय मातहतका महाशाखा/शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू

१.२.१ गृह मन्त्रालयको प्रगति समीक्षा

नेपाल सरकारले तय गरेको नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्न मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०७९/०८० मा बजेट शीर्षकगत रूपमा २८ वटा आयोजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन्। ती आयोजनाहरू मध्ये ३ वटा मात्र पहिलो प्राथमिकता प्राप्त आयोजना छन् जसमा गृह मन्त्रालय अन्तर्गत लागु औषध नियन्त्रण कार्यक्रम र नेपाल प्रहरीबाट सञ्चालित त्रि-वर्षीय अपराध नियन्त्रण कार्यक्रम छन्। त्यस्तै राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग तर्फ रुपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यक्रम रहेको छ। आ. व. २०७९/०८० मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूमध्ये गृह मन्त्रालय अन्तर्गत ९ वटा कार्यक्रम रहेका थिए भने ती बाहेक अन्य कार्यक्रमहरू अन्तर्गतका विभाग तथा सुरक्षा निकायबाट सञ्चालित थिए। मन्त्रालयबाट सञ्चालित कार्यक्रम अन्तर्गत राहत तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम, समरजङ्ग कम्पनी, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू, सीमा प्रशासन कार्यालयहरू, इलाका प्रशासन कार्यालयहरू, जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय, प्रहरी किताबखाना, लागु औषधनियन्त्रण कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरू रहेका छन्। मन्त्रालय मातहतका निकायबाट सञ्चालित आयोजनाहरू/कार्यक्रमहरूको प्रगति विवरण सम्बन्धित निकायकै प्रगति खण्डमा विस्तृत रूपमा राखिएको छ।

१.२.२ गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र अवस्था

आ.व. २०७९/०८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका लागि रु. १ खर्ब ८५ अर्ब ३ करोड ४५ लाख रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएकोमा आ.व. को अन्त्य सम्ममा रकमान्तर भई खुद बजेट रु. २ खर्ब ११ अर्ब ४४ करोड ६४ लाख ४६ हजार १ सय ६९ कायम भएकोमा सुरु बजेटको ११०.६७ प्रतिशत र खुद बजेटको ९६.८५ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। सोको खर्चको अवस्था तालिका नं १.२.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.१: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको वित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति (रु. हजारमा)

बजेट	शुरु बजेट	खुद बजेट	खर्च	शुरु खर्च प्रतिशत	खुद खर्च प्रतिशत
चालू	१,७४,८४,६४,००	२,००,०२,४४,९०.५०१	१,९६,६०,८२,१४	११२.४५	९८.२९
पूँजिगत	१०,१८,८१,००	११,४२,१९,५५.६६८	८,१६,९३,८६	८०.१९	७१.५२
कुल	१,८५,०३,४५,००	२,११,४४,६४,४६.१६९	२,०४,७७,७६,००	११०.६७	९६.८५

स्रोत: Line Ministry Budget Information System (LMBIS)

माथिको तालिकाबाट स्पष्ट हुन्छ कि कुल राष्ट्रिय बजेट (पूँजीगत र चालु दुवैतर्फ) खर्चको अनुपातमा गृह मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूको वित्तीय प्रगति नेपाल सरकारका अन्य निकाय/मन्त्रालयहरूको तुलनामा उच्च अनुपातमा भएको देखिन्छ। गृह मन्त्रालय अन्तर्गत निकायगत बजेट विनियोजन र खर्चको अवस्था तालिका नं. १.२.२ मा विस्तृत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.२: गृह मन्त्रालय र मातहत निकायको बजेट उपशीर्षक अन्तर्गतवित्तीय प्रगतिको समग्र स्थिति

(रु.हजारमा)

क्र.सं.	बजेट उपशीर्षक		बजेट				खर्च				खर्च प्रतिशत	
	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चासु	पुँजीगत	जम्मा	चासु	पुँजीगत	जम्मा	चासु	पुँजीगत	जम्मा	
१	३१४०००११	गृह मन्त्रालय	५२८०२९.१३३	२८६४४०.९	८१४४७०.०३३	४६८३८४	२६८३२४	७३६७०९	८८.७	९३.६८	९०.४५	
२	३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	८६५५.२३४	०	८६५५.२३४	१४९६	०	१४९६	१७.२८		१७.२८	
३	३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम	६५००	१०००	७५००	२०९५	०	२०९५	३२.२२	०	२७.९३	
४	३१४००१०३	राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	४३१८७४.०२१	११९४९००	१६२६७७४.०२१	१९९६६१	४९१३४३	६९१००४	४६.२३	४१.१२	४२.४८	
५	३१४०१०११	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	१९७०५५६	३६८८००	२३३९३५६	१७९३८२१	२०३६५८	१९९७४७९	९१.०३	५५.२२	८५.३९	
६	३१४०१०१२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	११०३९३३८९.०५६	०	११०३९३३८९.०५६	१०८३३१६५७	०	१०८३३१६५७	९८.१३		९८.१३	
७	३१४०२०११	कारागार व्यवस्थापन विभाग	२८७८५.३०९	२७४८५२.०३	३०३६३७.३३९	१९४८३	२३५७९४	२५५२७७	६७.६८	८५.७९	८४.०७	
८	३१४०२०१२	कारागार कार्यालयहरु	२२७९७७७.४५५	१२३५४७.९७	२३९६२७५.४२५	२०५४८३४	७४४९९	२१२९३३३	९०.४१	६०.३	८८.६६	
९	३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	६३८५५.१६२	१२८१००	१९१९५५.१६२	६२०२२	८९७०९	१५१७३१	९७.१३	७०.०३	७९.०५	
१०	३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरु	२४७५५३.५६८	१०५००	२५८०५३.५६८	२२८५६१	४००६	२३२५६७	९२.३३	३८.१५	९०.१२	
११	३१४०४०११	प्रहरी प्रधान कार्यालय	५३५७७१८.३२८	१७०८१५०	७०६५८६८.३२८	५३०४४५४	१६३६०१६	६९४०४६९	९९.०१	९५.७८	९८.२३	
१२	३१४०४०१२	उपत्यका प्रहरी कार्यालय	७४१४५९०.३३३	४८३६१३	७८९८२०३.३३३	७३८५९६८	४४००४७	७८२६०१५	९९.६१	९०.९९	९९.०९	
१३	३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	८३१३८०.३०७	२९०८२५०	३७३९६३०.३०७	८१७२२०	९७२६०१	१७८९८२१	९८.३	३३.४४	४७.८६	

१४	३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरु	८३६८३६४.३४४४	३०६८२८	८६७५१९२.३४४४	८३३०९५५	२१९४३५	८६३०३९०	९९.५५	९७.५९	९९.४८
१५	३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	६७४१५६.५५८	२५७७९०	९३१९४६.५५८	६४७६००	२१९३८३	८६६९८३	९६.०६	८५.१	९३.०३
१६	३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरु	३४८८४१६.४७३	१११२२४०	३५९९६७६६.४७३	३४७७८५७७	१०५३३५४	३५८३१९३१	९९.७	९४.७	९९.५४
१७	३१४०४०१७	अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना	९६००	७२७००	८२३००	९४९८	७२२८६	८१७८४	९८.९४	९९.४३	९९.३७
१८	३१४०४०१८	सशस्त्र प्रहरी बल	१८१८४०९.८६६	४३९०४९.०९७	२२५७४५८.९६३	१८०२३५८	४३७००२	२२३९३६०	९९.१२	९९.५३	९९.२
१९	३१४०४०१९	क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय	२०५३६४०५.१७२	८००७६.९७४	२१३३७८२.१४६	२०४०२४१६	७९३६२४	२११९६०४१	९९.३५	९९.११	९९.३४
२०	३१४०४०२०	सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्रहरु	१५०२८६२.८७२	१४२३०७.२८६	१६४५१७०.१५८	१४८९०२४	१३८९६९	१६२७९९३	९९.०८	९७.६५	९८.९६
२१	३१४०४०२१	नेपाल ए.पी.एफ अस्पताल	३३४१७६.७५२	१०७६४१.३११	४४१८१८.०६३	३३२४७५	१०६७७६	४३९२५१	९९.४९	९९.२	९९.४२
२२	३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२५०००	३७००	२८७००	२१२७७	३३८३	२४६६०	८५.११	९१.४३	८५.९२
२३	३१४०७०११	कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग	२५०००	४९००	२९९००	२२४०२	२५९९	२५००१	८९.६१	५३.०४	८३.६१
२४	३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१४६००	१००	१४७००	९०५१	८०	९१३१	६१.९९	७९.८९	६२.११
२५	३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु	१८२३११६.१९३	४६९७१५.१	२२९२८३१.२९३	१७०३२४७	४२८३३८	२१३१५८५	९३.४३	९१.१९	९२.९७
२६	३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरु	२९०७२.९४७	७००	२९७७२.९४७	२१८५४	४१६	२२२७०	७५.१७	५९.४	७४.८
२७	३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरु	४०६८५२.४८९	२१५२४४	६२२०९६.४८९	३५२२१९	१९७६६६	५४९८८६	८६.५७	९१.८३	८८.३९
२८	३१४९३०११	जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय	१६७४२.९२९	१००	१६८४२.९२९	१५६०४	८०	१५६८४	९३.२	८०	९३.१२
कुल जम्मा			२००२४९०.५०१	११४२१९५५.६६८	२११४६४४६.१६९	१९६६०८२१३	८१६९३८९	२०४७७६०३	९८.२९	७१.५२	९६.८५

स्रोत: Line Ministry Budget Information System (LMBIS)

माथिको विवरणबाट सबै भन्दा कम गृह मन्त्रालयको राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम तर्फ १७.२८ प्रतिशत र लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम तर्फ २७.९३ खर्च प्रगति भएको देखिन्छ भने गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका निकायहरूमध्ये राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले कुल विनियोजनको ४२.४८ प्रतिशत भन्दा कम खर्च गरेको देखिन्छ त्यसैगरी राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान तर्फ केवल ४७.८६ प्रतिशतमात्र खर्च हुन सकेको छ। गृह मन्त्रालयको राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम र लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रमतर्फ विनियोजित बजेट कम खर्च हुनुमा श्री अर्थ मन्त्रालयको च.नं.४२१ मिति २०७९/१०/१७ गतेको खर्च कटौती तथा बजेट रोक्का सम्बन्धी परिपत्रको भूमिका प्रमुख रहेको देखिन्छ। विभाग बाहेकका मन्त्रालय अन्तर्गतका निकाय तथा कार्यक्रमतर्फको खर्च १.२.३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.२.३: गृह मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना एवं निकायहरूको प्रगति विवरण (विभागतर्फको बाहेक)

क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चासु	पुँजीगत	जम्मा	चासु	पुँजीगत	जम्मा	चासु	पुँजीगत	जम्मा
१	३१४०००११	गृह मन्त्रालय	५२८०२९.१३३	२८६४४०.९	८१४४७०.०३३	४६८३८४	२६८३२५	७३६७०९	८८.७	९३.६८	९०.४५
२	३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	८६५५.२३४	०	८६५५.२३४	१४९६	०	१४९६	१७.२८		१७.२८
३	३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम	६५००	१०००	७५००	२०९५	०	२०९५	३२.२२	०	२७.९३
४	३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२५०००	३७००	२८७००	२१२७७	३३८३	२४६६०	८५.११	९१.४३	८५.९२
५	३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१४६००	१००	१४७००	९०५१	८०	९१३१	६१.९९	७९.८९	६२.११
६	३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	१८२३१६.१९३	४६९७१५.१	२२९२८३१.२९३	१७०३२४७	४२८३३८	२१३१५८५	९३.४३	९१.१९	९२.९७
७	३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरू	२९०७२.९४७	७००	२९७७२.९४७	२१८५४	४१६	२२२७०	७५.१७	५९.४	७४.८
८	३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरू	४०६८५२.४८९	२१५२४४	६२२०९६.४८९	३५२२१९	१९७६६६	५४९८८६	८६.५७	९१.८३	८८.३९
९	३१४९३०११	जुद्ध वारुणयन्त्र कार्यालय	१६७४२.९२९	१००	१६८४२.९२९	१५६०४	८०	१५६८४	९३.२	८०	९३.१२

स्रोत: Line Ministry Budget Information System (LMBIS)

१.३ गृह मन्त्रालय अन्तर्गत महाशाखा-शाखाहरूले आ.व. २०७९/८० मा सम्पादन गरेको मुख्य मुख्य कार्यहरू तथा प्रगतिको विवरण

१.३.१ नीति योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको नीति योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा अन्तर्गत नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा, लागुऔषध नियन्त्रण शाखा र योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा गरी ३ वटा शाखाहरू रहेका छन्। तीन वटै शाखाहरूको मुख्य मुख्य कार्यहरूको प्रगति देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

क. नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा

- ✘ मन्त्रालयमा रहेका विगतमा वितरण भएका सबै अंगीकृत नेपाली नागरिकतासम्बन्धी अभिलेखहरूलाई CIMS मा अभिलेखीकरण।
- ✘ नागरिकता वितरणसम्बन्धी हालसम्म भएका निर्देशन/परिपत्रहरूको संगालो तयार पारी प्रकाशन गरिएको।
- ✘ नागरिकताका अभिलेखहरूको अनलाईन/डिजिटाइज्ड व्यवस्थापन।
- ✘ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट छानवीन तथा अनुसन्धान हुने नागरिकतासम्बन्धी उजुरीहरूको Tracking गर्न Citizenship Complaints Management System (CCMS) को विकास।
- ✘ विगतमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली स्थानीय सभ्रमा निर्भर रहेकोमा सबै जिल्लाहरूका लागि एकीकृत प्रणाली CCIMS (Centralized Citizenship Information Management System) निर्माण गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा।

ख. लागुऔषध नियन्त्रण शाखा

- ✘ विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२० मा संशोधन भई २०८०/०२/०१ गते राजपत्रमा प्रकाशित भई कार्यान्वयनमा आएको।
- ✘ लागू औषध नियन्त्रण नीति २०६३ मा परिमार्जन गर्न नीतिको मस्यौदा तयार गरिएको।
- ✘ तेजाव तथा अन्य घातक रसायनिक पदार्थ (नियमन) नियमावलीको मस्यौदा तयार गरी स्वीकृतीको लागि नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) मा पेश गरिएको।
- ✘ गाँजाको औषधीय गुणको अध्ययन गर्न नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्सँग सम्झौता भई प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्राप्त भएको।
- ✘ ७१ वटा आयोजना तथा उद्योगहरूलाई विष्फोटक पदार्थ खरिद तथा आयातका लागि इजाजत दिइएको।
- ✘ विभिन्न ३४ औषधी उत्पादक कम्पनीहरूलाई औषधी उत्पादनमा आवश्यक पर्ने नियन्त्रित लागू औषध तथा सहायक रसायनको आयात इजाजत पत्र दिइएको।
- ✘ १२४ वटा कम्पनी तथा उद्योगहरूलाई रसायनिक पदार्थहरू आयात गर्न आयात अनुमति दिइएको।

- ✘ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको सिफारिशका आधारमा १५ वटा उपचार तथा पुनर्स्थापना केन्द्रहरूलाई आवद्धता प्रदान गरिएको।
- ✘ लागू औषध नियन्त्रण व्यूरोबाट आ.व.२०७९/०८० मा लागू औषध सम्बन्धी ६५५ वटा मुद्दा दर्ता भएका त्यसैगरी लागू औषध सम्बन्धी मुद्दामा नेपाली ८८५ जना र विदेशी ५२ जना गरी ९०७ जना पक्राउ परेका।
- ✘ लागू औषध नियन्त्रण रोकथाम लगायतका विविध विषय समेटी लागू औषध सम्बन्धी "सुरक्षित जीवन"को २० औं अंक प्रकाशित गरिएको
- ✘ नेपालमा रासायनिक पदार्थ तथा औषधी आयात इजाजत सम्बन्धी प्रगति प्रतिवेदन अन्तर्राष्ट्रिय लागू औषध नियन्त्रण बोर्ड (INCB) जेनेभामा पठाईएको।

ग. योजना, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन शाखा

- ✘ गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको।
- ✘ कोशी प्रदेश, मधेश प्रदेश र लुम्बिनी प्रदेशमा मिटरब्याजी विरुद्ध उजुरीका सम्बन्धमा स्थलगत अध्ययन गरिएको।
- ✘ एकीकृत अनुगमन कार्यढाँचा बमोजिमका क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा CPAS सहजीकरणको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू रुपन्देही, गुल्मी, नवलपरासी पश्चिम, पर्सा, बारा, काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुपाल्चोक, मोरङ, सुनसरी, सिन्धुली, सप्तरी, रौतहट, मकवानपुर, जाजरकोट, डोल्पा, दोलखा, रामेछाप, चितवन गरी १८ जिल्ला र इलाका प्रशासन कार्यालयहरू वालिङ, लेखनाथ (कास्की), हरिनगरा, हरिवन, सिमरामा ५ इलाका प्रशासन कार्यालयहो अनुगमन गरिएको।
- ✘ आसन्न निर्वाचनको व्यवस्थापन, राजस्व चुहावट नियन्त्रण तथा निर्वाचन सुरक्षा निकायको खटनपटन झापा, मोरङ र सुनसरी जिल्लामा अनुगमन गरिएको।
- ✘ वजेट तथा योजना प्रणाली सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत चितवनमा गण्डकी प्रदेश तथा बागमती प्रदेशका सबै र मधेश प्रदेशका ४ जिल्लाका जिल्ला तथा इलाका प्रशासन कार्यालयहरूका र मोरङमा कोशी प्रदेशका सबै र मधेश प्रदेशका बाँकी ४ जिल्लाका जिल्ला प्रशासन र इलाका प्रशासन कार्यालयका योजना, वजेट, LMBIS र प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS) सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- ✘ नेपालको संविधानको धारा ५३ को गरेको व्यवस्था बमोजिम गृह मन्त्रालयको तर्फबाट प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा प्रतिवेदन गरिएको तथा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. ०७८/७९ मा सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू समेटिएको वार्षिक प्रगति पुस्तक तयार गरी प्रकाशन गरिएको।
- ✘ भारतीय अनुदान सहयोगमा काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लाको पनौतीमा राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको भवन लगायतका पूर्वधार निर्माण गर्ने सम्बन्धमा मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृति लिई निर्माणको क्रममा रहेको।
- ✘ मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायहरूको राष्ट्रिय आयोजना बैंकमा समावेश गर्नुपर्ने आयोजनालाई आयोजना बैंकमा सुचीकरण गरिएको।

- ✘ सुरक्षित र भयरहित वातावरणमा संघीय संसद् र प्रदेश सभा सदस्यको निर्वाचन सम्पन्न गर्नका लागि गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूलाई आवश्यक पर्ने स्रोत व्यवस्थापनका लागि अर्थ मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूबिच समन्वय सहजीकरण गरी निर्वाचनको लागि प्रभावकारी रूपमा स्रोत व्यवस्थापन गरिएको।
- ✘ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको बजेट निर्माण प्रक्रियामा संलग्न रही कार्य सम्पादन गरिएको।
- ✘ यस मन्त्रालयमा मन्त्रालयस्तरीय विकास समस्या समाधान समिति (MDAC) र राष्ट्रिय योजना आयोगमा Pre-NDAC र प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा NDAC सम्पन्न भएको।
- ✘ आ.व. २०८०/०८१ को लागि गृहसचिव र प्रमुख जिल्लाअधिकारी बीच हुने **कार्यसम्पादन सम्झौता परिमार्जन कार्यदलको प्रतिवेदन, २०८०** स्वीकृत गरी स्वचालित रूपमा कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन हुने प्रणाली CDO Performance Appraisal System (CPAS) को विकास गरिएको,
- ✘ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट विकास गरिएको अनलाईनमा आधारित एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा यस मन्त्रालयको वार्षिक कार्ययोजना (माइलस्टोन) र वार्षिक कार्यसम्पादन सूचकहरू अपलोड गरी नियमित रूपमा प्रगति प्रतिवेदन गरिएको।
- ✘ आगामी १६ औं योजना तर्जुमाको सिलसिलामा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायको विषय क्षेत्र समेटी प्रारम्भिक दस्तावेज तयार पारी राष्ट्रिय योजना आयोगमा पठाइएको।
- ✘ प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको एकीकृत अनुगमन प्रणालीमा गृह मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको तर्फबाट विभिन्न क्रियाकलाप, माइलस्टोन तथा सूचकहरू तयार गरी प्रविष्टि गरिएको र सोको प्रगति प्रणालीमा मासिक रूपमा प्रविष्टि गरिएको।
- ✘ श्रीमान् सचिवज्यू र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूबीच भएको कार्यसम्पादन सम्झौता बमोजिमको आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक मूल्याङ्कन गरिएको।
- ✘ १६ औं योजनामा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय सम्बद्ध प्रारम्भिक विवरण तयार गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा उपलब्ध गराइएको।
- ✘ मध्यमकालीन खर्च संचरनाको विवरण तयार गरी प्रणालीमा प्रविष्टि गरिएको।
- ✘ गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको कार्य सम्पादन र क्षमता विकास सम्बन्धी स्वयं सो अध्ययन समिति र सो अन्तर्गत रहने गरी ५ वटा विषयगत उपसमितिहरू गठन गरिएको।
- ✘ आ.व. २०८०/०८१ को लागि माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृहमन्त्री र गृह सचिवज्यूबीच, श्रीमान् गृह सचिवज्यू, महाशाखा प्रमुख, विभागीय प्रमुख र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूबीच हुने वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौताको मस्यौदा तयार गराई सम्झौता गरिएको।

१.३.२ कानून महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको अर्को महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा कानून महाशाखा रहेको छ। जस अन्तर्गत मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा र कानून कार्यान्वयन तथा फैसला शाखा गरी २ वटा शाखाहरू रहेका छन्। दुई वटै शाखाहरूको मुख्य-मुख्य कार्यहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

घ. मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

तालिका १.२.४: मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखाको प्रगति विवरण

क्र.सं.	क्रियाकलाप	लक्ष्य	प्रगति
१.	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट प्राप्त सिफारिस कार्यान्वयन।		१. राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगबाट प्राप्त सिफारिसहरू मध्ये ७२ वटा सिफारिस सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको।
२.	Un Agency लगायत प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र परराष्ट्र मन्त्रालयबाट माग गरेको विवरण उपलब्ध गराउने।	-	आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट विभिन्न मितिमा परराष्ट्र मन्त्रालयको पत्रमार्फत मानव अधिकार सम्बन्धी विभिन्न विषयका प्रतिवेदन तयारीका लागि आवश्यक पर्ने Special Rapporteur बाट माग भई आएका विभिन्न विषयमा विवरण तयार गरी पठाइएको
३.	United Nations Conventions against Torture and Other Cruel, Inhumans or Degrading Treatment or Punishment – CAT प्रतिवेदन तयार/अद्यावधिक गर्ने।	-	United Nations Conventions against Torture and Other Cruel, Inhumans or Degrading Treatment or Punishment – CAT अन्तर्गत नेपालले बुझाउन तयार पारेको तेस्रो, चौथो, पाँचौ, छैठौ, सातौ र आठौ संयुक्त आवधिक प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि विभिन्न मन्त्रालय/निकायसँग राय माग भएकोमा अद्यावधिक गर्ने क्रममा रहेको
७.	मानवअधिकार सम्बन्धी पाँचौ राष्ट्रिय कार्ययोजना (आ.व.२०७७।७८-२०८१।८२) तथा पालेर्मो प्रोटोकल को कार्यान्वयन कार्ययोजना		मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौ राष्ट्रिय कार्ययोजना (आ.व.२०७७।७८-२०८१।८२) को गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयको कार्यान्वयन भइरहेको। साथै कार्यान्वयन अवस्थाको प्रगति प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा प्रेषित गर्ने गरिएको।

ड. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

- ✗ फौजदारी कसूर (कैद कट्टा) नियमावली, २०७९:- मिति २०७९/०५/२० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा सम्बन्धी सूचना:- मिति २०७९/०५/१६ र मिति २०७९/०७/०७ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ सामाजिक सुरक्षा (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०७९:- मिति २०७९/०६/१० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ कारागार ऐन, २०७९:- मिति २०७९/०६/०९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ अत्यावश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४ बमोजिम आवश्यक सेवामा हडताल गर्न निषेध सम्बन्धी सूचना:- मिति २०७९/०९/०४ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ को अनुसूची- १५ मा हेरफेर गर्ने सूचना:- मिति २०७९/०९/११ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ कारागार (पन्ध्रौँ संशोधन) नियमावली, २०७९:- मिति २०७९/०९/१८ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ को अनुसूची- २ र ३ मा हेरफेर गर्ने सूचना:- मिति २०७९/०९/२१ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ राजनैतिक दल सम्बन्धी ऐन, २०७३ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक:- कानून तर्जुमा सहमतिका लागि कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयमा पठाईएको।
 - ✗ संवत् २०८० सालभरिका सार्वजनिक विदा सम्बन्धी सूचना:- मिति २०७९/१२/०२ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ शाहिद घोषण गरिएको सूचना:- मिति २०७९/११/२९ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ सशस्त्र प्रहरी (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०८०:- मिति २०८०/०१/२१ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ विष्फोटक पदार्थ (दोस्रो संशोधन) नियम:- मिति २०८०/०२/०२ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ नेपाल नागरिकता (पहिलो संशोधन) ऐन, २०७९:- मिति २०८०/०२/१७ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
 - ✗ अत्यावश्यक सेवा सञ्चालन ऐन, २०१४ बमोजिम आवश्यक सेवामा हडताल गर्न निषेध सम्बन्धी सूचना:- मिति २०७९/०२/३२ मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित।
१. ऐन, नियमहरूको समसामयिक परिमार्जन वा पुनरावलोकन
- ✓ विद्यमान ऐन, नियमावलीको समसामयिक परिमार्जन वा पुनरावलोकनको लागि सम्बन्धित निकायबाट अनुरोध भई आए बमोजिम मिति २०७९/०४/०२ को निर्णय अनुसार कानून महाशाखा प्रमुखको संयोजकत्वमा गठीत कानून सहजीकरण समितिबाट परिमार्जन वा पुनरावलोकन हुदै आएको।

२. फैसला कार्यान्वयन

- ✓ सर्वोच्च अदालत, उच्च अदालत तथा जिल्ला अदालतबाट भएका आदेश तथा फैसलाहरूको कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायहरूमा पत्राचार भै कार्यान्वयन हुँदै आएको। यस आ.व. मा जम्मा ८७ वटा फैसला कार्यान्वयनको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाएको।

१.३.३ प्रशासन महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको प्रशासन महाशाखा अन्तर्गत निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा, प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा, सूचना प्रविधि शाखा र गुनासो व्यवस्थापन शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्। चार वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

च. प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा

- ✘ ए.पि.एफ. कमाण्ड तथा स्टाफ तालिमको प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी कार्याविधि, २०७९, सशस्त्र प्रहरी बलमा United Nations Mission, Formed Police Unit छनौट (दोश्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७९, सशस्त्र प्रहरी बलमा पुरस्कार तथा सम्मान कार्याविधि, २०७९, नेपाल सरकार, गृह मन्त्रालय (मा. मन्त्रीस्तर)को निर्णयानुसार स्वीकृत भएको,
- ✘ प्रहरी कर्मचारीहरूको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० लागू गर्न स्वीकृति दिईएको,
- ✘ सशस्त्र प्रहरी (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०७९, नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०८०/०१/१२ गतेको निर्णयानुसार स्वीकृत गरिएको,
- ✘ सशस्त्र प्रहरी नियमावली, २०७२ को अनुसूची-२ र ३ मा नेपाल सरकार (मा. मन्त्रीस्तर), मिति २०७९/०८/१६ गते र अनुसूची -१५ नेपाल सरकार (मा. मन्त्रीस्तर), मिति २०७९/०८/२८ को निर्णयानुसार संशोधन गरिएको,
- ✘ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन, २०८० नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदको मिति २०८०/०४/०३ को निर्णयानुसार स्वीकृत गरिएको।
- ✘ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको UN Mission Mali खटिई जान नेपाल सरकार मन्त्रपरिषदको मिति २०७९/०५/०६ को निर्णयले स्वीकृत भएको।
- ✘ Border and Disaster Management विषयमा Post Graduate Diploma कार्यक्रम संचालन गर्न त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन प्राप्तिको लागि गृह मन्त्रालय (सचिवस्तर), मिति २०७९/०७/०२ को निर्णयानुसार स्वीकृत गरिएको।
- ✘ वैदेशिक तालिम/सेमिनारमा सहभागी हुन देहायका ३६४ जना प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको मनोनयन स्वीकृति गरिएको।
- ✘ वैदेशिक खेल प्रतियोगितामा सहभागिताका लागि देहायका ११८ जना प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको मनोनयन स्वीकृत गरिएको।
- ✘ बढुवा समितिबाट बढुवा नियुक्तिका लागि सिफारिस भएको देहायका ४३१ जना प्रहरी /सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूलाई बढुवा नियुक्ति गरिएको।

- ✘ Individual Police Officers (IPOs) को रूपमा तैनाथिको लागि देहायका ५३ जना प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको मनोनयन स्वीकृत गरिएको।
 - नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाललाई उपयोगी र आवश्यक पर्ने विषयमा स्वदेश तथा विदेशमा अध्ययनका लागि देहायका ४१ जना प्रहरी/सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको अध्ययन विदा स्वीकृत गरिएको।
 - संयुक्त राष्ट्रसंघको अनुरोधमा शान्ति स्थापनार्थ Formed Police Unit को रूपमा तैनाथिको लागि South Sudan र Mali को लागि सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक देखि सशस्त्र प्रहरी परिचर सम्मका जम्मा ३६६ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको मनोनयन स्वीकृत गरिएको।
 - माननीय उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्रीस्तरको मिति २०८०/०१/१३ को निर्णयानुसार सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको २६ वटा बि.ओ.पि.हरु स्थापना गर्न स्वीकृति दिईएको।

छ. सूचना प्रविधि शाखा

- ✘ हस्तलिखित नागरिकता वितरण हुँदै आएका थप ४ कार्यालयहरू ईलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला, ईलाका प्रशासन कार्यालय, बिनायक अछाम, ईलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनबस्ती, कन्चनपुर र ईलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, सुर्खेतमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) मार्फत नागरिकता जारी, अभिलेख अध्यावधिकको व्यवस्था मिलाइएको।
- ✘ आ.व. २०७९/०८० मा १०,४०,३२५ नागरिकता प्रणालीमा थप भएको (पुरानो हस्तलिखित डिजिटाइजेसन/माइग्रेसन: १,७७,३५९; प्रणालीबाट जारी: ८,६२,९६६)
- ✘ मन्त्रालय र मातहत निकायबीच ईन्टरनेट (लिज लाइन) मार्फत स्थापित ICT Network थप ८ इलाका प्रशासन कार्यालयहरू विस्तार भएको।
- ✘ सूचना प्रविधि पूर्वाधारको स्तरोन्नतिका लागि सरकारी एकीकृत डाटा केन्द्र (GIDC) मा रहेको मन्त्रालयको डाटा सेन्टरमा उपकरणहरू जडान, High Availability को व्यवस्था, System migration, backup लगायतका कार्य गरिएको।
- ✘ जोखिम न्यूनिकरणका लागि डिजास्टर रिस्कभरी सेन्टर, हेटौडामा प्रणालीहरूको ब्याकअप रहने व्यवस्था मिलाएको।
- ✘ मन्त्रालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबीच हुने कार्य सम्पादन सम्झौताबमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रक्रियालाई सहज, प्रभावकारी, छिटोछरितो र सुरक्षित बनाउने प्रयोजनार्थ कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS) को विकास सम्पन्न गरी अभिमुखीकरण गरिएको।
- ✘ Pirated/Crack Software को प्रयोगमा परिवर्तन ल्याई आधिकारिक लाइसेन्स सफ्टवेयरहरू (Operating System, Microsoft Office, Virtual Meeting License) प्रयोगमा ल्याएको।
- ✘ उपकरण, प्रणाली सञ्चालनको क्रममा असामान्य वा शंकास्पद गतिविधिको लग सङ्कलन र विश्लेषण गर्न, आन्तरिक र/वा बाह्यबाट हुने साइबर आक्रमणहरू, सुरक्षा खतराहरू पत्ता लगाउन र थप प्रभावकारी

सुरक्षा प्रक्रियाहरू लागू गर्न सहज बनाउनका लागि Security Information and Event Management (SIEM) सँग आवद्ध गरी निरन्तर Monitoring को प्रबन्ध मिलाएको।

- ✘ सूचना प्रविधि र प्रणाली संचालन सम्बन्धी क्षमता विकासका लागि अन्तर्गतका कार्यालयहरूलाई (लुम्बिनी र कर्णाली प्रदेशमा रहेका जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय र सीमा प्रशासन कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई) तालिम सञ्चालन गरिएको।
- ✘ एकीकृत कार्यालय व्यवस्थापन प्रणाली (GIOMS) सम्बन्धि छलफल कार्यक्रम तथा मन्त्रालयका कर्मचारीहरूलाई GIOMS सम्बन्धि विभिन्न चरणमा तालिम सञ्चालन गरिएको।
- ✘ केन्द्रिय CIMS, ERMS, Central Attendance, SMS, परिपत्र, विभूषण प्रणाली, सीमा तथा अध्यागमन प्रणाली लगायतका विषयमा विभिन्न समयमा सम्बन्धितमा अभिमुखीकरण, तालिम सञ्चालन गरिएको।
- ✘ CIMS प्रणालीमा देखिएका अस्वभाविक प्रकृतिका नागरिकता विवरण (जारी मिति, जारी जिल्ला, पहिलो नाम, किसिम नखुलेका; जिल्लाबाट जारी देखिएका अंगिकृत, सम्मानार्थ नागरिकता आदि) सम्बन्धमा शाखाबाट अध्ययन गरी तथा कार्यालयहरूको अनुरोधको आधारमा सम्बन्धित अभिलेख बमोजिम विवरण संशोधन/अद्यावधिक गरिएको (हालसम्म २ लाख ६ सय १८ डाटा शुद्धीकरण)।
- ✘ विभिन्न निकायहरूको प्रणाली (नागरिक एप, राहदानी विभाग, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग, आन्तरिक राजस्व विभाग, कन्सुलर सेवा विभाग) मा आवद्ध गरिएको CIMS API को व्यवस्थापन तथा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको प्रणालीसँग API मार्फत CIMS लाई Integrate गरिएको।

ज. गुनासो व्यवस्थापन शाखा

यस शाखाबाट गत आ.व. २०७९/०८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न निकाय/पदाधिकारीहरूको विरुद्ध परेका कुल ६०० वटा उजुरीहरू मध्ये ९१.८% फछ्यौट भएको साथै ८.२% गुनासो कारवाहीको प्रक्रियामा रहेको छ। अख्तियार दुरुपयोग, कर्मचारीको दुर्व्यवहार, कार्यक्षेत्रमा विभेद, कित्ते जालसाजी, जग्गा अतिक्रमण, जातीय विभेद, नागरिकता लगायतका देहायका विषयमा परेका उजुरी सम्बन्धमा यस शाखाबाट कारवाही हुने गरेको छ। यस शाखाबाट गत आ.व. २०७९/०८० मा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका विभिन्न निकाय/पदाधिकारीहरूको विरुद्ध परेका उजुरी र फछ्यौटको विवरण तालिका नं. १.२.५ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १.२.६: गुनासोको अवस्था

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
गुनासो व्यवस्थापन शाखा

गुनासो पोर्टल [Grievance Portal]

कूल दर्ता 600 फछ्यौट भएको 551 कारवाहीमा रहेको 49 फछ्यौट प्रतिशत 91.8 बाँकी अ.ल्या. 0

गुनासोको वर्गीकरण	दर्ता		फछ्यौट		बाँकी		PMO		CIAA		NVC		HS		MoHA		Email		Other	
	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट	दर्ता	फछ्यौट
अडित्यार दुरुपयोग [Abuse of Authority]	162	156	6	8	8	8	54	51	3	3	36	36	7	6	7	6	47	46		
सेवा प्रवाह सम्बन्धी [Service Delivery]	52	51	1	4	4	6	6	1	1	27	27	1	0	2	2	11	11			
कार्यक्षेत्रमा विभेद [Injustice at Workplace]	19	19	0	1	1	2	2	0	0	9	9	0	0	1	1	6	6			
मानव अधिकार सम्बन्धी [Human Rights]	16	16	0	0	0	5	5	0	0	1	1	0	0	3	3	7	7			
व्यक्तिगत विवाद [Personal Dispute]	9	9	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4			
शान्ति सुरक्षा [Peace and Security]	17	16	1	0	0	1	1	0	0	10	10	0	0	0	0	6	5			
सूचना प्रविधि सम्बन्धी [ICT Affairs]	2	2	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
अन्य गुनासो [Other Grievance]	323	282	41	21	18	40	35	1	1	128	125	25	16	15	15	93	72			
टोल फ्रि (Toll Free)	265	265	0	REG	CLR	REG	CLR	REG	CLR	REG	CLR	REG	CLR	REG	CLR	REG	CLR			
जम्मा	865	551	314	39	36	110	102	5	5	211	208	33	22	28	27	174	151			

स्रोत: गुनासो व्यवस्थापन शाखा

झ. निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

प्रशासन महाशाखा अन्तर्गतको महत्वपूर्ण शाखाको रूपमा रहेको निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखाले आ.व. २०७९/०८० मा गरेका प्रमुख कार्यहरू देहायानुसार रहेका छन्।

- प्रमुख जिल्ला अधिकारीको पदस्थापन वा सरुवा गर्ने वा कामकाज खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ माननीय उपप्रधानमन्त्रीस्तरबाट मिति २०७९/१०/०३ मा जारी भई मिति २०८०/०२/३१ मा संशोधन/परिमार्जन गरि कार्यान्वयनमा रहेको।
- मन्त्रालय वा अन्तर्गत ४ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयहरू (मेहलकुना गोकुलपुर सुर्खेत, मानपकडिया रुपन्देही, चौरजहारी रुकुम, थलह जाजरकोट) र अध्यागमन कार्यालय पोखरा, क्षेत्रीय अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल को संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्पन्न भई सेवा प्रवाहको व्यवस्था (भौतिक, मानविय) मिलाइएको।
- वैदेशिक मनोनयन १२३ जना (जेष्ठता, सम्बन्धित क्षेत्रको विज्ञताका आधारमा)
- प्रमुख जिल्ला अधिकारीका लागि कानून तथा न्याय सम्बन्धि ३(तीन) महिने तालिम ४० जना (रा.प.प्रथम र द्वितिय श्रेणीका) कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिएको।
- समीक्षा अवधिमा स्वेच्छिक अवकाश ७ जना, राजिनामा ५ जना, पदस्थापना तथा सरुवा १४४३ जनाको भएको।

तालिका १.२.७: पदस्थापना तथा सरुवा पद अनुसारको संख्यात्मक विवरण।

सि.नं.	दर्जा	पदस्थापन/सरुवा	कै.	सि.नं.	दर्जा	पदस्थापन/ सरुवा	कै.
१.	सहसचिव	१३२		६.	खरिदार	१५१	
२.	उपसचिव	१५८		७.	स.कम्प्युटर अपरेटर	११	
३.	शाखा अधिकृत	४७८		८.	ह./भा.सवारी चालक	२	
४.	नायबसुब्बा/क म्प्युटर अपरेटर	५०६		९.	कार्यालय सहयोगी	२	
५.	कम्प्युटर ईन्जिनियर	२		१०.	मेकानिकल सव-ईन्जिनियर	१	

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

१.३.४ विपद तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा

यस मन्त्रालयको महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा रहेको विपद तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुर्नलाभ शाखा, विपद पुर्व तयारी तथा प्रतिकार्य शाखा, शान्ति प्रवर्द्धन शाखा र राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्। यी शाखाहरूबाट सम्पादन भएका प्रमुख कार्यहरू देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

ज. विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुर्नलाभ शाखा

यस शाखाबाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू देहाय अनुसार रहेका छन्।

- ✘ यस अवधिमा विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७९, वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्दा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम र क्रियाकलापहरू समावेश गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ जारी भएका छन्।
- ✘ उच्च राजनीतिक तहमा दीगो विकास र विपद् उत्थानशिलता सम्बन्धी ज्ञान आदानप्रदान तथा सचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यका साथ मिति २०८०/०१/११ गते राष्ट्रियस्तरका प्रमुख राजनीतिक दलका प्रतिनिधि सहितका सरकारी, गैरसरकारी, निजी क्षेत्र र सरोकारवाला निकायहरू समेतको समुपस्थितिमा विपद् जोखिम व्यवस्थापन: नीतिगत व्यवस्थादेखि अभ्याससम्म विषयक राष्ट्रिय कार्यशाला सञ्चालन गरिएको।
- ✘ जुम्ला, हुम्ला, मुगु, कालिकोट र दार्चुला जिल्लाका विपद् प्रभावित स्थानीय तहका भौगोलिक क्षेत्रलाई एवं सप्तकोशी नदीमा आएको बाढीबाट क्षति भएका भौगोलिक क्षेत्रलाई विपद् सङ्कटग्रस्त क्षेत्र घोषणा गरिएको।
- ✘ अपाङ्ग समावेशी विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी जानकारी मुलक हातेपुस्तिका प्रकाशन गरिएको।

- ✘ Innovation and Enterprises for Disaster Resilient Nepal विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको।
- ✘ Online Sendai Framework Monitor Training course मा सहभागिता जनाईएको।
- ✘ विपद् प्रतिकार्य तथा तालिम केन्द्र स्थापनाको लागि अध्ययन कार्यदल गठन गरिएको।
- ✘ काठमाडौंमा मिति २०८०/०३/१४ र १५ गते दुई दिने Second National Conference on DRR आयोजना गरिएको। सोही अवसरमा यस मन्त्रालयबाट तयार गरिएको सेण्डाई कार्यढाँचाको कार्यान्वयन समीक्षा National Mid-Term Review Report of Sendai Framework for Disaster Risk Reduction (२०१५-२०३०) लोकार्पण गरिएको।

ट. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC)

विपद् तथा द्वन्द व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत रहेको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (NEOC) ले आ.व. २०७९/०८० मा सम्पन्न गरेको कार्यहरूको विवरण देहायानुसार रहेको छ।

तालिका १.२.८: विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखाको प्रगति

क्र.सं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	क्रियाकलाप	प्रगति
१.	विपद्सम्बन्धी घटनाहरूको दैनिक विवरण प्राप्ति, विश्लेषण, प्रतिवेदन तयारी र प्रकाशन।	विपद्सम्बन्धी घटनाहरूको दैनिक विवरण प्राप्त गर्ने, प्राप्त विवरण विश्लेषण गर्ने र प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ✓ २४ सै घण्टा देशका विभिन्न स्थानमा भएको विपद् सम्बन्धी घटनाहरूको दैनिक जाहेरी संकलन गरिएको, DRR Portal (Disaster Risk Reduction Portal) मार्फत् त्यसको अद्यावधिक तथा सम्प्रेषण गरिएको। ✓ महत्वपूर्ण घटनाको विपद् व्यवस्थापन सम्बद्ध सरोकारवालाहरूलाई तत्काल SMS, सञ्चार उपकरण र आवश्यकता अनुसार टेलिफोन, Email मार्फत जानकारी गराईएको।
२.	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) हरको स्थापना र सुदृढीकरण।	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) हरको स्थापना र सुदृढीकरणका लागि आवश्यक मेशिनरी औजार खरिदका सहजिकरण गर्ने, प्राप्ति तथा DEOC हस्तान्तरण गर्ने।	७४ जिल्लामा आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रहरु अद्यावधिक रुपमा संचालनमा गरिएको, यसै आ.व.मा थप ७ जिल्लामा जिल्ला आपत्कालिन कार्यसंचालन केन्द्रहरु स्थापना गरिएको।
३.	विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम निकास प्रकृत्यामा सहजिकरण।	संघिय विपद् व्यवस्थापन कोषबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा मापदण्ड बमोजिमको रकम निकास प्रकृत्यामा सहजिकरण गर्ने।	राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन कोष संचालन कार्यविधि, २०७९ अनुसार मन्त्रालयले संचालन गर्दै आएको कोष राष्ट्रिय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा हस्तान्तरण गरी सबै जिल्ला प्रशासन कार्यलयहरूलाई पत्रमार्फत जानकारी गराईएको,

क्र.सं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	क्रियाकलाप	प्रगति
४.	मानवीय सहायतास्थल र प्रादेशिक गोदामघरहरूको स्थापना, सञ्चालनमा समन्वय।	स्थापना हुन बाँकी मानवीय सहायतास्थलहरूको स्थापना गर्ने र मानवीय सहायतास्थलहरूको सुदृढीकरण तथा प्रादेशिक गोदामघरहरूको सञ्चालनमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने।	धनगढी, नेपालगञ्ज, विरगंज, रुपन्देहीको भैरहवा, सुर्खेतमा अवस्थित मानवीय सहायतास्थल र महोत्तरीको बर्दिबास, धनकुटाको बसन्तपुर, बैतडीको खोड्पे, जुम्ला लगायत ११ रणनीतिक स्थानमा मानवीय सहायतास्थल सञ्चालनमा रहेको।
५.	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि स्रोतसाधनको परिचालन।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि मानवीय सहायताको क्षेत्रमा क्रियाशील दातृ निकाय, सहयोगी संस्थाहरूसँग समन्वय र स्रोतसाधन परिचालन गर्ने।	✓ मानवीय सहायता स्थल त्रि.अ.वि.मा भण्डार गरी राखिएको राहत समग्री मध्ये डोटी जिल्लामा टेन्ट ४० थान, त्रिपाल १५० थान, कम्बल १०० थान र शितलहर प्रकोप न्युनिकरणका लागि नं.२० गण हे.कवा. विपद् उद्धार सिनामंगलको भण्डारणमा रहेको राहत सामग्री मध्ये मधेश प्रदेशमा ४७१४ थान ज्याकेट, २८६ जोर जुता पठाईएको।
६.	राष्ट्रिय बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्र (National Logistic Cluster) को नेतृत्व, समन्वय र बैठक सञ्चालन।	राष्ट्रिय बन्दोवस्ती विषयगत क्षेत्र (National Logistic Cluster) को नेतृत्व, सरोकारवाला निकायसँग समन्वय तथा उक्त विषयगत क्षेत्रको बैठक सञ्चालन गर्ने।	✓ विपद् व्यवस्थापन विषयगत क्षेत्रका नेतृत्व र सह नेतृत्वको बैठक बसी आपतकालिन बन्दोबस्तीको अध्यावधिक तथा समिक्षा सम्बन्धमा निर्णय भएको, ✓ सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई शितलहर र हिमपात न्यूनीकरण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि अत्यावश्यक कार्य गर्न निर्देशन गरिएको।
७.	पूर्वसूचना प्रवाह गर्ने।	जल तथा मौसम विज्ञान विभागसँग समन्वय गरी बाढी, पहिरो, डुबानलगायत विभागसँग समन्वय गरी बाढी, पहिरो, डुबानलगायत विपद्का अन्य घटना साथै मौसमको	✓ जल तथा मौसम विज्ञान विभागसँग समन्वय गरी बाढी, पहिरो, डुबानलगायत विपद्का घटना साथै मौसमको पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचनाको प्राप्ति, विश्लेषण गरी सूचना प्रवाह गर्ने गरिएको। ✓ प्रत्येक महिनाको अन्त्यमा मुख्य विपद्का घटनाबाट भएको क्षतिको

क्र.सं.	कार्य सम्पादन लक्ष्य	क्रियाकलाप	प्रगति
		पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचनाको प्राप्ति, विश्लेषण गरी सूचना प्रवाह गर्ने।	विवरण सहित सावधान रहन सामाजिक संजालबाट आब्हान गरिएको।
८.	विपद्सम्बन्धी सरोकारवाला निकायको क्षमता अभिवृद्धि	नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका प्रशिक्षार्थिलाई विपद् नेपालका प्रशिक्षार्थिलाई विपद् सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गर्ने।	<ul style="list-style-type: none"> ✓ नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका प्रशिक्षार्थीहरुलाई विपद् सम्बन्धी प्रशिक्षण प्रदान गरिएको। ✓ गोदावरी न.पा. र घोरही न.पा.मा कृतिम घटना अभ्यास कार्यक्रमको तयारी भईरहेको।
९.	मनसुन प्रतिवेदन	मनसुन प्रतिवेदन तयार गर्ने	मनसुन घटनासहितको प्रतिवेदन, २०७९ सचिवस्तरबाट निर्णय भई DRR PORTAL माफत सार्वजनिक गरिएको।

ठ. शान्ति प्रवर्द्धन शाखा

यस शाखाबाट आर्थिक वर्ष २०७९/८० को अषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू देहाय अनुसार रहेको छः

- ❖ द्वन्द्व पीडित विशेषगरी महिला र बालिकालाई लक्षित गरी महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना (२०७९/०८०-२०८१/०८२) मन्त्रपरिषद्बाट मिति २०७९/०६/०७ मा स्विकृत भई कार्यान्वयनमा ल्याइएको। सोका लागि प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालयमार्फत् सातै प्रदेश सरकार र सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय मार्फत् स्थानीय तहलाई पत्राचार गरिएको।
- ❖ संयुक्त राष्ट्रसंघ, सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को पहिलो राष्ट्रिय कार्ययोजनाको कार्यान्वयनका क्रममा भएका विभिन्न अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, प्रतिवेदन, सो सम्बन्धी अन्य पूरक प्रस्ताव र संयुक्त राष्ट्रसंघीय निकायहरूबाट समय समयमा भएका विभिन्न अध्ययनका सुझाव समेतको समिक्षा गरी नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका कार्यक्रम तथा संरचना समेतमा यी प्रस्तावका विषयवस्तुलाई आन्तरिकीकरण तथा मूलप्रवाहीकरण गर्न अन्तिम कार्ययोजनाका रूपमा दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना (२०७९/०८०-२०८१/०८२) को तर्जुमा गरिएको।

ड. राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन

- ❖ शसस्त्र द्वन्द्वकालका घाइते/अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई राहत प्रदान गर्ने सम्बन्धमा "माओवादी सेनाका घाइते अपाङ्ग लडाकुहरू, सशस्त्र द्वन्द्व, ऐतिहासिक जनआन्दोलन र मधेश आन्दोलनका घाइते अपाङ्गहरूका लागि पुनर्स्थापन एवं हेरचाह निर्देशिका, २०६८ को दोस्रो संशोधन बमोजिम विशिष्ट श्रेणी २८६ जनालाई मासिक रु १८ हजारका दरले जम्मा ६ करोड १७ लाख ७६ हजार, प्रथम श्रेणी ४३४ जनालाई मासिक ४ करोड ६८ लाख ७२ हजार र दोस्रो श्रेणी ३५७ जनालाई मासिक रु ४ हजारका दरले जम्मा रु १ करोड ७१ लाख ३६ हजार रकम वितरणको लागि निकासा भएको।
- ❖ जनआन्दोलनका २६ जना शहिदका परिवारलाई मासिक ७ हजारका दरले जम्मा रु २१ लाख ८४ हजार रकम निकासा भएको।
- ❖ विभिन्न जिल्लाका शसस्त्र द्वन्द्वमा आमाबाबु विहिन बनेका १८ बर्षमुनिका ३४ जना बालबालिकाहरूलाई मासिक रु ५ हजारका दरले जम्मा रु १५ लाख ९९ हजार १ सय ६६ सम्बन्धित जिल्लामा निकासा भएको।

१.३.५ आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा:

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको महत्वपूर्ण अर्को महाशाखाको रूपमा रहेको आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापन शाखा, आर्थिक प्रशासन शाखा, कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा र विभूषण शाखा गरी ४ वटा शाखाहरू रहेका छन्। चार वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

ढ. आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापनतर्फ:

- ✘ नेपाल सरकारको निर्णय अनुसार सुविधा उपलब्ध गराउनु पर्ने विशिष्ट व्यक्तिहरूको आवास व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा घरभाडा सम्झौता गरिएको तथा पूर्व विशिष्ट पदाधिकारीहरूको लागि नेपाल सरकारको तर्फबाट सवारी साधन उपलब्ध गराइएको।
- ✘ जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४ को दफा १८ बमोजिम जिल्ला मुआब्जा निर्धारण समितिको निर्णयमा असहमति जनाइ गृह मन्त्रालयमा मुआब्जा पुनरावलोकनको लागि प्राप्त भएको उजुरी फाईल थान-११ फछ्यौट गरिएको।
- ✘ सरकारी जग्गा दर्ता, उपयोग तथा लिजमा उपलब्ध गराउने कार्यनीति, २०७९ को दफा ३ बमोजिम अन्य मन्त्रालय र मातहत निकायको नाममा रहेको जग्गा गृह मन्त्रालय वा मातहत निकायलाई उपयोग स्वीकृतिका लागि सहमति प्रदान गर्नुका साथै अन्य निकायलाई उपयोग स्वीकृतिको लागि सहमति प्रदान गरिएको।
- ✘ सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा उपलब्ध गराउने सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९ को दफा ७ (ड) बमोजिम प्रकोप व्यवस्थापनमा आवश्यक नपर्ने सम्बन्धमा सिफारिस माग भई आएका फाईल थान-७ निर्णय गरिएको।
- ✘ गृह मन्त्रालय मातहतका निकायहरूको भवन निर्माण प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्तिका लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन (IEE) को TOR तथा गृह मन्त्रालय मातहतका निकायहरूको भवन निर्माण प्रयोजनार्थ वन क्षेत्रको जग्गा प्राप्तिका लागि प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदन (IEE) थान-९ स्वीकृत गरिएको।
- ✘ नेपाल सरकारको नाममा रहेका सरकारी एवं सार्वजनिक जग्गाहरूको विवरण तयार गरी अतिक्रमित जग्गाको विवरण तयार हुने क्रममा रहेको।
- ✘ देशभर जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट वितरण गरिएका मुआब्जाहरूको जग्गाको क्षेत्रफल, प्रकृति, प्रयोजनका साथै लागत व्यहोर्ने निकाय/आयोजना सहितको विवरण संकलन तथा अद्यावधिक गरिएको।
- ✘ गृह मन्त्रालय तथा मातहत विभाग/कार्यालयहरूको स्वामित्वमा रहेका सरकारी जग्गा, भवन तथा अचल सम्पत्तिहरूको विवरण अद्यावधिक एवं अभिलेखिकरण गरिएको।
- ✘ गृह मन्त्रालयको प्रयोगमा रहेका र मौज्दातमा रहेका सवारी साधनहरूको समग्र व्यवस्थापनका साथै सवारी साधनहरूको लागि ईन्धन उपलब्ध गराइएको।
- ✘ गृह मन्त्रालयमा रहेका सवारी साधनहरूको High Security Embossed Number जडान गरिएको।

- ✘ जनवादी गणतन्त्र चीन तिब्बतको अध्यागमन तथा सीमा सुरक्षा हेर्ने Tibet Entry Exit Border Inspection Station ले सिन्धुपाल्चोक, रसुवा, हुम्ला जिल्लालाई प्रयोगको लागि उपलब्ध गराउने ४० थान मोटरसाईकलको स्वीकृति लगायतका प्रक्रियामा सहजीकरण गरिएको।
- ✘ मित्र राष्ट्र भारत सरकारबाट प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचनको लागि सहयोग स्वरूप प्राप्त भएको चार पाङ्ग्रे सवारी साधन जम्मा १२० थान मध्ये नेपाल प्रहरीलाई ५५ थान, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाललाई ४० थान, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागलाई २ थान तथा गृह मन्त्रालय माताहत रहेका जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ईलाका प्रशासन कार्यालय, कारागार कार्यालय र अध्यागमन कार्यालयहरूमा आवश्यक समन्वय गरी वितरण गरिएको।
- ✘ सम्मानित अदालतबाट भएका फैसलाहरू आदेश कार्यान्वयन गर्नको लागि सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालय एवं निकायहरूसँग आवश्यक समन्वय एवं सहजीकरण गरिएको।

ग. आर्थिक प्रशासन शाखा

आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा अन्तर्गत रहेको यस शाखाबाट भएको मुख्य मुख्य कार्यहरूलाई देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

- ✘ मन्त्रालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलबी प्रतिवेदन पास गरिएको, विभिन्न खर्च शिर्षकहरूको तोकिए बमोजिम लेखा राखे तथा मासिक प्रतिवेदनहरू तयार गर्ने, को.ले.नि.का. र अर्थ मन्त्रालयबाट सहमति प्राप्त बजेटको नियमानुसार निकास, मन्त्रपरिषद्को निर्णयानुसारको आर्थिक सहायता रकम अर्थ मन्त्रालयबाट निकास लिई समयमै भुक्तानी दिइएको, नियमानुसार प्रकृया पूरा गरि आएका खरिद सम्बन्धी कागजातहरूको भुक्तानी गरिएको र राजश्व तथा धरौटी सम्बन्धी मासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदनहरू तयार पारिएको।
- ✘ आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरिक्षण, बेरुजुको लगत तयार गर्ने र बेरुजु फछ्यौटको कार्य, आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरिक्षणबाट आएको बेरुजुको प्रतिकृया लेख्ने र सोको अन्तिम कारवाही गरिएको तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा ईलाका प्रशासन कार्यालयको बेरुजुको विवरण प्राप्त गरी सोको फछ्यौटको लागि आवश्यक पहल गरिएको।
- ✘ अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) पिडित सम्बन्धी समितिको पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता एवं संचालन खर्च, पूर्वराष्ट्रपति तथा पदाधिकारीहरूको तलब भत्ता भुक्तानी सम्बन्धी कार्य भुक्तानी, हज समितिलाई निकास दिने, राहत तथा पुर्नस्थापना शाखामा आईपरेका आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित कार्यहरू, रकमान्तर, कार्यक्रम संशोधन तथा थप बजेट प्राप्त गर्नको लागि आवश्यक पहल गर्ने गरिएको।
- ✘ जनआन्दोलन/मधेश आन्दोलनका घाईते तथा अपाङ्गहरूको जीवन निर्वाह भत्ता, शहिद परिवार एवं आमाबाबु गुमाएका बालबालिकाहरूको लागि सहायता रकम जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा समयमै निकास पठाइएको, मन्त्रालयमा आकस्मिक रूपमा गठन हुने विभिन्न प्रकारका समितिहरूको लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गरिएको लगायत अन्य भैपरी आउने आर्थिक प्रशासनसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण कार्यहरू समयमै सम्पादन गरिएको।

त. कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा

- ✘ सार्वजनिक बिदा पुनरावलोकन कार्यदल गठन गरी अध्ययन, राय-सुझाव तथा सिफारिससहितको प्रतिवेदन तयार पारी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा सम्प्रेषण गरिएको।
- ✘ मन्त्रालयमा E-Attendance System प्रभावकारीरूपमा कार्यन्वयनमा ल्याइएको तथा नागरिक बडापत्रको डिजिटल डिस्प्ले, नागरिक सहायता कक्ष, स्तनपान कक्ष र ड्रेश चेन्जिङ रुमहरूको व्यवस्था मिलाइएको।
- ✘ मन्त्रालयको नयाँ प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण, मन्त्रालय परिसरमा आवश्यक भौतिक संरचना निर्माण एवं मर्मत-सम्भार सहित चमेना-गृह सेवा सञ्चालनको प्रवन्ध, महिला शौचालयमा Vending Machine जडान गरी Pad Dispense को व्यवस्था, 10 KVA क्षमताको UPS जडान गरी E-Governance, Networking Switch, Server Room मा Line Supply को प्रवन्ध सूनश्चित, आ.व. २०७८।०७९ को व्यवस्थापन परीक्षणको काम सम्पन्न, नागरिकता प्रमाणपत्रको रूपमा प्रयोग हुने कार्ड, वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, अन्य आवधिक प्रतिवेदन लगायत गृह प्रशासन सम्बद्ध परिपत्रहरूको संगालोको छुपाई एवं माग बमोजिम वितरणको व्यवस्था तथा भैपरी आउने विषयमा आकस्मिक व्यवस्थापन गरिएको।
- ✘ संविधान दिवस, इन्द्रजात्रा, वसन्त श्रवण, शहीद दिवस, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस, गणतन्त्र दिवस, रातो मत्स्येन्द्रनाथको रथयात्रा तथा भोटो देखाउने जात्रा आदि राष्ट्रियस्तरका कार्यक्रमहरूको आयोजना, सञ्चालन, समन्वय तथा व्यवस्थापन गरिएको।
- ✘ अनुचित लेनदेन (मिटरब्याज) अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी जाँचबुझ आयोगको गठन तथा कार्य सम्पादन प्रक्रियामा समन्वय र सहजीकरण गरिएको।

अनुचित लेनदेन (मिटरब्याजी पीडितहरूको) समस्या न्यूनीकरण गर्नका लागि मौजुदा कानूनमा संशोधन भई मुलुकी संहिता सम्बन्धी केहि नेपाल ऐनलाई संशोधन गर्न बनेको अध्यादेश मिति २०८०/०१/२० मा नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको। पूर्व न्यायधीश गौरीबहादुर कार्कीको अध्यक्षतामा अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९ गठन भएको र तत्पश्चात जिल्ला प्रशासन कार्यालयले प्रभावकारी रूपमा कार्य गरी अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याजी) तर्फ मिति २०८०/०८/०४ सम्ममा भएको प्रगतिहरूलाई देहाय अनुसार उल्लेख गरिएको छ।

तालिका १.२.९: अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९
कुल परेका निवेदन २८००० करिब २०८० मडसिर ३ गते सम्मको मेलमिलाप र फछ्यौटको तालिका जम्मा फछ्यौट ५०३२

क्रमसं	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	मेलमिलाप र फछ्यौट संख्या
१	कोशी प्रदेश भोजपुर ०	१	२५	भक्तपुर २२	१०	४९	बर्दिया २२३	४८	७४	दाचुला ०		
२	धनकुटा ०		२६	चितवन ८७	२०	५०	दाङ ४४२	५१	७५	डोटी ००		
३	इलाम ०	२	२७	रसुवा ००		५१	रुकुम पूर्व ०		७६	कैलाली २४६		११६
४	झापा ११४	४३	२८	रामेछाप ००	४	५२	गुल्मी ०		७७	कञ्चनपुर १९		४
५	खोटाङ ०		२९	मकवानपुर ४०	४	५३	कपिलबस्तु १३९	५६	२७२८४	२६५ जम्मा १२०		५०३२
६	मोरङ १२६	८४	३०	धादिङ ३६	२	५४	पाल्पा ०					
७	ओखलढुङ्गा ०	१	३१	नुवाकोट २७	१	५५	नवलपरासी प १८६२	९२				
८	पाँचथर १	८	३२	सिन्धुपाल्चोक १३		५६	प्युठान ५					
९	संखुवासभा १	८	३३	दोलखा ०		५७	रोल्पा ००	९				
१०	सुनसरी ६१४	२१०	३४	सिन्धुली १०	१	५८	रुपन्देही ६१९	२८६				
११	ताप्लेजुङ ०		३५	काभ्रे ३५	१०	३३६५	कर्णाली प्रदेश	५७४				
१२	तेह्रथुम ०			८०९	१४९	५९	दैलेख ०	२				
१३	उदयपुर ८९	४१		गण्डकी प्रदेश		६०	डोल्पा ००					
१४	सोलुखुम्बु ०		३६	बागलुङ ०		६१	हुम्ला ००					
१५	मधेश प्रदेश	३९०	३७	गोरखा ६	८	६२	जाजरकोट ०					
१६	सप्तरी २५७०	२२४	३८	कास्की ११९	५६	६३	जुम्ला ०	२				
१७	सिरहा ३७८८	३००	३९	लमजुङ ४	१	६४	कालिकोट ०	१				
१८	धनुषा ३६१५	४७७	४०	मनाङ ००		६५	मुगु ००					
१९	महोत्तरी २४७६	४६६	४१	मुस्ताङ ०		६६	सल्यान ०					
			४२	म्याग्दी ०		६७	सुर्खेत १७२	१४८				

क्रमसं	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या	क्रमसंख्या	जिल्लाको नाम र परेको निवेदन	फछ्यौट संख्या
१९	सर्लाही २३०२	६०५	४३	नवलपरासी पूर्व २०	४	६८	रुकुम पश्चिम ००			मधेशका ८ जिल्लामा २१५३५			पश्चिम नवलपरासीमा १८६२ र बाकी अन्य जिल्लामा ४६०३ गरी कुल निवेदन २८००० परेकोमा	
२०	रौतहट २१०३	४४३	४४	पर्वत ०	८	१७२	सुदूर पश्चिम प्रदेश १५३			मेल्मिलाप तथा फछ्यौट ५०३२ रहेको तथा मिति २०८०/०७/१५ गते सम्ममा २१२ बिगाह ४ कठ्ठा १७ धुर (७७४ कित्ता) जग्गा साहुवाट सम्बन्धित जग्गा धनीलाई फिर्ता गरिएको।				
२१	पर्सा १३२८	४३५	४५	स्याङजा १५	१	६९	अछाम ०							
२२	बारा ३३५३	६२२	४६	तनहुँ १४		७०	बैतडी ००							
२१५३५	बागमती प्रदेश	३५७२	१८४	लुम्बिनी प्रदेश	७८	७१	बझाङ ००							
२३	काठमाडौँ ५०५	६९	४७	अर्घाखाँची ०	०	७२	बाजुरा ००							
२४	ललितपुर ५८	२८	४८	बाँके ७५	२८	७३	डडेल्धुरा ०							

स्रोत: अनुचित लेनदेन (मिटर ब्याज) सम्बन्धी जाँचबुझ आयोग, २०७९

थ. विभूषण शाखा

विभूषण समितिबाट सिफारिस भएका ९८२ महानुभावहरूलाई विभूषण प्रदान गर्न नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदमा प्रस्ताव पेश भएकोमा सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट असोज ३ गते संविधान दिवसको अवसरमा मानपदवी ७२८, अलङ्कार १७३ र पदक ८१ समेत जम्मा ९८२ जना महानुभावहरूलाई विभूषण प्रदान गर्न घोषणा भएको र सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यूबाट २०८०/०१/०१ गते भएको विभूषण सुशोभन कार्यक्रमको समग्र व्यवस्थापन गरी विभूषण (मानपदवी) हरु सुशोभन कार्यक्रम सम्पन्न गरेको।

१.३.६ सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको अर्को महत्वपूर्ण महाशाखाको रूपमा सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा रहेको छ। जस अन्तर्गत स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा, शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा र सीमा तथा अध्यागमन शाखा गरी ३ वटा शाखाहरू रहेका छन्। त्यसै गरी यो महाशाखा अन्तर्गत सूचना समन्वय तथा विश्लेषण इकाई समेत रहेको छ। ३ वटै शाखाहरूको प्रगति विवरण देहायानुसार उल्लेख गरिएको छ।

द. स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा

१. मन्त्रालयसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय मामिलाहरू

- क) संयुक्त राष्ट्र संघ र क्षेत्रीय संगठनमा नेपाल पक्ष भएका सन्धी/संझौताबाट सृजित दायित्व अनुसार प्रतिवेदन पेश गरिएको,
- ख) भारत र चीनसँग आपसी सहयोग/साझेदारीका विषयमा द्विपक्षीय बैठक गरिएको,
 १. मिति १५-१६ जुलाई, २०२३ मा भारतको नयाँ दिल्लीमा सम्पन्न नेपाल — भारत बीचको १२ औं Joint Working Group on Border Management (15-16 June, 2022 New Delhi) मा सहभागी भएको।
 २. मिति २५ — २६ जुलाई, २०२३ मा तीब्बतको ल्हासामा सम्पन्न नेपाल-तीब्बत व्यापार सहजीकरण समितिको ११ औं बैठकमा गृह मन्त्रालयको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गरिएको।
 ३. मिति १३ अप्रिल, २०२२ मा virtual माध्यम बाट सम्पन्न नेपाल — चीन बीचको चौथो Border Law Enforcement Cooperation Between Ministry of Public Security (MPS) of China and Ministry of Home Affairs of Nepal (Virtual) मा सहभागी भएको।
- ग) दातृ निकाय तथा मित्र राष्ट्रहरूले सुरक्षा निकायलाई गर्ने सहयोगका विषयहरूमा सहजीकरण तर्फ,
 १. Economic and Technical Cooperation Agreement अन्तर्गत भुक्तानी हुनेगरी प्रस्ताव गरिएकोमा ७३.४१ मिलियन RNB (ने.रु. करिब १ अर्ब ४० करोड) को The Project of China Aid Nepal Police Headquarters Command Centre and Digital Trunking Communication System (Phase II) सहायता स्वीकारको प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको।
 २. Fourth Meeting in Border Law Enforcement Cooperation मा भएको सहमति अनुसार चीनले नेपाललाई प्रदान गर्ने Security under grant assistance अन्तर्गत २१ वटा Remotely Piloted Aircraft/Drone सहायता स्वीकारको प्रक्रिया अन्तिम चरणमा पुगेको।
- घ) Asia Pacific Group बाट हुने नेपालको सम्पत्ति शुद्धिकरण तथा आंतवाद क्रियाकलाप उपरको पारस्परिक मुल्याङ्कन र प्राविधिक परिपालनाको विषयमा गृह मन्त्रालयबाट प्रतिनिधित्व गरी अन्तिम प्रतिवेदनमा गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित विषयहरूमा मुल्याङ्कन समिति समक्ष जवाफ पठाइएको,

- ड) सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ को दफा २९ड को उपदफा (२) रोक्का आदेश जारी गर्न तथा सोको जानकारी सबै मन्त्रालय र नियमनकारी निकाय तथा राष्ट्रिय समन्वय समिति (National Coordination Committee) लाई पठाइएको,
- च) विभिन्न देश तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाका पदाधिकारीहरूसंगको कूटनीतिक भेटघाटमा सहजीकरण तर्फ,
१. मिति २०७९/०७/०६ मा माननीय गृह मन्त्रीज्यू र Mr. Duan Daqi, Director General of INTERPOL NCB China, Senior Commissioner of Police of Ministry of Public Security of China बीच भएको भेटघाटको आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिएको।
 २. माननीय गृह मन्त्रीज्यू र छिमेकी तथा मित्र राष्ट्रहरू भारत, चीन, बेलायत, दक्षिण कोरिया, अस्ट्रिया, होलि सि, अस्ट्रेलिया, अमेरिका, बङ्गलादेश लगायतका राजदूतहरू बीच विभिन्न मितिमा भएका भेटघाटको आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिएको।
 ३. मिति २०८०/०२/०६ MCC Regional Deputy Vice-President Jonathan Brooks बीच विभिन्न मितिमा भएका भेटघाटको आवश्यक समन्वय र सहजीकरण गरिएको।
- छ) यस मन्त्रालय तथा Korea International Cooperation Agency बीच Establishment of Cyber Bureau with Capacity Building for Nepal Police परियोजना कार्यान्वयनका लागि ८ मिलियन डलर उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा अर्थ मन्त्रालयको समन्वयमा Record Discussion र MoU मा हस्ताक्षर भएको। परियोजनाको कार्यान्वयनका विषयमा मन्त्रालय र KOICA बीच Joint Coordination Meeting हरू नियमित रूपमा सञ्चालन भएको।
- ज) साथै BIMSTEC अन्तर्गत यस मन्त्रालयसंग सम्बन्धित Thematic Area हरूमा संलग्न भई पठाइएको राय तथा प्रतिक्रिया तर्फ।
१. BIMSTEC Security Dialogue Forum को तेश्रो बैठकको प्रतिवेदन उपर गृह मन्त्रालयको राय/सुझाव प्रदान गरिएको।
 २. Report of the Seventh Meeting of the BIMSTEC Sub-Group on Prevention of Illicit Trafficking in Narcotic Drugs, Psychotropic Substances and Precursor Chemical अन्तर्गतको BIMSTEC Plan of Action on Drug Control उपर गृह मन्त्रालयको राय/सुझाव प्रदान गरिएको।
 ३. BIMSTEC अन्तर्गत मिति 12-13 January, 2023 भारतको दिल्लीमा भएको Joint Working Group on Counter Terrorism and Transnational Crime को दशौं बैठकमा सहभागी भएको।
 ४. १६ अगष्ट २०२२ मा भएको Twelfth Meeting of the BIMSTEC Sub-Group on Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism [Virtual] बैठकमा नेपालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गरिएको।
 ५. थाइल्याण्डले प्रस्ताव गरेको Memorandum of Understanding on Capacity Building to Combat Money Laundering and Financing of Terrorism among BIMSTEC Member States विषयक समझदारीपत्रको मस्यौदा उपर गृह मन्त्रालयको राय/सुझाव प्रदान गरिएको।
 ६. Twelfth Meeting of the BIMSTEC Sub-Group on Anti Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism (SG-AML/CFT) सम्बन्धी Draft Report on Illicit

Flow of Funds (IFF) एवम् Action Plan to Prevent the IFF amongst the BIMSTEC Member States (Annex A) र Revised Questionnaire, Draft Report र Action Plan उपर गृह मन्त्रालयको राय/सुझाव प्रदान गरिएको।

७. Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation (BIMSTEC) अध्यक्ष राष्ट्र थाइलैण्डले तयार पारेको BIMSTEC Bangkok Vision 2030 Concept Note को मस्यौदा उपर सदस्य राष्ट्रहरूबाट राय सुझाव माग भई आएकोमा मस्यौदा उपर राय/सुझाव प्रदान गरिएको।

झ) नेपाल सरकार शरणार्थी मामिला समन्वय सम्बन्धी राष्ट्रिय ईकाइ (NUCRA-National Unit for Coordination of Refugee Affairs) र UNHCR-United Nations High Commission for Refugee बीच सन् २०२३ को लागि Project Partnership Agreement को सम्झौता गरिएको र सोही अनुरूप कार्यक्रम नियमित रूपमा संचालनको अवस्थामा रहेको।

२. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू

क) नेपालमा रहेका विदेशी नागरिक र नेपालमा नियुक्ती हुने विदेशी कूटनीतिज्ञहरू सम्बन्धमा सम्बन्धित निकाय/दूतावाससँग समन्वय गरिएको,

ख) संस्था दर्ता ऐन २०३४ लाई संघीयताको ढाँचा अनुकूल हुनेगरी मस्यौदा तयार गरिएको,

ग) भुटानी तथा तिब्बती शरणार्थीहरूको विवरण नियमित रूपमा अद्यावधिक गरिएको,

घ) विभिन्न १४ वटा सरकारी/गैह सरकारी निकाय तथा कम्पनीलाई ड्रोन उडान सहमति प्रदान गरिएको,

ङ) विभिन्न ११ वटा निजी सुरक्षा कम्पनीहरूलाई प्रथम पटक कार्यसञ्चालन सम्बन्धी सहमति प्रदान गरिएको,

च) नेपालका लागि विभिन्न देशका ४५ जना आवासीय/गैह आवासीय कूटनीतिक पदाधिकारीको नियुक्ति उपर सहमति प्रदान गरिएको,

छ) संघीयता अनुकूल हुनेगरी शान्ति सुरक्षा सम्बन्धी ऐनको मस्यौदा तयारी अन्तिम चरणमा रहेको,

ज) सजाय माफी, मुलतबी वा परिवर्तन गर्ने सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९ स्वीकृतिको चरणमा रहेको,

झ) संविधान दिवसको अवसरमा कैद कट्टा-६८१, सजाय माफी-२१, प्रजातन्त्र दिवसको अवसरमा कैद कट्टा-३८१, सजाय माफी-१४, गणतन्त्र दिवसको अवसरमा कैद कट्टा-४८२, सजाय माफी-१९, र बैशाख ३०, २०७९ मा सम्पन्न स्थानीय तह सदस्य निर्वाचनमा निर्वाचनमा गरेको खर्चको विवरण नबुझाएवापत तोकिएको जरिवाना नबुझाएका सम्पूर्ण उम्मेदवारहरूको जरिवाना माफीका लागि मन्त्रपरिषद् समक्ष प्रस्ताव लगेर सोही बमोजिम मन्त्रीपरिषद्को सिफारिसमा सम्मानीय राष्ट्रपतिबाट संविधानको धारा २७६ बमोजिम माफी मिनाहा भएको।

ञ) रेडियो उपकरण Walkie Talkie को नियमनका लागि परिपत्र तयार गरिएको साथै विभिन्न १८ वटा सरकारी/गैह सरकारी निकाय तथा कम्पनीलाई Walkie Talkie प्रयोगको लागि सिफारिस प्रदान गर्ने गरिएको,

ट) विभिन्न १५ वटा संघ संस्थाको दर्ता, संचालन तथा नियमन सम्बन्धमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू द्विविधा भएको विषयमा राय प्रदान तथा शरणार्थीको यात्रा अनुमतिपत्रको सिफारिसमा एकरूपता ल्याउनको लागि र सिफारिसको प्रक्रिया विश्वनीय बनाउनको लागि परिपत्र गरिएको।

ध. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा

आ.व. २०७९/८० मा यस शाखाबाट सम्पादन गरिएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

- ❖ विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८० को मस्यौदा तयार भई स्वीकृतिका लागि मन्त्रिपरिषद्मा पेश भएको,
- ❖ नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) बाट विभिन्न मितिमा शहीद घोषणा भई नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन हुन बाँकी रहेका ८४७१ जना शहीदको नामावली नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको साथै शहीदहरूको विवरण संकलन, अध्यावधिक र व्यवस्थित रूपमा तयार गर्ने कार्य भइरहेको,
- ❖ अनुचित लेनदेन (मिटरब्याज) सम्बन्धी विवरण सम्बन्धित जिल्लाहरूबाट दैनिक रूपमा संकलन, विश्लेषण गरी साप्ताहिक रूपमा प्रतिवेदन गर्ने गरिएको,
- ❖ विभिन्न विपद् र दुर्घटनामा परी घाइते भएका तथा विकट क्षेत्रका तत्काल थप उपचार आवश्यकता परेका व्यक्तिहरूको उद्धार गर्न नेपाली सेनाको हेलिकप्टर उपलब्ध गराउनको लागि रक्षा मन्त्रालय तथा नेपाली सेनासँग आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरण गरिएको।
- ❖ दर्ता नभई तथा अनुमति विना र नवीकरण नगरी अवैध रूपले सञ्चालन भइरहेका ८९० क्रसर उद्योगहरू जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू मार्फत बन्द गराइएको। साथै ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७९/१०/११ को निर्णय कार्यान्वयनमा समन्वय गरिएको।
- ❖ प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन २०७९, लक्षित सुरक्षा व्यवस्था तथा चुनौती र जिल्लाहरूको शान्ति सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाउन भावी दिनमा आपनाउनुपर्ने सुरक्षा रणनीति लगायतको विषयमा छलफल गर्ने प्रयोजनार्थ कोशी प्रदेशको विराटनगर, मधेश प्रदेशको धनुषा, बागमती प्रदेशको काठमाडौं, गण्डकी प्रदेशको पोखरा, लुम्बिनी प्रदेशको बुटवल, कर्णाली प्रदेशको सुर्खेत र सुदूरपश्चिम प्रदेशको धनगढीमा प्रदेश स्तरीय सुरक्षा गोष्ठी सम्पन्न गरिएको,
- ❖ विभिन्न मागहरू राखि माइतीघर मण्डलामा अनसन/धर्ना बसिरहेका विभिन्न समूहहरूको समयमै पहल कदमी लिई समस्या समाधान हुन अत्यावश्यक देखिएको सन्दर्भमा सम्बद्ध पक्षसँग सम्पर्क गरी छलफल वार्ता गरी सम्झौता/सहमति गरिएको।
- ❖ अति विशिष्ट तथा विशिष्ट व्यक्तिहरूको भ्रमण सुरक्षा व्यवस्थाको लागि भ्रमण अवधिभर त्रुटीरहित सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन आवश्यक समन्वय गरिएको साथै विदेशी राष्ट्रबाट नेपाल भ्रमणमा आउनुहुने VIP/VVIP हरूको भ्रमण सम्बन्धी सुरक्षा व्यवस्था मिलाइएको,
- ❖ सूचनाको हक प्रयोग गरी माग भएका मन्त्रालयसम्बद्ध सूचनाहरू ३२ जनालाई उपलब्ध गराइएको,
- ❖ CCTV व्यवस्थापन चुस्त/दुरुस्त राख्ने सम्बन्धमा सबै मन्त्रालय, संवैधानिक आयोगहरूमा पत्राचार, राष्ट्रिय अनुसन्धानबाट प्राप्त सूचनाहरूको आधारमा चोरी पैठारी, तस्करी, लागुऔषध तस्करी, अनुचित असुली, सीमा क्षेत्रमा अवैध गतिविधि रोक्न सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा निर्देशन सहित

पत्राचार, विभिन्न समयमा गठित छानविन समितिहरूबाट प्राप्त प्रतिवेदनको कार्यान्वयको लागि सम्बन्धित निकायमा पत्राचार गरिएको,

न. सीमा तथा अध्यागमन शाखा

यस शाखाबाट मुख्यतः निषेधित क्षेत्रमा हेलिकप्टर उडान अनुमति, निःशुल्क पदयात्रा अनुमति, अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सम्बन्धी समन्वय, विदेशी नागरिकहरूलाई कार्य सहमति, यात्रा अनुमति लगायतका कार्यहरू हुने गरेका छन्। यस शाखामा कार्यसम्पादनका सिलसिलामा दैनिक औसतमा ३० भन्दा बढि सेवाग्राहीहरूसँग प्रत्यक्षरूपमा साक्षात्कार गरी सेवा प्रवाह गर्नु पर्ने अवस्था रहेकोमा सेवालाई छरितो र प्रभावकारी बनाउन आ.व. २०७९/८० मा परिष्कृत तवरको Software निर्माण गरी सोको परीक्षण र प्रयोग समेत गरिएको छ। गत आ.व. ०७९/०८० भर यस शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरूको तथ्याङ्कीय विवरण देहायानुसार रहेको छ।

तालिका १.२.१०: सीमा तथा अध्यागमन शाखाबाट सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू

क्र.स.	क्रियाकलापहरू	एकाइ	परिमाणात्मक लक्ष्य	कार्यसम्पादन सूचक	प्रगति
					विवरण (पटक)
१	निषेधित क्षेत्रमा हेलिकप्टर उडान अनुमति	पटक	माग अनुसार	उडान अनुमति विवरण	८८९
२	निषेधित क्षेत्रमा निःशुल्क पदयात्रा अनुमति	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	४४
३	अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सम्बन्धी समन्वय	पटक	आवश्यकतानुसार	समन्वय विवरण	१५१
४	विदेशी नागरिकहरूलाई कार्य सहमति	पटक	माग अनुसार	कार्य सहमतिको विवरण	१४४४
५	विदेशी नागरिकहरूलाई निष्कासन	पटक	आवश्यकतानुसार	निष्कासन विवरण	६६२
६	नेपाल हज समितिसँग समन्वय	पटक	आवश्यकतानुसार	समन्वय विवरण	१३
७	नीति मस्यौदा, राय तथा मन्त्रिपरिषद् प्रस्ताव (मोरक्को अधिराज्यबीच कुटनीतिक, भिसा सम्बन्धि कार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउने सम्बन्धाम)	पटक	आवश्यकतानुसार	प्रस्ताव/रायको विवरण	८
८	बहु प्रवेशी भिसा	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	१७
९	आगमन विन्दुमा भिसा	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	६४
१०	यात्रा अनुमति (Travel Document)	पटक	माग अनुसार	अनुमति विवरण	२८
११	विदेशी नागरिक अनुगमन	पटक	आवश्यकतानुसार	प्रगति विवरण	०
१२	विदेशी नागरिकहरूको चालचलन	पटक	फाइल अनुसार	समन्वय विवरण	१४७०
१३	विविध	पटक	आवश्यकतानुसार	प्रगति विवरण	५८९

स्रोत: सीमा तथा अध्यागमन शाखा, गृह मन्त्रालय

परिच्छेद-दुई

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका विभाग/निकायहरूको परिचय तथा वार्षिक प्रगति

२.१ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

क. पृष्ठभूमि/परिचय

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्नका लागि राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधानको धारा ५१(छ) मा प्राकृतिक साधन स्रोतको संरक्षण, संवर्धन र उपयोग सम्बन्धी नीति अन्तर्गत छ (९) मा “प्राकृतिक प्रकोपबाट हुने जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्व सूचना, तयारी, उद्धार, राहत एवं पुनर्स्थापना गर्ने” सम्बन्धी कार्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ११ द्वारा प्रदत्त प्राधिकरणको मुख्य कार्यक्षेत्रभित्र रहेको छ। सोही अनुसार विपद् जोखिमबाट सुरक्षित र उत्थानशील नेपाल निर्माण गर्ने दीर्घकालीन सोच सहित सबै प्रकारका प्राकृतिक प्रकोप एवम् गैरप्राकृतिक विपद् घटनाबाट सिर्जित मानवीय, भौतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र वातावरणीय क्षति कम गर्ने नेपालको पन्ध्रौं पञ्चवर्षिय योजनाको लक्ष्य हासिल गर्ने साथै विभिन्न अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता र राष्ट्रिय ऐन, नियम, कार्यविधि र रणनीतिहरूको प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्ने कार्यमा प्राधिकरण क्रियाशील रहेको छ।

नेपाल विपद्का दृष्टिले विश्वका उच्च जोखिमयुक्त मुलुकहरू मध्येको एक हो। बढ्दो वातावरणीय चुनौती, जलवायु परिवर्तन, विपद्प्रति असंवेदनशील विकास निर्माण लगायतका कारणले नेपालमा विपद् जोखिम दिन प्रतिदिन बढ्दो छ। जोखिमका कारणलाई गम्भिरतापूर्वक विश्लेषण गरी जोखिम न्यूनीकरणमा क्रियाशील रहने र विपद्जन्य घटना घटेमा तत्काल उद्धार, राहत तथा पुनर्निर्माण र पुनः स्थापनामा केन्द्रित हुनु राज्यको प्रमुख जिम्मेवारी हो। तसर्थ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले तीनै तहका सरकार, सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज र प्राज्ञिक क्षेत्र, सञ्चार माध्यम लगायतका सरोकारवालाहरू सबैसँग सहकार्य, समन्वय र साझेदारी कायम गर्दै प्रभावकारी विपद् जोखिम तथा न्यूनीकरणमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ।

ख. दीर्घकालिन सोच

✘ विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण।

ग. उद्देश्य

- ✘ विपद् जोखिमबारेको बुझाईमा अभिवृद्धि र पहुँच सुनिश्चित गर्ने,
- ✘ विपद् जोखिममैत्री शासनको सुदृढीकरण गर्ने,
- ✘ विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई जलवायु परिवर्तन अनुकूलनका क्रियाकलापसँग आवद्ध गर्दै विकास प्रक्रियामा मूलप्रवाहीकरण गर्ने,
- ✘ विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा सार्वजनिक तथा निजी लगानी वृद्धि गरी उत्थानशीलता बढाउने,
- ✘ पुर्वसूचना प्रणालीको विकास र प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी गर्ने,

✎ पुननिर्माण र पुनस्थापना सम्बन्धी कार्यलाई अझ राम्रो र बलियो बनाउने।

घ. रणनीति

विपद जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्र निर्माण गर्दै दिगो विकासमा योगदान पुर्याउने दीर्घकालीन सोच सहित विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५, विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०), विपद जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन रणनीति, २०७८ नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनको भैरहेका छन्।

विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ ले विपदबाट हुने मृत्युदर तथा प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य रूपले कम गर्नु, जीविकोपार्जनका स्रोतसाधनहरूका साथै कृषि, उद्योग, सडक, सञ्चार, खानेपानी तथा सरसफाईका संरचना, स्वास्थ्य र शैक्षिक सुविधाहरू जस्ता महत्वपूर्ण पूर्वाधार तथा आधारभूत सेवाहरूमा विपदले पुर्याउने क्षति एवं अवरोधलाई कम गर्दै तिनीहरूको उत्थानशीलता वृद्धि गर्नु र विपदबाट हुने क्षति कम गर्ने लक्ष्य राखी विपद जोखिम न्यूनीकरणका लागि ५९ वटा बुँदागत नीति अख्तियार गरेको छ।

विपद जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) ले प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपदबाट जीवन तथा सम्पत्ति, स्वास्थ्य, जीविकोपार्जन तथा उत्पादनका साधनहरू, भौतिक एवं सामाजिक पूर्वाधार, साँस्कृतिक एवं वातावरणीय सम्पदामा हुने क्षतिको उल्लेख्य रूपमा न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिँदै सो सम्बन्धमा ६ लक्ष्य, ३२ सूचक, ४ प्राथमिक क्षेत्र, १८ कार्य र २७१ गतिविधिहरू निर्दिष्ट गरेको छ।

तालिका २.१.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति			रिक्त	कैफियत
					स्थायी	काज	करार		
१	कार्यकारी प्रमुख			१					
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	१	१				
३	सहसचिव	रा.प.प्रथम	ई./सिभिल/जनरल	१	१				
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन/सा.प्र.	२	२	३			३ बढी
५	सि.डि.ई.	रा.प.द्वितीय	हार्डड्रोलोजी	१	१				
६	सि.डि.ई.	रा.प.द्वितीय	ई./सिभिल/जनरल	१	१				
७	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन/सा. प्र.	४	४	१२			१२ बढी
८	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन/लेखा	१	१				
९	मेटेरियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	इ./मेटेरियोलोजी	१				रिक्त	
१०	ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	सिभिल/जनरल	२	२				
११	जियोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	इ./जियो इन्जिनियरिंग	१	१				

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति			रिक्त	कैफियत
					स्थायी	काज	करार		
१२	वातावरण निरीक्षण	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध	१	१				
१३	जि.आइ.एस.एनलिष्ट	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध	१				रिक्त	
१४	रेडियो टेक्नोलोजिष्ट	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध	१				रिक्त	
१५	नायब सुब्बा	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन/सा.प्र.	२	२				
१६	लेखापाल	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल प्रशासन/लेखा	१	१				
१७	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. प्रथम	नेपाल विविध	३	२		१		
१८	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं. द्वितीय	नेपाल विविध	२	२				
१९	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	मे./ज.मे.	४			४		
२०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	-	७	२		५		
जम्मा				३८	२४	१५	९	२४	१५

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा, गृह मन्त्रालय

१. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण

तालिका २.१.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट तथा नीति तथा कार्यक्रमको प्रगति

क्र.सं.	बुँदा नं.	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	प्रगति
२	३१३	बहुप्रकोपिय पूर्व चेतावनी राष्ट्रिय प्रणाली तथा बहुप्रकोपिय जोखिम आँकलन प्रणालीको स्थापना	बाढी प्रभावित कञ्चनपुर, सप्तरी, बर्दिया, बाँके, कैलाली, रौतहट गरी ६ जिल्लाका १३ वटा पालिकाहरूका जोखिमयुक्त ३४ स्थानहरूमा Automatic Audio Emergency Warning and Notification System (Siren System) जडान कार्य सम्पन्न भएको।
		विपद्का घटनाबाट प्रभावित जनसंख्याको तथ्यांक आधार निर्माण गरी राहत र पुनरुत्थानका कार्यक्रमहरू सञ्चालन	पाँचथर, डडेलधुरा, डोटी, ईलाम, सुनसरी, सप्तरी लगायत १३ जिल्लाका १४५ स्थानीय तहमा रहेका करीब १०,८३३ वटा सार्वजनिक संरचनाहरूको Rapid Visual Screening Survey सम्पन्न गरी उक्त

क्र.सं.	बुँदा नं.	बजेट वक्तव्यको संक्षिप्त व्यहोरा	प्रगति
			<p>सर्वेबाट सार्वजनिक भवनको सवलिकरणका लागि लगानी प्राथमिकता सूची तयार गरिएको र Geo-referenced platform मा नक्शाङ्कन भएको।</p> <p>मनसुनजन्य र आगलागीजन्य विपद् प्रभावितहरूको तथ्यांक र नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरिने राहत व्यवस्थापनको लागि पुननिर्माण व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RMIS) र सर्वे एप्लिकेशन (Kobo Collect) र प्राविधिक निरीक्षण फाराम प्रयोगमा रहेको।</p>
३	३१४	विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि	<p>सुरक्षा निकायको माग तथा Emergency Preparedness and Response Assessment प्रतिवेदनले औँल्याए अनुसार पोर्टेबल फायर पम्प, फायर ज्याकेट, टेन्ट, ईलेक्ट्रिक चैन स, रोटरी ह्यामर, थर्मल इमेजिङ क्यामरा लगायतका खोज तथा उद्धार सामग्रीको ६ वटा प्याकेज खरिद तथा हस्तान्तरण गरिएको।</p>
		विपद् पूर्वतयारी, खोज, राहत र पुर्नस्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि, संघ, प्रदेश र स्थानीयस्तरमा स्वयंसेवक परिचालन	<p>विपद् व्यवस्थापनमा समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न स्वयंसेवकको पहिचान तथा परिचालनलाई सहजिकरण गर्न Volunteer Management Information System (VMIS), प्रणाली विकास गरिएको। प्रणालीमा हालसम्म १ लाख ४ सय ४६ स्वयंसेवक आवद्ध भएको।</p>

२. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरणः
तालिका २.१.३: आ.व.२०७९।०८० को वित्तिय प्रगति विवरण (परिचालन योग्य अख्तियारी अनुसार)

(अंक हजारमा)

दातृ संस्था	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	हाल सम्मको खर्च	खर्च प्रतिशत	बाँकि बजेट
		थप	घट				
नेपाल सरकार जम्मा	९५१००	९०७४.०२१	०	१०४१७४	९,२७२८.१४	८९.०१	११४४५.८८
आई डि ए जम्मा	९६७६००	४५८२५०	४५८२५०	९६७६००	५८६४४८.४८	६०.६१	३८११५१.५२
आई डी ए - संयुक्त कोष जम्मा	५५५०००	२८३७४.८	२८३७४.८	१४१८५	१४१८५.३९	१००.००	०
कुल जम्मा	१६१७७००	४९५६९८.८	४८६६२४.८	१०८५९५९	६९३३६२.०१	६३.८५	३९२५९७.४
चालु पुँजीगत तथा अनुदान	शुरू बजेट	रकमान्तर		खुद बजेट	हाल सम्मको खर्च	खर्च प्रतिशत	बाँकि बजेट
		थप	घट				
चालु जम्मा	३७२८००	२३१८२.८२	१४१०८.८	१७७३०३.४	१५३८४७.६४	८६.७७	२३४५५.७८
अनुदान रकम	५००००	०	०	५००००	४८१७१.२५	९६.३४	१८२८.७५
पुँजीगत	११९४९००	४७२५१६	४७२५१६	८५८६५६	४९१३४३.१२	५७.२२	३६७३१२.९
कुल जम्मा	१६१७७००	४९५६९८.८	४८६६२४.८	१०८५९५९	६९३३६२.०१	६३.८५	३९२५९७.४

स्रोतः राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

३. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू

- ❑ विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७९ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।
- ❑ मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८० स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।

ख. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरू

- ❑ वाढी प्रभावित कञ्चनपुर, सप्तरी, वर्दिया, बाँके, कैलाली, रौतहट गरी ६ जिल्लाका १३ वटा पालिकाहरूका विभिन्न जोखिमयुक्त ३४ स्थानहरूमा Automatic Audio Emergency warning and notification System(Siren System) जडान कार्य सम्पन्न भएको।
- ❑ १३ वटा पालिकाको स्थानीय आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र (LEOC) मा Display/Monitor जडान गरिएको।
- ❑ National Disaster Resilience Framework (NDRF) को मस्यौदा तयार भएको।
- ❑ मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८० तयार भई कार्यान्वयनमा रहेको।
- ❑ मनसुनजन्य तथा आगलागिजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि ७०३ लाभग्राहीलाई रु. ३,४९,९४,२५०.०० अनुदान रकम निकास पठाइएको।
- ❑ हुम्ला, जुम्ला, मुगु, कालिकोट, डडेल्धुरा, बैतडी, बाजुरा, अछाम, प्युठान, मनाङ, नुवाकोट, नवलपरासी, धनकुटा, सिन्धुपाल्चोक, उदयपुर, धादिङ, लमजुङ, स्याङ्जा, गोरखा जिल्लामा बाढी र पहिरोबाट क्षति भएको जोखिम क्षेत्रको भौगर्भिक अध्ययन गरिएको
- ❑ विपद् जोखिम न्यूनिकरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न विषय समावेश गरी विपद् पोर्टलमा E-Learning Platform को विकास गरिएको।
- ❑ धनुषाको रातु, सप्तरीको माहुली, रौतहटको चाँदी, सुनसरीको सेउती र सर्दु, बाराको लालबकैया र सिन्धुपाल्चोकको मेलम्ची सहितका ६ वटा खोला तथा नदीमा थुप्रैका गोमनले पुल र किनाराका बस्तीहरूमा पारेको असरबारे अध्ययन गरिएको।
- ❑ राष्ट्रिय बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणालीको स्थापनाको लागि कार्ययोजना सहितको अवधारणापत्र तयार भएको।

ग. नवप्रवर्तन कार्यहरूको विवरण

- ❑ देशभरका संघीय र स्थानीय तहमा उपलब्ध खोज, उद्धार र राहत सामग्रीको विवरण एकिकृत गर्न प्राधिकरणले <https://godam.ndrrma.gov.np/> पोर्टल प्रयोगमा ल्याइएको।

४. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू

- ❑ २३ जिल्लाका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु. ३.३४ करोड निकास
- ❑ सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय परिषद्को २ वटा बैठक सम्पन्न
- ❑ माननीय उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्रीज्यूको अध्यक्षतामा कार्यकारी समितिको ५ वटा बैठक सम्पन्न
- ❑ ४९ वटा भवनहरूको जोखिम अध्ययन गरी सबलीकरण गर्न विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार

- ✘ धनुषाको रातु, सप्तरीको माहुली, रौतहटको चाँदी, सुनसरीको सेउती र सर्दु, बाराको लालबकैया र सिन्धुपाल्चोकको मेलम्ची सहितका ६ वटा खोला तथा नदीमा थुप्रिएका गेग्रानले पुल र किनाराका बस्तीहरुमा पारेको असरबारे अध्ययन गरिएको।

५. समस्या तथा चुनौतीहरू

- ✘ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा तीन तहको सरकारहरुबीच समन्वय, सहकार्य र एकरूपता कायम गर्नु
- ✘ भूमिका, जिम्मेवारी तथा स्रोत र साधनमा भएको दोहोरोपना हटाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन कार्यहरुको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गर्नु
- ✘ विपद् जोखिम न्यूनीकरणका चुनौती सम्बोधन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा आवश्यक संस्थागत र आर्थिक क्षमता विकास गर्नु
- ✘ विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि पर्याप्त लगानी जुटाउनु
- ✘ जलवायु परिवर्तनबाट सिर्जित विपद्का नयाँ स्वरूपलाई सम्बोधन गर्ने गरी विपद् पूर्वतयारी एवं प्रतिकार्यका लागि आवश्यक प्रविधि, स्रोत र साधनको व्यवस्थापन गर्नु
- ✘ विपद्को कारण हुने क्षति तथा नोकशानीको आँकलनका गर्न क्षमता विकास गर्नु
- ✘ विपद् सम्बन्धी जानकारी र तथ्यांक एकिकृत गर्न Common Integrated Data Platform (जस्तै विपद् पोर्टल) लाई प्रभावकारी बनाउन अन्तर निकाय समन्वय र सहकार्यलाई सुदृढ गर्नु
- ✘ विपद् पश्चात उद्धारका लागि आवश्यक प्रविधि र सामग्रीको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु

२.२ नेपाल प्रहरी

क. पृष्ठभूमि/परिचय

आ.व. २०७९।०८० मा नेपाल प्रहरी संगठनको सांगठनिक विकासलाई मूर्तरूप दिन नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०७८।०७९ कार्यान्वयन गरिएको थियो। त्यसैगरी आ.व. २०७९।०८० को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (Milestone) समेत कार्यान्वयन गरिएको थियो। गृह प्रशासन सुधार योजना, २०७८ समेत कार्यान्वयन भइरहेको छ। अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धानलाई सबल बनाउन छुट्टै विशिष्टकृत कार्ययोजना समेत निर्माण भइ कार्यान्वयन भइरहेको छ। नेपाल प्रहरी सङ्गठनले तय गरेको लक्ष्य प्राप्तिका लागि नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०७९ तयार गरी उक्त कार्ययोजनाले निर्दिष्ट गरेका ८ लक्ष्यहरू ७९ वटा क्रियाकलापमध्ये १९ वटा क्रियाकलापहरू पूर्ण रूपमा सम्पन्न भइसकेको, २४ वटा क्रियाकलापहरूको कार्यान्वयनको क्रममा रहेका, ३३ वटा क्रियाकलापहरूको प्रतिवेदन मस्यौदा तयार भएको तथा अन्य ८ वटा क्रियाकलापहरू बजेटको सीमितता कारण पूरा गर्न सकिएको छैन। तसर्थ, गृह प्रशासन सुधार कार्य योजना, २०७८ को लक्ष्य प्राप्त गर्न तथा नेपाल प्रहरीको कार्ययोजना, २०७९ का बाँकी क्रियाकलापहरू समेत सम्पन्न गर्ने उद्देश्य अनुरूप आगामी २ वर्षलाई लक्षित गरी नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० समेत कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ। प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन एकै चरणमा सम्पन्न गर्ने घोषणा भए बमोजिम सातै प्रदेशका १६५ वटा निर्वाचन क्षेत्रमा सम्पन्न भएको प्रतिनिधि सभा सदस्य र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन, २०७९ निर्वाचनको सुरक्षा प्रबन्धका लागि प्रहरी जनशक्ति ७१ हजार ६ सय ९३ जना र म्यादी प्रहरी १ लाख १४ हजार ९४५ जनाको परिचालन गरी २०७९ लाई शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्न सफल भएको छ। साथै बारा जिल्ला क्षेत्र नं. २, चितवन क्षेत्र नं. २ र तनहुँ क्षेत्र नं. १ मा मिति २०८०/०१/१० गते भएको प्रतिनिधि सभा सदस्य उपनिर्वाचन २०८० समेत सुरक्षित र शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गरिएको छ। अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धानतर्फका अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना (CAP) कार्यान्वयन अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा विभिन्न शीर्षकमा ५६ हजार ३ सय २३ वटा मुद्दा दर्ता भएका छन् भने ३३ हजार ६३ वटा मुद्दाको अनुसन्धान सम्पन्न भएको छ, बाँकी मुद्दाहरू हदम्याद बाँकी रहेकोले अनुसन्धानको क्रममा रहेका छन् भने कसूरमा संलग्न जम्मा ४० हजार ४ सय १ जना अभियुक्त पक्राउ गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा दर्ता भएको ४६ हजार ९ सय २ मुद्दाको तुलनामा यस आ.व.मा २०.०८% ले वृद्धि भएको देखिन्छ। फैसला कार्यान्वयनतर्फ ११ हजार ९ सय २ जना फरार प्रतिवादीहरू पक्राउ गरी ४ हजार ८ सय ६६ वर्ष १ महिना २८ दिन र ९९ करोड ३८ लाख २९ हजार ९ सय १६ रूपैयाँ जरिवाना असुल उपर भएको छ। साथै अपराध अनुसन्धानलाई छिटो छरितो र भरपर्दो बनाउने केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो, विशेष ब्युरो, लागू औषध नियन्त्रण ब्युरो, साइबर ब्युरो, मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्युरो जस्ता ब्युरो गठन गरी कार्य सम्पादन भइरहेको छ। आ.व. २०७९।०८० मा नेपाल प्रहरीले हासिल गरेका विविध उपलब्धिहरू समेटि यस संक्षिप्त प्रगति विवरण तयार गरिएको हो।

ख. दीर्घकालीन सोच:

✘ दुरदृष्टि:

- नागरिक केन्द्रित, स्वच्छ र व्यावसायिक प्रहरी सेवा।

✘ अनुष्ठान:

- कानुनी राज्यको मूल अवधारणाबाट निर्दिष्ट प्रभावकारी अपराध नियन्त्रण र अनुसन्धान एवं कानून कार्यान्वयन द्वारा समाजमा शान्तिसुव्यवस्था एवं सुरक्षा, स्थापना गर्न प्रतिवद्ध राष्ट्र प्रति समर्पित स्वच्छ एवं व्यावसायिक प्रहरी।

ग. उद्देश्य:

- ✘ राज्यको मूल प्रवाहमा रहेर प्रहरी सँगठनको पुनर्संरचना, सुदृढीकरण तथा आधुनिकीकरण गर्ने,
- ✘ प्रमाण र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग मार्फत अपराध अनुसन्धान र नियन्त्रण गर्ने,
- ✘ समुदाय तथा सरोकारवाला निकायसँग समेत सहकार्य गर्दै पारदर्शी तथा निष्पक्ष सेवा प्रवाहमा प्रहरीलाई जवाफदेही बनाउने,
- ✘ प्रहरी कारवाहीलाई थप परिष्कृत बनाउने,
- ✘ उच्च मनोबलयुक्त प्रहरी कर्मचारीको विकास तथा व्यवस्थापन र
- ✘ प्रहरी कर्मचारी हितमुखी कल्याणकारी कार्यक्रमहरूको विकास तथा बिस्तार गर्ने।

घ. रणनीति:

- ✘ सङ्घीय संरचना र आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्थापन सुदृढीकरण।
- ✘ विशिष्टिकृत तथा वैज्ञानिक अपराध अनुसन्धान प्रणालीको विकास।
- ✘ प्रहरी कारवाही (Police Operation) प्रभावकारिता अभिवृद्धि।
- ✘ प्रहरी सेवा प्रवाह तथा प्रविधिमैत्री प्रहरी (Police Service Delivery and Technology friendly) विकास।
- ✘ मानव अधिकार प्रवर्द्धन तथा नागरिक केन्द्रित प्रहरी सेवा प्रवाहमा सुदृढीकरण।
- ✘ कार्य सम्पादनमा आधारित जनशक्ति व्यवस्थापन सुदृढीकरण।
- ✘ वैज्ञानिक र आवश्यकतामा आधारित प्रशिक्षण प्रणाली विकास।
- ✘ कल्याणकारी योजनाहरूको क्षेत्र र पहुँच अभिवृद्धि।

ङ. जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल):

- ✘ आ.व. २०७९।०८० मा नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण, पदपूर्ति गरिएको दरबन्दी र रिक्त दरबन्दी विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २.२.१: नेपाल प्रहरीको स्वीकृत दरबन्दी विवरण

क्र.सं.	पद	विद्यमान दरबन्दी			कैफियत
		जनपद	प्राविधिक	जम्मा	
१	प्रहरी महानिरीक्षक	१	०	१	
२	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक	८	१	९	
३	प्रहरी नायव महानिरीक्षक	२०	७	२७	

क्र.सं.	पद	विद्यमान दरबन्दी			कैफियत
		जनपद	प्राविधिक	जम्मा	
४	प्रहरी बरिष्ठ उपरीक्षक	५७	२२	७९	
५	प्रहरी उपरीक्षक	१३३	३७	१७०	
६	प्रहरी नायव उपरीक्षक	३४५	१०८	४५३	
७	प्रहरी निरीक्षक	१२५२	२३६	१४८८	
८	प्रहरी बरिष्ठ नायव निरीक्षक	११७१	२४७	१४१८	
९	प्रहरी नायव निरीक्षक	२३७७	५०१	२८७८	
१०	प्रहरी सहायक निरीक्षक	६८०१	९८४	७७८५	
११	प्रहरी बरिष्ठ हवलदार	३३८३	३६५	३७४८	
१२	प्रहरी हवलदार	१०१४९	१०९२	११२४१	
१३	प्रहरी सहायक हवलदार	१४५६७	६८६	१५२५३	
१४	प्रहरी जवान	२९५७३	१३९३	३०९६६	
१५	प्रहरी कार्यालय सहयोगी	३०३१	०	३०३१	
१६	प्रशिक्षार्थी प्रहरी निरीक्षक	३०	०	३०	
१७	प्रशिक्षार्थी प्रहरी सहायक निरीक्षक	१३०	०	१३०	
१८	प्रशिक्षार्थी प्रहरी जवान	८३४	०	८३४	
कूल जम्मा		७३८६२	५६७९	७९५४१	

स्रोत: नेपाल प्रहरी

तालिका २.२.२: नेपाल प्रहरीको पदपूर्ति विवरण (आ.व. २०७९।०८०)

सि.नं.	दर्जा	विज्ञापन मिति	विवरण	खुला	अमर /अशक्तप्रहरी परिवार	समावेशी समूह					जम्मा	कै
						महिला	आ./ज	मधेसी	दलित	पि.क्षे		
१.	प्रहरी निरीक्षक(जनपद)	०७८/०८/१ ०	माग पदसंख्या	७९	३	१३	२२	१७	१०	२	१४६	
			नियुक्ति सिफारिस	८१	१	१३	२२	१७	१०	२	१४६	
२.	प्रहरी सहायक निरीक्षक (जनपद)	०७८/०६/२ २	माग पदसंख्या	२३८	९	४०	६३	५५	२९	९	४४३	
			नियुक्ति सिफारिस	२५७	२	३४	६३	५५	२३	९	४४३	
३.	प्रहरी जवान (जनपद)	०७८/०८/१ ०	माग पदसंख्या	१३३ ४	४९	२१९	३५०	३० ५	१६ ४	५३	२४७ ४	
			नियुक्ति सिफारिस	१३७ ३	१०	२१९	३५०	३० ५	१६ ४	५३	२४७ ४	
४.	प्रहरी जवान (प्राविधिक)	०७८/०६/२ २	माग पदसंख्या	२२२	८	३८	६३	५०	२८	५	४१४	
			नियुक्ति सिफारिस	२४५	२	३३	५७	४६	२६	५	४१४	

सि.नं	दर्जा	विज्ञापन मिति	विवरण	खुला	अमर /अशक्तप्रहरी परिवार	समावेशी समूह					जम्मा	कै
						महिला	आ./ज	मधेसी	दलित	पि.क्षे		
नियुक्ति गरिएको कूल जम्मा				१९५६	१५	२९९	४९२	४२३	२२३	६९	३४७७	

स्रोत: नेपाल प्रहरी

तालिका २.२.३: रिक्त दरबन्दी विवरण (आ.व. २०७९।०८०)

क्र.सं.	पद	रिक्त दरबन्दी विवरण			कैफियत
		जनपद	प्राविधिक	जम्मा	
१	प्रहरी महानिरीक्षक	०	०	०	
२	प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक	०	०	०	
३	प्रहरी नायव महानिरीक्षक	०	०	०	
४	प्रहरी बरिष्ठ उपरीक्षक	०	०	०	
५	प्रहरी उपरीक्षक	०	२	२	
६	प्रहरी नायव उपरीक्षक	०	१९	१९	
७	प्रहरी निरीक्षक	९६	२८	१२४	
८	प्रहरी बरिष्ठ नायव निरीक्षक	५८	९	६७	
९	प्रहरी नायव निरीक्षक	२२८	८९	३१७	
१०	प्रहरी सहायक निरीक्षक	४०९	११२	५२१	
११	प्रहरी बरिष्ठ हवलदार	१०६	६२	१६८	
१२	प्रहरी हवलदार	१८६	१२७	३००	
१३	प्रहरी सहायक हवलदार	१३६	२८६	४२२	
१४	प्रहरी जवान	१५३	९	१६२	
१५	प्रहरी कार्यालय सहयोगी	१७१	०	१७१	
१६	प्रशिक्षार्थी प्रहरी निरीक्षक	०	०	०	
१७	प्रशिक्षार्थी प्रहरी सहायक निरीक्षक	५	०	५	
१८	प्रशिक्षार्थी प्रहरी जवान	१	०	१	
कूल जम्मा		१५४९	७४३	२२७९	

स्रोत: नेपाल प्रहरी

१. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरू (Milestone) को २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण तालिका २.२.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरू (MILESTONE) को २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण:

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
१	१२७. “नागरिकको जिउधनको रक्षा: सरकारको प्राथमिकता” को नीति अनुरूप नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल तथा राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागको क्षमता अभिवृद्धि गरी राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थापनमा परिचालन गरिनेछ। अध्यागमन र सीमा सुरक्षालाई प्रविधिमैत्री र आधुनिक भौतिक पूर्वाधारसम्पन्न बनाइनेछ।	३६५. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रविधिमैत्री बनाई पारदर्शिता सुनिश्चित गर्ने, प्रक्रियागत सरलीकरण गर्ने र सेवा प्रवाहको समय तथा लागत घटाइनेछ। सेवा प्रवाहमा प्रत्यक्ष संलग्न हुने कार्यालयहरूलाई सेवाप्राहीमैत्री एवं खुला कार्यस्थलको ढाँचामा विकास गर्दै लगिनेछ। सार्वजनिक सेवालाई मुहारहित, सम्पर्करहित र कागजरहित बनाउन आवश्यक प्रबन्ध मिलाइनेछ।	क्रियाकलाप १: नेपाल प्रहरीका निर्माणाधीन (क्रमगत तर्फका) २७ वटा भवन र ३४ वटा नयाँ कार्यालयहरूमा नयाँ गैरआवासीय भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने सम्बन्धमा ३४ वटा नयाँ निर्माण हुने योजनाको निर्माण कार्य शुरु भईको। आ.व. ०७९/८० सम्ममा क्रमागततर्फका २७ वटा सक्ने लक्ष्य अनुसार २७ वटा सम्पन्न भएको।
२	१३०. बेमौसमी वर्षा, बाढी, पहिरो, खडेरी, आगलागिलागायतका प्राकृतिक, मानवीय एवं जैविक प्रकोपको तत्काल सम्बोधन गर्नसक्ने गरी विपद् पूर्वतयारी, पूर्वसूचना, प्रतिकार्य, पुनर्निर्माण र पुनःस्थापना व्यवस्था सुदृढ बनाइनेछ। विपद् प्रभावितको उद्धार, आपत्कालीन बसोबास र उपचारका लागि तीनै तहमा स्वयंसेवकको परिचालन गरिनेछ। विपद्	३१४. विपद् प्रभावितको उद्धार र राहतलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरेको छु। विपद् पूर्वतयारी, खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीयस्तरमा स्वयंसेवक परिचालन गरिनेछ।	क्रियाकलाप २: विपद् व्यवस्थापनका लागि आवश्यक यन्त्र उपकरण खरिद गर्ने सम्बन्धमा नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, बिपद व्यवस्थापन महाशाखाको लागि खरिद गर्नु पर्ने सामानको स्पेशिफिकेशन माग गरिएकोमा मिति २०७९/०५/२० मा स्पेशिफिकेशन प्राप्त भएको साथै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा संशोधन भएको र संशोधित नियमावली बमोजिम सार्वजनिक खरिद

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
	<p>जोखिम न्यूनीकरण विस्तीय रणनीति कार्यान्वयन गरिनेछ। विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी सबै प्रकारका तालिम एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। विपद् प्रतिकार्य र उद्धारमा नेपाली सेनालगायत सबै सुरक्षा निकायहरूलाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गरिनेछ।</p>		<p>अनुगमन कार्यालयबाट Standard Bidding Document मिति २०७९/०५/२४ गते तयार भएको र लागत अनुमान तयार गर्ने क्रममा सम्बन्धित विभिन्न फर्म कम्पनीहरू सँग मुल्यमाग गरिएकोमा फर्म /कम्पनीहरूबाट प्राप्त दररेट LMBIS मा विनियोजित रकम भन्दा बढी रकम उल्लेख भई आएको, सो सम्बन्धमा सम्बन्धित फर्मका प्रतिनिधिहरूसँग मौखिक छलफल गर्दा विदेशी मुद्राको विनिमय दरमा भएको बृद्धिको कारण विदेशबाट आयात हुने सबै सामानको मुल्या बढेको भन्ने जानकारी गराएको हुदा लागत अनुमान तयार गर्न कठिनाई भएकोले खरिद हुन नसकेको।</p>
३			<p>क्रियाकलाप ३: विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम संचालन गर्ने। (४ समुहमा १२० जनालाई) सम्बन्धमा आ.व. २०७९/०८० "विपद् व्यवस्थापन आधारभुत तालिम २७ औं, २८ औं, २९ औं र ३० औं समूहमा कूल जम्मा १५१ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको।</p>

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
४	१२८. शान्ति सुरक्षालाई सुशासन, सेवाप्रवाह, विकास निर्माण र समृद्धिको पूर्वशर्तको रूपमा सुदृढ बनाइनेछ। सुरक्षा सूचना प्रणाली सुदृढ गरी शान्ति सुरक्षा, अपराध अनुसन्धान र नियन्त्रणमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग बढाइनेछ।	३५१. शान्ति सुरक्षा र कानूनी शासनको प्रत्याभूति गरी मानव अधिकारको संरक्षण गरिनेछ। आवश्यक स्रोत साधन उपलब्ध गराई सुरक्षा निकायको संस्थागत क्षमता विकास गरिनेछ। अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाइनेछ। आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी सीमा क्षेत्रमा हुने अपराध र अवैध कारोवार नियन्त्रण गरिनेछ।	क्रियाकलाप ४: अपराध नियन्त्रण कार्ययोजना (CAP) को प्रभावकारी कार्यन्वयन गर्न विधिविज्ञान प्रयोगशालाको तथा Digital Forensic Lab को स्तरवृद्धिको लागि आवश्यक Equipment's हरु खरिद गर्ने। सम्बन्धमा विधिविज्ञान प्रयोगशाला तथा Digital Forensic Lab को स्तरवृद्धिको लागि आवश्यक Equipment's हरु खरिद गर्नको लागि आवश्यक पर्ने प्रविधिक स्पेशिफिकेशन तयार भई मिति २०७९।०६।७ गते बोलपत्र आवहान गरी मिति २०७९/७/२१ गते खोली सोको प्राविधिक पक्षको मुल्यांकन सम्पन्न गरी मिति २०७९।०९।१४ गते बोलपत्र स्वीकृत गरी २०७९/१०/०५ गते सम्झौता गरी विधि विज्ञान प्रयोगशालाको सामान प्राप्ति भएको साथै Digital Forensic Lab को उपकरण प्राप्त भई सञ्चालनमा आएको।
५			क्रियाकलाप ५: अपराध नियन्त्रणका लागि काठमाडौं उपत्यकामा विभिन्न स्थानमा CCTV जडान गर्ने। सम्बन्धमा अपराध नियन्त्रणका लागि काठमाडौं उपत्यकामा विभिन्न स्थानमा CCTV जडान गर्ने सम्बन्धमा खरिद समिति गठन भई स्थान छनौट

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
			कार्य सम्पन्न गरी मिति २०७९/१०/१६ गते बोलपत्र आव्हान भई मिति २०७९/११/१७ गते बोलपत्र खोलुवाभई मुल्यांकन गर्दा प्रभावप्राही नभएको हुदा मिति २०७९/१२/२० गते पुनः बोलपत्र आव्हान भएको र बोलपत्रदाताको मुल्याङ्कन समितिबाट मुल्याङ्कन हुदाँ कुनै पनि प्रभावकारी नभएकोले मिति २०८०/१/१५ गते अस्वीकृत भएकोले खरिद हुन नसकेको।
६			क्रियाकलाप ६: आगामी प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचन सम्पन्न गर्न सुरक्षा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा म्यादी प्रहरी भर्ना छनौट/ नियुक्ति तथा परिचालन सम्बन्धि मापदण्ड २०७९ नेपाल सरकार (मा-मन्त्रीस्तर) मिति २०७९/०५/२० को निर्णय अनुसार स्वीकृत भएको। प्रतिनिधि सभा सदस्य तथा प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन विशेष सुरक्षा योजना अनुसार निर्वाचन सेला गठन भई निर्वाचन कार्य सम्पन्न भएको। प्रतिनिधि सभा सदस्य र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचनमा प्रत्यक्ष निर्वाचन कार्यमा ६२६६७ र अन्य सुरक्षामा ९०२६ गरी जम्मा ७१६९३ जना प्रहरी खटिएको।

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
७	१३१. अपराधको बदलिँदो स्वरूपबाट सिर्जित सुरक्षा चुनौतीको सामना गर्दै आतङ्कवाद तथा सङ्गठित अपराध, वित्तीय अपराध, मिटर ब्याजी, साइबर अपराध, लागुऔषधको अवैध ओसारपसार र कारोबारलगायतका सबै प्रकारका अपराध नियन्त्रणमा सुरक्षा निकायलाई सक्षम बनाइनेछ। अन्य मुलुकसँग सुरक्षा जानकारी आदान-प्रदान गर्ने संयन्त्रको उपयोग गरी अन्तरदेशीय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अपराध नियन्त्रण गरिनेछ। सामाजिक सद्भाव, धार्मिक सहिष्णुता र सामाजिक मूल्यमान्यतामा खलल पार्ने क्रियाकलापको सूक्ष्म निगरानी गरी सबै प्रकारका अपराध र सोमा हुने लगानीलाई निरुत्साहित गरिनेछ।	३५१. शान्ति सुरक्षा र कानूनी शासनको प्रत्याभूति गरी मानव अधिकारको संरक्षण गरिनेछ। आवश्यक स्रोत साधन उपलब्ध गराई सुरक्षा निकायको संस्थागत क्षमता विकास गरिनेछ। अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाइनेछ। आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी सीमा क्षेत्रमा हुने अपराध र अवैध कारोबार नियन्त्रण गरिनेछ।	क्रियाकलाप ७: समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम सञ्चालन ३० हजार स्थानमा गर्ने सम्बन्धमा कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार भई सोहीअनुसार आ.व. २०७९/०८० असारसम्म कूल जम्मा कार्यक्रम:- ५०,८२१ (सामुदायिक कार्यक्रम- ४२,३६९ विद्यालय केन्द्रित- ८,४५२) लाभान्वित संख्या:- २७,७२,८८४ जना।
८			क्रियाकलाप ८: स्वीकृत वार्षिक तालिम क्यालेण्डर अनुसार नेपाल प्रहरीमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूको ज्ञान, सीप, क्षमताको विकास गरी सक्षम जनशक्ति तयार गर्न २७१४८ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई विभिन्न तालिमहरू प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आ.व. २०७९/०८० तालिम क्यालेण्डर अनुसार २२ समूहमा (आधारभूत, उन्नत, अनुशिक्षण) २,२३८ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रशिक्षण भईरहेको। आ.व. २०७९/०८० असार महिनासम्म (आधारभूत, उन्नत र घुम्ती) ६७५ समूहमा २७,५७५ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गरिएको।
९			क्रियाकलाप ९. अपराध नियन्त्रण कार्ययोजना (CAP) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न अपराध अनुसन्धानको

सि.नं.	नीति तथा कार्यक्रम	बजेट वक्तव्य	प्रगति
			क्षेत्रमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूलाई १० समूहमा ३०० जनालाई तालिम प्रदान गर्ने सम्बन्धमा Technical Investigation Analysis Training र Missing and Unidentified Dead Body, Wanted and Most Wanted Information System, Stolen Lost and Found Property Information System Case File Digitization System Software संचालन सम्बन्धि कुल जम्मा ४६५ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गरिएको।

२. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण (रु हजारमा):

तालिका २.२.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

(रु हजारमा):

क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
१	३१४०४०११	प्रहरी प्रधान कार्यालय	५३५७७१८.३२८	१७०८१५०	७०६५८६८.३२८	५३०४४५४	१६३६०१६	६९४०४६९	९९.०१	९५.७८	९८.२३
२	३१४०४०१२	उपत्यका प्रहरी कार्यालय	७४१४५९०.३३३	४८३६१३	७८९८२०३.३३३	७३८५९६८	४४००४७	७८२६०१५	९९.६१	९०.९९	९९.०९
३	३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	८३१३८०.३०७	२९०८२५०	३७३९६३०.३०७	८१७२२०	९७२६०१	१७८९८२१	९८.३	३३.४४	४७.८६

क्र.सं.	बजेट उपशीर्षक		बजेट				खर्च				खर्च प्रतिशत			
	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
४	३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरु	८३६८३६४.३४४	३०६८२८	८६७५१९२.३४४	८३३०९५५	२९९४३५	८६३०३९०	९९.५५	९७.५९	९९.४८	९९.५५	९७.५९	९९.४८
५	३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	६७४१५६.५५८	२५७७९०	९३१९४६.५५८	६४७६००	२१९३८३	८६६९८३	९६.०६	८५.१	९३.०३	९६.०६	८५.१	९३.०३
६	३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरु	३४८८४५१६.४७३	११२२५०	३५९९६७६६.४७३	३४७७८५७७	१०५३३५४	३५८३१९३१	९९.७	९४.७	९९.५४	९९.७	९४.७	९९.५४
७	३१४०४१०३	अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना	९६००	७२७००	८२३००	९४९८	७२२८६	८१७८४	९८.९४	९९.४३	९९.३७	९८.९४	९९.४३	९९.३७
कुल जम्मा			५,७५,४०,३२५	६८,४९,५८१	६,४३,८९,९०६	५,७२,७४,३०८	४६,९३,१२२	६,१९,६७,४३०	९९.५४	९८.५२	९९.२४	९९.५४	९८.५२	९९.२४

स्रोत: LMBIS

३. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को आषाढ मसान्तसम्म भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू

- ✘ सिनियर प्रहरी अधिकृतको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०८० कार्यान्वयनमा ल्याइएको।

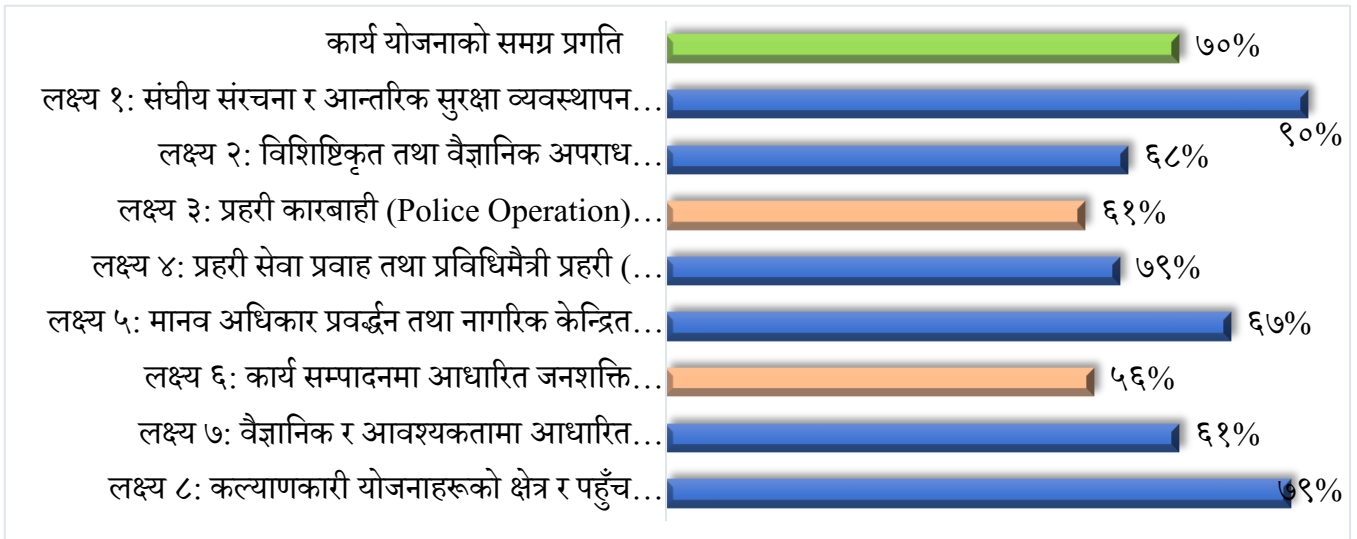
ख. नवप्रवर्तनीय कार्यहरूको विवरण:

- ✘ आ.व. २०८०/०८१ र २०८१/०८२ को लागि १३ वटा लक्ष्य, ४० वटा कार्यगत उद्देश्य र १८३ वटा क्रियाकलापहरू समावेश गरी नेपाल प्रहरी कार्ययोजना-२०८० लागू भएको।
- ✘ प्रहरी ऐन, २०१२ लाई प्रतिस्थापन गरी नयाँ प्रहरी ऐन जारी गर्न प्रहरी ऐन, २०७९ को मस्यौदा तयार गरिएको।

ग. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू:

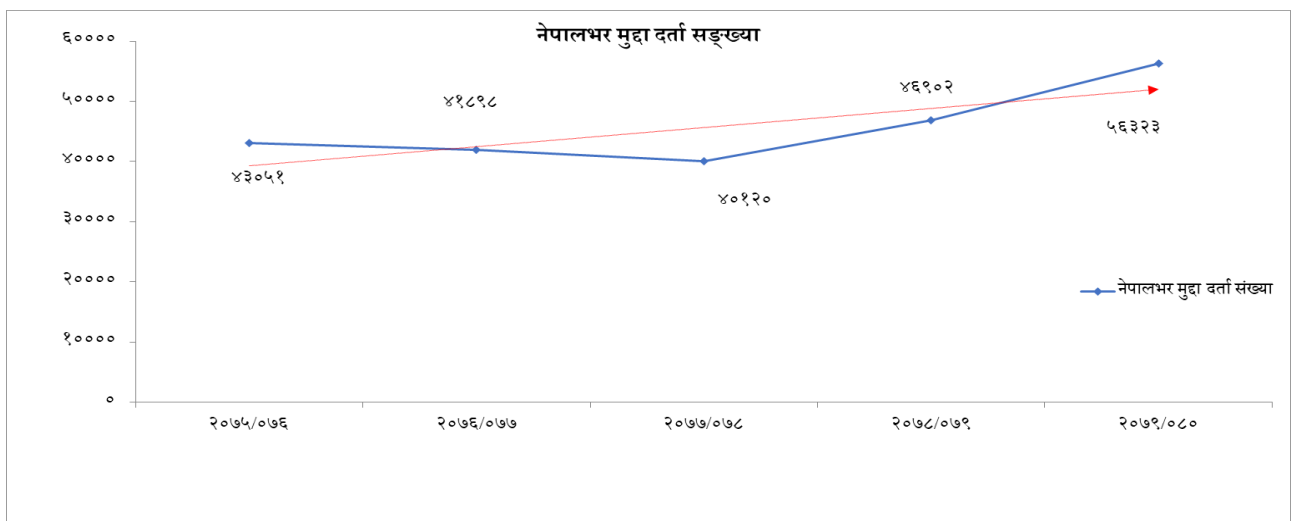
- ✘ प्रहरी महानिरीक्षकबाट प्रत्येक आ.व.मा प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक तथा प्रदेश प्रहरी प्रमुखहरूसँग वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता गरी प्रभावकारी अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र समीक्षा गर्ने प्रणाली कार्यान्वयन।
- ✘ आ.व. २०७९/०८० मा जम्मा ९३९ वटा विभिन्न मुद्दाको ४४४५ वटा सबुदहरू परिक्षणको लागि डिजिटल फरेन्सिक ल्यावमा दर्ता भएको।
- ✘ केन्द्रीय पोलिग्राफ शाखा तथा मातहतमा रहेका पोलिग्राफ शाखाहरूबाट आ.व.२०७९/०८० मा जम्मा ४८२ जनाको पोलिग्राफ परीक्षण गरिएको।
- ✘ Online System मार्फत आवेदन दिने १११४६२३ जना मध्ये ८५३२०४ नेपाली तथा विदेशी नागरिकहरूलाई online System मार्फत प्रहरी चारित्रिक प्रमाण पत्र बितरण गरिएको।
- ✘ वैदेशिक रोजगारी अध्ययन वा अन्य प्रयोजनको लागि औंठाछाप प्रमाणिकरण आवश्यक भई , चालचलन शाखामा आवेदन दिने २,५८८ जना सेवाग्राहीहरूलाई रित पूर्वक Fingerprint Verification उपलब्ध गराइएको।
- ✘ फरार अपराधी पक्राउ तथा सजाय भुक्तानतर्फ पक्राउ: ११,९०२ जना, कैद सजाय भुक्तान: ४,८६६ वर्ष १ महिना २८ दिन र राजश्व रु. ९९,३८,२९,९१६।- असुल गरिएको।
- ✘ मुद्दा दर्ता संख्या ५६,३२३ मध्ये ३३,०६३ मुद्दा फर्स्यौट (५९%)। विभिन्न फौजदारी कसूरमा कुल फरार २०,६७८ जना गरी कूल ४०,४०१ जना अभियुक्त पक्राउ गरी कानूनी दायरामा ल्याइएको।
- ✘ लागू औषध नियन्त्रण तथा कारवाहीतर्फ जम्मा ६,१८६ जना अभियुक्त पक्राउ गरी कानूनी दायरामा ल्याइएको र ला.औ. खात ५०९ किलो १६० ग्राम, L.S.D. १०,११८ पिस, ICE ३.५ ग्राम, एम्फेटामाईन ८७३ ग्राम ४०० मि.ग्राम र अन्य ला.औ. ४७ पिस, २०६६९ किलो गाँजा, ६२९ किलो चरेस, १४ किलो हेरोईन, ३७ किलो अफिम, ६०८ किलो कोकिन र पोल्याण्ड ४ किलो परिमाण लागू औषध बरामद गरिएको।
- ✘ हराएका मध्ये फेला परेको महिला संख्या ३६५५, पुरुष:१७२८, बालक:१९६९, बालिका:२७२५, जेष्ठ नागरिक पुरुष:३६, जेष्ठ नागरिक महिला:९ गरी जम्मा ९,३२२ जना मानिसहरू फेला परेको। सनाखत भएको लाश:४० जना रहेको।

- ✘ आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा विभिन्न प्रकारका अपराधहरू (जघन्य तथा संगठित, अपहरण तथा शरीर बन्धक, बैंकिङ कसुर, VOIP, ठगी, लिखत सम्बन्धी कसुर, सरकारी छाप दस्तखत कित्ते, BITCOIN को अनुसन्धानको सिलसिलामा ४३ वटा मुद्दाहरूका स्वदेशी र विदेशी गरी १२३ जना अभियुक्तहरूलाई पक्राउ गरी कानूनी दायरामा ल्याईएको।
 - ✘ फैसला कार्यान्वयन तर्फ रु. ३०,०६,४८,११४।- (अक्षरेपी तीस करोड छ लाख अठ्चालीस हजार एक सय चौध) मात्र जरिवाना, १२९ वर्ष ०१ महिना २४ दिन कैद बेरुजु भएका १२५ जना फरार अपराधीहरू पक्राउ गरी विभिन्न न्यायिक निकायहरूमा बुझाइएको।
 - ✘ काठमाण्डौं जिल्ला का.म.न.पा. वडा नं. ४ स्थित ललिता निवास क्याम्पो १४३ रोपनी ७ आना १ दाम सरकारी जग्गा कित्ते कागजातहरू तयार गरी हिनामिना गरेको सरकारी छाप दस्तखत कित्ते तथा संगठित अपराध मुद्दाका फरार प्रतिवादीहरू १७ जना प्रतिवादीहरूलाई मिति २०८०।०३।१२ गतेदेखि विभिन्न मितिमा पक्राउ गरी थप अनुसन्धान गरिएको।
 - ✘ गैह-कानूनी रूपमा International Incoming Call/SMS Bypass सञ्चालन गर्ने कार्यमा संलग्न चाईनिज नागरिक ZHAO JIANGPENG लगायत ३ जना चाईनिज नागरिक सहित ९ जनालाई VOIP उपकरण सहित मिति २०८०/०२/२३ गते पक्राउ गरी कानूनी दायरामा ल्याईएको।
 - ✘ आ.व. २०७९/०८० मा देशभर ट्राफिक कारवाहि सङ्ख्या २५,३८,४४८ वटा र राजश्व रकम रु. १,९३,२६,९१,०२३/- संकलन भएको।
४. प्रदेश तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा भएका क्रियाकलापहरू
- ✘ आ.व. २०७९/८० मा प्रदेश सरकारको बजेट तर्फ जम्मा संचालित आयोजना ९६ वटा मध्ये ३६ वटा सम्पन्न ६० वटा निर्माणाधिन।
५. रणनीतिक सुधार योजनाको प्रगति विवरण
- ✘ विशिष्टिकृत तथा वैज्ञानिक अपराध अनुसन्धान प्रणालीको विकास र सूचना प्रविधिको उपयोगद्वारा प्रविधि मैत्री प्रहरी सेवा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा गृह मन्त्रालयको मिति २०७८/११/२२ गतेको निर्णय (सचिवस्तरको) अनुसार अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्य योजना (Crime Action Plan-CAP III) स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।
 - ✘ नेपाल प्रहरी कार्ययोजना, २०८० तर्जुमा गरी २०८०।०३।१० गते प्रहरी महानिरीक्षकबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको।
 - ✘ नेपाल प्रहरी कार्य योजना, २०७९ को संक्षिप्त कार्य प्रगति विवरण
 - ✘ नेपाल प्रहरी कार्य योजना, २०७९ श्रावणदेखि २०८० असार सम्मको प्रगति प्रतिशत

विगत पाँच वर्षको अपराध प्रवृत्ति विश्लेषण

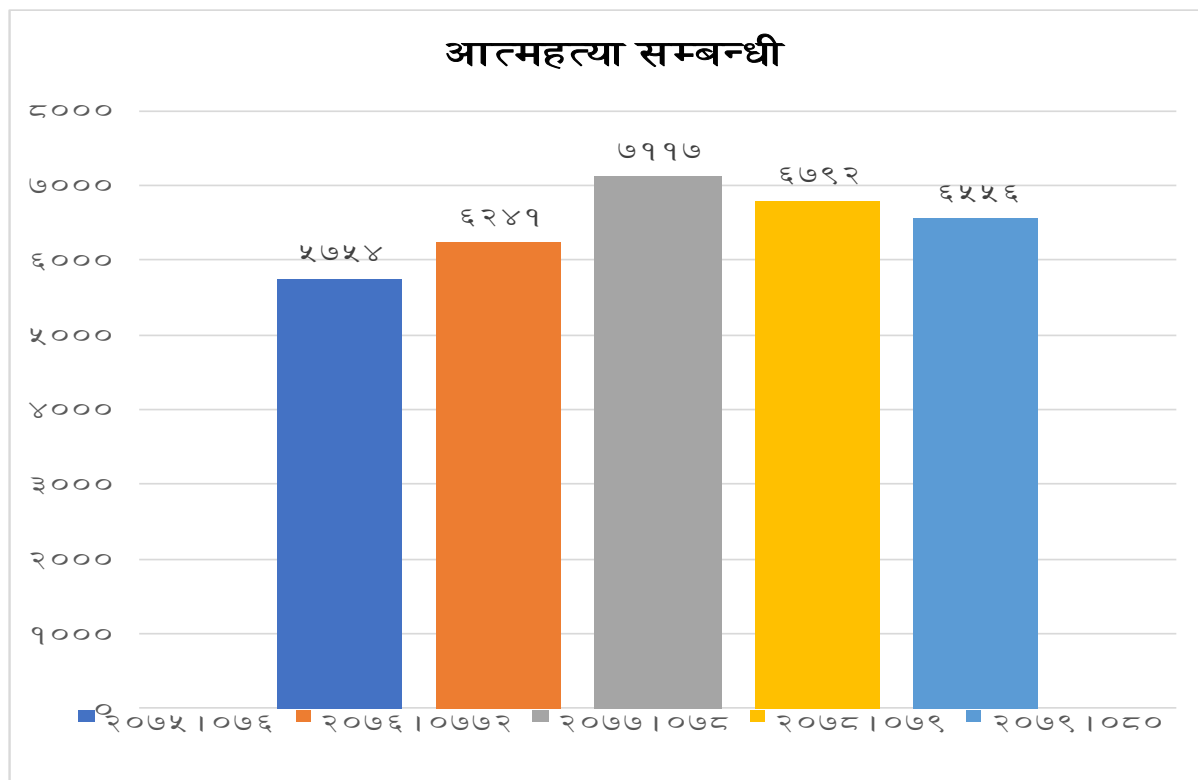
अपराधको सङ्ख्यात्मक बढोत्तरीले शान्ति सुरक्षाको अवस्था र जनताको चेतनास्तर समेतलाई मापन गर्दछ। समग्रमा विगत तीन वर्षको विभिन्न अपराधको तुलनात्मक विवरण हेर्दा सङ्ख्यात्मक रूपमा अपराध घटेको जस्तो देखिन्छ। विगत तीन वर्षको तथ्याङ्कीय विवरण हेर्दा आ.व. २०७५/७६ मा कुल ४३,०५९ आ.व. २०७६/७७, ४९,८९८, आ.व. २०७७/७८, ४०,९२०, आ.व. २०७८/७९ मा ४६,९०२ र आ.व. २०७९/८० मा ५६,३२३ अपराधका घटना भएको देखिन्छ। आ.व २०७५/७६ को तुलनामा आ.व. २०७६/७७ मा २.७ प्रतिशत र आ.व २०७७/७८ मा ४.२४ प्रतिशतले अपराध घटेको देखिन्छ भने अघिल्लो दुई आर्थिक वर्षको तथ्याङ्कको विश्लेषणले करिब १७ प्रतिशतले अपराध बढेको देखिन्छ। यसले मुलुकको शान्ति, स्थिरता र विकासमा प्रभाव पार्ने देखिन्छ।

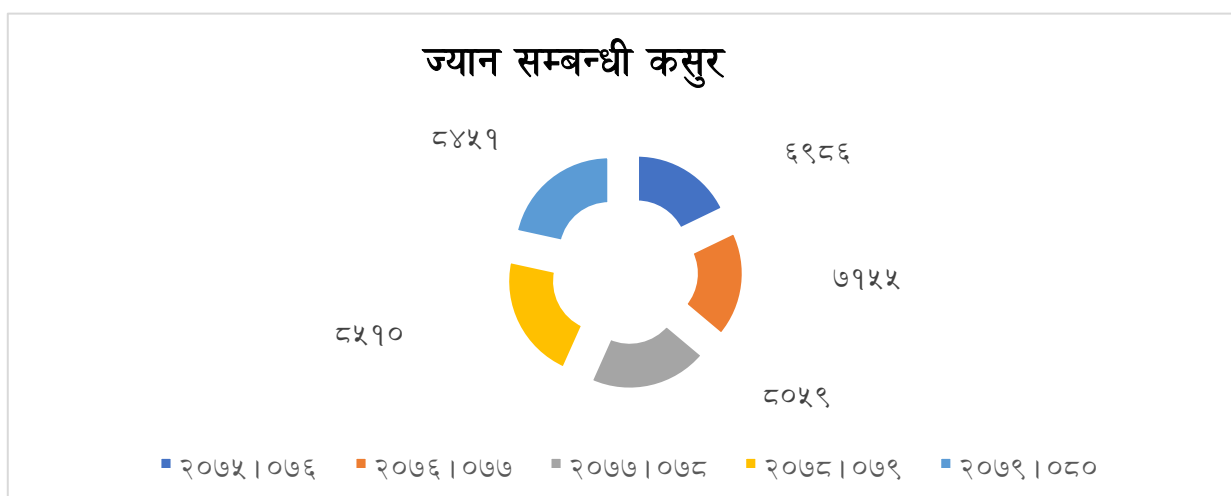
अपराधको प्रकृतिको आधारमा आठ खण्डमा विभक्त गरी विभिन्न अपराधिक घटनाहरूको तथ्याङ्क समेटिएको छ। प्रकृतिका आधारमा सबैभन्दा बढी सामाजिक अपराध खण्डमा बढी अपराधिक घटना घटेको तथ्याङ्कले देखाउँछ। तथापि गत वर्षको तुलनामा यस्तो प्रकृतिका अपराधका घटनामा वृद्धि हुनु समाजमा सामाजिक

सद्भाव र भाइचारा घटेको अनुमान लगाउन सकिन्छ। समग्रमा आ.व २०७८/७९ को तुलनामा आ.व. २०७९/८० मा करिब १७ प्रतिशतले यस्तो अपराधिक घटनामा बढेको तथ्याङ्कले देखाउँछ।

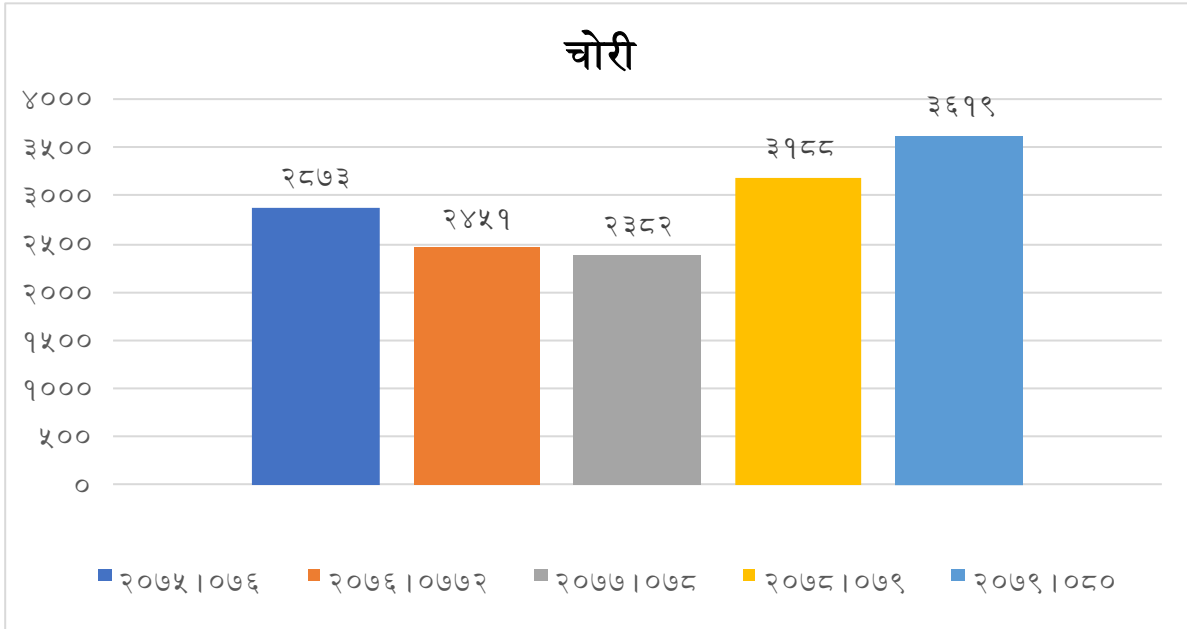
गत आ.व.को तुलनामा ज्यान सम्बन्धी कसुर र आत्महत्या सम्बन्धी घटना घटेको तथ्याङ्कले देखाउँछ। ज्यान सम्बन्धी कसुरमा आ.व.२०७८/७९ को तुलनामा आ.व.२०७९/८० मा करिब १% र आत्महत्या सम्बन्धी अपराधको घटनामा ११% ले कमि आएको देखिन्छ।

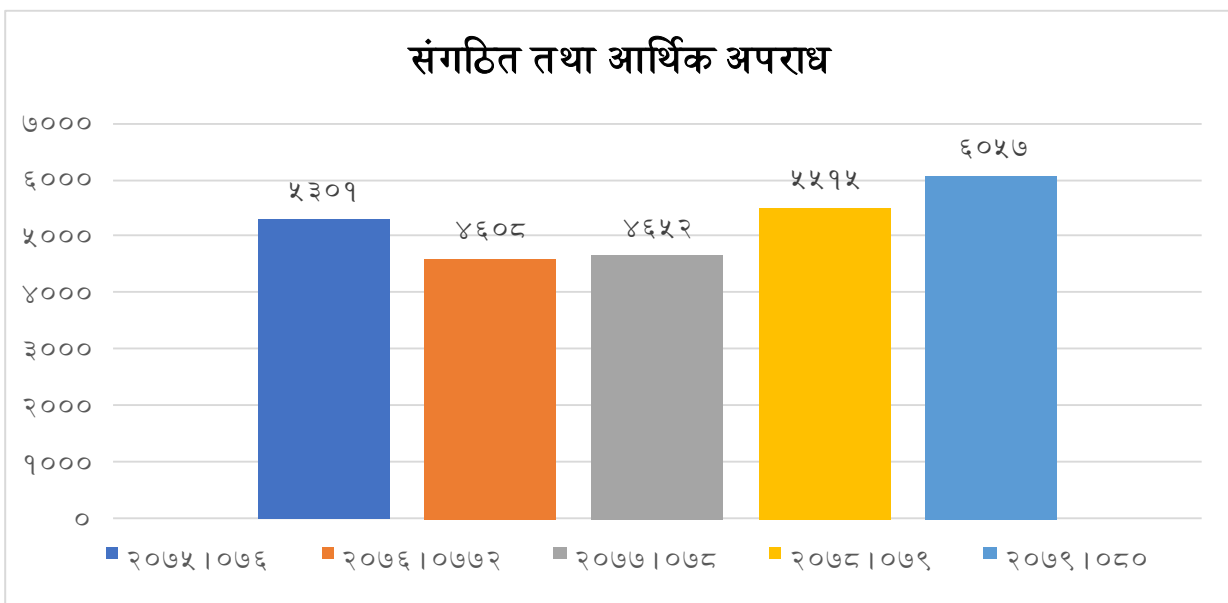
ज्यान सम्बन्धी प्रकृतिको अपराध अन्तर्गत खुन डाका, कर्तव्य ज्यान, विष खुवाएर, ज्यान मार्ने उद्योग, भवितव्य ज्यान, फुटकर ज्यान, गौबध, आत्म हत्या गर्न दुरुत्साहन गरेको र गर्भ संरक्षण विरुद्धको कसुर सम्बन्धी अपराध शिर्षक समावेश भएका तथा आत्महत्या प्रकृतिको अपराध अन्तर्गत विष खाएर, आगो लगाएर, झूण्डिएर, हाम फालेर, करेण्ट लाएर, हात हतियार औजारवाट र पानीमा हाम फालेर (डुबेर) जस्ता शिर्षक समावेश भएको छ।

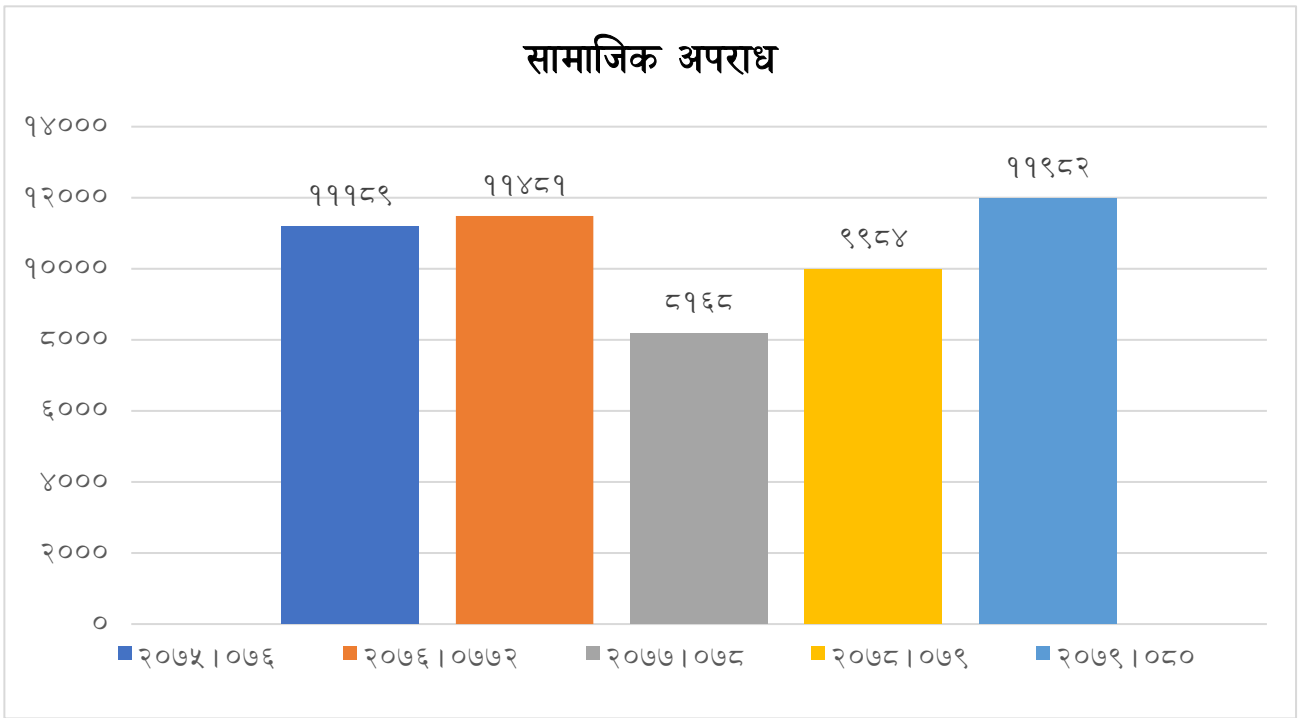
त्यसै गरी चोरी, संगठित तथा आर्थिक अपराध अन्तर्गत विगतका ४ बर्षिक वर्हरूको तुलनामा वृद्धि भएको पाइएको छ। चोरी अन्तर्गत आ.व. २०७८।०७९को तुलनामा १४% ले र संगठित तथा आर्थिक अपराध अन्तर्गत करिब १०% ले वृद्धि भएको देखिन्छ। चोरी अन्तर्गतको अपराधको प्रकृतिमा डाका चोरी, नकबजनी चोरी, जबरजस्ती चोरी, साधारण चोरी, सवारी चोरी, पुरातात्विक चोरी र चौपाया चोरी लगायतका अपराध शिर्षक रहका छन्।

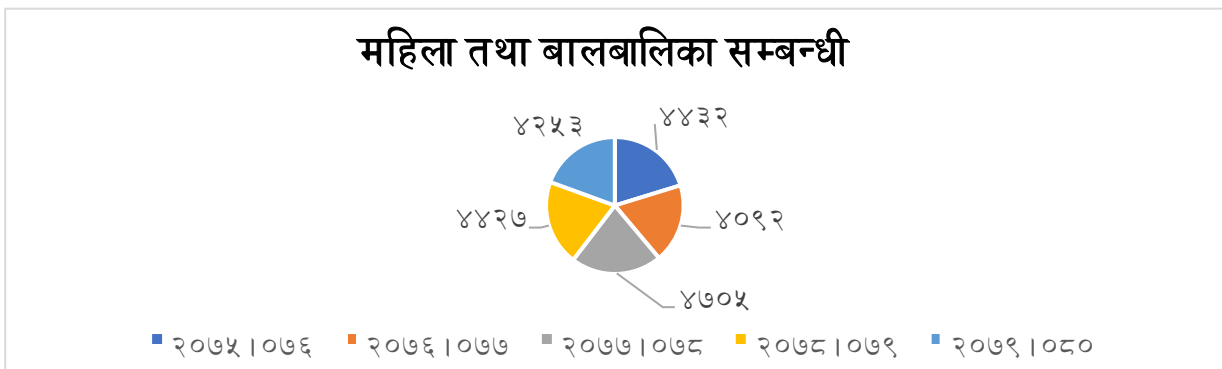
संगठित तथा आर्थिक अपराधको प्रकृति अन्तर्गत जूवा खेलन वा सट्टाबाजी गर्न नहुने, मुद्रा सम्बन्धी कसुर, ठगी, अपराधिक विश्वासघात तथा आपराधिक लाभ (एक्सटर्सन) सम्बन्धी कसुर, लागू औषध, नापतौल सम्बन्धी कसुर, प्राचिन स्मारक, चंदा संकलन, सरकारी छाप दस्तखत कित्ते, राहदानी, अपहरण वा शरीर बन्धक सम्बन्धी कसुर, हातहतियार खरखजना, प्रतिलिपी अधिकार उल्लंघन जस्ता अपराधका शिर्षक समावेश भएका छन्।

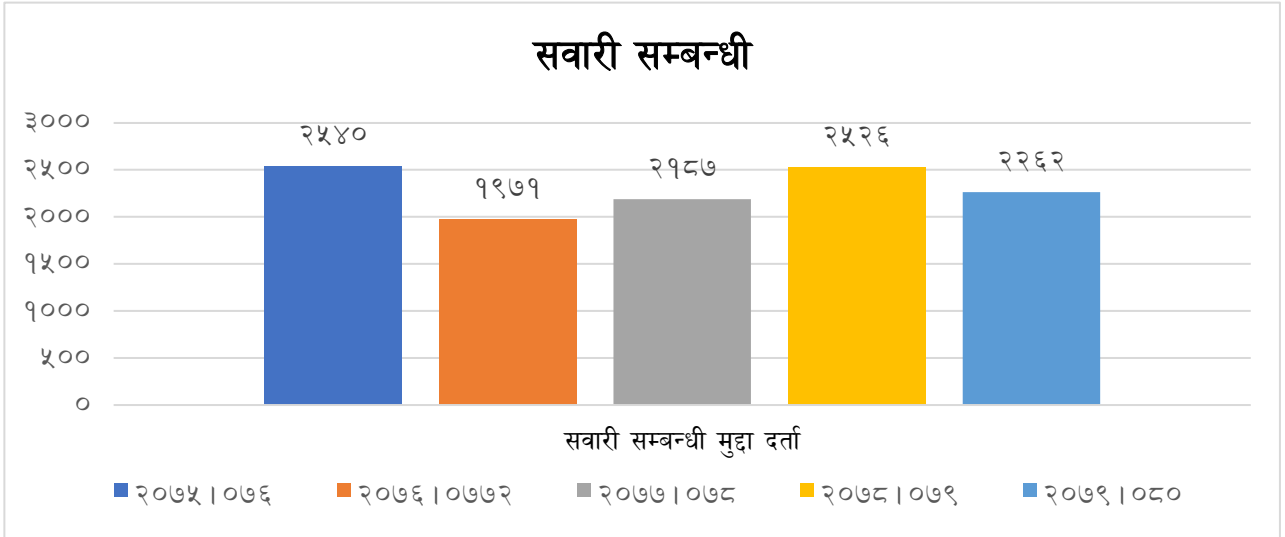
समाजिक प्रकृतिको अपराध अन्तर्गत सार्वजनिक शान्ति विरुद्धको कसुर, सार्वजनिक हित, स्वास्थ्य, सुरक्षा, सुविधा र नैतिकता विरुद्धको कसुर, सार्वजनिक अधिकारीको अख्तियारीको अवज्ञा सम्बन्धी कसुर, आपराधिक प्रवेश तथा आपराधिक उपद्रव सम्बन्धी कसुर, नागरिकता सम्बन्धी, कुटपिट वा अंगभंग सम्बन्धी कसुर, राज्य विरुद्धका कसुर, धर्म सम्बन्धी कसुर, आवश्यक वस्तु संरक्षण ऐन, आवश्यक सेवा संचालन ऐन, भेदभाव तथा अन्य अपमानजन्य व्यवहार सम्बन्धी कसुर जस्ता अपराध शिर्षक अन्तर्गत आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिब २०% ले वृद्धि भएको देखिन्छ।

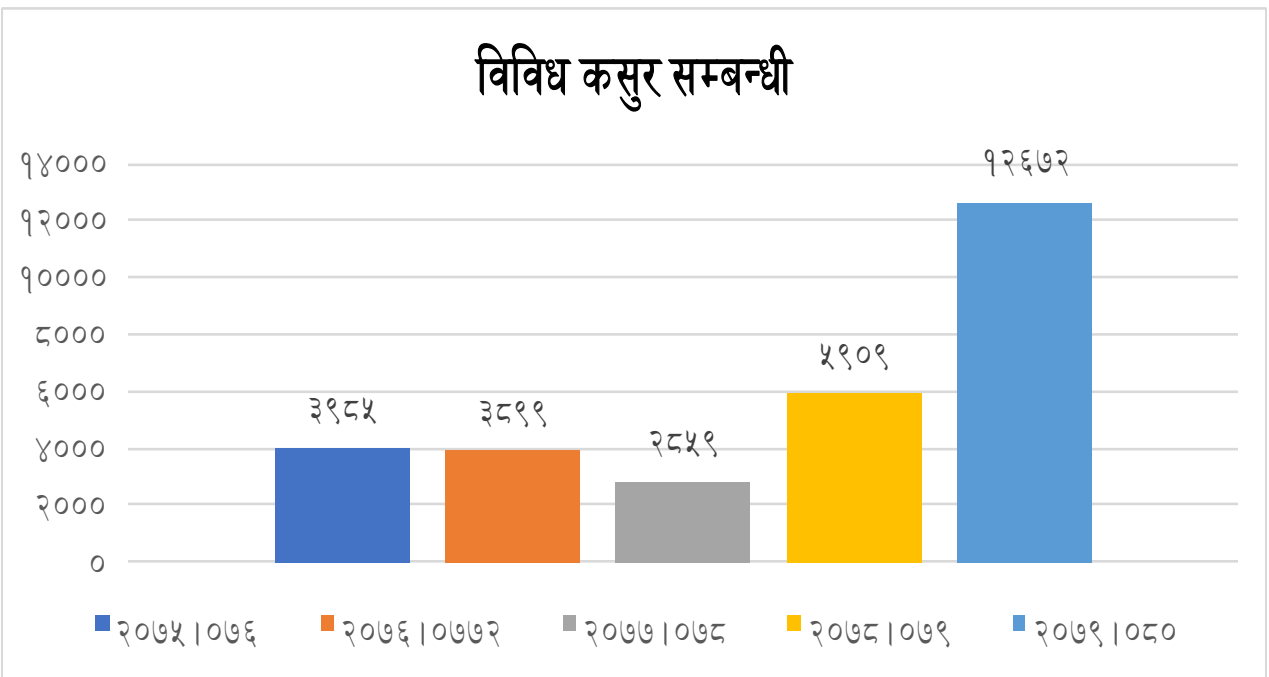
महिला तथा बालबालिका प्रकृतिको अपराध अन्तर्गतका अपराध शिर्षकहरू मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, बहु विवाह, बाल विवाह, जबरजस्ती करणी, जबरजस्ती करणी उद्योग, अप्राकृतिक मैथुन, बालयौन दुराचार, यौन दुर्व्यवहार, बोक्सीको आरोप, घरेलु हिंसा अन्तर्गत आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिब ४% ले कम भएको देखिन्छ। यसरी अपराधको तथ्याङ्क अध्ययन गर्दा महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी कसुरमा खास गरी जबरजस्ती करणीका घटनामा विगत आ.व.को तुलनामा यस आ.व. मा केही मात्रामा बढेको देखिन्छ। यसले एकातर्फ नेपाली समाजमा अझै पनि महिलाहरू प्रति हिंसाका बाँकि रहेको भन्ने देखाउँछ भने अर्कोतर्फ अन्यायको विरुद्ध उजुरी गर्ने साहस बढेको देखिन्छ जसले अपराधीलाई कानुनी रूपमा सजाय दिलाउन मद्दत पुग्ने देखिन्छ।

सवारीसँग सम्बन्धित प्रकृतिको अपराध अन्तर्गत सवारी ज्यान, सवारी अंगभङ्ग, सवारीबाट क्षती जस्ता अपराध शिर्षक अन्तर्गत आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिब १०% ले कमि भएको देखिन्छ। सवारी ज्यान सम्बन्धी कसुरमा केही कमी देखिएता पनि सवारी अङ्गभङ्ग अन्तर्गत विगतको आर्थिक वर्षको तुलनामा २६% ले वृद्धि भएको देखिएको छ।

विविध कसुर अन्तर्गतका मा.बे.बि. तथा मानव अंग प्रत्यारोपण, मा.बे.बि तथा जवरजस्ती करणी, कुटपिट गरी गर्भ तुहाएको, जिउदो वच्चा जन्माई फालेको, आगलागी सम्बन्धी, विष्फोटक पदार्थ सम्बन्धी कसुर, बम विष्फोटन, अपहरण तथा जवरजस्ती करणी, जवरजस्ती करणी गरी कर्तव्य, अपहरण तथा कर्तव्य, संगठित अपराध, विधुतिय कसुर तथा साईवर अपराध, दुरसंचार कसुर, टेलिफोन तार चोरी, वैकिड कसुर, परिक्षा तथा शिक्षा ऐन, पशुपंक्षी सम्बन्धी कसुर, चिष्टा, इलाज सम्बन्धी कसुर र लिखत सम्बन्धी कसुर जस्ता कसुर शिर्षक अन्तर्गत आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिब ११४% ले वृद्धि भएको देखिन्छ। जस अन्तर्गत वैकिड कसुर अन्तर्गत मात्रै विगतको आर्थिक वर्षको तुलनामा १२५% ले वृद्धि भएको देखिन्छ।

(ज) विगत पाँच वर्षको प्रहरी कार्य तर्फको विश्लेषण सवारी कारवाही तथा राजश्व सङ्कलन

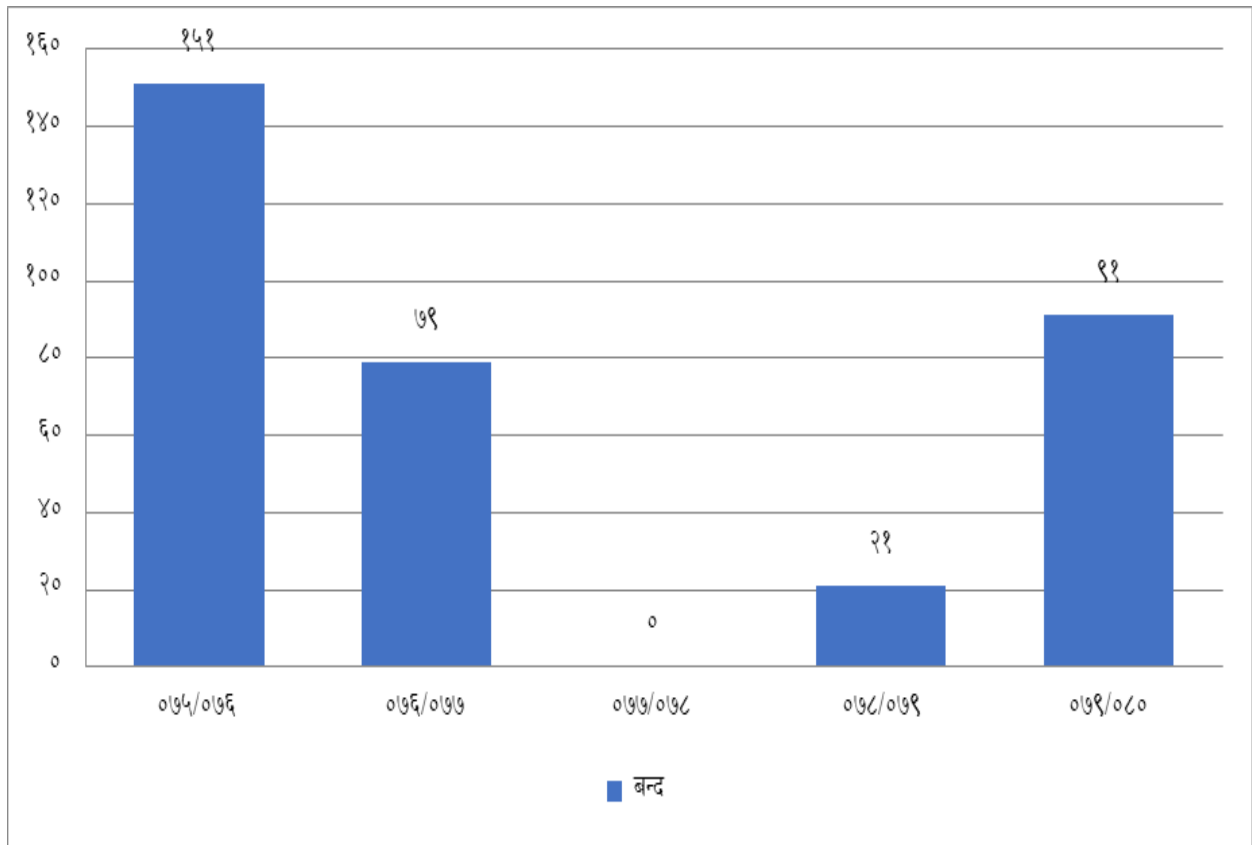
तालिका २.२.६: विगत पाँच वर्षको प्रहरी कार्य तर्फको विश्लेषण सवारी कारवाही तथा राजश्व सङ्कलन

विवरण	आ.व.०७५।७६	आ.व.०७६।७७	आ.व.०७७।७८	आ.व.०७८।७९	आ.व.०७९।८०
सवारी कारवाही	१६८६०४४	१३६२१३२	१६४०३९१	१९४१७५८	२४८५४९६
राजश्व सङ्कलन	१०८२८६८६० ०	८८९७९५८००	११६३५३१९००	१४१८९२६५००	१८८१४५४५००

स्रोत: नेपाल प्रहरी

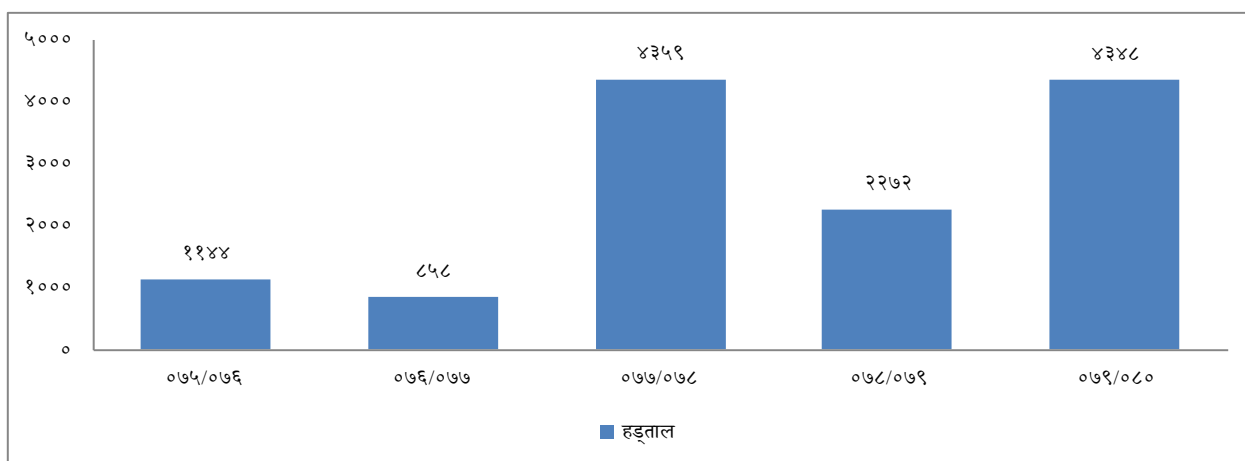
नेपालभर ट्राफिक प्रहरीले सवारीसँग सम्बन्धित विभिन्न कसुरमा आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिब २८% ले वृद्धि भएको छ भने राजश्व सङ्कलन समेत ३३% ले वृद्धि भएको देखिएको छ।

बन्द तथा हडताल

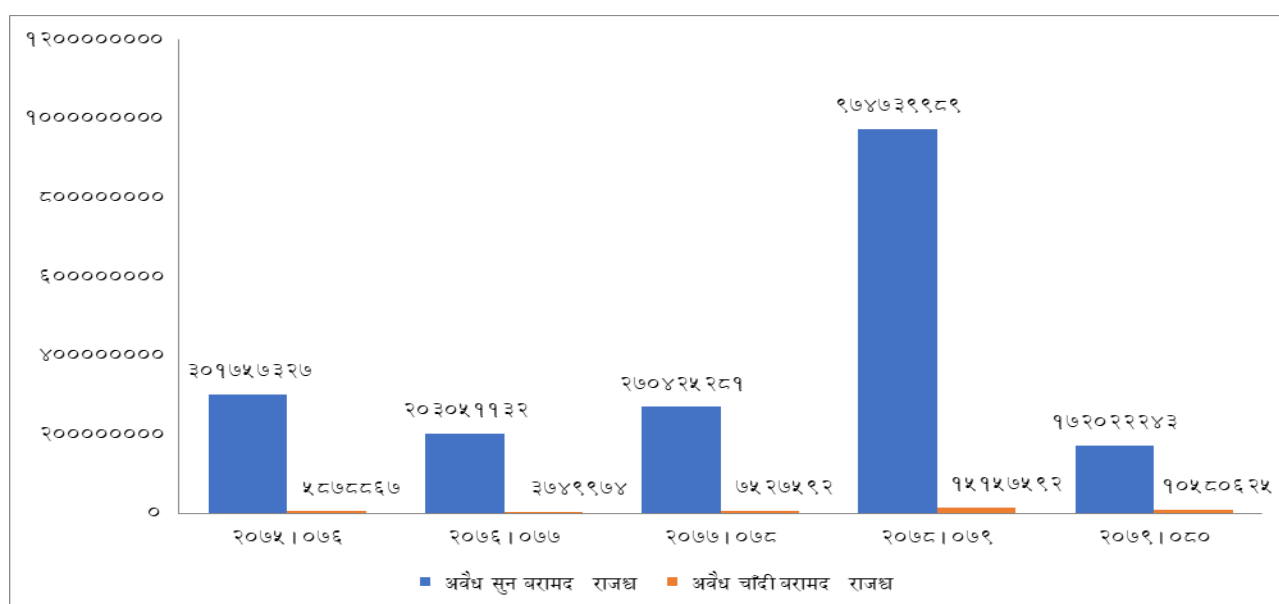

विगत पाँच आर्थिक वर्षको विभिन्न माग राखी गरिएका नेपाल बन्द, प्रदेश बन्द, उपत्यका बन्द, अंचल बन्द, जिल्ला बन्द, तराइ मधेश बन्द, लिम्बुवान बन्द, थरूहट बन्द, सरकारी कार्यालय बन्द, उद्योग बन्द तथा शैक्षिक संस्था बन्द तर्फ आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को तुलनामा क्रमशः न्यूनीकरण आएको तथा कोभिड महामारीको कारण आ.व. २०७७।०७८ मा शून्यमा झरेको समेत देखिएको छ। आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।८० मा ३३३% ले वृद्धि भएको देखिएको छ।

त्यसै गरी विगत पाँच आर्थिक वर्षको विभिन्न माग राखी गरिएका हडताल, चक्का जाम, तालाबन्दी, धर्ना, अनसन, बाटो अवरोध, विरोध ज्याली, सवारी तोडफोड तथा आगजनी तर्फ आ.व. २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।८० मा ९१% ले वृद्धि भएको देखिएको छ।

अवैध सुन चाँदी बरामद तर्फ राजस्व सङ्कलन

अवैध सुन, चाँदी बरामद तर्फको राजस्व सङ्कलन तर्फ आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा सुन तर्फ करिव ८२% ले र चाँदी तर्फ ३०% कमि आएको देखिन्छ।

तालिका २.२.७: अवैध सुन चाँदी बरामद तर्फ राजस्व सङ्कलन

आ.व.	अवैध काठ बरामद राजस्व	अवैध हुण्डी कारोवार	श्रोत नखुलेको रकम
२०७५।०७६	२३२७१८१९	३८०२७६७५	१५९१०९५९
२०७६।०७७	२२१९५६०१	३२५८४५९५	८९००५००
२०७७।०७८	३२३८४९३७	५६५४८७७५	७२९२७८५०
२०७८।०७९	३४३९७७९०	४२९७०५२०	११५४४४६२४
२०७९।०८०	६०६७८३८९	९७७०९३३०	५५३८७६०८

स्रोत: नेपाल प्रहरी

अवैध मालसामान बरामद तर्फ आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा ७१% ले वृद्धि भएको देखिएको छ भने आर्थिक वर्ष २०७८।०७९को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा अवैध काठ बरामद तर्फको राजस्व सङ्कलनमा करिव ७६% र अवैध हुण्डी कारोबारीमा १२७% ले वृद्धि भएको देखिएको छ।

श्रोत नखुलेको रकम सम्बन्धमा आर्थिक वर्ष २०७८।०७९को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिव ५२% ले कम भएको देखिन्छ।

यसरी नेपाल प्रहरीबाट विगत पाँच वर्षको राजश्व सङ्कलनमा भएको समग्र तथ्याङ्कलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ। तथ्याङ्कले आर्थिक वर्ष २०७८।०७९ को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा ७ % ले राजश्व सङ्कलनमा कमि आएको देखिएको छ।

अबैध नदीजन्य पदार्थ बरामद तथा पक्राउ सम्बन्धी विवरण

अबैध नदीजन्य पदार्थ बरामद तथा पक्राउ तर्फ तथा राजश्व सङ्कलन तर्फ आर्थिक वर्ष २०७८।०७९को तुलनामा आ.व. २०७९।०८० मा करिव ३८%, सवारी साधन पक्राउमा ३८% र मानिस पक्राउमा ४६% ले कमि भएको देखिन्छ।

तालिका २.२.८: अबैध नदीजन्य पदार्थ बरामद तथा पक्राउ सम्बन्धी विवरण

आ.व.	नदीजन्य पदार्थ राजश्व संकलन	सवारी साधन पक्राउ	मानिस पक्राउ
२०७५।०७६	२८,४४६,७६३	१,९६२	३९५
२०७६।०७७	२५,१६५,८६४	१,५०५	५०४
२०७७।०७८	५६,६२५,७७१	४,३०८	८५५
२०७८।०७९	५१,४११,४९६	३,२७९	६८३
२०७९।०८०	३१,६२८,०२४	२,३७४	३६५

स्रोत: नेपाल प्रहरी

समस्या तथा चुनौतीहरू

क. मानवस्रोत विकासतर्फ

- ✘ नेपाल प्रहरीका विशेषत प्रहरी जवानदेखि प्रहरी वरिष्ठ नायब निरीक्षक दर्जामा लामो समयसम्म पनि एउटै दर्जामा रहनु पर्दा कर्मचारीहरूको मनोबलमा असर परेको र राजिनामा तथा नोकरी छोड्ने सङ्ख्यामा वृद्धि भइरहेको।
- ✘ आवासीय रूपमा सञ्चालन हुने तालिमहरूमा सहभागी हुने इच्छुक प्रहरी कर्मचारीको सङ्ख्या न्यून रहेको।
- ✘ सेवा विशिष्टिकरण कार्यान्वयन हुन नसक्दा तालिम प्रतिको अभिरुचीमा कमी भएको पाइएको।

ख. प्रहरी कार्य तथा परिचालनतर्फ

- ✘ विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षा तथा Hostage Rescue जस्ता जोखिमपूर्ण कारवाहीहरूको लागि थप प्रभावकारी बनाउन Assault Rifle, Sniper Rifle आवश्यक रहेको।
- ✘ विपद् उद्धारका लागि Manual Water Boat, Multi-Patient Ambulance जस्ता आधुनिक उपकरणहरू उपलब्ध नभएको।
- ✘ गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा X-ray Machine लाई समय सापेक्ष Multi-View, Automatic Explosive र Drug Detection Advanced Camera लगायत अन्य सुरक्षा उपकरणहरू अपर्याप्त रहेको।
- ✘ प्रहरी कार्यका लागि आवश्यक Rescue Vehicle, CCTV, Drone Camera, Crane, Wrecker, Breathalyzer, Radar Gun, Body Worn Camera, Metal cutter, Wood cutter, Drugs Identifier Kits जस्ता उपकरणहरू पर्याप्त मात्रामा उपलब्ध नहुनु।

- ✘ सडक दुर्घटना न्यूनीकरण एवं रोकथामको लागि राष्ट्रिय स्तरमा नै सडक सुरक्षा नीति बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन Road Safety Audit प्रभावकारी रूपमा लागु नगरिनु।

ग. अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धानतर्फ

- ✘ Bitcoin, Cryptocurrency जस्ता डिजिटल मुद्राको अपचलन वा Online Fraud सम्बन्धी कसूरको अनुसन्धान गर्न तालिम, प्रविधि, दक्ष जनशक्तिको अभाव रहेको।
- ✘ नेपाल प्रहरीको केनाइन सेवामा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूलाई आवश्यक केनाइन सम्बन्धी विभिन्न विषयको वैदेशिक तालिमको कमी रहेको। केनल भवन तथा उपचार कक्ष समेत पुरानो र जिर्ण अवस्थामा रहेकाले कुकुर तथा कर्मचारीको लागि जोखिमयुक्त रहेको।
- ✘ विधि विज्ञान तथा SOCO को रूपमा खटिने प्रहरी कर्मचारीहरूको जोखिम भत्ता नभएको।

घ. प्रशासनिक तथा आर्थिकतर्फ

- ✘ हातहतियार तथा गोली गट्टा, भिड नियन्त्रणका साधनहरूको टेक्निकल स्पेशिफिकेशन तयार गर्ने तथा सो को गुणस्तर परीक्षण गर्ने विज्ञ तथा प्रविधि नभएको।
- ✘ नेपाल प्रहरीले खरिद गरेका लत्ताकपडा, हातहतियार, गोली गट्टा तथा असभावका सामग्रीहरू भण्डारण गर्नको लागि अपर्याप्त ठाँउ रहेको।
- ✘ चालु खर्चतर्फ पानी, बिजुली, इन्धन कार्यालय प्रयोजन, सवारी साधन मर्मत खर्च, मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री जस्ता खर्च शीर्षकहरूमा प्रयास बजेट नहुने हुँदा कार्यालय सञ्चालन गर्न समस्या भएको।
- ✘ निर्माणाधीन भौतिक संरचनाहरूको भौतिक प्रगति विभिन्न कारणबश न्यून हुँदा कतिपय अवस्थामा बजेट फ्रिज हुन गएको अवस्था सृजना भएको।

२.३ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

क. पृष्ठभूमि/परिचय

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल राज्यको एक महत्वपूर्ण सुरक्षा अंगको रूपमा रहेको छ। राज्यप्रदत्त जिम्मेवारी तथा सशस्त्र प्रहरी ऐन/नियमद्वारा निर्दिष्ट कार्यदिश कार्यान्वयन गर्न विभिन्न सुरक्षा रणनीति, नीति तथा कार्ययोजना तयार पारी सोही बमोजिम उपलब्ध स्रोत साधन एवं जनशक्तिको उच्चतम परिचालन गरी अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षा, नेपाल राज्यभर शान्ति सु-व्यवस्था कायम लगायत विपद् उद्धार कार्यमा अहोरात्र खटिई कार्य गर्दै आईरहेको छ। यसै परिप्रेक्ष्यमा "सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालले आर्थिक वर्ष २०७९/०८०" मा गरेका काम कारवाहीहरूको प्रगति विवरण तयार गरी प्रस्तुत गरिएको छ।

ख. दीर्घकालीन सौच

नेपाल सरकारको आकांक्षा, जनचाहना र बदलिँदो सुरक्षा चुनौति अनुरूप आन्तरिक शान्ति सुरक्षा, सीमा सुरक्षा तथा विपद् उद्धार लगायतका कार्य गर्न सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाललाई समयानुकूल सवल, सक्षम र गतिशील बनाउँदै मुलुकमा शान्ति सु-व्यवस्था कायम गर्ने कार्यमा उल्लेखनीय जिम्मेवारी निर्वाह गर्नु रहेको छ।

ग. उद्देश्य

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को अवधिमा नेपाल सरकारद्वारा जारी बजेट वक्तव्यका साथै नीति तथा कार्यक्रममा समावेश भएका कार्ययोजनाहरूको प्रगति विवरण तथा सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरूको वार्षिक प्रगति विवरण तयार गर्नु रहेको छ।

घ. रणनीति

- ❑ आन्तरिक सुरक्षाको प्रमुख अंगको रूपमा रही प्रदत्त जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने।
- ❑ नेपालको राष्ट्रियता, राष्ट्रिय एकता, स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित एवं स्वार्थको संरक्षण गर्दै राष्ट्रिय सुरक्षा नीतिको कार्यान्वयनमा सहयोग पुऱ्याई शान्त, सुरक्षित र समृद्ध नेपालको निर्माण गर्ने।
- ❑ सशस्त्र गतिविधि, आतंककारी, पृथकतावादी, उग्रवादी क्रियाकलापहरू सम्बन्धमा सूक्ष्म रूपमा अध्ययन गरी नियन्त्रणको लागि सदैव सतर्क रहने।
- ❑ प्रविधिमैत्री सीमा सुरक्षा अवधारणा अनुरूप अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई थप मजबुत तथा व्यवस्थित बनाई आपराधिक गतिविधि, तस्करी एवं राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने।
- ❑ संगठित अपराध, हत्या, लुटपाट, अपहरण तथा अन्य जघन्य अपराधको कारण सिर्जित असामान्य परिस्थितिमा शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न अन्य सुरक्षा निकाय तथा सुरक्षा सरोकारवालाहरुलाई सहयोग गर्ने।
- ❑ नेपाल राज्यको कुनै भागमा भएको वा हुन सक्ने दंगा नियन्त्रण गर्ने।
- ❑ विपद् व्यवस्थापनमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारितामा अभिवृद्धि गर्ने।
- ❑ खोज तथा उद्धार कार्यलाई आधुनिक तथा प्रविधिमैत्री बनाउने।

- ✘ सार्वजनिक महत्वको प्रतिष्ठान, भवन वा स्थान, विमानस्थल, विशिष्ट व्यक्ति, राजस्व तथा भन्सार, औद्योगिक प्रतिष्ठान, प्राकृतिक सम्पदा, सरकारी भौतिक स्रोत साधन तथा राष्ट्रिय गौरवका आयोजनामा सुरक्षा प्रदान गर्ने ।
- ✘ अति विशिष्ट तथा विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा कार्यमा प्रभावकारिता ल्याउने ।
- ✘ मानव अधिकार संरक्षण एवं संगठनभित्र लैंगिक समानतालाई थप प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाउने ।
- ✘ राष्ट्रिय सुरक्षासँग सम्बन्धित सूचना सञ्जालको सुदृढीकरण र विस्तार गर्दै लैजाने ।
- ✘ प्राकृतिक स्रोत साधनको संरक्षण एवं सम्वर्द्धन गर्ने ।
- ✘ नेपाल सरकारले अंगिकार गरेको "शून्य सहनशीलता" लगायत अन्य नीतिहरू कार्यान्वयन गराउने र सोको लागि विभिन्न कार्यक्रम मार्फत सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूमा सचेतना अभिवृद्धि गराउने ।

तालिका २.३.१: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति तथा खाली २०८० आषाढ मसान्तसम्म)

क्र.सं.	सशस्त्र प्रहरी सेवा अन्तर्गतका समूह / उपसमूह	दरबन्दी/पदपूर्ति (जम्मा स्वीकृत दरबन्दी ३७,०५५ जना)															
		सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद	सं.पद			
१	स्वीकृत	१	३	१६	२६	१०४	३९१	९२७	४८	११३८	१५५६	२६७९	३४२१	६१६४	१७४९२	१९८३	३५९४९
	पूर्ति	१	३	१६	२२	९९	३८१	८३९	४६	१११९	१४०७	२६४६	३४०९	६१३६	१६५८३	१९१२	३४६१९
	खाली	०	०	०	४	५	१०	८८	२	१९	१४९	३३	१२	२८	९०९	७१	१३३०
२	स्वीकृत				१	५	१६	४०		८५	५४						२०१
	पूर्ति				१	५	११	२३		८५	४५						१७०
	खाली				०	०	५	१७		०	९						३१
३	स्वीकृत				१	१	३	९									१४
	पूर्ति				१	१	२	१									५
	खाली				०	०	१	८									९
४	स्वीकृत			१	१	३	१२	३२		३०	३०	८५	८८	७२	२४६		६००
	पूर्ति			१	१	३	१०	२६		२२	२१	८५	४२	७२	१९६		४७९
	खाली			०	०	०	२	६		८	९	०	४६	०	५०		१२१
५	स्वीकृत			१	२	१३	३८	९४		१४३							२९१
	पूर्ति			१	२	१३	२८	९२		१३२							२६८
	खाली			०	०	०	१०	२		११							२३

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

१. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० अषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण

तालिका २.३.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० अषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण

क्र.सं.	बुँदा नं.	बजेट	वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
१	३१४	५,२४,६५,०००	विपद् प्रभावितको उद्धार र राहतलाई प्रभावकारी बनाउन विपद् व्यवस्थापनमा संलग्न निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरेको छु। विपद् पूर्वतयारी, खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीयस्तरमा स्वयंसेवक परिचालन गरिनेछ।	<ul style="list-style-type: none"> ८ वटा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी उन्नत तालिम संचालन भएको। उन्नत तालिम १३९ वटा सम्पन्न भएको। ६६ प्रकारका विपद् उद्धार सम्बन्धी विभिन्न मालसामानहरू खरिद भएको। २ वटा विपद् उद्धार तालिम शिक्षालयको १/१ वटा कार्यालय भवन निर्माण भएको।
२	३५१	८०,२८,३५,०००	शान्ति सुरक्षा र कानूनी शासनको प्रत्याभूति गरी मानव अधिकारको संरक्षण गरिनेछ। आवश्यक स्रोत साधन उपलब्ध गराई सुरक्षा निकायको संस्थागत क्षमता विकास गरिनेछ। अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई प्रभावकारी बनाइनेछ। आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी सीमा क्षेत्रमा हुने अपराध र अवैध कारोबार नियन्त्रण गरिनेछ।	<ul style="list-style-type: none"> १० वटा BOP को भौतिक संरचना निर्माण भएको। फिल्ड अस्पताल महोत्तरीको ब्यारेक भवन र अस्पतालको भवनको निर्माण सम्पन्न भएको। ५ वटा तालिम शिक्षालय र १ वटा प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको भवन निर्माण भएको। ७ वटा गणको भवन निर्माण भएको। ४ वटा गुल्मको भवन निर्माण भएको।

२. आ.व. २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

तालिका २.३.३: आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

क्र.सं.	ब.उ.शि.नं.	निकाय/ कार्यक्रम	बजेट रु. हजारमा	खर्च प्रतिशत	
				चालू खर्च प्रतिशत (वित्तिय)	पूँजिगत वित्तिय प्रगति प्रतिशत
१.	३१४०५०११	स.प्र.बल, नेपाल प्र.का.	२२५७४५९	९९.१२	९९.५३
२.	३१४०५०१३	स.प्र.बल, नेपाल क्षेत्रीय कार्यालय	२१३३७१८२	९९.३५	९९.११

३.	३१४०५०१४	स.प्र.बल, नेपाल तालिम केन्द्रहरू	१६३१३३१	९९.०८	९७.६५
४.	३१४०५०१५	स.प्र.बल, नेपाल ए.पि.एफ. अस्पताल	४४१८१८	९९.४९	९९.२०

स्रोत: LMBIS

३. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को आषाढ मसान्तसम्म सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य कार्यहरू

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू

- ✗ लेखा उपसमूहका तथा सरुवा कर्मचारीहरूको काज मापदण्ड, २०७९
- ✗ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल केन्द्रीय संग्रहालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७९
- ✗ स.प्र.बल, नेपालमा Body Mass Index (BMI) को आधारमा स्वास्थ्य वर्गिकरण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✗ “क” वर्गको एम्बुलेन्स तथा Mass Casualty Vehicle परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✗ सीमा क्षेत्रको स्ट्रिप नक्सा प्रयोग तथा सीमा अभिलेख शाखा संचालन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९
- ✗ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा निर्माण तथा जग्गा खरिद/प्राप्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✗ स.प्र.बल, नेपाल पुरस्कार तथा सम्मान कार्यविधि, २०७९
- ✗ सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको पदस्थापन, सरुवा तथा काज सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✗ सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूले कुटनीतिक नियोग तथा विभिन्न नेतृत्वसँग भेटघाटको क्रममा पालना गर्नुपर्ने आचरण सम्बन्धी स्थायी आदेश, २०७९
- ✗ सादा पोशाकमा सशस्त्र प्रहरी कर्मचारी परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७९
- ✗ सीमा क्षेत्रमा जडित क्लोज सर्किट क्यामेरा (सि.सि. क्यामेरा) सञ्चालन व्यवस्थापन तथा अनुगमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✗ प्रतिआतंकवाद उपशाखाको कार्य संचालन कार्यविधि, २०७९
- ✗ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा पेशागत गतिविधि (Professional Activities Cycle-PAC) संचालन सम्बन्धी कार्ययोजना, २०७९
- ✗ एपिएफ कमाण्ड तथा स्टाफ कलेजको विधान, २०७९
- ✗ महिला बालबालिका तथा द्वन्द्व समन्वय सेल सम्बन्धी स्थायी आदेश, २०८०
- ✗ स.प्र.बल, नेपाल कल्याणकारी सेवा केन्द्रबाट नेपाल एपीएफ अस्पतालमा रेडियोलोजी, प्याथोलोजी तथा अन्य सेवा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- ✗ सीमा क्षेत्रमा रहेका सीमा स्तम्भहरूको निर्माण, मर्मत-सम्भार र पुनर्स्थापना सम्बन्धी मापदण्ड, २०८०

- ✘ ए.पी.एफ. कमाण्ड तथा स्टाफ तालिमको प्रवेश परीक्षा सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९
- ✘ सशस्त्र प्रहरी बलमा UN FPU मिशन छनौट (दोस्रो संशोधन) निर्देशिका, २०७३
- ✘ नेपाल एपीएफ अस्पताल व्यवस्थापन सम्बन्धी आदेश २०७९
- ✘ फयूल स्टेशन तथा विद्युतीय चार्जिङ्ग स्टेशन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९
- ✘ विदेश तालिम छनौट सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०
- ✘ तालिम निर्देशिका २०८० (संशोधन)

ख. नवप्रवर्तनात्मक कार्यहरू

- ✘ सीमासँग सम्बन्धीत Classified Document र अनुसन्धान उपयोगी विषयवस्तु, सूचना एवं अभिलेख लगायतका कार्यहरू व्यवस्थित रूपमा राखी आवश्यक अनुसन्धानमूलक कार्यहरू गर्न सीमा सुरक्षा विभाग अन्तर्गत रहने गरी APF, Nepal Border Resource & Research Centre (APF-BRRC) स्थापना गरी कार्य संचालन गरिएको।
- ✘ सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा पेशागत दक्षता अभिवृद्धिको लागि प्रत्येक २/२ महिनाको अवधिको लागि निश्चित क्रियाकलाप तोकिएको Professional Activities Cycle – PAC संचालनमा ल्याइएको।
- ✘ E-governance को अवधारणा अनुरूप सशस्त्र प्रहरी जवानको नयाँ भर्ना आवेदन अनलाईनबाट समेत गर्न सक्ने गरी Web Application (bharna.apf.gov.np) को व्यवस्था मिलाइएको।
- ✘ सशस्त्र प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालयमा अनुगमन तथा गुनासो व्यवस्थापन इकाई स्थापना गरी सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीहरूको गुनासो सम्बोधनका लागि २४सै घण्टा चालू रहने हटलाईन नम्बरको व्यवस्था गरिएको।
- ✘ नेपाल विद्युत प्राधिकरणको समन्वयमा १७ स्थानमा विद्युतीय चार्जिङ्ग स्टेशनहरू निर्माण गर्ने सहमति बमोजिम पोखरामा निर्माण सम्पन्न गरिएको। यसैगरी ४१ वटा युनिटहरूमा Three Phase Line जडान गरी ईन्डक्सन चुलोको र राईसस्टिमरको प्रयोगलाई बढावा दिईएको।
- ✘ नेपाल ए.पी.एफ. अस्पतालबाट सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका ८ वटा युनिटहरूमा Telemedicine/Tele-health System सेवा सुरुवात गरिएको।

ग. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहर
तालिका २.३.४: भर्ना तथा नियुक्ती

क्र.सं.	पद	आर्थिक वर्ष				
		०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८	०७८/०७९	०७९/०८०
१.	प्रा.स.प्र.नि. (चिकित्सक)	२६				२३
२.	प्रा.स.प्र.नि. (बि.डि.एस.)	२				
३.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (HA)	८				
४.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Staff Nurse)	२८	२०			४३
५.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Radiographer)	३				
६.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Physiotherapy)	२				
७.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Lab Technician)	२	४			
८.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Dental hygienist)	२				
९.	प्रा.स.प्र.नि. (Architect)	१				
१०.	प्रा.स.प्र.नि. (Civil)	४				
११.	प्रा.स.प्र.नि. (Computer)	१				
१२.	प्रा.स.प्र.नि. (Telecommunication)	१				
१३.	प्रा.स.प्र.नि. (Automobile)	२				
१४.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Ophthalmic)		१			
१५.	प्रा.स.प्र.ना.नि. (Food & Nutrition)		१			
१६.	प्रा.स.प्र.ना.उ. (कार्डियोलोजी)		१			
१७.	प्रा.स.प्र.ना.उ. (न्यूरोसर्जन)		१			
१८.	प्रा.स.प्र.ना.उ. (इ.एन.टी. सर्जन)		२			

क्र.सं.	पद	आर्थिक वर्ष					
		०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८	०७८/०७९	०७९/०८०	
१९.	प्रा.स.प्र.ना.उ. (मेडिकल जनरलिष्ट)		२				
२०.	प्रा.स.प्र.नि. (चिकित्सक)	१२					
२१.	स.प्र.ज.	१२१२	३०९७	१८७२	७५५	२८	
२२.	सशस्त्र प्रहरी परिचर (विभिन्न ट्रेड)	१५३					
२३.	स.प्र.नि.(साधारण उपसमूह)	३३		६२	४९	४६	
२४.	स.प्र.नि.(कानुन उपसमूह)					१	
२५.	स.प्र.स.नि.	३८		२०६	१४१	४	
२६.	स.प्र.प. (विभिन्न ट्रेड)				१२९	८	
	जम्मा	१५३०	३१२९	२१४०	१०७४	१५३	

७२

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.५: विभागीय कारवाही सम्बन्धी विवरण:

सि.नं.	कारवाही विवरण	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०
१	जेष्ठता सहित खाईपाई आएको सुरु स्केलमा घटुवा	७	१२	२३	१९	३०
२	तलब वृद्धि रोक्का	१९	४०	३३	१९	३९
३	तलब वृद्धि घटुवा	५	४	८	५	२३
४	तल्लो पदमा घटुवा	९	१२	७	७	१३
५	तल्लो स्तरमा घटुवा	-	१	-	-	-
६	नसिहत	१८९	२१५	२२१	१७२	२४४
७	नियुक्ति बदर	२७१	२१५	८	५३	५९
८	निलम्बन	३४	४३	३२	२६	४३

९	बहुवा रोक्या	३८	४८	२९	५७	४६
१०	संचेत	१	१	७	१	१०
११	चेतावनी	५	२१	३८	२१	३५
१२	सेवाबाट बर्खास्त	५	१३	१	२	७
१३	सेवाबाट हटाईएको	१००	१२०	५३	५२	१००
१४	स्तरवृद्धि रोक्या	-	१	-	-	-
१५	प्रतिकुल राय	-	-	-	२	१
	जम्मा	६८३	७४६	४६०	४३६	६५०

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.६: यू.एन. मिशन तथा विदेश तालिममा सहभागी संख्या

विवरण	०७५/०७६	०७६/०७७	०७७/०७८	०७८/०७९	०७९/०८०
IPO's/P-Level Mission	२९	६	२५	८	१५
FPU Mission	३१९	३१९	४६१	१८०	१८०
विदेश तालिम	९५	५८	४	१७	५५

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.७: स्वदेश तालिममा सहभागी संख्या

आर्थिक वर्ष	आधारभूत तालिम	सेवाकालिन तालिम	विपद् व्यवस्थापन तालिम
०७५/०७६	१६३०	९९१८	२७८
०७६/०७७	२८४९	८०१५	४२१
०७७/०७८	३६८	५८४०	३१८
०७८/०७९	२७८५	६४२५	३६५
०७९/०८०	३३८	५८५४	२७७

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.८: राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा नेपाल एपिएफ क्लबका खेलाडीहरुले प्राप्त गरेका पदक

आ.व.	पदक			जम्मा
	स्वर्ण	रजत	कास्य	
०७५/०७६	१५५	१३७	१३६	४२८
०७६/०७७	५२	५०	३६	१३८
०७७/०७८	१६	१४	९	३९
०७८/०७९	८७	८१	८७	२५५
०७९/०८०	१४७	१४०	१६०	४४७

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.९: अन्तर्राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा नेपाल एपिएफ क्लबका खेलाडीहरुले प्राप्त गरेका पदक

आर्थिक वर्ष	पदक			जम्मा
	स्वर्ण	रजत	कास्य	
०७५/०७६	८	३	१	१२
०७६/०७७	९	१६	२३	४८
०७७/०७८	१	०	१	२
०७८/०७९	३	२	१	६
०७९/०८०	१	१	३	५

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१०: नेपाल एपिएफ अस्पतालबाट प्रदान गरिएका स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरण:

आ.व.	OPD	Emergency	Lab	X-ray	Video X-ray	MR I	CT Scan	Ward Admit	Physio therapy	ECO	ECG	Operation
०७५/०७६	६६९६१	३५३४	२८४६३	१३६९६	५५१४	०	६६८	१९७९	२१९८	०	०	१२०६
०७६/०७७	५०९८६	३०६३	२२२९६	१३१५७	५१५६	०	५४९	१४७१	१७५५	०	०	६५८
०७७/०७८	२७७८८	२०३६	१५४०३	५८१५	३५७२	२२९	५९१	८००	१७४८	०	०	४५३
०७८/०७९	६४६११	४१६८	३१५४३	१६०२०	६७३९	१५३९	१४५०	२३३९	२७३१	२२०७	३८६४	१३३९
०७९/०८०	९७३५६	५६४५	३९५२९	२००५८	८४३०	२१५०	२८२	३०८८	४१२४	८३१	४१४४	१६४१

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.११: सवारी साधनहरू तथा जिन्सी सामानहरू लिलाम बिक्रि बापत राजस्व दाखिला गरेको रकम

आर्थिक वर्ष	गाडी र मोटरसाईकल लिलामको संख्या	गाडी र मो.सा.को राजस्व दाखिला रकम रु.	लिलाम बिक्रि गरिएका जिन्सी मालसामानहरूको राजस्व दाखिला रकम रु.	जम्मा राजस्व दाखिला
०७५/०७६	गाडी-२०, मो.सा.-२२	३६३७६०९.०४	१७१२८२८.८१	५३५०४३७.८५
०७६/०७७	गाडी-२७, मो.सा.-२१	४२३५५८८.००	११२९८६०.००	५३६५४४८
०७७/०७८	गाडी-२, मो.सा. ७	१७९२४४.४१	११४०८५८.०२	१३२०१०२.४३
०७८/०७९	गाडी-१४, मो.सा. १६	२३०१६८६.९४	४२१२८७३.५३	६५१४५६०.४७
०७९/०८०	गाडी-८५, मो.सा. ५६	१३८९२६५१.९	२१८३२८३.०५	१६०७५९३४.९६

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१२: एल.आर.पि. तथा फोर्समार्च परिचालन संख्या

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	गस्ती परिचालन संख्या	परिचालित जनशक्ति
	०७५/०७६	४७	७४४
	०७६/०७७	२१	२८४
	०७७/०७८	५२	६९६
	०७८/०७९	१०५४	१६४७५
	०७९/०८०	१७९३	२६६४४

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१३: अन्य डिउटी

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	अन्य डिउटी (QRT,IRT,चेकप्वाइन्ट आदि)	परिचालित जनशक्ति
१.	०७५/०७६	६३२५४५	४९८७७२५
२.	०७६/०७७	६३३२७५	५००१५९५
३.	०७७/७८	११७७४९०	१०८५८७५०
४.	०७८/७९	९६३९६५	७६४०१८०
५.	०७९/८०	९२६००५	७०७८९७३

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१४: भि.आई.पि., कुटनीतिक नियोग, कारागार सुरक्षा बेश र आयोजना सुरक्षामा तैनाथी

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	विवरण	परिचालित स्थान	परिचालित जनशक्ति
१	०७५/०७६	कारागार सुरक्षा बेश	१०	४४२
२		भि.आई.पि. सुरक्षा	६४	५२०
३		कुटनीतिक नियोग	५	१४०
४		आयोजना सुरक्षा	१०	३९६
१	०७६/०७७	कारागार सुरक्षा बेश	-	-
२		भि.आई.पि. सुरक्षा	६९	४९४
३		कुटनीतिक नियोग	५	१४०
४		आयोजना सुरक्षा	६	१४३
१	०७७/०७८	कारागार सुरक्षा बेश	-	-
२		भि.आई.पि. सुरक्षा	५६	३२२
३		कुटनीतिक नियोग	५	१४०
४		आयोजना सुरक्षा	७	२०२०
१	०७८/०७९	कारागार सुरक्षा बेश	९	३५१

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	विवरण	परिचालित स्थान	परिचालित जनशक्ति
२		भि.आई.पि. सुरक्षा	७१	३८७
३		कुटनीतिक नियोग	५	१२८
४		आयोजना सुरक्षा	८	२६१
१	०७९/०८०	कारागार सुरक्षा वेश	१०	३८०
२		भि.आई.पि. सुरक्षा	६३	३४९
३		कुटनीतिक नियोग	५	१२४
४		आयोजना सुरक्षा	१०	३०२

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१५: हातहतियार बरामद

आर्थिक वर्ष	विभिन्न प्रकारका पेस्तोल (वटा)	भरुवा तथा एयर बन्दुक (वटा)	विभिन्न हातियारका राउण्ड (गोटा)	विभिन्न हातियारका म्यारजीन (वटा)	बारुद (ग्राम)	विभिन्न राउण्डका खोका (गोटा)	विभिन्न प्रकारका बमहरू (वटा)	डेटोनेटर (मिटर)	जिलेटिन लोला (कार्टुन)	सप्टिफ्युज (गोटा)	छेरा (वटा)	गन्धक/सल्फर पाउडर (के.जी.)
०७५/०७६	१९	१६	२५४	१३	१००	११	०	२९	५	८	०	०
०७६/०७७	१५	३९	५८७	३	१४१०	०	१	४१	०	०	११७१	०
०७७/७८	१३	२९	१४३	६	५२५	८	२	३०	१	३	७५५	९.८
०७८/७९	२३	१४	३७	३	१००	०	०	१७१	०	८	१५	०
०७९/८०	११	१५	२९	५	४१०	१	०	०	०	०	२१	५३.०

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१६: लागूऔषध बरामद

आ.व.	गौजा (के.जी.)	चेशा (के.जी.)	नाईट्रोजन (ट्याबलेट)	नाईट्रोभेट (ट्याबलेट)	युपिजेसिक (ट्याबलेट)	कोरेक्स (बोतल)	फेनारगन (ट्याबलेट)	एभिल (बोतल)	विभिन्न प्रकारका सिरिन्जहरू (गोटा)	स्पासमोप्रोक्सिमिन (ट्याबलेट)	ब्राउनसुगर (ग्राम)	डाइजिपाम (ट्याबलेट)	नुफिन (ट्याबलेट)
०७५/७६	९५७.८४	२४२.२२	२६३७	५५३१	७०४	१३८	४६७६	७२२	४१	१२९८	२०.२२	२४५२	४४६५
०७६/७७	६५८.४४	७३.३६	२५१९	२८९९	१९४	३४९	४६८०	६९	५६३	९८२०	४१.२६	५०२७	६१२०
०७७/७८	१६२५.०१	१२६.२३	५६०५	१०४६०	४४४	१२९५	५५८४	१४७	१	३१९१	१६७७.२८	७०४०	७९४४

०७८/७९	३८२४.९८	३५.००१	१६२३	२५२१६	५८६	१३७	३१४८	१२२	३१०	२२१०	३७१.४७	४१८६	३६९२
०७९/८०	४५०३.५३	५५.५७	८७	१०२३९	१७२	२०९	५०४३	९७	२३३	९३८	४८६.५३	६१७०	५१०९

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१७: अवैध क्रियाकलापमा संलग्न व्यक्ति नियन्त्रण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	व्यक्ति नियन्त्रण
१.	०७५/०७६	७२२
२.	०७६/०७७	५९८
३.	०७७/०७८	७४४
४.	०७८/०७९	७३७
५.	०७९/०८०	६९५

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

१. विपद्हरूमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको परिचालन तथा उद्धार कार्यहरूको तुलनात्मक विवरण

तालिका २.३.१८: हवाई दुर्घटना

आर्थिक वर्ष	घटना संख्या	घाइते	मृत उद्धार	परिचालित जनशक्ति
०७५/०७६	५	४	१३	५४
०७६/०७७	०	०	०	०
०७७/७८	०	०	०	०
०७८/०७९	१	०	२२	३५
०७९/०८०	१	०	७२	२७०

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.१९: सडक दुर्घटना

आ.व.	घटना संख्या	घाइते	मृत उद्धार	परिचालित जनशक्ति
०७५/०७६	१७०९	४७६६	१८१८	१००३१
०७६/०७७	९९९	२९०९	६००	७७९६
०७७/७८	६८५	१५७५	५०५	५६४२
०७८/०७९	७१८	२६०६	६९९	४९४७
०७९/०८०	३७६	१३४१	२८४	४१७०

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२०: आगलागि

आ.व.	घटना संख्या	घाइते	मृत उद्धार	परिचालित जनशक्ति
०७५/०७६	८७२	९५	२९	९६९२
०७६/०७७	४२२	२९	१३	४७८४
०७७/७८	४७३	३२	३१	५१३८
०७८/०७९	४०७	६८	४८	५९६९
०७९/०८०	५१२	३६	१२	८५१३

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२१: बाढी/नदी तथा तालमा बगाएको/डुबेको

आ.व.	घटना संख्या	घाइते	मृत उद्धार	परिचालित जनशक्ति
०७५/०७६	३१९	१०१	१०४	३१३७
०७६/०७७	२६०	२५	१२६	२४६३
०७७/७८	३६५	९९	१८७	६०१६
०७८/७९	४०८	१७	१७३	४७४५
०७९/८०	२८५	१५	१३७	२९९१

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२२: पहिरो

आ.व.	घटना संख्या	घाइते	मृत उद्धार	परिचालित जनशक्ति
०७५/०७६	५८	४६	१९	८००
०७६/०७७	६५	७८	१५३	६०३
०७७/७८	१५९	८६	१९२	१०५९
०७८/७९	८९	४३	१४२	१५६८
०७९/८०	२५	११	४३	४४९

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

अ. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य गतिविधि:

सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका प्रादेशिक रूपमा रहेको बाहिनीस्तरीय विपद् व्यवस्थापन टिमहरूलाई थप स्थानहरूमा विस्तार गर्दै लैजाने उद्देश्यका साथ धनकुटाको मुलघाट, बाराको निजगढ, धादिङ्गको आदमघाट, म्याग्दीको बेनी, दाङ्गको भालुवाङ्ग, सुर्खेतको चिप्ले र डडेलधुराको अमरगढीमा गरी सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको ७ वटा थप विपद् व्यवस्थापन बेश स्थापना गरिएको। हाल विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि स्थापना भएका इकाईहरूको संख्या १७ पुगेको।

- ✘ जल उत्पन्न प्रकोप (पानीजन्य विपद्) हरूमा पीडितहरूको उद्धार गर्नको लागि बाढी र डुबानको जोखिम भएका ३२ वटा जिल्लाहरूका ४५ वटा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका कार्यालयहरूमा १०८ वटा Rescue Boat/Motor Boat लाई आवश्यक जनशक्ति सहित तयारी अवस्थामा राखिएको।
- ✘ देशभरका ६७३ सार्वजनिक स्थानहरूमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका विभिन्न कार्यालयहरूबाट शितलहर प्रभावितहरूलाई आगो ताप्ने व्यवस्था मिलाईएको।
- ✘ टर्कीमा गएको महाभूकम्पमा परेका पीडितहरूको लागि पाईन्ट-४४८० थान, टिसर्ट-९००३ थान, ट्रायाकसुट-१५० जोर, ज्याकेट ३२० थान, त्रिपाल १०० थान र ब्लाइट-३०० थान विश्व खाद्य कार्यक्रम (WFP) अन्तर्गतको मानविय सहायता स्थललाई बुझाईएको।
- ✘ धनुषा जिल्लामा भएको शितलहरबाट पीडितहरूको लागि उनी कम्बल-६०० थान, ज्याकेट-४७१४ थान र जुता-२८६ जोर राहत वितरण गरिएको।
- ✘ मिति २०८०/०२/०७ गते जिल्ला म्याग्दी मालिका गा.पा.-७ दुनोटसेरा स्थित पहिरोबाट पीडित ११ घरधुरीहरूको लागि राहत वितरण गर्ने कार्य गरिएको।

तालिका २.३.२३: वन्यजन्तु उद्धारको विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	जिवित उद्धार	घाईते उद्धार	मृत उद्धार
१.	०७५/०७६	१२	४	५
२.	०७६/०७७	४६	४	२२
३.	०७७/७८	३४	५	१७
४.	०७८/०७९	२२	९	२३
५.	०७९/०८०	३३	६	२६

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२४: बातावरणलाई स्वच्छ तथा सफा राख्ने उद्देश्य स्वरूप सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका इकाईहरूमा वृक्षारोपण गरिएको विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	वृक्षारोपण गरिएका बोटविरुवाको संख्या
१.	०७५/०७६	२६३१
२.	०७६/०७७	४७८६
३.	०७७/७८	१०३६४
४.	०७८/०७९	२००४५
५.	०७९/०८०	३७५३९

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२५: बि.ओ.पि. स्थापना

आर्थिक वर्ष	चीनतर्फ	भारततर्फ	जम्मा
०७५/०७६	-	२१	२१
०७६/०७७	३	३२	३५
०७७/०७८	४	७८	८२
०७८/०७९	१	३	४
०७९/०८०	-	२३	२३

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२६: आ.व. ०७९/८० मा स्थापना भएका बि.ओ.पि.हरू

सि.नं.	जिल्ला	ठेगाना	बि.ओ.पि.को नाम
1.	झापा	कचनकवल गा.पा.-५, डाँगाबारी	बि.ओ.पि. डाँगाबारी
2.	झापा	गौरीगञ्ज गा.पा.-४, अलतामारी	बि.ओ.पि. अलतामारी
3.	सुनसरी	बर्जु गा.पा.-४, बि.ओ.पि. हर्वोनी	बि.ओ.पि. हर्वोनी
4.	मोरङ	जहदा गा.पा.-७, तारीगामा	बि.ओ.पि. तारीगामा
5.	मोरङ	जहदा गा.पा.-१, भुटाहा	बि.ओ.पि. मधुमल्ला
6.	सप्तरी	बोदेबर्साईन न.पा.-८, काचन	बि.ओ.पि. काचन
7.	बारा	सुवर्ण गा.पा.-७	बि.ओ.पि. सनफुलवा
8.	बाँके	राप्ती सोनारी गा.पा.-१, महेशपुरमा	बि.ओ.पि. गुर्जनगौरी
9.	बाँके	राप्ती सोनारी गा.पा.-१, वान्वा नाका	बि.ओ.पि. बडवागाँउ
10.	बर्दिया	राजापुर न.पा.-९, ईश्वरीगंज	बि.ओ.पि. मानपुर टपरा
11.	बर्दिया	मधुवन न.पा.-५, शक्तिपुर	बि.ओ.पि. शक्तिपुर
12.	बर्दिया	राजापुर न.पा.१०, खैरीचन्द्रपुर झण्टी	बि.ओ.पि. खैरीचन्द्रपुर झण्टी
13.	बर्दिया	बढैयाताल गा.पा.-२, फुटाहा	बि.ओ.पि. जमुनी
14.	बर्दिया	बढैयाताल गा.पा.-१, सानोडाँफे	बि.ओ.पि. सानोडाँफे
15.	बर्दिया	गुलरीया न.पा.-९, टेपरी	बि.ओ.पि. टेपरी
16.	बर्दिया	राजापुर न.पा.-७, शंकरपुर	बि.ओ.पि. शंकरपुर
17.	दाङ	गढवा गा.पा.-२, भौरैसाल	बि.ओ.पि. भौरैसाल
18.	दाङ	गढवा गा.पा.-८, मुसीनाका	बि.ओ.पि. बोक्यास्यारी (मुसी नाका)
19.	दाङ	राजपुर गा.पा.-१, सुख्खा नाका	बि.ओ.पि. सुख्खा नाका
20.	दाङ	राजपुर गा.पा.-६, कल्याणपुर, फोहरी नाका	बि.ओ.पि. कल्याणपुर

सि.नं.	जिल्ला	ठेगाना	बि.ओ.पि.को नाम
21.	दाङ्ग	राजपुर गा.पा.-७, छेप्रिया नाका	बि.ओ.पि. छेप्रिया
22.	दाङ्ग	राजपुर गाँउपालिका वडा नं. १	बि.ओ.पि. गुरुङ्गनाका
23.	दार्चुला	ब्याँस गा.पा.-४	बि.ओ.पि. सुन्सेरा

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२७: काउन्टरपार्टस मिटिङ्ग: नेपाल-भारत

आर्थिक वर्ष	DG/IG Level	AIG Level	DIG Level	District Level	Battalion Level	Coy Level	Local Level	जम्मा
०७५/०७६	१	०	६	२०	१६	३	२	४८
०७६/०७७	१	०	५	१०	३५	७	९	६७
०७७/०७८	०	०	१	१६	६४	१	३६	११८
०७८/०७९	१	०	५	२१	९२	६	३९	१६४
०७९/०८०	१	११	४	२८	१६०	६०	९९	३६३

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२८: काउन्टरपार्टस मिटिङ्ग: नेपाल-चीन

आर्थिक वर्ष	जिल्ला स्तर	बटालियन स्तर	कम्पनी स्तर	स्थानीय स्तर	कुल जम्मा
०७५/०७६	९	०	१	०	१०
०७६/०७७	३	०	०	०	३
०७७/०७८	२	०	०	०	२
०७८/०७९	५	०	०	२	७
०७९/०८०	९	१	२	२	१४

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.२९: सीमा गस्ती सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	संयुक्त गस्ती संख्या	एकल गस्ती संख्या
०७५/०७६	1068	-
०७६/०७७	1314	-
०७७/०७८	२७७९	१२१८
०७८/०७९	३७३५	१३८५७
०७९/०८०	४४९६	२०५५१

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.३०: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालबाट बरामद चोरी तस्करीका सामानको मूल्य:

आर्थिक वर्ष	बरामद मूल्य रु.	अघिल्लो आर्थिक वर्ष भन्दा घटी-बढी प्रतिशत
०७४/०७५	१४,४२,४०,९२०	-
०७५/०७६	४४,०७,८१,६०१	२०५.५८% बढी
०७६/०७७	६१,११,११,५१४	३८.६४% बढी
०७७/०७८	८१,२५,५५,२६०	३२.९६% बढी
०७८/०७९	९९,९४,७५,३०२	२३.००% बढी
०७९/०८०	१,२६,४५,०२,५९१	२६.५२ % बढी

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.३१: सीमा ईलाकामा मानव बेचबिखन उद्धार सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	पीडित महिला तथा बालबालिकाको उद्धार	बेचबिखन कार्यमा संलग्न भएको आशंकामा व्यक्ति नियन्त्रण
०७५/०७६	३७	२५
०७६/०७७	४९	२८
०७७/०७८	१५	१४
०७८/०७९	६३	४६
०७९/०८०	६७	४४

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.३२: दशगजा अतिक्रमण हुन नदिन गरिएका कार्यहरू

आर्थिक वर्ष	घरटहरा आदि संरचना हटाइएको (बटा)	अन्य भौतिक संरचना निर्माणमा रोक (स्थान)	खेतीपाती गर्न रोक/हटाईएको (स्थान)	दशगजा सरसफाई (स्थान)
०७५/०७६	१०	०	१	
०७६/०७७	१६	०	२	
०७७/०७८	३०	६	६	
०७८/०७९	२	१०	३	
०७९/०८०	४२९	२१	२२	५७

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.३३: सीमा नाका निगरानीको लागि स.प्र.बल, नेपालबाट जडान भएका सि.सि. क्यामेराको विवरण

आर्थिक वर्ष	युनिट/स्थान	क्यामेरा संख्या
०७५/०७६	१२	५२
०७६/०७७	४०	१२१
०७७/०७८	३२	८६
०७८/०७९	९	२७
०७९/०८०	९	२५
जम्मा	१०२	३११

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

तालिका २.३.३४: नेपालतर्फ स्थापना भएका HELP DESK को संख्यात्मक विवरण

सि.नं.	आर्थिक वर्ष	संख्या	लाभान्वित व्यक्तिको संख्या
1.	०७५/०७६	७७	४४,५०५
2.	०७६/०७७	४१	१,१३,६००
3.	०७७/०७८	४२	१,१४,९६०
4.	०७८/०७९	९७	१,१७,६३५
5.	०७९/०८०	६६	३९५५७

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

५. प्रदेश तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा भएका क्रियाकलापहरू

तालिका २.३.३५: विद्यालय/क्लब/समुदाय तथा अन्य संघ संस्थाहरूमा विपद् सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू संचालनको विवरण

सि.नं.	विद्यालय संख्या	क्लब समुदाय	अस्पताल/सेक्युरिटी कम्पनी/होटल	सहभागी संख्या	कै.
१	१०८२	७५१	३	१०८८६०	

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

- विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटारमा गोर्खा वेलफेयर ट्रष्ट नेपालका २६ जनालाई समुदायमा आधारित विपद् प्रतिकार्य प्रशिक्षक प्रशिक्षण प्रदान गरिएको।
- जिल्ला मनाङ नासो गा.पा.-१ ताल गाँउमा मानव विकास तथा सामुदायिक सेवा (HDCS) ले आयोजना गरेको विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा पूर्व तयारी परियोजना अन्तर्गत रही खोज, उद्धार, प्राथमिक

उपचार, आगो नियन्त्रण तथा पूर्व अभ्यास कार्यक्रममा सहभागी भई सो सम्बन्धी जनचेतनामूलक कक्षा संचालन गरेको।

- जिल्ला बाँके कोहलपुर न.पा.-११ दश बिगाह स्थित कोहलपुर मेडिकल कलेज र नेपालगंज मेडिकल कलेजमा कार्यरत स्टाफहरु तथा एकेडेमी अफ बिर गोर्खाज सेक्युरिटी सर्भिस प्रा.लि. का गार्डहरु ११० जनालाई Fire Fighting, Earthquake and MFR सम्बन्धी अनुशिक्षण तालिम दिईएको।

तालिका २.३.३६: विपद् व्यवस्थापनसँग कृत्रिम अभ्यास (SIMULATION EXERCISES) को विवरण:

संचालन गरेको जम्मा संख्या	एकल	संयुक्त	सहभागी संख्या
३६१	८९	२७२	४९३२८

स्रोत: सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

- नेपाल ए.पि.एफ. अस्पतालबाट विभिन्न मितिमा ६७ पटक विभिन्न संघसंस्था तथा इकाईको आमन्त्रणमा स्वास्थ्य सेवा संचालन गरेको।

द. समस्या र चुनौतीहरू

- जिम्मेवारी अनुसार जनशक्तिको कमी।
- गृह प्रशासन सुधार योजनामा उल्लेखित कतिपय क्रियाकलापहरु जस्तै बि.ओ.पि., औद्योगिक सुरक्षा गुल्म, तालिम शिक्षालय, रेलवे सुरक्षा गण स्थापना आदिको लागि जनशक्तिको कमी।
- बदलिँदो सुरक्षा चुनौतिको प्रभावकारी रुपमा सामना गर्न आधुनिक हतियार, उपकरण, प्रविधि, बन्दोबस्ती तथा साधनस्रोतको कमी।
- न्यूनतम भौतिक पूर्वाधारको अभावले व्यवस्थित परिचालनमा कठिनाई।
- विभिन्न संघीय ऐन/नियमहरुमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको भूमिका सम्बोधन नहुँदा कामकारबाहीमा समस्या।
- पर्याप्त बजेट विनियोजनको अभावले संगठनका सम्पूर्ण खरिद र मर्मत कार्य प्रभावित।

२.४ अध्यागमन विभाग

क. परिचय

नेपालमा विदेशीहरूको प्रवेश, उपस्थिति र प्रस्थान नियमन गरी देशको शान्ति, सुरक्षा र राष्ट्रिय हितमा सहयोग पुऱ्याउने र नेपाली नागरिकहरूको विदेश प्रस्थान एवं आगमनलाई व्यवस्थित गर्ने दायित्व अध्यागमन प्रशासनको रहेको छ।

नेपालमा कानून बनाई विदेशी नागरिकहरूको आगमन तथा प्रस्थानको नियमन गर्ने कार्य वि.सं. २०१५ सालदेखि सुरु भएको हो। वि.सं. २०४६ भन्दा अघि अध्यागमन सम्बन्धी कामको जिम्मेवारी विदेशी सम्बन्धी ऐन, २०१५ र विदेशी सम्बन्धी नियमावली, २०३२ बमोजिम हुने गरी सीमा क्षेत्रमा कार्यरत प्रहरी एकाइहरूलाई दिइएको थियो। अध्यागमन विभाग र अन्तर्गतका कार्यालयहरूबाट अध्यागमन ऐन २०४९, अध्यागमन नियमावली, २०५१ र अध्यागमन कार्यविधि २०६५ मा भएको व्यवस्था एवं सो सम्बन्धमा नेपाल सरकारले समय समयमा गरेका निर्णयहरूलाई नीतिगत एवं कानुनी आधारको रूपमा लिई सो बमोजिम सीमा (आगमन तथा प्रस्थानको नियमन) नियन्त्रण, नेपालमा रहेका विदेशी नागरिकहरूका गतिविधि अनुमगन र सोसम्बन्धी सेवा प्रवाह गर्दै आएको छ।

ख. अध्यागमन विभागका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

- ❑ विदेशी नागरिकलाई आवश्यक नेपाली भिसा नियमानुसार उपलब्ध गराउने तथा त्यसका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- ❑ उपलब्ध नेपाली भिसाको अवधि थपका लागि माग भएमा कानूनअनुसार म्याद थप गर्ने,
- ❑ नेपाली वा विदेशी व्यक्तिले माग गरेमा आगमन र प्रस्थान प्रमाणित गरिदिने,
- ❑ विदेशीहरूलाई नियन्त्रित पदयात्रा क्षेत्रमा जानका लागि पदयात्रा अनुमति दिने,
- ❑ पदयात्रा अनुमति तथा भिसा रद्द गर्ने,
- ❑ नेपालमा विदेशीको उपस्थितिको अनुगमन, व्यवस्थापन र नियन्त्रण गर्ने,
- ❑ नेपाली नागरिकको नेपाल आगमन र प्रस्थानलाई व्यवस्थित गर्ने,
- ❑ जाली राहदानी वा जाली भिसा प्रयोग गरेको, निष्काशित अवधिमा पुनः नेपाल प्रवेश गरेको र अवैधरूपमा मानिस ओसार-पसार गरेको लगायतका अध्यागमन अपराधको अनुसन्धान तहकिकात गरी मुद्दा दायर गर्ने, कानून अनुसार मुद्दाको कारवाही किनारा लगाउने,
- ❑ विदेशबाट निष्काशित वा प्रवेश अस्वीकार भै आएका व्यक्ति एवं तिनका कागजातको आधिकारिकता सुनिश्चित गरी आवश्यकता अनुसार मुद्दा दायर गर्ने वा मिसिल तामेलीमा राख्ने,
- ❑ कुनै अभियोगमा दण्ड सजाय भोगिसकेका वा अध्यागमन ऐन, नियमविपरीत कार्य गरेका विदेशीलाई अवधि तोकी वा नतोकी प्रस्थान वा निष्काशन गर्ने,

- ✘ निष्काशित विदेशीको अभिलेख अध्यावधिक गराई राख्ने,
- ✘ अध्यागमन ऐन, नियम विपरीतका कार्यको अनुसन्धान गरी कानून बमोमिम कारवाही गर्ने,
- ✘ विदेशी नागरिकहरूको प्रस्थान तथा प्रवेश इन्कार गर्ने।

ग. दीर्घकालीन सोच

- ✘ देशको शान्ति सुरक्षा र समृद्धिका लागि डिजिटल, व्यवसायिक र सुरक्षित अध्यागमन व्यवस्थापन।

घ. उद्देश्य

- ✘ सेवा प्रवाहको प्रक्रियागत सरलीकरण तथा प्राविधिमैत्री पुनःसंरचना गर्नका लागि अध्यागमन कानूनहरू समयसापेक्ष परिमार्जन गर्नु,
- ✘ सम्बद्ध निकायहरूबीच बहुपक्षीय सूचना आदानप्रदान संयन्त्रको स्थापना तथा एकीकृत अभिलेख व्यवस्थापन गर्नु,
- ✘ अध्यागमन कार्यालयहरूको संस्थागत र संरचनागत सुदृढीकरण गरी सुरक्षित र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्नु,
- ✘ कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरी दक्ष र व्यवसायिक जनशक्ति विकास गर्नु,
- ✘ यात्रुहरूको सूचना सम्बन्धमा विश्वसञ्जालमा पहुँच पुर्याई गैरकानूनी आवागमन नियन्त्रण गर्नु,
- ✘ विदेशी नागरिकहरूको अनुगमन संयन्त्रहरूको नियमित र प्रभावकारी परिचालन गर्नु।

ङ. रणनीति

- ✘ अध्यागमन व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन कानूनी तथा नीतिगत आधारशिला तयार गर्ने।
- ✘ अध्यागमन व्यवस्थापनलाई अत्याधुनिक प्रविधियुक्त बनाउने।
- ✘ सेवा प्रवाहलाई सरलीकरण गर्दै सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने।
- ✘ विदेशी नागरिकहरूको अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने।
- ✘ कर्मचारीहरूको व्यावसायिक दक्षता अभिवृद्धि र जनशक्ति व्यवस्थापन सुदृढ गर्ने।
- ✘ अध्यागमन विभाग र कार्यालयहरूको संरचनागत सुदृढीकरण र संस्थागत विकास गर्ने।
- ✘ सरोकारवाला निकायहरू बीच समन्वय तथा सूचना साझेदारीको संयन्त्र निर्माण गर्ने।

तालिका २.४.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल)

क्र.सं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पद पूर्ति	रिक्त/फाजिल	कैफियत
१	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
२	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	४	१	दरबन्दी भन्दा १ जना बढी
३	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	नेपाल विविध		१	१	०	
४	अध्यागमन अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	९	८	०	३ जना काजमा
५	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	
६	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून	०	०	०	
७	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	नेपाल विविध		२	२	०	१ जना काजमा
८	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	नेपाल विविध		०	०	०	
९	वरिष्ठ अध्यागमन सहायक	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०	९	०	
१०	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल विविध		६	७		१ जना काजमा
११	लेखापाल	रा.प.अन. प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	२	१	१	
१२	अध्यागमन सहायक	रा.प.अन. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	३	१	रिक्त
१३	सहायक कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अन. द्वितीय	नेपाल विविध		१	२	०	१ जना काजमा
१४	हलुका सवारी चालक	श्रेणी बिहिन	इञ्जिनियरिङ्ग	मे./ज.मे.	५	५	०	करार सेवामा
१५	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी बिहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१०	१०	०	करार सेवामा
	जम्मा				५५	५४		

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

तालिका २.४.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण:

क्र.सं	बुँदा नं.	बजेट	वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
१.	३५३		अध्यागमन सेवालार्इ अत्याधुनिक एवं डिजिटाइज गरी अन्तराष्ट्रियस्तरको बनाइनेछ। सीमा नाकामा रहेका अध्यागमन कार्यालयहरूको भौतिक पुर्वाधार सुधार गरिनेछ। नेपाल भित्रिने विदेशी नागरिकको बायोमेट्रिक विवरणसहितको अभिलेख विद्युतिय प्रणालीमा अद्यावधिक गर्ने र यात्रुको विवरण अग्रिम रुपमा प्राप्त हुने सूचना प्रणाली विकास गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ।	पर्याप्त बजेट नभए पनि अध्यागमन सेवालार्इ अत्याधुनिक एवं डिजिटाइज गरी अन्तराष्ट्रियस्तरको बनाउन पहल गरिएको।

तालिका २.४.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण: (रु हजारमा)

क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत		
			चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा
१		अध्यागमन विभाग	६३८५५	१२८१००	१९१९५५	६२०२२	८९७०९	१५१७३१	९७.१३	७०.०३	८०.५
२.		अध्यागमन कार्यालयहरू	२४७५५४	१०५००	२५८०५४	२२८५६१	४००६	२३२५६७	९२.३३	३८.१५	९०.१२

स्रोत: LMBIS

तालिका २.४.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण

क्र.सं	बुँदा नं	बजेट/ प्रतिस्थापन बजेट	वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
१	३९३	बजेट	त्रिभुवन विमानस्थलमा अध्यागमन सेवलाई अन्तराष्ट्रियस्तरको बनाउन यात्रुको विवरण अग्रिम रूपमा प्राप्त हुने एडभान्स पेसेन्जर इन्फर्मेसन सिष्टमको प्रयोग, विद्युतीय प्रवेशद्वार सञ्चालन र क्यूआरकोड सहितको विद्युतीय भिसा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।	कानूनी जटिलता देखिएको।
२.	३९४	बजेट	सीमा नाकामा रहेका सबै अध्यागमन कार्यालयको भौतिक पूर्वाधार सुधार गर्नुका साथै नेपाल भित्रिने विदेशी नागरिकको बायोमेट्रिक विवरण सहितको अभिलेख विद्युतीय प्रणालीमा अद्यावधिक गरिनेछ।	बायोमेट्रिक सहितको विवरण विद्युतीय प्रणालीमा अद्यावधिक भएको।

तालिका २.४.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:

क्र.सं.	बजेट कोड	बजेट उपशीर्षक	बजेट			खर्च प्रतिशत					
			चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा			
१	३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	५९४२५.३५९	११४११७.२३३	१७३५४२.५९२	५५३९८	५८८५५	११४२५२	९३.२२	५१.५७	६५.८४
२.	३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरू	२०१४४६.१७५	१३४००	२१४८४६.१७५	१८२०३९	१२५३०	१९४५६९	९०.३७	९३.५१	९०.५६

स्रोत: LMBIS

१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आषाढ मसान्तसम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

क. नीति तथा कानूनी सुधारका क्षेत्रहरू:

- अध्यागमन कार्यविधि, २०६५ संशोधनको लागि ड्राफ्ट तयार गरिएको।

ख. संरचनागत सुधारका क्षेत्रहरू:

- अध्यागमन कार्यालय बेलहियाको भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको।
- अध्यागमन कार्यालय बेलहियामा Bank counter स्थापनाको लागि प्रकृया अघि बढाइएको।
- विभागको कैदी थुनुवा कक्षमा CCTV जडान गरिएको।

ग. नवप्रवर्तनात्मक कार्यक्रमहरू:

- विदेशस्थित कुटनितिक नियोगबाट जारी हुने हस्तलिखित भिसालाइ प्रतिस्थापन गरी ETA (Electronic travel authority) सञ्चालनमा ल्याइएको।
- हिल्सा, कोदारी र रसुवागढी अध्यागमन कार्यालयहरूबाट पुन सेवा दिन सुरु गरिएको।
- त्रि.अ.वि मा E-Gate सञ्चालनको लागि सम्भाव्यता अध्ययन सम्पन्न गरिएको।
- अध्यागमन कार्यालय, हिल्सा बाहेक सबै अध्यागमन कार्यालयहरूमा पुर्णरूपमा अध्यागमन सूचना प्रणाली (नेपालीपोर्ट) लागू भई कार्यान्वयनमा रहेको, हिल्साको लागि प्रकृया अगाडि बढाइएको।
- अध्यागमन कार्यालय पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल सञ्चालनमा ल्याइएको।
- आ.व.२०७९/८० (१७ जुलाई २०२२ देखि १६ जुलाई २०२३) मा २०,३०,५७३ जना आगमन भएका र २४,३२,४०६ जना प्रस्थान भएका छन करिब १ करोड ७० लाखको जैविक वायोमेट्रिक अभिलेख रहेको।
- OVERSTAY भई बसेका ५६४ जनालाई सन २०२२ मा नेपालबाट निष्काशन गरिएको।
- आ.व. ०७९/८० तदनुसार २०७९ श्रावण १ देखि २०८० अषाढ मसान्त सम्ममा ४८४२ जनालाई पदयात्रा अनुमति दिएको।
- त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थललाई प्रयोग गरी नेपालमा आवागमन गर्ने व्यक्तिहरूका सन्दर्भमा विगत ५ वर्षको अध्यागमन प्रवृत्ति सम्बन्धमा तथ्याङ्क विश्लेषण (Immigration Trend Analysis) गरिएको।
- त्रि.अ.विमा विगतमा १५ दिनसम्म मात्रको cc tv storage क्षमता रहेकोमा विभिन्न प्रकारका अनुसन्धानमा सहयोग पुर्याउने उदेश्यले हाल सो क्षमतामा वृद्धि गर्दै ६० दिन भन्दा बढी सम्म पुर्याइएको।

२. समस्या तथा चुनौतीहरू:

क. समस्याहरू:

- सीमा नाका स्थित अध्यागमन कार्यालयहरूको पूर्वाधार क्षमता कमजोर भएको कारणले विना भिसा नेपाल प्रवेश गर्ने गरेका र कतिपय अभिलेख भिडान गर्न नै धेरै समय खर्चिनु पर्ने,
- विदेशी नागरिकहरूको नेपाल बसाईको अनुगमन प्रभावकारी बनाउन नसकिएको,

- ✘ अध्यागमन कार्यालय.त्रि.अ.वि.मा कर्मचारीहरूको फेरबदल उच्च रहेको जसका कारण भिसा तथा आगमन प्रकृत्यामा हुने त्रुटि सच्याउन विभागमा धेरै समय खर्च हुने गरेको,
- ✘ नेपाली नागरिकहरूको विदेश प्रस्थान सम्बन्धमा एकिकृत राष्ट्रिय दृष्टिकोण नभएको, विभागमा अधिकृतस्तरका कर्मचारीहरूको छिटो छिटो सरुवा हुँदा संस्थागत स्मरण तथा अभिलेखीकरणमा समस्या रहेको।

ख. चुनौतीहरू:

- ✘ विद्युतीय अध्यागमन प्रणालीको सुदृढीकरण र विकास गर्नु।
- ✘ सूचना तथा तथ्याङ्कहरूमा गैरकानूनी पहुँच हुन नदिन सुदृढ र सुरक्षित अभिलेखाङ्कन गर्नु।
- ✘ तोकिएको उद्देश्य पूरा गर्न सरोकारवाला निकायहरूसँग प्रभावकारी रूपमा समन्वय र सहकार्य गर्नु।
- ✘ नेपाल भारतबीचको खुला सीमानाबाट हुन सक्ने तेस्रो मुलुकका नागरिकहरूको गैरकानूनी आवागमन निगरानी गर्नु।

२.५ राष्ट्रिय परिचय पत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

क. परिचय

नेपालको संविधानको धारा ५१ (च) (७) मा एकीकृत राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास गरी नागरिकका सबै प्रकारका सूचना र विवरणहरू एकीकृत रूपमा व्यवस्थापन गर्ने तथा यसलाई राज्यबाट उपलब्ध हुने सेवा सुविधा र राष्ट्रिय विकास योजनासँग आवद्ध गर्ने व्यवस्था, धारा ५१ (च) (८) मा जनसांख्यिक तथ्यांकलाई अद्यावधिक गर्दै राष्ट्रिय विकास योजनासँग आवद्ध गर्ने उल्लेख भएको। धारा ४३ मा आर्थिक रूपले विपन्न, अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका, असहाय एकल महिला, अपाङ्गता भएका, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने तथा लोपोन्मुख जातीका नागरिकलाई कानून बमोजिम सामाजिक सुरक्षाको हक हुने व्यवस्था र राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन २०७६ को प्रस्तावनामा एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास गरी सो प्रणालीलाई राज्यबाट उपलब्ध सेवा सुविधा र राष्ट्रिय विकास योजना एवं सुरक्षा व्यवस्थासँग आवद्ध गर्ने तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने भन्ने व्यवस्थाको वैज्ञानिक, व्यवस्थित र प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न यस विभागको स्थापना भएको हो।

राष्ट्रिय परिचयपत्र सम्बन्धी आर्थिक वर्ष २०६६/०६७ को बजेट वक्तव्यको वूँदा नं. ५० मा “सबै नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको रूपमा निर्वाचनमा समेत प्रयोग गर्न सकिने गरी फोटो सहितको बायोमेट्रिक स्मार्टकार्ड वितरण गरिने छ। वृद्ध भत्ता तथा अन्य सामाजिक सुरक्षा भत्ताहरू पनि यसै कार्डको प्रयोग गरी जुनसुकै बैंकबाट रकम निकाल्न सकिने व्यवस्था गरिने छ। यो परिचयपत्र सम्बन्धी व्यवस्थाको कार्यान्वयन, व्यक्तिगत घटना दर्ताको केन्द्रिय अभिलेखन र सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि एउटा छुट्टै केन्द्रीय निकाय खडा गरिने छ” भन्ने उल्लेख भए पश्चात नेपाल सरकारको मिति २०६७।०३।१६ गतेको निर्णय अनुसार मिति २०६७।०४।०१ गते गृह मन्त्रालय अन्तर्गत स्थापना भएको राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन केन्द्र र मिति २०७१।०६।३० गते तत्कालीन स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत स्थापना भएको केन्द्रीय पञ्जीकरण विभाग एकीकरण भई मिति २०७५।०६।२८ गते गृह मन्त्रालय अन्तर्गत राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग गठन भएको हो।

राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा घटना दर्ता कार्यक्रम गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको रूपान्तरणकारी आयोजना (Game Changer Project) हो। राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रम पहिलो चरणमा पाँचथर जिल्ला र सिंहदरवार भित्रका कर्मचारीहरूलाई परिचयपत्र वितरण गरी शुरुवात गरिएको थियो। नेपाल सरकारको लक्ष्य राज्यका सबै योग्य नेपाली नागरिकहरूलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र दिने र यसलाई अन्य सेवासँग अन्तर आवद्धता गर्ने रहेको छ। हरेक वर्षको सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र वार्षिक बजेट वक्तव्यमा राष्ट्रिय परिचयपत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणका कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिदै आएको छ।

व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाई सराई) प्रारम्भमा जन्म, मृत्यु तथा अन्य व्यक्तिगत घटना (दर्ता गर्ने) ऐन, २०३३ र सो सम्बन्धी नियमावली २०३४ ले व्यवस्थापन गरेको थियो भने

हाल सो सम्बन्धी कार्य राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ अन्तर्गत भइरहेको छ। Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) को सन् २०१४ मा सम्पन्न मन्त्रीस्तरीय बैठकले सन् २०१५ देखि २०२४ सम्मको दशकलाई एसिया प्रशान्त क्षेत्रमा व्यक्तिगत घटना दर्ताको दशकको रूपमा मनाउने र दशकको अन्त्य सम्ममा सम्पूर्ण व्यक्तिगत घटना दर्ताको दरमा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि गर्दै जन्म र मृत्यु दर्तालाई शतप्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य समेत निर्धारण गरेको देखिन्छ। यसमा विभागले अल्पकालीन र दीर्घकालीन कार्ययोजना बनाई व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यलाई क्रमशः विस्तार र व्यवस्थित बनाई सन् २०२४ सम्ममा जन्म र मृत्यु जस्ता व्यक्तिगत घटना दर्तालाई शत प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ।

नेपालमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता कार्यक्रम आ.व. २०५१/५२ बाट ७५ वर्ष नाघेका ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई वृद्ध भत्ताका नामले मासिक रु. १०० नगद प्रदान गरी यो कार्यक्रमको प्रारम्भ भएको हो। हाल यस कार्यक्रमले जेष्ठ नागरिक, आर्थिक रूपले विपन्न, अशक्त र असहाय अवस्थामा रहेका व्यक्ति, असहाय एकल महिला, अपाङ्गता भएका, बालबालिका, आफ्नो हेरचाह आफैं गर्न नसक्ने, लोपोन्मुख जाति, जोखिम, सीमान्तकृत र पछाडि परेका व्यक्ति तथा समूहलाई समेट्ने प्रयास गरेको देखिन्छ। सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रविधिमा आधारित आधुनिक प्रणालीमा रूपान्तरण गरी आन्तरिक रूपमा सुधार गर्दै लैजाने नेपाल सरकारको नीति अनुरूप विभागले बैकिङ्ग प्रणालीबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरिरहेको छ। यस आ.व. मा शुरू गरिएको विद्युतीय माध्यम Electronic Fund transfer (EFT) बाट भत्ता वितरण कार्य आ.व. २०८०।०८१ मा २० लाख लाभग्राहीलाई EFT मार्फत भत्ता वितरण गर्ने लक्ष्य लिइएको छ।

ख. दीर्घकालिन सोच

- ✘ विद्युतीय प्रणालीमार्फत सबै नागरिकको डिजिटल अभिलेख तयार पारी राज्यबाट उपलब्ध हुने सेवा सुविधा, शान्ति सुरक्षा र विकास निर्माणमा आवद्ध गर्ने र व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई वैज्ञानिक व्यवस्थित र प्रविधियुक्त बनाई सुशासन प्रवर्द्धनमा सघाउ पुऱ्याउने।

ग. उद्देश्य (Objective)

- ✘ राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NID MIS) को विकास, स्थापना र सञ्चालन गर्ने।
- ✘ सबै नेपाली नागरिकलाई नदोहोरिने पृथक् नम्बर सहितको बहुउपयोगी राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रदान गर्ने।
- ✘ गैर आवासीय नेपाली र विदेशी नागरिकलाई समेत आवश्यकतानुसार परिचयपत्र उपलब्ध गराउने।
- ✘ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (VERSP-MIS) को विकास, स्थापना र सञ्चालन गर्ने।
- ✘ सबै लाभग्राहीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गर्ने।

घ. रणनीति

- ✘ बहुपयोगी एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास गरी सबै नागरिकको विवरण र राज्यबाट प्रदान गरिने सेवा सुविधा क्रमशः आवद्ध गर्दै लैजाने।

- ✗ सबै वडाबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाईन माध्यमबाट गर्ने।
- ✗ सन् २०२४ सम्म व्यक्तिगत घटना (जन्म र मृत्यु) दर्ता शतप्रतिशत पुऱ्याउने।
- ✗ विदेशस्थित नेपाली नियोगहरुबाट पनि व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने।
- ✗ सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ्क प्रणालीबाट वितरण गर्ने।
- ✗ लाभग्राहीको खातामा सिधै भत्ता पुग्ने गरी विद्युतीय माध्यम Electronic Fund Transfer (EFT) बाट वितरण गर्ने।

तालिका २.५.१: जनशक्ति विवरण स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति (स्थायी र करारतर्फ)

क्र.सं	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	असार मसान्तसम्म कार्यरत	रिक्त	कैफियत
१	महानिर्देशक	रा.प.प्र.	प्रशासन	सा.प्र.	१	१	०	
२	निर्देशक	रा.प.द्वि.	प्रशासन	सा.प्र.	४	४	०	
३	सूचना प्रविधिनिर्देशक	रा.प.द्वि.	विविध		१	१	०	काज
४	शाखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	सा.प्र.	७	७	०	
५	लेखा अधिकृत	रा.प.तृ.	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
६	तथ्यांक अधिकृत	रा.प.तृ.	आ.यो.तथा त.	तथ्यांक	१	०	१	
७	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृ.	विविध		२	२	०	
८	कम्प्युटर इन्जिनियर	रा.प.तृ.	विविध		३	३	०	
९	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	सा.प्र.	६	६	०	
१०	लेखापाल	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन	लेखा	१	१	०	
११	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध		५	५	०	
१२	तथ्यांक सहायक	रा.प.अनं.प्रथम	आ.यो.तथा त.	तथ्यांक	१	१	०	
१३	हलुका सवारी चालक	श्रेणीविहिन			५	५	०	बजेट प्रयोजनका लागि करार सेवाबाट पूर्ति
१४	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	करार		८	८	०	<ul style="list-style-type: none"> •बजेट प्रयोजनका लागि करार सेवाबाट पूर्ति ६ जना •गृह मन्त्रालयको मिति २०७८।०४।१९ को निर्णयानुसार २ जना
				जम्मा	४६	४५	१	

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

तालिका २.५.२: जनशक्ति विवरण: स्वीकृत अस्थायी दरबन्दी र करारतर्फ

क्र.सं.	पद	दरबन्दीको प्रकार	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत संख्या	कैफियत
१	शाखा अधिकृत	अस्थायी दरबन्दी (स्थायी कर्मचारीबाट पूर्ति)	३ जना	३ जना	थप ३ जना काजमा
२	नायब सुब्बा	अस्थायी दरबन्दी (स्थायी कर्मचारीबाट पूर्ति)	१२ जना	९ जना	३
३	कम्प्युटर इन्जिनियर	सेवा करार	१० जना	६ जना	४
४	कम्प्युटर टेक्सिनियन	सेवा करार	१२ जना	११ जना	१
५	विवरण दर्ता अपरेटर	सेवा करार, दैनिक ज्यालादारी	१०६६ जना	७४२	रिक्त ३२४ जना
५.१	विवरण दर्ता अपरेटर	अभियानमा खटिएका		४८४ जना	
५.२	विवरण दर्ता अपरेटर	जिल्ला प्रशासन तथा ईलाका प्रशासन कार्यालय		२१९ जना	
५.३	विवरण दर्ता अपरेटर	विभाग र काठमाडौँ उपत्यकामा रहेका स्टेशनमा खटिएका		३९ जना	

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

१०

तालिका २.५.३: सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना (SSSPCAR) को आयोजना व्यवस्थापन इकाईमा कार्यरत कर्मचारी विवरण:

सि.नं.	पद	तह	सेवा/समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति करार	रिक्त
१	Senior Procurement Specialist			१	१	०
२	Financial Management Specialist			१	१	०
३	Payment Specialist			१	०	१
४	Monitoring and Evaluation Specialist			१	०	१
५	Communication Specialist			१	१	०
६	Communication Officer			१	०	१
७	Procurement Officer			१	०	१

८	Program Officer				१	०	१
९	MIS Team Leader				१	१	०
१०	System Analyst				२	१	१
११	Senior Database Analyst				१	१	०
१२	Grievance Manager				१	०	१
१३	Senior Software Developer				१	१	०
१४	Senior Support Engineer				१	०	१
१५	MIS Developer/ Programmer				४	२	२
१६	MIS Training Support Staff				४	१	३
१७	Technical Document Writer				१	०	१
१८	Assistant DBA				२	०	२
१९	Senior Account Assistant				१	१	०
२०	Account Assistant				३	०	३
२१	Project Admin Assistant				२	२	०
२२	MIS Operator				१०००	९९८	२
२३	Field Assistant				१०००	९९७	३
२४	Driver (Support Staff)				२	२	०
२५	Office assistant (Support Staff)				२	२	०
जम्मा					२०३६	२०१३	२३

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

तालिका २.५.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट बक्तव्यमा उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्तसम्मको प्रगति विवरण:

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट (रु. हजारमा)	बक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
१	३५४		दुई वर्षभित्र सबै नेपाली नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ। आगामी आर्थिक वर्षभित्र थप २० लाख नागरिकहरूलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र उपलब्ध गराइनेछ। वैयक्तिक प्रणालीलाई भरपर्दो र व्यवस्थित बनाउन व्यक्तिगत घटना दर्तालाई विद्युतीय प्रणालीमा आबद्ध गरी सबै वडासम्म विस्तार गरिनेछ।	<p>राष्ट्रिय परिचयपत्र तर्फ:</p> <p>१. राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन:</p> <ul style="list-style-type: none"> हालसम्म १,३१,५४,७४२ (अभियानमार्फत ९,५४८८९० र इकाईमार्फत ३६०५८५२) आ.व. २०७९।८० मा ५०,७९,६९६ (अभियानमार्फत ३०,४८८,५२९ र इकाई मार्फत २०,३१,१६७) <p>२. राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्ति, छुपाई तथा वितरण (पहिलो चरणको ११७०००सहित)</p> <ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड १ करोड २१ लाख १७ हजार राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छुपाई १६ लाख ३० हजार १४ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण १ लाख ७३ हजार ६८ <p>आ.व. २०७९।०८० मा राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्ति, छुपाई तथा वितरण:</p> <ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड प्राप्ति ८० लाख राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छुपाई १४ लाख १४ हजार १४ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण ५६ हजार ६८ ५३ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा करिब ७ लाख ८५ हजार कार्डहरू वितरणको लागि पठाइएको। <p>३. हालसम्म अभियान सम्पन्न</p> <ul style="list-style-type: none"> जिल्ला: ५५ वटा, स्थानीय तह: ५६१ वटा, वडा: ५१०३ वटा <p>४. २०७९।८० असार मसान्तसम्म अभियान सम्पन्न</p>

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट (रु. हजारमा)	बक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
				<p>जिल्ला: २० वटा, स्थानीय तह: १७ वटा, वडा: १६०१ वटा</p> <p>५. असार मसान्तमा अभियान सञ्चालनमा रहेका जिल्ला: १३ वटा</p> <p>६. राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रमसँग सम्बन्धित जनशक्तिलाई अभिमुखिकरण र तालिम सम्पन्न करिव २००० जना।</p> <p><u>NID-MIS - Service Integration</u></p> <ul style="list-style-type: none"> राहदानी विभागसँग अन्तर आवद्धता भएको। चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग अन्तर आवद्धता भई MBBS प्रवेश परिक्षामा NIN अनिवार्य भएको। <p>पञ्जीकरण तर्फ:</p> <p>१. अनलाईन मार्फत २०८० असार मसान्तसम्म भएका व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विवरण:</p> <ul style="list-style-type: none"> अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ६६४८, जन्म:- २७,८८,४७८, मृत्यु:- ७,००,१४०, विवाह:- ११,१६,६६४, सम्बन्ध विच्छेद:- ४८,९८१, बसाई सराई:- ६,१६,७२६, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- ५२,७०,९८९ <p>आ.व. ०७९।८० मा भएको अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण:</p> <ul style="list-style-type: none"> अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ४४६, जन्म:- ८१७५९१, मृत्यु:- २०२९९५, विवाह:- ३२४३०१, सम्बन्ध विच्छेद:- २१६५६, बसाई सराई:- १८३२९२, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- १५,४९,८३५ <p>सूचना प्रविधि तर्फ: हाल सञ्चालनमा रहेका सूचना प्रणाली</p> <ul style="list-style-type: none"> National Identification Management System (NID-MIS)

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट (रु. हजारमा)	बक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
				<ul style="list-style-type: none"> • Public Portal - Pre-Enrollment (NID-MIS) • Vital Event Registration and Social Protection Management Information System (VERSP-MIS): व्यक्तिगत घटना दर्ता सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली • Public Portal - Notification (VERSP-MIS) • SSRP - Social Security Reconciliation Portal • GMS- Grievance Management System (गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली) • Digitization System • Archiving Application System • Progress Tracking System (प्रगति प्रतिवेदन प्रणाली) <p><u>VERSP-MIS Service Integration</u></p> <p>व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (VERSP-MIS) को देहाय निकायका प्रणाली बीच अन्तरआवद्धता भएको:</p> <ul style="list-style-type: none"> • कन्सुलर सेवा विभागको LEGAL प्रणाली • स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS र DRMS प्रणाली • अध्यागमन कार्यालयको Nepali Port प्रणाली • राष्ट्रिय किताबखानाको PIS प्रणाली • राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयको प्रणाली

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट (रु. हजारमा)	बक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
२	१८६ र १८७		<p>-विपन्न, जेष्ठ नागरिक, एकल महिला र सीमान्तकृत वर्ग तथा समुदाय लक्षित सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु। राजनीतिक परिवर्तनको आन्दोलनमा बलिदान गर्ने परिवारको लागि प्रदान हुँदै आएको जीवनवृत्ति रकमलाई निरन्तरता दिएको छु।</p> <p>-सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत हाल ७० वर्षमाथिको उमेर समूहका जेष्ठ नागरिकलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गरिएकोमा आगामी आर्थिक वर्षदिखि यसको दायरा बढाई ६८ वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकलाई समेत सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु। सामाजिक सुरक्षा</p>	<p>सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तर्फ</p> <p>१. २०८० असार मसान्तसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या कुल जम्मा: ३८००१०८ रहेको:</p> <ul style="list-style-type: none"> • अन्य जेष्ठ नागरिक (६८ वर्ष भन्दा माथि): १६०७२९६ • जेष्ठ नागरिक (क्षेत्र तोकिएको ६० वर्ष उमेर पुगेका): १५९५३ • जेष्ठ नागरिक दलित (६० वर्ष उमेर पुगेका): १४६७४० • जेष्ठ नागरिक (एकल महिला): २११२१३ • विधवा: ३५५२८७, पूर्ण अपाङ्गता (क वर्ग): ६४९७३, अति अशक्त अपाङ्गता (ख वर्ग): १३५९८१, लोपोन्मुख जाती: २१९०४, लोपोन्मुख (बालबालिका): ३५१ • बालबालिका (दलित): ३६८७२२, बालबालिका (क्षेत्र तोकिएको): ७९४८८६ <p>२. ७५३ स्थानीय तहमा बैकिङ प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण।</p> <p>३. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको परिचयपत्र नवीकरण गर्ने म्याद २०७९ श्रावण १ देखि कार्तिक मसान्त सम्म रहेकोमा सो अवधिमा जम्मा ३१,०१,१९४ जना लाभग्राहीको परिचयपत्र नवीकरण भएको।</p> <p>४. चौथो त्रैमासिकको सामाजिक सुरक्षा भत्ता ४ लाख ७ सय २० लाभग्राहीलाई विद्युतीय प्रणाली Electronic Fund Transfer (EFT) मार्फत वितरण गरिएको।</p> <p>५. २०८० असार मसान्तसम्म नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय वमोजिम मानव सेवा आश्रम लगायत अन्य ३ आश्रम र सबै स्थानीय तह समेतलाई उपलब्ध गराईएको निकासा सहित रु.१ खर्ब ८ अर्ब ४ करोड १४ लाख ७० हजार ८</p>

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट (रु. हजारमा)	बक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
			भत्ता नलिन स्वःघोषणा गर्ने लाभग्राहीहरुलाई सरकारद्वारा सम्मान गरिनेछ ।	सय १० रुपैयाँ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भएको । ६. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न स्थानमा गरी करिव १५०० जनालाई अभिसूचीकरण तथा तालिम प्रदान गरिएको ।

तालिका २.५.५: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्तसम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण (रकम रु. हजारमा)

क्र.स	ब.उ.शि.नं	निकाय/कार्यक्रम	बजेट	खर्च	प्रगति प्रतिशत	
					वित्तिय	वित्तिय कुल
१.	पूँजीगत	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता	३६८२२०	२०३४१७.७५	५५.२४	
	चालु	३१४०१०११३/४	१७३४७४५	१५८२४७३.५०	९१.२६	८४.९२
२.	चालु	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण ३१४०१०११२	११०३९३३८९.०६	१०८३७१३७४.११	९८.१७	९८.१७
		जम्मा	११२४९६३५४.०६	११०१५७२६५.३६	९७.९२	

स्रोत: LMBIS

१. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को असार मसान्तसम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू:

✘ सामाजिक सुरक्षा ऐन, २०७५ को पहिलो संशोधन (२०७९) भएको।

✘ सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६ को तेस्रो संशोधन भएको।

२. राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था

राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन गर्ने कार्य आ.व. २०७९।०८० मा विवरण दर्ता अभियान मार्फत ३०,४८,५२९, इकाई मार्फत २०,३१,१६७ गरी कुल दर्ता ५०,७९,६९६ भएको छ। हाल सम्म राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन गर्ने कार्य १३,१५४,७४२ रहेको छ।

क. २०८० असार मसान्तसम्म अभियान सम्पन्न भएका जिल्ला

✘ जिल्ला: ताप्लेजुङ, पाँचथर, इलाम, झापा, संखुवासभा, तेह्रथुम, धनकुटा, भोजपुर, मोरङ, सुनसरी, सोलुखुम्बु, ओखलढुङ्गा, खोटाङ, उदयपुर, सप्तरी, सर्लाही, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुली, रामेछाप, चितवन, मकवानपुर, ललितपुर, भक्तपुर, दोलखा, कास्की, गोरखा, बागलुङ, स्याङ्जा, तनहुँ, पर्वत, मनाङ, लमजुङ्ग, नवलपरासी (बर्दाघाट सुस्ता पूर्व), म्याग्दी, गुल्मी, पाल्पा, नवलपरासी (बर्दाघाट सुस्ता पश्चिम), रुपन्देही, बर्दिया, रुकुम पूर्व, कपिलवस्तु, दाङ्ग, बाँके, रुकुम (पश्चिम), सुर्खेत, सल्यान, दार्चुला, बैतडी, डडेलधुरा, कञ्चनपुर, बझाङ्ग, डोटी, अछाम, कैलाली। (५५ जिल्ला) स्थानीय तह: ५६१, वडा: ५१०३ वटा

ख. २०८० असार मसान्तसम्म अभियान सञ्चालनमा रहेका जिल्ला

✘ धादिङ, काठमाडौं, सिराहा, धनुषा, बारा, पर्सा, रौतहट, महोत्तरी, बाजुरा, नुवाकोट, अर्घाखाँची, रोल्पा, प्युठान। (१३ जिल्ला)

✘ मुस्ताङ्ग जिल्लामा जनसंख्या कम भएकोले स्थायी विवरण दर्ता स्टेशनबाटै विवरण संकलन भईरहेको।

ग. आ.व. ०७९।८० मा अभियान सम्पन्न भएका जिल्ला:

✘ जिल्ला: कपिलवस्तु, गोरखा, दाङ्ग, दार्चुला, दोलखा, बझाङ्ग, बर्दिया, बाँके, बागलुङ, बैतडी, मोरङ्ग, म्याग्दी, रामेछाप, रुकुम पूर्व, रूपन्देही, लमजुङ्ग, ललितपुर, सप्तरी, सुनसरी र सोलुखुम्बु। (२० जिल्ला), स्थानीय तह:- १७८ वटा, वडा:- १६०१ वटा

घ. आ.व. २०७९।०८० मा राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्ति, छपाई तथा वितरण:

✘ राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड प्राप्ति: ८० लाख

✘ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छपाई: १४ लाख १४ हजार १४

✘ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण: ५६ हजार ४३

✘ ५४ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा करिब ७ लाख ८५ हजार राष्ट्रिय परिचयपत्र (कार्ड) वितरणका लागि पठाइएको।

ड. तालिम तथा अभिमुखीकरण

- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी हालसम्म करिव १५०० जनालाई तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न।
- कार्ड प्रशोधन, विवरण दर्ता अपरेटर एवं परिचयपत्र वितरणमा संलग्न कर्मचारी, रुजु अधिकारीहरू र राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सञ्चालन सम्बन्धी विभिन्न स्थानहरूमा करिव २००० जनालाई तालिम तथा अभिमुखीकरण सम्पन्न।

३. पञ्जीकरण कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था

- व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा भत्ताका सम्बन्धमा समन्वय गर्ने कार्यमा सहजता ल्याउन यस विभागद्वारा VERSP-MIS मा पत्राचार मोडुल थप गरिएको।
- व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणालीमा (VERSP-MIS) संग्रहित नागरिकका सूचना तथा तथ्याङ्कको आन्तरिक तथा बाह्य जोखिमबाट सुरक्षा गर्न तथा गोपनीयता कायम गर्न VERSP-MIS प्रयोग गर्दा Virtual Private Network (VPN) मिति २०७९।११।०७ गतेदेखि अनिवार्य गरिएको। हाल ६६४८ वटा वडा कार्यालय र ७५३ स्थानीय तहमा VPN जडान गरी कार्यान्वयन भईरहेको।
- थप ४४६ वडाबाट अनलाइन घटना दर्ता भएको (६७४३ वडा कार्यालयहरू मध्ये ६६४८ वडा कार्यालयहरूबाट अनलाइन घटना दर्ता भईरहेको)
- गृह सचिवज्यूको अध्यक्षतामा यस विभाग अन्तर्गत संचालित सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणाली सुदृढीकरण आयोजना (SSSPCR) को Portfolio Review Meeting सम्पन्न भएको।
- कन्सुलर सेवा विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र ईलाका प्रशासन कार्यालय, सबैलाई व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाणपत्रको आधिकारिकता सम्बन्धमा विभागको अनलाईन प्रणालीबाट जारी हुने १३ अंक सहितको घटना दर्ताको प्रमाणपत्रलाई मात्र कार्यालयको प्रयोजनको लागि आधिकारिक मान्यता दिने व्यवस्था मिलाईएको।
- २०८० बैशाख १ देखि ७ गते सम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह मनाउने क्रममा नेपाल टेलिकमका मोबाईल मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताका सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि Ring Back Tune बजाइएको र SMS समेत पठाइएको। उक्त सप्ताह अवधिमा ५२००० वटा जन्म दर्ता भएको।
- सर्वसाधारणलाई नेपालमा अनलाइन माध्यमद्वारा भएका व्यक्तिगत घटना दर्ताको बारेमा जानकारी गराउन विभागको वेबसाईटमा GIS Portal को व्यवस्था गरिएको साथै VERSP MIS को System Audit गरिएको र व्यक्तिगत घटना दर्ताका सम्बन्धमा बारम्बार सोधिने सबै प्रश्नको (FAQ) तयार गरी वेबसाईटमा राखिएको।
- सामाजिक सुरक्षा, घटना दर्ता तथा पञ्जीकरण सम्बन्धी विषयमा रहेका कानुनी द्विविधा, व्यवहारिक समस्या तथा प्राविधिक समस्याका सम्बन्धमा प्रदेश सुशासन केन्द्र बागमती, प्रादेशिक तालिम केन्द्र, सुदुरपश्चिम

डोटी, प्रदेश सुशासन केन्द्र, बागमती, प्रादेशिक अनुसन्धान तथा तालीम केन्द्र, कोशी झापा, UNICEF (स्वतन्त्र अभियान नेपाल), लगायत विभिन्न पालिकाहरु क्षमता विकास तथा अभिवृद्धि सम्बन्धी करिब १५०० जनालाई तालिम प्रदान दिएको ।

- ✘ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयसँग Civil Registration and Vital Statistics Report प्रकाशन गर्न MOU भएको र राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालयले प्रतिवेदन प्रकाशनका लागि काम गरिरहेको ।

४. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था

- ✘ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा बैंकहरुको मुख्य अनलाइन प्रणाली र विभागको VERSP-MIS प्रणालीबीच आवद्धता गर्न API (Application Programming Interface) प्रणाली तयार भएको ।
- ✘ "बालपोषण भत्ता सम्बन्धी अभिभावक सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन मापदण्ड, २०७९ (नमूना)" तयार गरी कार्यान्वयनका लागि सबै स्थानीय तहमा पठाइएको ।
- ✘ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धमा खाता खोल्ने, रकम जम्मा गर्ने, प्रतिवेदन गर्ने र हिसाव मिलान गर्ने लगायत कार्यका लागि यस विभाग र बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुबीच API प्रणाली लागु गर्न NIC-ASIA सहित तीन वटा बैंकहरूसँग नमूना परीक्षण गर्न स्वीकृति प्राप्त भई कार्यान्वयन भएको ।
- ✘ यस विभागबाट सञ्चालित व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयबाट सञ्चालित कम्प्यूटरिकृत सरकारी लेखा प्रणाली (CGAS) बीच सेवा आवद्ध गर्ने सम्बन्धमा ५० वटा स्थानीय तहमा मिति २०७९।१२।१६ (सचिवस्तर) को निर्णय अनुसार नमूना परीक्षण गर्न स्वीकृति प्राप्त भएपछि करिब ४ लाख ७ सय ४० लाभग्राहीलाई Electronic Fund Transfer (EFT) मार्फत भत्ता वितरण गरिएको ।
- ✘ सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सुदृढीकरण आयोजना अन्तर्गत विद्युतीय प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणसँग सम्बन्धित Disbursement Link Indicator (DLI) 4 को Verification को लागि Ernst and Young LLP (EY), Branch Office Nepal सँग परामर्श सेवा खरिद सम्झौता भई प्रतिवेदन प्राप्त भएको । उक्त अध्ययन प्रतिवेदनको आधारमा विश्व बैंकबाट नेपाल सरकारलाई सोधभर्ना हुने करिब १ अर्ब रकमको लागि प्रक्रिया अगाडि बढाईएको ।
- ✘ २०८० असार मसान्तसम्म नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णय वमोजिम मानव सेवा आश्रम लगायत अन्य ३ आश्रम र सबै स्थानीय तह समेतलाई उपलब्ध गराईएको निकासा सहित रु.१ खर्ब ८ अर्ब ४ करोड १४ लाख ७० हजार ८ सय १० रुपैयाँ सामाजिक सुरक्षा भत्ता पठाइएको । हाल सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको कुल संख्या ३८ लाख १ सय ९ जना रहेको छ ।

तालिका २.५.६: २०८० असार मसान्तमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको संख्या:

क्र.सं.	लाभग्राहीको वर्ग	संख्या	प्रतिशत
१	जेष्ठ नागरिक (६८ वर्ष भन्दा माथि)	१६२७८९३	४२.८४
२	जेष्ठ नागरिक (क्षेत्र तोकिएको ६० वर्ष उमेर पुगेका)	१६६२४	०.४४
३	जेष्ठ नागरिक दलित (६० वर्ष उमेर पुगेका)	१५२८००	४.०२
४	जेष्ठ नागरिक (एकल महिला)	२१२६५९	५.६०
५	विधवा	३६११५६	९.५०
६	पुर्ण अपाङ्गता (क वर्ग)	६६२८८	१.७४
७	अति अशक्त अपाङ्गता (ख वर्ग)	१३८६९३	३.६५
८	लोपोन्मुख जाती	२२०१२	०.५८
९	लोपोन्मुख (बालबालिका)	२७१	०.०१
१०	बालबालिका (दलित)	३८१०५८	१०.०३
११	बालबालिका (क्षेत्र तोकिएको)	८२०६५४	२१.६०
कुल जम्मा		३८००१०८	१००%

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

सूचना प्रविधि तर्फ

❖ हाल सञ्चालन रहेका सूचना व्यवस्थापन प्रणाली

- ❑ National Identification Management System (NID-MIS)
- ❑ Public Portal - Pre-Enrollment (NID-MIS)
- ❑ Vital Event Registration and Social Protection Management Information System (VERSP-MIS):व्यक्तिगत घटना दर्ता सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली
- ❑ Public Portal - Notification (VERSP-MIS)
- ❑ SSRP - Social Security Reconciliation Portal
- ❑ GMS- Grievance Management System (गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली)
- ❑ Digitization System
- ❑ Archiving Application System
- ❑ Progress Tracking System (प्रगति प्रतिवेदन प्रणाली)

❖ NID-MIS - Service Integration

- ❑ राहदानी विभागसँग अन्तर आवद्धता भएको ।
- ❑ चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग अन्तर आवद्धता भई MBBS प्रवेश परिक्षामा NIN अनिवार्य भएको ।
- ❑ राष्ट्रिय परिचय सूचना व्यवस्थापन प्रणाली Service Integration को लागि दूरसञ्चार सेवा, कर्मचारी संचय कोष र आन्तरिक राजश्वको प्रणालीसँग आवद्धताको लागि प्रकृत्यामा रहेको ।

❖ VERSP-MIS Service Integration

- ✘ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (VERSP-MIS) को देहाय निकायका प्रणाली बीच अन्तरआवद्धता सम्पन्न भएको:
- ✘ कन्सुलर सेवा विभागको LEGAL प्रणाली ,
- ✘ स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS र DRMS प्रणाली ,
- ✘ अध्यागमन कार्यालयको Nepali Port प्रणाली,
- ✘ राष्ट्रिय किताबखानाको PIS प्रणाली
- ✘ राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय
- ✘ गृह मन्त्रालयको (CIMS) प्रणाली

❖ **Verification and Investigation of NID-MIS**

- ✘ Total No. of Biometric Verification in Progress - 96130
- ✘ Total No. of Investigation in Progress – 448589
- ✘ Supervisor Investigation In Progress- 19528
- ✘ विभागको प्रगति विवरण मासिक रूपमा गृह मन्त्रालय पठाइएको साथै प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको अनुगमन प्रणालीमा मासिक रूपमा माईलस्टोन प्रगति प्रवृष्टि गरिएको।
- ✘ सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र नियमाली वमोजिमको प्रगति विवरण (स्वतः प्रकाशन) त्रैमासिक रूपमा विभागको वेबसाइटमा राखिएको।

गुनासो फर्छ्यौट

❖ **गुनासो व्यवस्थापन प्रणाली मार्फत प्राप्त**

- ✘ २०८० असार महिनासम्म गुनासो दर्ता भएको संख्या जम्मा ६११ वटामा विभागसँग सम्बन्धित शत प्रतिशत फर्छ्यौट भएको।
- ✘ आ.व. २०७९।०८० मा मात्र दर्ता भएको गुनासो २५० वटा रहेकोमा सबै फर्छ्यौट भएको।

❖ **इमेल मार्फत प्राप्त**

- ✘ २०८० असार महिनासम्ममा प्राप्त भएका गुनासो कुल जम्मा २६३ मध्ये सबै फर्छ्यौट भएको।
- ✘ आ.व. २०७९।०८० मा मात्र दर्ता भएको गुनासो ८३ वटा रहेकोमा सबै फर्छ्यौट भएको।

❖ **हेलो सरकार मार्फत प्राप्त**

- ✘ २०८० असार महिनासम्ममा प्राप्त गुनासो २८२ मध्ये २८२ वटै फर्छ्यौट भएको।
- ✘ आ.व. २०७९।०८० मा मात्र दर्ता भएको गुनासो १११ वटा रहेकोमा सबै फर्छ्यौट भएको।

घ. कम्तिमा पाँच वटा नवप्रवर्तन कार्यहरूको विवरण

- ✘ विद्युतीय माध्यम Electronic Fund Transfer (EFT) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको शुरुवात गरिएको।
- ✘ विभागको वेबसाइटमा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी GIS Portal को व्यवस्था गरिएको।

- ✘ नारायणहिटी दरबार संग्राहलयमा परिचयपत्र वितरणको लागि २ वटा स्टेशन थप गरी वितरण कार्य जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाहिरबाट शुरुवात गरिएको।

२. प्रदेश तथा स्थानीय तहसँगको समन्वयमा भएका क्रियाकलापहरु

- ✘ राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण संकलनका लागि जिल्लास्तरमा र वडास्तरमा अभियान सञ्चालनका लागि राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्यक्रम अभिमुखिकरण र रुजु अधिकारीलाई तालिम सम्पन्न।
- ✘ राष्ट्रिय परिचयपत्रको वडा स्तरीय अभियानमार्फत विवरण संकलन र जिल्लास्तरमा राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण कार्य भईरहेको।
- ✘ व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी समय समयमा विभिन्न जिल्ला र स्थानीय तहहरुमा कर्मचारी र जनप्रतिनिधीहरुलाई अभिमुखिकरण र तालिम प्रदान गरिएको।

३. तथ्याङ्कको हकमा अधिल्लो ५ वर्षको विविध क्षेत्रगत प्रगतिको संक्षिप्त व्याख्यासहितको विवरण:

तालिका २.५.७: राष्ट्रिय परिचयपत्र तर्फ: CUMMULATIVE FIGURE

आर्थिक वर्ष	जम्मा विवरण संकलन संख्या (जना)	अभियान मार्फत विवरण संकलन संख्या (जना)	दर्ता इकाई स्टेशन मार्फत विवरण संकलन संख्या (जना)	अभियान सम्पन्न जिल्ला संख्या (जना)	अभियान सम्पन्न स्था.तह संख्या (वटा)	अभियान सम्पन्न वडा संख्या (वटा)
२०७५/७६	९३८३१	प्रथम चरणको २०७५ मंसिर ३ गते पाँचथर जिल्लाबाट राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकको विवरण संकलन शुरुवात भई सो आवमा सिंहदरबारका कर्मचारीको विवरण संकलन गरिएको।				
२०७६/७७	२१३७६४	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा स्थायी विवरण दर्ता इकाई स्थापना भई कार्यान्वयन भएको।				
२०७७/७८	३०५०२०९	२६७२५२७	३७७६८२	१५	१८०	१५९७
२०७८/७९	८०७५०४६	६५००३६१	१५७४६८५	३५	३८३	३५०२
२०७९/८०	१३१५४७४२	९५४८८९०	३६०५८५२	५५	५६१	५९०३

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

तालिका २.५.८: पञ्जीकरण कार्यक्रमतर्फ:२०७४ सालदेखि २०८० असार मसान्तसम्म अनलाइनमार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताको समग्र विवरण: CUMMULATIVE FIGURE

आर्थिक वर्ष	जन्म दर्ता	मृत्यु दर्ता	विवाह दर्ता	बसाई सराइ दर्ता	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	जम्मा	वडा संख्या
२०७४/७५	१५५०६७	२५००७	५५८६६	३१११६	९४१	२६७९९७	-
२०७५/७६	४०९३५४	९४६२०	१७९९५७	९४१५९	३९३५	७८२०२५	२२१३
२०७६/७७	६८०४४९	१७४१२२	२८४१५६	१४३२३१	७७२३	१२८९६८१	२८३०
२०७७/७८	१०२१९६०	२५३१३७	४०२५०४	२३२५९१	१२०४८	१९२२२४०	५०४६
२०७८/७९	१९७०८८७	४९७१४५	७९२३६३	४३३४३४	२७३२५	३७२११५४	६२०२
२०७९/८०	२७८८४७८	७००१४०	१११६६६४	६१६७२६	४८९८१	५२७०९८९	६६४८

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

क. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तर्फ

तालिका २.५.९: सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको बर्ग अनुसार संख्या र भत्ता दर

लाभग्राही बर्ग	आ.व २०७५/७६		आ.व २०७६/७७		आ.व २०७७/७८		आ.व २०७८/७९		आ.व २०७९/८०	
	मासिक दर	संख्या	मासिक दर	संख्या	मासिक दर	संख्या	मासिक दर	संख्या	मासिक दर	संख्या
जेष्ठ नागरिक ६८ वर्ष (अघिल्ला आ.व. मा ७० वर्ष भएकामा आ.व. २०७९।८० बाट ६८ वर्षभन्दा माथि लागू गरिएको)	१०००	९९३५२४	२०००	१०३६२७५	३०००	१३१४२०१	४०००	१३२२३१५	४०००	१६२७९२१
जेष्ठ नागरिक ६० वर्ष - दलित/क्षेत्र तोकिएको	१०००	२८७६०३	२०००	२९२८१२	२०००	२०६३०९	२६६०	२१२९१४	२६६०	१६९४२३
जेष्ठ नागरिक - एकल महिला ६० वर्ष	१०००	११४९५६	२०००	९७२१८	२०००	२८०६४८	२६६०	२७६४९३	२६६०	२१२६७०
विधवा महिला	१०००	६०५२३१	२०००	६४३९४२	२०००	३५०४३६	२६६०	३६०५०२	२६६०	३६११६९
पूर्ण अपाङ्गता भएका	२०००	४३५४०	३०००	४६८०३	३०००	५५०५९	३९९०	६३३४३	३९९०	६६२८१
अति अशक्त अपाङ्गता भएका	६००	७४२९९	१६००	८०९४१	१६००	१०५०५१	२१२८	१२८२२३	२१२८	१३८७१६
लोपोन्मुख जाती	२०००	२४२०७	३०००	२४३४५	३०००	२२५४४	३९९०	२२५३८	३९९०	२२२०८
दलित बालबालिका	४००	३८८१४०	४००	३६३००६	४००	४२१३४३	५३२	४१०१२०	५३२	३८११०७
क्षेत्र तोकिएका बालबालिका	४००	२९६०१८	४००	३७४५७३	४००	६९९८५५	५३२	८०६२५७	५३२	८२०७९०
कुल जम्मा		२८२७५१८		२९५९९१५		३४५५४४६		३६०२७०५		३८००२७७

स्रोत: राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग

४. समस्या तथा चुनौतीहरू

समस्या:

- ❑ राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ संशोधन हुन नसक्दा नागरिकका व्यक्तिगत घटना दर्ता संशोधनको मुद्दा समस्याको रूपमा रहेको।
- ❑ कार्यक्रम कार्यान्वयन/अभियान सञ्चालनका निम्ति अन्य निकाय र स्थानीय तहसँगको निर्भरता,
- ❑ अभियानमा खटिने जनशक्ति व्यवस्थापन: तलब सुविधा पर्याप्त नभएको, जनशक्तिलाई टिकाईराख्न नसकिएको,
- ❑ सबै स्थानीय तहमा भौतिक पूर्वाधार (Internet & Electricity) को पहुँच नहुदा सबै वडाबाट अनलाईन माध्यमबाट घटना दर्ता हुन नसकेको।
- ❑ अन्तरआवद्धतामा सरोकारवाला निकायहरूको चासो र सरोकार,
- ❑ राष्ट्रिय परिचयपत्र अपेक्षित रूपमा वितरण गर्न नसकिएको
- ❑ आवश्यक बजेट तथा प्राविधिक जनशक्ति उपलब्ध हुन नसकेको।

चुनौति:

- ❑ विभागमा रहेका जनशक्तिलाई knowledge and Technology हस्तान्तरण तथा क्षमता अभिवृद्धि गरी प्रणाली सञ्चालन तथा सम्भार गर्न सक्षम बनाउनु।
- ❑ अन्य निकाय तथा सेवाहरूसँग NID MIS को अन्तरआवद्धता तथा System Security को विषय
- ❑ Strengthening System for Social Protection and Vital Registration (SSSPCR) आयोजनाको अवधि २०२४ जुन सम्म भएको र सो पश्चात VERSP MIS को निरन्तरता र आयोजनाका जनशक्ति व्यवस्थापन।
- ❑ पर्याप्त बजेट तथा प्राविधिक जनशक्ति व्यवस्थापन।
- ❑ UNESCAP मा गरिएको अन्तर्राष्ट्रिय प्रतवद्धता अनुसार सन् २०२४ सम्म व्यक्तिगत घटना दर्ता (जन्म र मृत्यु) लाई शतप्रतिशत बनाउने।
- ❑ EFT मार्फत सबै लाभग्राहीहरूलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नु।

२.६ कारागार व्यवस्थापन विभाग

क. पृष्ठभूमि/परिचय

कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धित कार्य गर्न केन्द्रीय निकायको रूपमा मिति २०५० श्रावण १ गते देखि कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो। नेपालको इतिहासमा वि.स. १९७१ देखि कारागार (जेल) शुरू भएको हो। कारागार ऐन, २०७९ साथै कारागार नियमावली, २०२० (१५औँ) संशोधन भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। कारागार विभागले कारागार कार्यालयहरूको प्रशासनिक साथै कैदीबन्दीहरूको व्यवस्थापन गर्दै आइरहेको छ।

नेपालमा हाल ७७ जिल्ला मध्ये धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी रुकुम र पूर्वी नवलपरासी गरी पाँच जिल्ला बाहेकका ७२ जिल्लामा ७४ वटा कारागारहरू रहेका छन्।

ख. दीर्घकालिन सोच

- ❑ बन्दीहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श, ध्यान शिविर, सकारात्मक सोच सम्बन्धि तालिम प्रवचन संचालन गर्ने।
- ❑ कारागार भित्र श्रममा आवद्ध कैदीहरूलाई समेत कामदारी सुविधा प्रदान गरेर उनीहरूको श्रम, सीप, आयआर्जन क्षमता विकासलाई प्रवर्द्धन गर्ने।
- ❑ बन्दीहरूलाई आचारणमा सुधार ल्याई समाजमा पुनःस्थापना गर्ने।

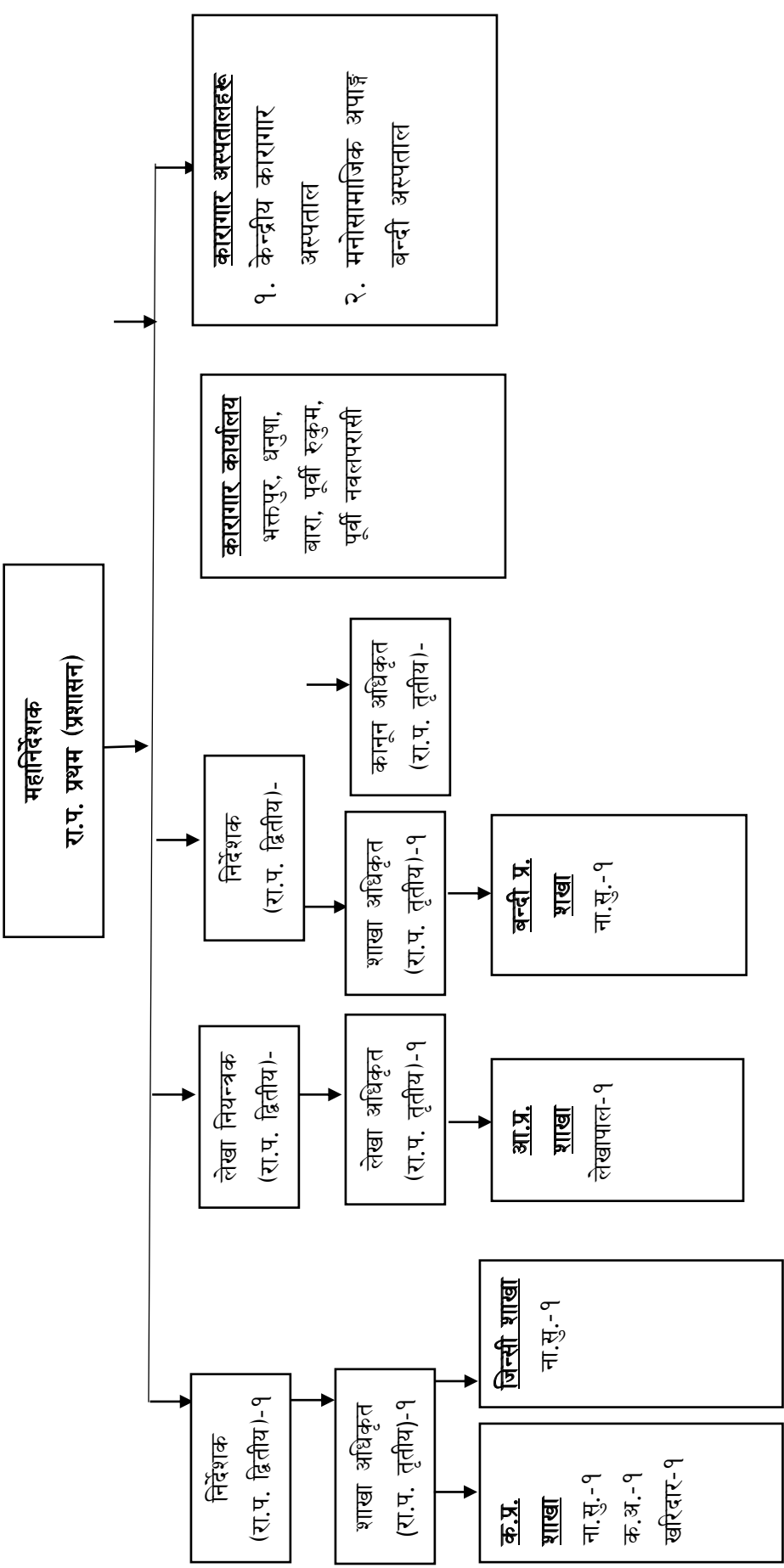
ग. उद्देश्य

- ❑ कानून बमोजिम अभियुक्तहरूलाई थुनामा राख्ने र सबै बन्दीको पहुँचलाई छिटोछरितो सुनिश्चित बनाउने।
- ❑ अन्तराष्ट्रिय रूपमा स्वीकृत मापदण्ड अनुसार सुरक्षित र मानवोचित वातावरणमा राख्ने।
- ❑ बन्दीहरूको आचारणमा सुधार गरी समाजमा असल नागरिकको रूपमा पुनःस्थापना गर्ने।

घ. रणनीति

- ❑ कारागार परिसर भित्र कामदारि सुविधा सहित सिपमूलक काममा संलग्न गराउने।
- ❑ बन्दीहरूलाई योग, ध्यान शिविर साथै विपश्यनाको कार्यक्रम विभिन्न संघसंस्थासंग समन्वय गर्ने।
- ❑ नयाँ कारागारको भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न गरी कारागार कार्यालय सञ्चालन गर्ने।
- ❑ जीर्ण अवस्थाको कारागारको भौतिक पूर्वाधार मर्मत तथा सुधार गर्ने।
- ❑ बन्दीहरूको न्यूनतम मानवअधिकार सुनिश्चितताका लागि सेवा सुविधा विस्तार गर्ने।

तालिका २.६.१: जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी, पदपूर्ति, रिक्त वा फाजिल): कारागार व्यवस्थापन विभागको सँगठनात्मक संरचना र दरबन्दी

तालिका २.६.२: कारागार कार्यालयहरूको दरबन्दी विवरण:

क्र.सं.	रा.प. द्वितीय		रा.प.अनं. प्रथम			रा.प.अनं. द्वितीय				श्रेणी विहिन			
	शा.अ.	ले.अ.	प्रा. (मे.अ.)	ना.सु.	ले.पा.	प्रा. (सि.अ. हे.व.)	क.अ.	खरीदार	स.ले.पा.		अ.न.मी.	स.क.अ.	का.स.
१	उप सचिव												ह.स.चा.
२	७	५८	१	१	६२	७४	९	७१	५७	४	६१	३४२	३३
अन्य													
१	केन्द्रीय कारागार अस्पताल	मे.सु. -१, रेडियोलोजिष्ट -१, साइकाट्रिक विशेषज्ञ -१, डर्मालोजिष्ट -१, जनरल फिजिसियन - २, जनरल सर्जन -२, ल्याब टेक्नोलोजिष्ट -१, नर्सिङ अधिकृत -१, शाअ-१, हे.अ. ३, रेडियोग्राफर -२, ल्याब टेक्निसियन - १, स्टाफ नर्स - १२, मेडिकल रेकर्डर -१, फार्मसी सहायक -२, वा.मे. ओभरसियर- १, नेत्र सहायक -१, डेण्टल सहायक -१, स.क.अ-२, अ.हे.व.-२, खरिदार-१, मे.अ.-६, ना.सु-३, क.अ.-१ ले.पा.-१, ह.स.चा.-३, का. स. १४											
२	मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल	कन्सल्टेन्ट साइक्याट्रिक- १, मे.अ.-२ शा.अ.-१ ना.सु.-१ ले.पा.-१, स.क.अ.-१, स्टाफ नर्स-२, अ.न.मी.-२, हे.अ. -२, अ.हे.व. -२, ह.स.चा.-१, का.स.-२											

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

तालिका २.६.३: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को बजेट वक्तव्य उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमहरूको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको प्रगति विवरण:

क्र.स.	बुँदा नं.	बजेट	वक्तव्यको संक्षिप्त विवरण	प्रगति
१.	३५५	३७ करोड	निर्माणधिन केन्द्रीय कारागार नुवाकोट, क्षेत्रीय कारागार बाँके, पाँचथर, मोरङ लगायत दशवटा कारागारको निर्माण तथा पुराना कारागारको मर्मत सुधार	केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको दोस्रो चरण ९५% सम्पन्न, क्षेत्रीय कारागार बाँके दोस्रो चरण सम्पन्न भई हस्तान्तरण भएको, अन्य कारागारहरूको स्रोत सुनिश्चितता हुन नसकेकोले सम्पन्न हुन नसकेको।
२.	१२९	-	कारागारहरूलाई सुधार गृहको रूपमा परिणत गर्न हालको अवस्थालाई सुधारमा ल्याउने।	बजेट न्यून भएकोले योजनाले लक्षित गरेका नतिजा हासिल गर्न नसकिएको।

तालिका २.६.४: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:

बजेट कोड	वजेट उपशीर्षक	कार्यालयहरू		बजेट			खर्च			खर्च प्रतिशत	
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	जम्मा	चालु	पूँजीगत	त	
१	३१४०२०११३/११४	२८७८५०००	२७४८५२०००	३०३६३७०००	१९४८३०००	२३५७९४०००	२५५२७७०००	६७.६८	८५.७९		
२	३१४०२०१२३/१२४	२२७२७२७०००	१२३५४८०००	२३९६२७५०००	२०५४८३४०००	७४४९९०००	२१२९३३३०००	९०.४१	६०.३		
		२३०१५१२०००	३९८४००००	२६९९९१२०००	२०७४३१७०००	३१०२९३०००	२३८४६१०००				

स्रोत: LMBIS

१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य-मुख्य कार्यहरू:

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू:

- ✘ कारागार ऐन, २०७९ स्वीकृत भई मिति २०७९।०६।०९ गते राजपत्रमा प्रकाशित भई लागू भएको।
- ✘ कारागार नियमावली २०२० (१५औं) संशोधन भई बन्दीको नगद सिदा सुविधा वृद्धि गरी रु.६० बाट २०७९।०९।१८ देखि रु.८० कायम गरिएको।
- ✘ खुला कारागार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको।
- ✘ रागारमा रहेका बन्दीहरूलाई कामदारी सुविधा दिने सम्बन्धि कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको।

ख. वार्षिक विकास कार्यक्रम अन्तर्गतका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

- ✘ नुवाकोटमा निर्माणाधीन केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण कार्य दोश्रो चरणको अधिकांश भवनहरू, सुरक्षा भवनहरू, किचन तथा अन्य ब्लकहरूको संरचनागत कार्य अधिकांश सम्पन्न हुने चरणमा रहेको।
- ✘ बाँके नेपालगन्जको नौवस्तामा निर्माणाधीन कारागार भवन दोस्रो चरणको कार्य सम्पन्न भई हस्तारण भएको।
- ✘ मोरङ र पाँचथर जिल्लामा नयाँ कारागार भवनको निर्माणको कार्य शुरू गरिएको भएता पनि थप बजेट निकासो हुन नसकेकोले सम्पन्न हुन नसकेको।
- ✘ गृह प्रशासन सुधार योजना अनुसार नयाँ कारागारको भौतिक पूर्वाधार विकास गर्न वार्षिक बजेट न्यून भएकोले योजनाले लक्षित गरेका नतिजा हासिल गर्न नसकिएको।

तालिका २.६.५: निर्माणधिन कारागार कार्यालयहरूको भवन निर्माण भौतिक तथा वित्तीय प्रगतिको तालिका:

सि.नं	जिल्ला	कार्यक्रमको विवरण	कुल लागत	सम्झौता रकम रु (भ्याट बाहेक)	सम्झौता मिति	सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	हालसम्मको खर्च	मुख्य मुख्य संरचनाहरू	भौतिक प्रगति
१	नुवाकोट	केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण, (दोश्रो र तेस्रो चरण)	० ५ ३ ४ ० ५ ५	४७३९८४.७३	०३/३०/३१०२	२०/३०/०३०२	५०२७२३.७१	प्रशासनिक भवन-१, नेपाल पुलिस व्यारेक, डाइनिङ-२, शसस्त्र प्रहरी व्यारेक, डाइनिङ-२, कारागार इकाई (व्यारेक-१०, शौचालय-५, वर्कशप-५, किचन डाइनिङ-५, आगन्तुक कक्ष) गरी जम्मा ३० वटा भवनहरू ।	८९% भौतिक प्रगति। आ.व २०८०/८१ मा दोश्रो चरण सम्पन्न हुने। तेस्रो चरणको लागि श्रोत सुनिश्चितताको प्रक्रियामा ।
२	बाँके	क्षेत्रीय कारागार नौवस्ता बाँके, दोश्रो चरण	१५३७४१	४९८७७७.२	०/३१०२	०/३१०२	५१५८९५.१९	प्रशासनिक भवन-१, नेपाल पुलिस व्यारेक, डाइनिङ-२, शसस्त्र प्रहरी व्यारेक, डाइनिङ-२, कारागार इकाई (व्यारेक-८, शौचालय-४, वर्कशप-४, किचन डाइनिङ-४, आगन्तुक कक्ष) गरी जम्मा २९ वटा भवनहरू ।	निर्माण कार्य सम्पन्न ।
३	मोरङ	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, मोरङ	३०८२७४		१२/३०/३१०२	१२/३०/३१०२	२५०७६६.७९	पुरुष कारागार, महिला कारागार, प्रशासनिक भवन, जेलर आवास, चमेना गृह, भेटघाट कक्ष, सेन्ट्रि पोष्ट ।	डिटेल डिजाइन र लागत अनुमान तयार भएको। श्रोत सुनिश्चितताको क्रममा। ९५% भौतिक प्रगति। महिला कारागार बाहेक अन्य बलकहरूको स्ट्रक्चरल, बाल, प्लाष्टर र प्लोरीडको कार्य सम्पन्न ।
४	पाँचथर	कारागार कार्यालय भवन निर्माण, मोरङ	१५३९२४		१०/२०/३१०२	१०/२०/३१०२	४७०९८.४७	पुरुष कारागार, महिला कारागार, प्रशासनिक भवन, जेलर आवास/कार्यालय, शौचालय बलक, भेटघाट कक्ष, पुलिस व्यारेक र डाइनिङ ।	५५% भौतिक प्रगति। महिला बलक र सुरक्षा बलकको पहिलो तला ढलान सम्पन्न ।

स्रोत: कारागार व्यवस्थापन विभाग

ग. नवप्रवर्तन कार्यहरूको विवरण:

- ✘ बन्दीहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श, ध्यान शिविर, सकारात्मक सोच विकास गर्ने तालिम प्रवचन संचालन गरिएको।
- ✘ कारागार भित्र श्रममा आवद्ध बन्दीहरूलाई समेत कामदारी सुविधा प्रदान गरेर उनीहरूको श्रम, सीप, आयआर्जन क्षमता विकासलाई प्रवर्द्धन गरिएको।
- ✘ कारागारहरूको भवन बनाउने सम्बन्धमा (ड्रइङ्ग डिजाइन) कारागार व्यवस्थापन विभाग र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग बीच समझदारी (MoU) भएको।
- ✘ क्षेत्रिय कारागार नौवस्ता, बाँकेको कारागार संचालन गर्न O & M सर्भे प्रारम्भ भएको।
- ✘ बन्दीहरूको स्वास्थ्य उपचारलाई थप व्यवस्थित गर्न स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम १५४९ जना बन्दीलाई स्वास्थ्य बीमा बोर्डबाट नामनामेसी तयार गरिएको।
- ✘ सिन्धुली, डिल्लीबजार र केन्द्रीय कारागारमा खाना पकाउने राइस स्टिमर जडान भएको।

घ. अन्य सम्पादित महत्त्वपूर्ण कार्यहरू:

- ✘ कारागारका बन्दीको फोटो सहितको परिचय पत्र लागू गरिएको।
- ✘ २०७९ असोज ३ गते संविधान दिवस, फागुन ७ गते प्रजान्तन्त्र दिवस र २०८० जेठ १५ गते गणतन्त्र दिवसमा बन्दीको कैदकट्टी सिफारिस गरी गृह मन्त्रालय पठाइएकोमा १५४५ जना बन्दीहरूको कैद अवधि कट्टी गरिएको।
- ✘ बन्दीहरूको स्वास्थ्य र शान्ति सुरक्षाका कारण १६९१ जना बन्दीहरूलाई कारागार स्थान्तरण गरिएको।
- ✘ प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सिफारिसमा ७७ जिल्लाका ७४ कारागारको १८५ वटा ब्लक र ८ वटा बाल सुधार गृहको लागि चौकिदारको स्वीकृत समर्थन दिइएको।
- ✘ कारागार व्यवस्थापन विभागको वार्षिक कार्यक्रम अनुसार २० वटा कारागारहरूका २१०० जना बन्दीलाई मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी सेवा दिइएको।
- ✘ कामदारी सुविधाबाट विभिन्न मुद्दामा भएका र विभिन्न कारागारमा रहेका बन्दीहरू ५८७ जनालाई कैद मुक्त गरिएको।
- ✘ विभिन्न कारागारमा रहेका ४८४३ जना बन्दीहरूले योग, ध्यान शिविरमा भाग लिएका।
- ✘ विभिन्न कारागारमा रहेका १०१५८ जना बन्दीहरूले स्वास्थ्य शिविरबाट लाभ लिएका।
- ✘ विभिन्न कारागारमा रहेका ८५२० जना बन्दीहरूले सिपमूलक तालिम समेत लिई सिपमूलक काममा संलग्न रहेका।
- ✘ विभिन्न कारागारमा रहेका ९३२ जना बन्दीहरूले अनौपचारिक शिक्षा लिएका।

२. तथ्याङ्कको हकमा अधिल्लो ५ वर्षको विविध क्षेत्रगत प्रगतिको संक्षिप्त व्याख्यासहितको विवरणः

तालिका २.६.६: मुलुकभरका कारागार र बालसुधार गृहमा रहेका कैदीबन्दीहरूको विवरण (२०८० असार मसान्त)

क) बन्दीहरूको संख्या:- २७४९३ जना।

कैदी	१५८४२ जना
थुनुवा	११६५१ जना
जम्मा बन्दी: २७,४९३ जना	
पुरुष	२५९४९ जना
महिला	१५४४ जना
जम्मा बन्दी: २७,४९३ जना	
आश्रित	७२ जना
विदेशी	कुल मध्ये १३८१ जना

ख) बालसुधार गृहमा रहेका संख्या:- ११२७ जना

बालक	१०८५ जना
बालिका	४२ जना

तालिका २.६.७: मुख्य मुख्य कसुरको प्रकृति (प्रतिशतमा)

मुद्दा	संख्या	प्रतिशत (करिव)
जबरजस्ती करणी/उद्योग	७५२९ जना	२७.३९
कर्तव्य ज्यान /ज्यान मार्ने उद्योग	५४१४ जना	१९.६९
लागु औषध	५९६० जना	२१.६८
सबै चोरी	३११२ जना	११.३२
सवारी ज्यान/अंगभंग	९७४ जना	३.५४
जीउ मास्ने बेच्ने/ सबै बेचविखन	७०४ जना	२.५६
अन्य विभिन्न प्रकारका मुद्दाहरू	३८०० जना	१३.८२

स्रोत: कारागार व्यवस्थापन विभाग

तालिका २.६.८: कारागारमा रहेका बन्दीहरूको विभिन्न समयको विवरण:

सि. न.	विवरण	कैदी विवरण		थुनुवाको विवरण		कुल कैदीबन्दी			विदेशी	बालबालिकाको विवरण			कैदीबन्दीको बृद्धि %
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा		आश्रित	बालक	बालिका	
१	२०७६ असार मसान्तसम्म	-	-	-	-	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	-9.25
२	२०७७ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३१२७	८२४	९२९४	५५७	२२४२१	१३८१	२३८०२	१२८७	८१	६०६	२३	-3.65
३	२०७८ असार मसान्त सम्मको विवरण	१२६८१	७९१	१०३५१	५६७	२३०३२	१३५८	२४३९०	१२६४	८९	७९१	२५	-4.47
४	२०७९ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३९४१	७४२	१०८४९	६६५	२४८०७	१४३३	२६२४०	१३५८	७२	१०३३	३१	5.31
५	२०८० असार मसान्त सम्मको विवरण	१५०६३	७७९	१०८८६	७६५	२५९४९	१५४४	२७४९३	१३८१	८५	१०८५	४२	4.78

स्रोत: कारागार व्यवस्थापन विभाग

३. समस्या तथा चुनौतिहरू:

- ✘ कारागारहरूको भौतिक संरचना ठूलो र पूर्वाधार निर्माणको लागत बढी लाग्ने भएकोले समयमै सम्पन्न गर्न श्रोतको कमी देखिएको।
- ✘ गृह प्रशासन सुधार योजना अनुसार २० वटा नयाँ कारागारहरूको भौतिक पूर्वाधार विकास गर्न (करिब ३० करोड) वार्षिक बजेटमा अत्यन्त न्यून बजेट विनियोजन हुने गरेबाट सुधार योजनाले लक्षित गरेका नतिजाहरू हासिल गर्न चुनौति सृजना भएको।
- ✘ कारागारको क्षमताको तुलनामा कैदीबन्दीको संख्या बढी हुनु।
- ✘ भोजपुर, हुम्ला, मुगु, बझाङ, उदयपुर, रोल्पा, जाजरकोट, सुर्खेत गरि थप ८ वटा कारागार भवनहरू LMIBS संशोधन गरी शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट निर्माण सम्पन्न हुने भनिएकोमा अर्थ मन्त्रालयबाट स्रोत सुनिश्चितता प्राप्त हुन नसकी कार्यान्वयन गर्न नसकिएको।
- ✘ मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताललाई पूर्ण क्षमतामा संचालन गर्न श्रोत साधनको कमी भएको।
- ✘ अधिकांश कारागार कार्यालयहरूलाई सवारी साधन उपलब्ध गराउन नसक्दा बन्दीहरूलाई अस्पताल, अदालत लैजान तथा स्थानान्तरण गर्न समस्या भएको।
- ✘ अनिवार्य दायित्व भुक्तानी गर्न समेत बजेट अपर्याप्त हुदाँ कारागार संचालन तथा व्यवस्थापनमा समस्या हुने गरेको।
- ✘ बन्दीको स्वास्थ्य उपचारमा ठूलो परिमाणमा खर्च हुने गरेको, दायित्वको तुलनामा बजेट विनियोजन हुन नसक्दा स्वास्थ्य उपचारमा समस्या सृजना भएको।
- ✘ उपत्यका बाहिर कारागार अस्पताल नहुदा बन्दीहरूलाई उपचारका लागि काठमाण्डौ नै ल्याउनु पर्ने अवस्था हुदा अनावश्यक श्रोत साधन तथा जनशक्ति लाग्ने गरेको तर स्थानान्तरणमा सीमित बजेट विनियोजन हुने गरेको।

२.७ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग

क) पृष्ठभूमि/परिचय

फौजदारी कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति तथा कसूरसँग सम्बन्धित साधन रोक्का राख्ने, नियन्त्रणमा लिने र जफत गर्ने सम्बन्धमा एकीकृत तथा विशिष्टिकृत व्यवस्था गर्न कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० र कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७ जारी भई कार्यान्वयनको अवस्थामा रहेको छ। उक्त ऐनको दफा १३(१) मा नेपाल सरकारले कसूरबाट प्राप्त सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापन र लिलाम बिक्री सम्बन्धी कार्य गर्न एक कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको स्थापना गरिने प्रावधान बमोजिम मिति २०७८/०६/१० गतेको नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्)को निर्णयानुसार २०७८/०७/०१ गते यस विभागको स्थापना भएको हो।

ख) दीर्घकालीन सोच

- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको उचित व्यवस्थापनका माध्यमबाट गैरकर राजश्व प्राप्त गरी स्वाधिन अर्थतन्त्र निर्माण गर्ने।

ग) उद्देश्य

- ✘ अदालतको आदेश वा फैसला बमोजिम जफत हुने ठहर भएका सम्पत्ति वा साधनको उचित व्यवस्थापन गर्नु,
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित कानूनी तथा संस्थागत संरचनालाई प्रभावकारी र सुदृढ गर्नु
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन सो सँग सम्बन्धित सबै सरोकारवाला निकायहरू सँग समन्वय तथा सहकार्य गर्नु।

घ) रणनीति

- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति रोक्का, नियन्त्रण, जफत तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्न सफ्टवेयर विकास गर्ने।
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापनका लागि एकीकृत कानून तर्जुमा गर्न अन्य समानान्तर कानूनहरूलाई परिमार्जन गर्ने।
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको संस्थागत क्षमता बढाउने, कार्यरत कर्मचारीहरूको सक्षमता बढाउने आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने।
- ✘ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाई गठन गर्ने।
- ✘ अनुसन्धानकारी निकायहरूको केन्द्रीय कार्यालय तथा विभागहरूमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनहरूको व्यवस्थापन गर्ने प्रयोजनका लागि फोकल विन्दु तोक्ने।

- कसूरको रोकथाम, नियन्त्रण, अनुसन्धान, अभियोजन, न्याय सम्पादन तथा सो सम्बन्धी कार्यमा संलग्न जनशक्तिको क्षमता तथा व्यवसायीक दक्षता अभिवृद्धि गर्ने।

ड) कर्मचारी दरबन्दी विवरण

- नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को मिति २०७८/०६/०५ को स्वीकृत दरबन्दी तेरीज अनुसार यस विभागमा रहने कर्मचारी संख्या देहायबमोजिम रहेको छः

तालिका २.७.१: कर्मचारी दरबन्दी विवरण

सि.नं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पद पूर्ति	रिक्त	काज / फाजिल
१.	महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
२.	उपसचिव	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	२	०	
३.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	२	०	
४.	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	०	१	
५.	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय सेवा	सरकारी वकिल	१	१	०	
६.	इन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ईन्जिनियरिड	मेकानिकल/ ज.मे.	१	०	१	
७.	ईन्जिनियर	रा.प.तृतीय	ईन्जिनियरिड	सिभिल ईन्जिनियर	१	०	१	
८.	सब-ईन्जिनियर	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिड	सिभिल ईन्जिनियर	१	०	१	
९.	मेकानिकल सुपरभाइजर	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिड	मेकानिकल/ ज.मे.	१	१	०	
१०.	नायब सुब्बा	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	४	५	०	१
११.	लेखापाल	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन	लेखा	१	१	०	

१२.	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल विविध	विविध	२	२	०	
१३.	सर्भेक्षक	रा.प.अनं प्रथम	ईन्जिनियरिड	सर्भे	१	०	१	
१४.	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	ईन्जिनियरिड	मेकानिकल	३	३	०	
१५.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	नेपाल प्रशासन	सामान्य प्रशासन	६	५	१	
जम्मा					२८	२३	६	१

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

तालिका २.७.२: आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको २०८० अषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण

क्र सं	ब.उ.शि.नं.	निकाय	बजेट	खर्च	प्रगति प्रतिशत	
					वित्तीय	भौतिक
१	पूँजिगत खर्च	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थाप विभाग	०	०	-	-
२	चालु खर्च	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थाप विभाग	१०३८५४०७	९१७२२६२.६०	८८.३१%	८८.३१%
कुल			१०३८५४०७	९१७२२६२.६०	८८.३१%	८८.३१%

स्रोत: LMBIS

१. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को प्रमुख कार्यहरू र मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू:-

क. नीति तथा कानूनी सुधारका क्षेत्रहरू:-

- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको लिलाम बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० लाई साझा र विशेष ऐनको रूपमा कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनका लागि प्रचलित विभिन्न विषयगत कानूनहरूमा रहेका कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको लिलाम बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रावधानहरूलाई संशोधन गरी दोहोरोपन हटाई परिमार्जन गर्नु पर्ने।
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति, साधन वा अन्य वस्तुको व्यवस्थापन सम्बन्धी निर्देशिका २०८० को मस्यौदा तयार गरिएको।

ख. संरचनागत सुधारका क्षेत्रहरू:-

- ✘ सबै जिल्लामा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको भण्डारणको लागि आवश्यक भौतिक संरचनाको निर्माण एवम् विस्तार गर्नु पर्ने।
- ✘ जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्यको लागि शाखा गठन गर्ने।

ग. योजना तथा कार्यक्रम र त्यसको कार्यान्वयन अवस्था:-

- ✘ वादी नेपाल सरकार तथा प्रतिवादी आनन्द खनाल समेत भएको भद्राचार मुद्दामा अदालतबाट जफत हुने ठहर भएको भक्तपुर जिल्लाको सूर्य विनायक नगरपालिका (साविक कटुञ्जे गाउँ विकास समिति वडा नं. २ (क) मा रहेको ४-१-३-० क्षेत्रफल भएको जग्गा नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद्) को मिति २०७९/०३/३१ को निर्णयानुसार कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागको नाममा दाखिला खारेज गर्ने निर्णय भए बमोजिम यस विभागको नाममा लालपूर्जा प्राप्त गरिएको।
- ✘ अदालतको अन्तिम फैसला बमोजिम जफत ठहर भएको साविक जोरपाटी गा.वि.स.-२ मा रहेको सरिता गिरी राईको नाममा कायम रहेको जग्गा र घरको लिलाम बिक्रीको लागि मूल्यांकन उपसमिति गठन भएको। उक्त समितिद्वारा स्थानीय चलनचल्तीको मूल्यांकन दररेट मूल्यांकन समितिसमक्ष पेश गर्ने कार्य भएको। सो घर हाल बौद्ध प्रहरी बृतको संरक्षणमा राखिएको।
- ✘ विभिन्न व्यक्तिहरुले कसूरजन्य सम्पत्ति आर्जन गरी विभिन्न बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा जम्मा गरेको जम्मा मौज्जात रकम २ करोड ४६ लाख १६ हजार ७४५ रुपैयाँ कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषमा जम्मा भएको।
- ✘ यस आ.ब.मा जम्मा भएको धरौटी रकम रु. ४२ लाख ९० हजार ७५१ मध्ये रु. ९ लाख ९० हजार ६११ फिर्ता भई धरौटी खातामा जम्मा ३३ लाख १४० रुपैयाँ जम्मा भएको।
- ✘ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० संशोधनका लागि मस्यौदा पेश भएको।
- ✘ "कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोष संचालन, कार्यविधि" र "कोषको बैठक सञ्चालन, कार्यविधि" तर्जुमा भई पेश भएको।
- ✘ १५ जिल्लाहरुका जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा उक्त जिल्लाहरुमा रहेका अनुसन्धानकारी निकायहरुका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरुलाई "सरोकारवाला निकायहरुसँग अभिमुखीकरण कार्यक्रम" सम्पन्न गरिएको।
- ✘ ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरुमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनहरुको व्यवस्थापन लागि एक जना फोकल पर्सन तोकिएको।

तालिका २.७.३: विभागका मुख्य मुख्य सूचकहरू र त्यस अनुसारको प्रगती विवरणहरू:-

क्र.सं.	सूचकहरू	प्रगति विवरण
१.	कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको संघीय अभिलेखन प्रणालीको विकास गर्ने।	गत आर्थिक वर्षमा कार्य क्षेत्रगत सर्तको प्ररम्भिक प्रतिवेदन तयार भई चालु आर्थिक वर्षमा कार्य क्षेत्रगत सर्तको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरी लागत अनुमान तयार भएको।
२.	कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको ऐन बमोजिम लिलाम बिक्री तथा व्यवस्थापन गर्ने।	निरन्तर भईरहेको।
३.	अनुसन्धानकारी तथा अभियोजन गर्ने निकाय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अदालत तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग विभिन्न जिल्लाहरूमा अन्तरक्रिया तथा गोष्ठी सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर भईरहेको।
४.	कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको संरक्षण सम्बन्धमा समय समयमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।	निरन्तर भईरहेको।

स्रोत: कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग

तालिका २.७.४: आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ र २०७९/०८० को मुख्य मुख्य सूचकहरूको तुलनात्मक उपलब्धिहरूको अवस्था

क्र.सं.	सूचकहरू	तुलनात्मक उपलब्धिहरू	
		आ.व.२०७८/०७९	आ.व.२०७९/०८०
१.	कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको संघीय अभिलेखन प्रणालीको विकास गर्ने।	प्रारम्भिक छलफल भएको।	गत आर्थिक वर्षमा कार्य क्षेत्रगत सर्तको प्ररम्भिक प्रतिवेदन तयार भई चालु आर्थिक वर्षमा कार्य क्षेत्रगत सर्तको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरी लागत अनुमान तयार भएको।

२.	कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको ऐन बमोजिम लिलाम बिक्री तथा व्यवस्थापन गर्ने।	८,३६,४११।-कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषमा जम्मा भएको।	२,४६,१६,७४५।- कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन कोषमा जम्मा भएको।
३.	अनुसन्धानकारी तथा अभियोजन गर्ने निकाय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, अदालत तथा अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग विभिन्न जिल्लाहरूमा अन्तरक्रिया तथा गोष्ठी सञ्चालन गर्ने।	२६ जिल्लामा सम्पन्न भएको।	१५ जिल्लामा सम्पन्न भएको।
४.	कसूरको अनुसन्धान तथा तहकिकातको सिलसिलामा रोक्का राखिएको वा नियन्त्रणमा लिइएको सम्पत्ति वा साधनको संरक्षण सम्बन्धमा समय समयमा अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने।	२५ जिल्लामा सम्पन्न भएको।	२१ जिल्लामा सम्पन्न भएको।

❖ समस्या तथा चुनौतीहरू

- ❖ कसूरको अनुसन्धान, अभियोजन, न्याय सम्पादन तथा सो सम्बन्धी कार्यमा संलग्न निकायहरू र विभाग तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबीच समन्वय तथा सहकार्यको अभाव।
- ❖ कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको रोक्का, नियन्त्रण, जफत तथा व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) ऐन, २०७० र कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधन (रोक्का, नियन्त्रण र जफत) नियमावली, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम अन्य सरोकारवाला अनुसन्धानकारी निकायहरूले समानान्तर कानून बाझिएको हुनाले कार्यसम्पादन गर्न नसकेको।
- ❖ विभाग तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा कसूरजन्य सम्पत्ति तथा साधनको व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा गरिनुपर्ने मूल्यांकन लगायतका कार्य गर्न आवश्यक प्राविधिक एवं प्रशासनिक जनशक्तिको अभाव।
- ❖ ऐन तथा नियमावलीको प्रस्ट व्याख्या गर्न तयार गर्नु पर्ने निर्देशिका तथा कार्यविधिहरू निर्माण गर्नु पर्ने।
- ❖ ऐन जारी हुन भन्दा अघि नै जफत निर्णय भएका मुद्दाहरूको सम्बन्धमा स्पष्ट व्यवस्था नभएको।
- ❖ कसूरजन्य सम्पत्ति रोक्का, नियन्त्रण, जफत तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्न सफ्टवेयर विकास बजेट अभावका कारणले हुन नसकेको।

२.८ नेपाल हज समितिको सचिवालय

क. निकायको स्वरूप र प्रकृति

प्रत्येक वर्ष इस्लाम धर्म परम्परा बमोजिम साउदी अरबको मक्का मदिनामा हज तथा उमरा यात्रा गर्न जाने नेपाली इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको हज तथा उमरा यात्रा व्यवस्थापन गर्ने कार्यका लागि नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय अन्तर्गत नेपाल हज समिति रहने व्यवस्था छ। नेपाल हज समितिमा ईस्लाम धर्म तथा हजयात्राका बारेमा विज्ञ व्यक्तिहरू एवं मस्जिद तथा इस्लाम धर्म सम्बन्धी संघ संगठनको प्रतिनिधित्व समेत हुने गरी अध्यक्ष वाहेक २५ जना सदस्यहरू नियुक्त हुने व्यवस्था छ। समितिमा नेपाल सरकार परराष्ट्र मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयबाट १/१ जना उपसचिवस्तर सदस्य र गृह मन्त्रालयको उपसचिव सदस्य सचिव रहने र समितिको पदावधि २ वर्षको हुने व्यवस्था रहेको छ। नेपालमा वि.स. २०२१ बाट आधिकारिक रूपमा हज समिति गठन गरी समितिका पदाधिकारीहरूको नेतृत्वमा भारतको बम्बईबाट पानी जहाज मार्फत हजयात्रा गर्ने गरिएको अभिलेखमा भेटिएको छ। वि.स.२०६६ सालमा हजयात्रालाई अझ व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन हज केन्द्रिय हज समिति कार्यविधि, २०६६ तर्जुमा गरिएको हो। सो अगाडी हज समिति गठन तथा सञ्चालनका लागि छुट्टै कार्यविधि नभई केवल हजका समयमा मात्र पदाधिकारीहरू नियुक्ति गरी जिम्मेवारी दिईने गरिएको पाईन्छ। हाल नेपाल हज समितिको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नेपाल हज समिति कार्यविधि २०७२ अनुसार हुने गरेको छ। नेपाल हज समितिले गरेको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने र नेपाल हज समितिको कोष परिचालन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी सहित नेपाल हज समितिको सचिवालय रहने व्यवस्था छ। सचिवालयको प्रशासनिक नेतृत्व नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयको उपसचिवस्तर (रा.प.द्वि श्रेणी, नेपाल प्रशासन सेवा, सामान्य प्रशासन) ले गर्ने व्यवस्था रहेको छ। सचिवालयमा शाखा अधिकृत-१, लेखापाल-१, ना.सु. १, कम्प्युटर अपरेटर-१, हसचा-२ र कार्यालय सहयोगी-२ जना रहने व्यवस्था छ। हज व्यवस्थापन कार्यमा थप जनशक्ति आवश्यक परेमा गृह मन्त्रालयबाट आवश्यक जनशक्ति उपलब्ध हुने गरेको छ।

ख. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार,

नेपाल हज समिति कार्यविधि २०७२ अनुसार नेपाल हज समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार निम्नानुसार रहेको छः

- ❑ हज र उमरायात्रा सम्बन्धमा सूचनाहरू सङ्कलन गर्ने, आवश्यक नीति र कार्ययोजनाहरू बनाउने तथा त्यसको कार्यान्वयन गर्ने।
- ❑ हज र उमरा यात्रुहरूको कोटा निर्धारण र यात्रु व्यवस्थापन सम्बन्धमा साउदी अरब सरकारसँग प्रत्येक वर्ष गर्नुपर्ने हज सम्बन्धी सम्झौता सम्पन्न गर्न आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने।
- ❑ हज र उमरा यात्राको लागि सूचना आह्वान गर्ने, हजयात्रामा लाग्ने कूल खर्च यकिन गर्ने र यसको प्रचार प्रसार राष्ट्रियस्तरमा गरेर आवेदन फारम र लाग्ने रकम जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू मार्फत सङ्कलन गर्ने।

- ✘ हज र उमरायात्रुहरूको प्रवेशाज्ञा एवं साउदी अरबको मक्का मदिनामा आवासको व्यवस्था मिलाउन आवश्यक सहयोग गर्ने।
- ✘ समितिको निमित्त वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी मन्त्रालयमा स्वीकृतिको निमित्त पठाउने।
- ✘ हज र उमरायात्रीको टोलीमा चिकित्सक सहितको टोली समावेश गर्ने।
- ✘ हज र उमरा यात्रीहरूको रेखदेख र व्यवस्थापनको लागि हज प्रतिनिधिमण्डल पठाउने।
- ✘ हज र उमरायात्रीहरूको हज वा उमरा यात्रा सहज बनाउन आवश्यक अभिमुखीकरण, गोष्ठी, तालिम आदि संचालन गर्ने र जानकारी मूलक पुस्तिका, पम्पलेट, ब्रोसर आदि प्रकाशित गर्ने।
- ✘ प्रस्थानको समयमा हजयात्रुहरूको स्वास्थ्य जाँच, खोप र विदेशी मुद्रा सटही सम्बन्धमा आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने।
- ✘ हज र उमरायात्री, समितिका सदस्यहरू र हज प्रतिनिधिमण्डलका सदस्यहरूको लागि आचारसंहिता तयार गरी लागु गर्ने।

ग. नेपाल हज समितिको सचिवालयको काम कर्तव्य र अधिकार निम्नानुसार रहेको छ;

- ✘ नेपाल हज समितिको बैठक सञ्चालन तथा निर्णयहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने।
- ✘ हजयात्रा व्यवस्थापन सम्बन्धमा सम्बद्ध निकायहरूसँग समन्वय गर्ने।
- ✘ नेपाल हज समितिको सचिवालयका लागि विनियोजित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्ने
- ✘ हजयात्रुहरूको लागि भिषा व्यवस्थापनमा सहजीकरण गर्ने तथा मक्का मदिनामा हुने समग्र व्यवस्थापन कार्यको अनुगमन गर्ने।
- ✘ हजयात्रा व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ईलाका प्रशासन कार्यालयहरू तथा हजयात्रीहरूको लागि अभिमुखीकरण गर्ने।
- ✘ हज प्रतिनिधि मण्डलबाट समयमा नै प्रतिवेदन लिई नेपाल हज समितिमा पेस गर्ने। हज व्यवस्थापनको प्रगति, खर्चको विवरण, व्यवस्थापन प्रक्रियामा देखिका समस्या र चुनौतीहरू तथा सुधार गर्नुपर्ने कुराहरू समावेश गरी सुझाव सहितको एकिकृत प्रतिवेदन नेपाल हज समितिबाट निर्णय गराई गृह मन्त्रालयमा पेस गर्ने।
- ✘ नेपाल हज समितिको नाममा रहेको कोष परिचालन गर्ने। उक्त कोषको नियमानुसार लेखापरीक्षण गराउने साथै लेखापरीक्षणले औल्याए अनुसारका सुझावहरूलाई पूर्णरूपमा कार्यान्वयन गर्ने।
- ✘ हजयात्रीको रूपमा छनोट हुन नसकेका आवेदकहरूको शुल्क रकम जिल्ला प्रशासन कार्यालय/ईलाका प्रशासन कार्यालयको सिफारिस अनुसार फिर्ता गर्ने।

घ. नेपाल हज समितिको सचिवालयबाट आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित कार्यहरू

नेपाल हज समिति एवं सचिवालयबाट आ.व.२०७९/८० मा सम्पादित मुख्य मुख्य कार्यहरू तथा आर्थिक प्रगतिको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

- ✗ साउदी अरबबाट प्राप्त १२०० जना हजयात्रीहरूको कोटाबमोजिम आवेदनका लागि सूचना प्रकाशन गरिएको,
- ✗ जिल्ला प्रशासनमार्फत् आवेदन सङ्कलन गरी हज व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्टि र छनोट गरिएको,
- ✗ हवाई टिकट व्यवस्थापनका लागि ई विडिङ्गमार्फत खरिद सम्झौता गरिएको,
- ✗ छनौट भएका हजयात्रीहरूको भिसाको लागि आवश्यक सम्पूर्ण कार्यहरू गरिएको,
- ✗ जिल्ला प्रशासन कार्यालयका हज सम्पर्क व्यक्ति र समिति सदस्यहरूको सहभागितामा पोखरा बर्दिबास र बुटवलमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको,
- ✗ हज यात्रा व्यवस्थापनका लागि नेपाल दुतावास रियाद महावाणिज्य दुतावास जेद्दा परराष्ट्र मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिएको,
- ✗ हजयात्रीहरूको लागि खोप मुद्रा सटही र साउदी अरेबियामा समेत प्रयोग गर्न चलाउन सकिने सिमकार्ड वितरण केन्द्र सञ्चालनमा सहजीकरण गरिएको,
- ✗ हजयात्रीहरूबाट सङ्कलन गरिएको रकम साउदी अरेबियामा रहदाँ लाग्ने खर्चको सम्झौता बमोजिम नेपालबाट पठाउने कार्य गरिएको,
- ✗ गत वर्षहरूका रकम जम्मा गरी विविध कारणले हज जान नपाएका व्यक्तिहरू मध्ये रकम माग गरेका २८५ जनाको रकम फिर्ता गरिएको साथै सन् २०२२ मा हजमा गएका हाजीहरूको विविध शुक्ल वापत लिइएको रकम फिर्ता गर्ने निर्णयानुसार रू ४३४५।७१ माग भएबमोजिम फिर्ता गरिएको।

१. नेपाल हज समिति कोष तर्फ

- ✗ आ.व. २०७९/८० को जम्मा आमदानी: रू. ६१,२९,१५,०७५.२४ (एक साठी करोड उनान तीस लाख पन्ध्र हजार पचहत्तर रूपैया मात्र) भएकोमा आ.व. २०७९/८० को जम्मा खर्च: रू. ५७,३४,६६,४५९.३२ (सन्ताउन्न करोड चौतीस लाख छैसठी हजार चार सय उनान साठी मात्र) भई वित्तीय प्रगती ९३.५६% हुन गएको छ। साथै आ.व. २०७९/८० को अन्त्यमा बैंक मौज्दात: रू.३,९४,४८,६१५.९२ (तीन करोड चौरान नब्बे लाख अठचालीस हजार छ सय पन्ध्र) रहेको छ।

२. नेपाल हज समितिको सचिवालय तर्फ ०७९/८०

- ✗ नेपाल सरकारबाट यस आ.व.को शुरूमा रू.१,५०,००,०००।- र दोस्रो पटक रू.१,००,००,०००।- गरी जम्मा रू.२,५०,००,०००।-(दुई करोड पचास लाख मात्र) अनुदानको रूपमा प्राप्त भएकोमा रू.२,०८,२०,५२५।- (दुई करोड आठ लाख बीस हजार पाँच सय पच्चीस मात्र) खर्च भई ८३.२८% प्रगति भएको छ भने खर्च नभई बाँकी रहेको रकम रू.४१,७९,४७५।- (एकचालीस लाख उनान अस्सीहजार चारसय पचहत्तर मात्र) नेपाल सरकारको खातामा निकास फिर्ता भएको छ।

२.९ प्रहरी किताब खाना

क. पृष्ठभूमि

किताबखानाको स्थापना तथा विकासक्रमको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि धेरै पुरानो रहेको छ। मुलुकको प्रशासन सञ्चालनका लागि कर्मचारीहरू भर्ना गर्ने प्रक्रिया लाई व्यवस्थित गर्ने कार्यसँगै यसको सुरुवात तथा विकास भएको पाइन्छ। सर्वप्रथम वि.स. १९०३ मा राणा शासनको सुरुवात भएसँगै मुलुकको प्रशासन संचालनका लागि कर्मचारी बहाली गर्ने कार्यको थालनी भएको र राज्यको प्रशासनिक कार्यको आकारमा वृद्धि हुँदै जाँदा कर्मचारीको संख्यामा पनि वृद्धि भएको र तिनीहरूको व्यवस्थित अभिलेख राख्नुपर्ने आवश्यकतालाई मनन गरी वि.स. १९०५ मा तत्कालिन प्रधानमन्त्री जङ्ग बहादुर राणाको पालामा निजामती, प्रहरी, जङ्गी र मिलिसियाका कर्मचारीहरूको लगत राख्ने मुख्य कार्यका लागि 'मुलुकी किताबखानाको' स्थापना भएको थियो। वि.स. १९३३ मा मुलुकी किताबखानाको नाम परिवर्तन गरी 'कमाण्डरी किताबखाना' बनाइयो। यसै गरी वि.स. २००९ मा जङ्गी अड्डा स्थापना गरी मिलिसिया र सैनिक कर्मचारीको लगत राख्ने काम तोकिए पश्चात कमाण्डरी किताबखानाले निजामती र प्रहरी कर्मचारीहरूको लगत राख्ने काम गर्न थाल्यो।

वि.स. २०३५ मा नेपाल प्रहरी तर्फका कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्ने, उनीहरूलाई निवृत्तभरण, उपदान लगायतका सुविधा दिनका लागि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत छुट्टै कार्यालयको रूपमा प्रहरी किताबखानाको स्थापना भएको हो। यसै सन्दर्भमा वि.सं. २०६६ सालमा गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको विभागको रूपमा स्तरोन्नती भएको थियो। नेपालको संविधानमा नेपाल राज्यको संरचना संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू रहने गरी व्यवस्था गरिएसँगै राज्यको राजनैतिक, प्रशासनिक, सामाजिक र आर्थिक पुनः संरचना भएको सन्दर्भमा नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) बाट मिति २०७५/०२/०६ मा समान प्रकृतिका कार्य गर्ने तत्कालिन निजामती किताबखाना, प्रहरी किताबखाना र शिक्षक किताबखानालाई एकिकृत गरी राष्ट्रिय किताबखाना स्थापना गर्ने निर्णय भएको थियो। तिन वटै किताबखानाका सम्पूर्ण अभिलेखहरू व्यवस्थित रूपमा राख्न मिल्ने गरी एकिकृत भवन नबनेकोले संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (मन्त्रीस्तर) को मिति २०७६।०३।१९ निर्णयानुसार प्रस्तावित स्थानमा रूपान्तरण हुने समयसम्म वा अर्को वैकल्पिक व्यवस्था नभएसम्मका लागि तत् तत् स्थानबाटै राष्ट्रिय किताबखानाको नामबाट कार्य सञ्चालन गर्ने निर्णय भए बमोजिम साविकको प्रहरी किताबखाना हाल राष्ट्रिय किताबखाना (प्रहरी) नामबाट लैनचौर काठमाण्डौमा रहेको आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह गरिरहेको छ।

यस किताबखानाले हाल नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र मातहत रहेका कार्यालय दर्ता, पद दर्ता लगायत सम्पूर्ण कार्यरत स्थायी कर्मचारी र अवकाश प्राप्त कर्मचारीको अभिलेख व्यवस्थापनको कार्य गर्दै आएको छ। यसका साथै उल्लेखित निकायका सम्पूर्ण प्रहरी कर्मचारीहरूको सम्बन्धित ऐन, नियम अनुसार प्रदान गरिने निवृत्तभरण, उपदान, पारिवारिक निवृत्तभरण, असाधारण पारिवारिक निवृत्तभरण, अशक्त वृत्ति, शैक्षिक तथा सन्तती वृत्ति समेतका सुविधाहरू प्रदान गर्नुका साथै तलब स्केल मिलान

गर्ने, तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने, प्रहरी कर्मचारीहरूको आवश्यक विवरण र तथाङ्क उपलब्ध गराउने र सम्पत्ति विवरण व्यवस्थापन गर्ने कार्य गर्दै आएको छ।

यस किताबखानाबाट सम्पादन हुने कार्यलाई छिटो, छरितो र गुणस्तरीय ढङ्गबाट सेवा प्रदान गर्न र सेवाग्राहीहरूले पनि गुणस्तरीय सेवा सहज तथा सरल रूपमा प्राप्त गर्न सकुन् भन्ने हेतुले PPIS (Police Personnel Information System) सफ्टवेयर मार्फत कार्यसम्पादन गरिँदै आएको छ। यस किताबखानाबाट सम्बन्धीत कार्यालयहरू जिल्ला कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरू, जिल्ला प्रशासन कार्यालयका साथै राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती) र राष्ट्रिय किताबखाना (शिक्षक) तथा प्रहरी कार्यालयहरूसँग निरन्तर सम्पर्क समन्वयमा प्रभावकारी रूपमा सेवा प्रवाह गर्न यस किताबखाना प्रयत्नशिल रहि आएको छ।

ख. दिर्घकालिकन सोच

✘ प्रविधिमैत्री अभिलेख व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह।

ग. उद्देश्य

- ✘ सम्पूर्ण प्रहरी कर्मचारीहरूको सुरु नियुक्तिदेखि अवकाशसम्मको अभिलेख अध्यावधिक गरी राख्नु।
- ✘ सेवाबाट अवकाश प्राप्त प्रहरी कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्नु।
- ✘ सेवाबाट अलग भएका प्रहरी कर्मचारीहरूले पाउने निवृत्तभरण, उपदान, पारिवारिक निवृत्तिभरण, सन्ततिवृत्ति, शैक्षिक तथा अशक्त वृत्ति लगायतका सुविधाहरू किटान गरी अधिकारपत्र प्रदान गर्ने र तिनको अभिलेख राख्नु।
- ✘ सरकारका विभिन्न निकायलाई नीति निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारी सम्बन्धी सुचना तथा तथ्याङ्कहरू उपलब्ध गराउनु।

घ. रणनीति

- ✘ प्रहरी कर्मचारीहरूको अभिलेख राख्न हाल प्रयोगमा रहेको software PPIS (Police Personal Information System) नियमित अद्यावधिक गर्ने।
- ✘ प्रहरी कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत विवरण सफ्टवेयर अद्यावधिक गरी सबै विवरण कम्प्युटराइज गर्नुका साथै अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई क्रमश प्रविधिमैत्री बनाउने।
- ✘ किताबखानालाई आर्थिक, भौतिक तथा प्रविधिमैत्री एवम् जनशक्तिगत रूपमा स्रोत साधन सम्पन्न बनाउने।
- ✘ सर्भरका सुचनाहरू GIDC/NIDC (Government Integrated Data System/National Integrated Data System) मा निरन्तर Interlink गर्ने।
- ✘ कर्मचारीहरूले आफ्नो सबै अभिलेख मोबाइल एप्समा जुनसुकै समयमा हेर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- ✘ प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गर्ने।
- ✘ यस किताबखानासँग अन्तर सम्बन्धित निकायहरूसँग समन्वय र सहकार्य गर्ने।

- ▣ सेवाग्राहीमैत्री कार्यसम्पादनका लागि आफ्नो कार्यसँग सम्बन्धित ऐन तथा नियमावली संशोधन तथा नयाँ निर्माण गर्न सुझाव प्रदान गर्ने।
- ▣ समयानुकूल प्रहरी किताबखाना आन्तरिक कार्यसंचालन दिग्दर्शनको परिमार्जन गर्ने।
- ▣ जिल्ला स्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयहरूलाई थप अधिकार प्रत्यायोजन गरि सेवाग्राहीलाई किताबखानासम्म आउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्न पहल गर्ने।

तालिका २.९.१: किताबखानाको जनशक्ति विवरण

वि.सं. २०७५।०२।०६ को O&M सर्भेक्षण अनुसार राष्ट्रिय किताबखानाको जम्मा १३८ दरबन्दीमध्ये यस किताबखानामा रहने जम्मा दरबन्दी, पदपूर्ति संख्या र रिक्त जनशक्तिको विवरण निम्नानुसार रहेको देखिन्छ।

सि.नं.	पद	तह	सेवा/समुह	स्विकृत दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
१	उप-महानिर्देशक	रा.प.प्रथम	प्रशासन/सा.प्र	१	१	०
२	निर्देशक	रा.प.द्वितीय	प्रशासन/सा.प्र	२	२	०
३	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन/सा.प्र	३	३	०
४	नायब सुब्बा	रा.प.अनं.प्रथम	प्रशासन/सा.प्र	१०	८	२
५	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्रथम	विविध	२	१	१
६	खरिदार	रा.प.अनं.द्वितीय	प्रशासन/सा.प्र	८	२	६
७	स.क.अ.	रा.प.अनं.द्वितीय	विविध	२	०	२
८	ह.स.चा.	श्रेणी बिहिन	ज.मे.ई.	३	२	१
९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी बिहिन	सामान्य प्रशासन	४	२	२
जम्मा				३५	२१	१४

स्रोत: प्रहरी किताब खाना

कार्यबोझको आधारमा स्वीकृत दरबन्दी न्यून रहेको र त्यसमा पनि अधिकांश पदहरू रिक्त रहने गरेको हुँदा यस किताबखानाको काममा सहयोग पुर्याउन नेपाल प्रहरी कार्यालयबाट १० जना, सशस्त्र प्रहरी प्रधान कार्यालयबाट ९ जना र राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागबाट २ जना कर्मचारी काजमा खटाइएको हुँदा कार्यालयको कामकाजमा ठूलो सहयोग पुगेको छ।

तालिका २.९.२: आ.व. २०७९/८० को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको आषाढ मसान्त सम्मको खुद बजेट तथा खर्चको यथार्थ विवरण:

क्र.सं.	ब.उ.शी.नं.	निकाय	बजेट(रु.)	खर्च(रु.)	प्रगति प्रतिशत
१	पूँजीगत तर्फ	गृहमन्त्रालय((राष्ट्रिय किताबखाना) (प्रहरी))	३७,००,०००।-	३३,८२,७६०।-	९१
२	चालु खर्च	गृहमन्त्रालय((राष्ट्रिय किताबखाना) (प्रहरी))	२,५०,००,०००।-	२,१२,७७,३८९.४०	८५

स्रोत: LMBIS

नोट:- अर्थ मन्त्रालयबाट विभिन्न शिर्षकमा बजेट रोक्का भएका कारण प्रगती कम देखिएको।

१. आर्थिक वर्ष २०७९।०८० को आषाढ मसान्त सम्म सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू:

क. तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा आएका नीति/कानून/कार्यविधि/निर्देशिका/मापदण्डहरू।

कार्यालयको कार्य सम्पादनको सिलसिलामा प्रयोग गर्नुपर्ने ऐन, नियम, परिपत्र तथा नीतिगत निर्णय समेतका आधारमा यस कार्यालयले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरूलाई व्यवस्थित गर्न, कार्य सम्पादनमा सरलता तथा एकरूपता कायम गर्न यस दिग्दर्शन तयार गरिएको हो। नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र अन्तर्गतका प्रहरी कर्मचारीहरूलाई ऐन, नियमहरूले निर्धारण गरेका सेवा सुविधाहरू प्राप्त गर्नको लागि अपनाउनु पर्ने कार्यविधि र पेश गर्नु पर्ने कागजातको बारेमा समेत जानकारी दिने उद्देश्यका साथ विभिन्न निकायसँग सम्बन्धित ऐन नियमहरूमा भएका व्यवस्थाहरूलाई एकिकृत रूपमा एउटै किताबको स्वरूपमा यो दिग्दर्शन मिति २०७४/०७/१४ मा तयार पारिएको हो। कानून बमोजिम राख्नु पर्ने सम्बन्धित अभिलेखलाई व्यवस्थित गरी सेवाग्राहीलाई प्रदान गर्ने सेवामा पारदर्शिता कायम राख्दै कार्य सम्पादनमा सिध्दता र चुस्तता ल्याउन सहयोग पुर्याउने यस दिग्दर्शन कर्मचारीहरूको लागि मार्गदर्शक बनेको छ। परिवर्तित सन्दर्भमा यस दिग्दर्शनलाई आवश्यक परिमार्जन गर्नु सान्दर्भिक देखिएको छ।

ख. नवप्रवर्तन कार्यहरूको विवरण

- ✘ पुराना अभिलेख खोजेको बखत तुरुन्त भेटिने गरी फाइल लोकेसन व्यवस्थित गर्ने कार्य सुरुवात गरिएको।
- ✘ ब्यक्तिगत विवरण फाराम लगायतका महत्वपूर्ण कागजातहरू स्क्यान गरी Softwareमा राख्ने कार्यको शुरुवात गरिएको।
- ✘ PPIS को Server मा रहेको Data को GIDC (Government Integrated Data Center) मा Backup राखिएको।

ग. अन्य सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू

- ✘ सिटरोल प्रमाणित, तलवी प्रतिवेदन पारित, स्केल मिलान, उपदान रकम/निवृत्तिभरण रकम किटान तथा निवृत्तिभरण अधिकारपत्र जारी, शैक्षिक वृत्ति/सन्तति वृत्ति किटान सम्पत्ति विवरण अद्यावधिक लगायतका किताबखानाका नियमित कार्यहरू छिटो छरितो रूपमा प्रवाह गरिएको।
- ✘ आ.व. २०७८/७९ मा सम्पादित कार्यहरू समेटेर वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन निर्माण, छपाई तथा सरोकारवाला निकायहरूमा वितरण गरिएको।
- ✘ कार्यालय भवन परिसर, सिटरोल अभिलेख, सम्पत्ति विवरण अभिलेख तथा PPIS Software रहेको server room को सुरक्षाको लागि सि.सि.टि.भि. जडान गरिएको।
- ✘ अव्यवस्थित रूपमा बोरामा राखिएको करिब ५ लाखको संख्यामा रहेको सम्पत्ति विवरणको व्यवस्थापन गरिएको।

- प्रहरी कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण अनलाइन मार्फत हेर्नको लागि यस किताबखानामा संचालनमा रहेको PPIS Software को API (Application Programming Interface) तयार गरी नागरिक एप्समा आवद्ध गर्ने कार्य शुरुवात गरिएको।

तालिका २.९.३: अघिल्लो ५ वर्षको विविध क्षेत्रगत प्रगतिको संक्षिप्त विवरण:

सि. नं.	क्रियाकलाप	आ.व. ०७५/७६	आ.व. ०७६/७७	आ.व. ०७७/७८	आ.व. ०७८/७९	आ.व. ०७९/८०
१	नयाँ निवृत्तिभरण जारी	५८०२	३३२३	१८४३	११६६	१११९
२	उपदान किटान गरी पठाईएको	१२४०	६४९	३५५	४७२	६४१
३	असाधारण नि.भ. जारी	४१	४२	८५	९८	९९
४	पारिवारीक नि.भ. जारी	२२	२६	३०	२२	४३
५	अशक्त अवकास नि.भ.जारी	८१	२५	५	३	०
६	तत्कालीन द्वन्द्व तथा अशक्त र असाधारणका सन्ततीलाई सन्तति वृत्ति तथा शैक्षीक वृत्ति प्रदान गरिएको	७३	४५	७५	८२	८९
७	हराएको/पाना सकिएको अधिकार पत्रको प्रतिलिपी जारी	२८१	२८८	२७५	२६३	२६९
८	निवृत्तको मृत्यु पश्चात नजिकको हकवालाको नाममा नामसारी गरिएको	२५६	२१८	२४६	२११	१४४
९	६० वर्ष पुरा भएपछि थप गरिएको ३० प्रतिशत रकम (प्र.स.नि.भन्दा मुनिको हकमा)	२८५	२२५	२७६	२८७	१७७
१०	७५ वर्ष पुरा भएपछि थप गरिएको १० प्रतिशत	६९	७४	८३	६९	८४
११	८५ वर्ष पुरा भएपछि थप गरिएको १० प्रतिशत	१५	११	१२	७	१३
१२	अवकासको सुचना पठाइएको	६५८	८९०	५७१	३७५	४५६
१३	टुटेको नोकरी जोड्ने कार्य	१३	४	४	३	१
१४	तलब स्केल मिलान	३६१४	१६५१	७८८	१५००	४७२४
१५	तलबी प्रतिवेदन पारित	२४४१५	२८२८०	११२८०	२२७१०	२३४११
१६	नयाँ सिटरोल कम्प्युटर इन्ट्रि	१६५५	१०७२०	६९९४	६८९३	६३४०
१७	औषधी उपचारको विवरणको अभिलेख	७०५६	३९६३	२२३५	१६८०	१७८५
१८	थप भएको पदहरूको दर्ता	३२०२	३६१६	७९५४४	५९७४१	२
१९	सिटरोलहरू रजिष्टरमा दर्ता	३१६३	४०५८	८७२९	३८४८	०
२०	सम्पत्ति विवरण दर्ता	९६५४२	९३७८२	१०२६४१	१०५६२४	११४२१३
२१	लोकसन व्यवस्थापन गरिएको फाईल संख्या	०	०	०	०	२१२७२
२२	डकुमेन्ट स्क्यान गरिएको फाईल संख्या	०	०	०	०	११००

स्रोत: प्रहरी किताब खाना

२. समस्या तथा चुनौतीहरू

- ❑ साबिकमा गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको यो किताबखाना वि सं २०७५ देखी सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय राष्ट्रिय किताबखाना अन्तर्गत राखिएकोले सेवा प्रवाहको सम्बन्धमा आईपने समस्या समाधान गर्न एवम् नीतिगत निर्णयको लागि राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती) मार्फत पत्राचार गर्नु पर्ने भएकोले निर्णय प्रक्रिया लामो र झन्झटिलो भएको।
- ❑ समान प्रकृतिका काम गर्ने किताबखानाहरू एकिकृत भई राष्ट्रिय किताबखाना हुँदा पनि भवन अभावका कारण साबिक स्थानहरूबाटै कार्य सञ्चालन गर्नु परेकोले व्यवहारिक कठिनाइ हुनुका साथै नीतिगत अस्पष्टता रहेको।
- ❑ यस किताबखानाको हालको कार्यसञ्चालन बजेट गृह मन्त्रालय मार्फत प्राप्त हुँदै आएको जवाफदेहिता र वित्तीय उत्तरदायित्वमा द्विविधा रहेको।
- ❑ नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीको सेवा सञ्चालन गर्ने निकाय गृह मन्त्रालय भएको तर यस किताबखानालाई सघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गत राखिनु व्यवहारिक नदेखिनुका साथै नियमित बैठक समीक्षाहरूमा यस किताबखानाबाट कही कतै पनि सहभागिता जनाउन नपाउँदा व्यवहारिक समस्या समाधानका लागि सुनुवाइ हुने निकाय नहुँदा अभिभावक विहीनताको महशुस हुने गरेको।
- ❑ न्यूनतम कार्यालय सञ्चालनका लागि समेत पर्याप्त बजेट नभएको (दरबन्दी अनुसार पर्याप्त तलब समेत विनियोजन नभएको) ले सीमित स्रोत साधनको कारण अभिलेख व्यवस्थापनलाई चुस्त दुरुस्त गराउन नसकिएको।
- ❑ नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको अभिलेख व्यवस्थापन गर्नुपर्ने यस किताबखानाको Record Keeping कार्यमा प्रहरी प्रधान कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रधान कार्यालय लगायतका कार्यालयसँग PPIS सफ्टवेयरमा link नभएकोले अभिलेख व्यवस्थापनमा समस्या देखिएको।
- ❑ अभिलेख व्यवस्थापन कार्यलाई आधुनिकिकरण गर्न प्रविधिमा जोड दिनुपर्नेमा उपलब्ध मानवीय साधनलाई प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक तालिमको व्यवस्था गर्न नसकिएको।
- ❑ दैनिक सेवा प्रवाह Software मार्फत गरिने हुदा Software मा समस्या आउदा समाधान गर्ने प्राविधिक जनशक्तिको अभाव रहेको।
- ❑ हाल प्रयोगमा रहेको PPIS Software लाई समयानुकुल Update तथा Upgrade गर्न पर्याप्त बजेट नभएको कारण नसकिएको।
- ❑ सशस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान र विशेष प्रहरी तर्फका निवृत्त कर्मचारीको पारिवारिक निवृत्तभरणका लागि केन्द्रसम्म आउनु पर्ने बाध्यता रहेकोले सेवान्नाहीलाई मर्का परि रहेको।

- ✘ कामको चाप धेरै हुने गरेको तर कर्मचारीलाई कुनै किसिमको प्रोत्साहनको व्यवस्था नहुँदा निजामती कर्मचारीहरूको Turnover अन्य भन्दा बढी हुने गरेको ।
- ✘ यस किताबखानाको देशव्यापी कार्यक्षेत्र रहेको र प्रत्यायोजित अधिकार अनुसार तलबी प्रतिवेदन पारित गर्ने, पारिवारिक निवृत्तिभरण जारी गर्ने लगायत जिम्मा पाएको जिल्लास्थित कोलेनिकासँग समन्वय गरी कामकाज गर्नुपर्ने तर आवश्यक समन्वय, स्थगलगत अनुगमन र अभिमुखीकरणका लागि बजेट व्यवस्था नभएकोले बुझाइमा एकरूपता कायम गर्न कठिनाई हुने गरेको ।

२.१० समरजंग कम्पनी कार्यालय सिंहदरवार

क) पृष्ठभूमि:-

यस समरजंग कम्पनी कार्यालय बि.स. १८६१/०२/०१ गते शुक्रवारका दिन स्व. श्री गिर्वाणयूद्ध विर विक्रम शाहदेवको पालामा स्थापना भएको हो। नेपाली सेनाको शार्दुलजंग गुल्मवाट छुट्टिएर यस कार्यालयको स्थापना भएको अभिलेखमा देखिन्छ। यस कार्यालयको आफ्नै कालीकादेवी निशान हनुमानढोका दरवार स्क्वायरमा रहेकोमा श्री रक्षा मन्त्रालयको चं. नं. १५५ मिति २०७५/१०/०७ को प्राप्त पत्रानुसार उक्त निशान शार्दुलजंग गुल्मलाई हस्तान्तरण भई गएको छ। कार्यालयको स्थापना समयको मुख्य कार्यहरू धार्मिक, सास्कृतिक तथा परम्परागत कार्यहरू गर्ने गरेको देखिन्छ।

ख) दिर्घकालीन लक्ष्य, ध्येय, उद्देश्य

समरजंग कम्पनी कार्यालयले परम्परागत रूपमा चलि आएको धार्मिक तथा सास्कृतिक पर्व, उत्सव परम्पराको संरक्षण सम्बर्धन गर्ने, संचालन गर्ने लक्ष्य तथा उद्देश्य रहेको छ।

ग) संगठन संरचना

पद	दरबन्दी विवरण
कार्यालय प्रमुख (नायब सुब्बा)	१ जना
लेखापाल	१ जना
कम्प्युटर अपरेटर	१ जना
खरिदार	१ जना
हलुका सवारी चालक	१ जना
वानादार	१ जना
कार्यालय सहयोगी	२८ जना
जम्मा	३४ जना

स्रोत: निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा

घ) कार्यक्षेत्र/कार्यदेश, रणनीति

यस कार्यालयको हाल निम्नानुसार कार्यदेश, कार्यक्षेत्र रहेको छ।

- ✘ राष्ट्र प्रमुख, सरकार प्रमुखको औपचारिक विदेश भ्रमणमा तोकिएका सवारी रुटको सडक किनारामा रहेका फल्याग पोष्टहरूमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- ✘ मित्र राष्ट्रका राष्ट्रप्रमुख तथा सरकार प्रमुखहरूको नेपालको औपचारिक भ्रमणमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको सवारी रुटहरूमा नेपाल तथा सम्बन्धित राष्ट्रको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- ✘ संविधान दिवश, गणतन्त्र दिवश, प्रजातन्त्र दिवश, वडादशैंको फूलपातीमा समारोह स्थल तथा सवारीरुटमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा तोकिए बमोजिम फहराउने।

- ❑ सम्माननीय राष्ट्रपतिज्यू बाट नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघीय संसद्मा प्रस्तुत गर्ने समयमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको समय र स्थानमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- ❑ सार्क शिखर सम्मेलन, विमस्टेक, तथा अन्य राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका सभा सम्मेलनहरुमा नेपाल तथा सम्बन्धित देशका राष्ट्रिय झण्डाहरु फहराउने।
- ❑ इन्द्र जात्रा, रातो मच्छिन्द्रनाथको भोटोजात्रा, घोडे जात्राको समयमा अनुरोध भई आएमा गृह मन्त्रालयबाट तोकिएको समय र स्थानमा नेपालको राष्ट्रिय झण्डा फहराउने।
- ❑ सरकारी कार्यालयको कम्पाउण्ड क्षेत्र भित्र रहेका रुखका हाँगा विँगा सम्बन्धित कार्यालयको अनुरोधमा छाटकाट गर्ने।

ड) समस्या र चुनौती

समरजंग कम्पनी कार्यालयको साविक आफ्नो भवन भोटाहिटी काठमाडौँ बाट हाल गृह मन्त्रालय परिसरमा स्थानान्तरण भई संचालनमा रहेको छ। कार्यालयमा रहेका पुराना जिन्सी सामान झण्डा लगायतका सामग्री कार्यालयलाई उपलब्ध गराईएको ३ वटा कोठामा राखेर संचालन गर्न स्थान अभाव रहेको, कार्यालयमा रहेका पुराना फर्निचर गाडी लगायत जिर्ण अवस्थामा रहेकाले सो को प्रयोग गरि कार्य संचालन गर्न चुनौती रहेको छ। सवारी साधन जिर्ण अवस्थामा रहेकोले मर्मत सम्भार वारम्बार गर्नुपर्ने अवस्थामा बजेट अभाव रहेको छ।

२.११ जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय

यस कार्यालयको आ.व. २०७९/०८० को मुख्या मुख्य कार्यहरू:

- ✘ भक्तपुर जिल्ला तथा अन्य स्थानबाट आ.व. ०७९/०८० मा ११८ वटा आगलागिका घटनाहरू घटेकोमा उक्त स्थानमा तत्काल पुगी आगलागि नियन्त्रण गरिएको।
- ✘ कार्यालयमा रहेका दमकल गाडी, रेस्क्यू गाडी र अन्य पिकअप गाडीहरू मर्मत गरी तयारी अवस्थामा राखिएको।
- ✘ कार्यालयको पूर्वपट्टि पर्ने भाज्या पोखरीको छेउबाट पछाडिको बस्तीमा दमकल छिर्न सक्ने गरी भक्तपुर नगरपालिकासँग समन्वय गरी बाटो खोलिएको।
- ✘ कार्यालयलाई आपतकालिन अवस्थामा आवश्यक पर्ने ३५/४० हजार लिटरको अन्डर ग्राउण्ड पानी ट्याङ्किको निर्माण गरिएको।
- ✘ उपत्यका बाहिरका विभिन्न स्थानिय तहमा गई आगलागि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिएको।
- ✘ सशस्त्र प्रहरी वल नेपाल नं. २२ हे.क्वा. गुहेश्वरी भक्तपुरले आयोजना गरेको "मौसमी प्रकोप भाग-१" मिति २०८०/०२/०१-०५ गते सम्म सञ्चालन भएको कार्यक्रममा यस कार्यालयका अग्नि नियन्त्रण तर्फका कर्मचारीहरूलाई सहभागी गराईएको।
- ✘ २०८०/०२/२४ गते प्रमुख जिल्ला अधिकारी ज्यूको अध्यक्षतामा जिल्ला भित्र पर्ने पानी ट्याङ्ककर व्यवसायीहरूसँग, छलफल गरी आगलागि भएको बखत दमकललाई पानी आपूर्तिमा सहजीकरण गरिदिने निर्णय गरियो।

परिच्छेद-तीन

जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू

परिचय

वि.सं. २००७ सालको ऐतिहासिक परिवर्तन पश्चात प्रजातन्त्रको स्थापना भई सोही अनुसारको चुस्त एवं विकेन्द्रित प्रशासनको आवश्यकता महसुस गरी वडा हाकिमहरूको नियुक्ति गरेको पाइन्छ। सोही वखत काठमाडौं उपत्यका कमीश्वर मेजिस्ट्रेट ऐन, मधेश गोश्वरा ऐन, सामान्य प्रशासन र प्रहरी ऐनहरू निर्माण भएका थिए। यसै क्रममा गढी, गौडा र गोश्वराको रूपमा गृह प्रशासनको कार्य सञ्चालन भएको पाइन्छ। वि.सं. २००८ सालमा गृह मन्त्रालयको स्थापना तथा वि.सं. २०१७ सालको शासकीय व्यवस्था परिवर्तन पश्चात नेपाललाई १४ अञ्चल, ७५ जिल्ला र ५ विकास क्षेत्रमा विभाजन गरी अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको व्यवस्था गरियो। सो व्यवस्थालाई नेपालको संविधान २०१९ ले संस्थागत गर्यो। स्थानीय प्रशासनलाई विकेन्द्रित प्रशासन व्यवस्था अनुरूप सञ्चालन गर्न तथा शान्ति र व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लागू गरियो। उक्त ऐनको दफा ५ ले जिल्लाको सामान्य प्रशासन सञ्चालन गर्न प्रत्येक जिल्लामा एउटा जिल्ला प्रशासन कार्यालय रहने व्यवस्था गरे अनुसार देशभर ७५ जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू स्थापना भए। स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ प्रारम्भ भएपछि अञ्चलाधीश र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई कानुनी रूपमा व्यवस्थित गरियो।

वि.सं. २०७२ मा नेपालको संविधान जारी भए पश्चात सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र संस्थागत भई नेपाललाई ७ प्रदेश र ७७ जिल्ला राजनीतिक विभाजन गरियो। साविकका ७५ जिल्लाहरू मध्ये नवलपरासी जिल्लालाई नवलपरासी पूर्व(सुस्ता पूर्व) र नवलपरासी पश्चिम (सुस्ता पश्चिम) तथा रुकुम जिल्लालाई रुकुम पूर्व र रुकुम पश्चिम गरी थप दुई जिल्लामा विभाजन गरी कुल ७७ वटा जिल्लामा विभाजन गरियो। प्रत्येक जिल्लामा एउटा जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जनसंख्या, भौगोलिक कठिनाई आदिका आधारमा आवश्यकता अनुसार इलाका प्रशासन कार्यालयहरू तथा सीमा जोडिएका जिल्लाहरूमा सीमा तथा अध्ययागमन कार्यालय समेत स्थापना गरिएका छन्। हाल देशभर ७६+ वटा इलाका प्रशासन कार्यालयहरू स्थापना भएका छन्।

जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। जिल्लाको समग्र शान्ति-सुरक्षा कायम गर्दै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट सञ्चालित विभिन्न विकास निर्माणका कार्यमा समन्वयात्मक एवं सजहपूर्ण वातावरण स्थापित गर्नु नै जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य कर्तव्य हो। साथै जिल्लामा अपरधा रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्थानीय, प्रदेश र संघद्वारा निर्मित कानूनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु, कानूनद्वारा निर्देशित विषयहरूमा न्याय निरूपण गर्नु गराउनु, जिल्लाभित्र स्थापित सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत-सम्भार गर्नु गराउनु, विपद् व्यवस्थापन तथा राहत

वितरण गर्ने, आपूर्ति व्यवस्थापन र वस्तु तथा सेवाको गुणस्तरीयताको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने, कालोबजारी नियन्त्रण तथा उपभोक्ताको हक-हित संरक्षणका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरी बजार अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यहरू पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गर्नुपर्दछ। जिल्लामा नागरिकहरूलाई नाबालक परिचय पत्र, नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचय पत्र प्रदान गरी उनीहरूको व्यक्तिगत देखि जैविक विवरणसम्मको संकलन, अभिलेखाङ्कन, व्यवस्थापन एवं संरक्षण गर्ने कार्यमा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ। यसका अतिरिक्त गृह प्रशासन सम्बद्ध प्रत्यक्ष परोक्ष दर्जनौं ऐनहरू र नियमहरूले व्यवस्था गरे बमोजिमको जिम्मेवारी समेत बहन गर्नुपर्ने दायित्व यस कार्यालयलाई रहेको छ। नियमित प्रकृतिका कार्य बाहेक आकस्मिकता व्यवस्थापन, निकायगत समन्वय र विकास सहजीकरण तथा सुशासन कायम गराउने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पनि यो कार्यालयलाई रहेको छ।

क) जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रवाह हुने नियमित सेवाहरू:

कार्यालयको उद्देश्य प्राप्त गर्ने सन्दर्भमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट प्रवाह हुने सेवाहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:-

- ✘ जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा,
- ✘ वंशजको आधारमा नेपाली नागरिकता जारी गर्ने,
- ✘ बैवाहिक अंगीकृत नागरिकता (महिलाका लागि) जारी गर्ने,
- ✘ नागरिकताको प्रतिलिपी जारी गर्ने,
- ✘ राहदानी सिफारिस गर्ने,
- ✘ कानून बमोजिम तोकिएका मुद्दाहरूको शुरू कारवाही र किनारा गर्ने,
- ✘ गैरसरकारी संस्था दर्ता, नवीकरण र नियमन गर्ने,
- ✘ पत्रपत्रिका तथा छापाखाना दर्ता गर्ने,
- ✘ नाबालिक परिचयपत्र जारी गर्ने,
- ✘ जिल्लामा रहेका शरणार्थीहरूको लगत राख्ने, शरणार्थी परिचयपत्र नवीकरण गर्ने,
- ✘ निजी सुरक्षा कम्पनीको दर्ता, नवीकरण एवम् पुनः कार्यसञ्चालन अनुमति दिने,
- ✘ हातहतियार र खरखजानाको इजाजत सम्बन्धी सिफारिस र नियन्त्रण गर्ने,
- ✘ शान्ति सुरक्षाको लागि प्राप्त निवेदन उपर कारवाही गर्ने,
- ✘ दलित, जनजाति आदि सिफारिस गर्ने,
- ✘ द्वन्द्व प्रभावितको पहिचान तथा राहत वितरण गर्ने,

ख) आकस्मिकता व्यवस्थापन

- ✘ विपद व्यवस्थापन
- ✘ आकस्मिक घटना व्यवस्थापन

गृह मन्त्रालय अन्तर्गतका जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूले प्रचलित कानून तथा स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरू शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, सुशासन र सेवा प्रवाह, लागु औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास निर्माणमा समन्वय र आर्थिक प्रशासनका अतिरिक्त आकस्मिकता व्यवस्थापन र आफ्नै पहलमा गरेका नवप्रवर्तनात्मक कार्यहरू लगायतका क्षेत्रमा वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौतामा उल्लेखित सूचकहरूका आधारमा सम्पादित कार्यहरूकाको वार्षिक रूपमा मुल्यांकन गर्दा जिल्लाहरूले हासिल गरेको आ.व. २०७८/०७९ र आ.व. २०७९/०८० को प्रासांक बमोजिमको बरियतालाई तुलनात्मक रूपमा तालिका नं.३.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३.१ आ.व. ०७८/७९ र ०७९/८० को CPAS को तुलनात्मक वार्षिक नतिजा

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०७८/०७९	
		प्रासाङ्क	वरियता	प्रासाङ्क	वरियता
१	गुल्मी	९६.४४	१	९७.७५	१
२	रुकुम (पश्चिम)	९६.१३	२	९६.००	४
३	रुपन्देही	९६.००	३	८६.५०	५७
४	इलाम	९५.८१	४	९१.२५	३८
५	नवलपरासी पूर्व	९५.३८	५	९६.७५	३
६	रुकुम (पूर्व)	९५.१३	६	८६.००	६०
७	डडेल्धुरा	९५.०६	७	९५.००	५
८	काठमाडौँ	९४.८८	८	८५.७५	६२
९	पर्वत	९४.८१	९	९४.००	११
१०	बैतडी	९४.५६	१०	९४.२५	१०
११	प्यूठान	९४.५०	११	९१.२५	३८
१२	डोटी	९४.३८	१२	८९.५०	४७
१३	सल्यान	९३.५६	१३	९४.५०	७
१४	मनाङ	९३.५०	१४	९२.००	२७

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०७८/०७९	
		प्रासाङ्क	वरियता	प्रासाङ्क	वरियता
१५	मकवानपुर	९३.५०	१४	९१.७५	३०
१६	दाङ	९३.३८	१६	९३.२५	१६
१७	गोरखा	९३.३१	१७	८८.५०	५३
१८	बारा	९३.१९	१८	९३.००	१८
१९	लमजुङ	९३.०६	१९	९२.००	२८
२०	ललितपुर	९३.०६	१९	९२.००	२८
२१	तनहुँ	९२.६३	२१	९४.७५	७
२२	मोरङ	९२.५०	२२	९१.७५	३०
२३	सङ्खुवासभा	९२.३१	२३	९३.२५	१६
२४	कपिलवस्तु	९२.००	२४	९०.७५	४५
२५	नुवाकोट	९२.००	२४	८८.७५	४९
२६	अछाम	९१.८८	२६	९१.५०	३५
२७	पाल्पा	९१.७५	२७	९१.००	४१
२८	नवलपरासी पश्चिम	९०.९४	२८	९४.००	११
२९	भोजपुर	९०.८८	२९	९१.५०	३५
३०	ओखलढुङ्गा	९०.६४	३०	९२.५०	२२
३१	बर्दिया	९०.६३	३१	९१.५०	३५
३२	दार्चुला	९०.५०	३२	९२.७५	२१
३३	सिन्धुली	९०.३१	३३	८७.५०	५५
३४	कैलाली	८९.६३	३४	८०.७५	७५

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०७८/०७९	
		प्रासाङ्क	वरियता	प्रासाङ्क	वरियता
३५	अर्घाखाँची	८९.५६	३५	९७.००	२
३६	सुनसरी	८९.०६	३६	९१.००	४१
३७	तेहथुम	८९.००	३७	९३.००	१८
३८	रोल्पा	८८.९४	३८	८८.७५	४९
३९	डोल्पा	८८.५०	३९	७७.२५	७७
४०	काभ्रेपलान्चोक	८८.४४	४०	८६.५०	५७
४१	दैलेख	८८.३८	४१	९२.५०	२२
४२	मुगु	८८.१३	४२	९०.७५	४५
४३	कञ्चनपुर	८८.०४	४३	८७.५०	५५
४४	रौतहट	८७.८८	४४	८८.००	५४
४५	सुर्खेत	८७.६३	४५	९१.००	४१
४६	झापा	८७.३१	४६	९१.००	४१
४७	बाँके	८६.८१	४७	९२.५०	२२
४८	रसुवा	८६.६३	४८	९१.७५	३०
४९	भक्तपुर	८५.८८	४९	९३.५०	१५
५०	कास्की	८५.५०	५०	९२.५०	२२
५१	बागलुङ	८४.९८	५१	८८.७५	४९
५२	धादिङ	८४.८१	५२	८९.००	४७
५३	म्याग्दी	८४.७५	५३	८४.२५	६७
५४	बाजुरा	८४.६९	५४	८३.००	६९

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०७८/०७९	
		प्रासाङ्क	वरियता	प्रासाङ्क	वरियता
५५	सप्तरी	८३.३१	५५	७७.७५	७६
५६	कालिकोट	८३.००	५६	८२.५०	७२
५७	मुस्ताङ	८२.६३	५७	९३.७५	१३
५८	धनुषा	८२.५६	५८	८२.००	७३
५९	हुम्ला	८१.६५	५९	९५.००	५
६०	उदयपुर	८१.१५	६०	९१.७५	३०
६१	धनकुटा	८०.४२	६१	८२.००	७३
६२	रामेछाप	८०.१७	६२	९१.२५	३८
६३	सोलुखुम्बु	८०.००	६३	९१.७५	३०
६४	खोटाङ	७८.६३	६४	८४.७५	६६
६५	महोत्तरी	७८.६०	६५	८६.२५	५९
६६	स्याङ्जा	७८.५४	६६	९३.००	१८
६७	सर्लाही	७८.१३	६७	८५.५०	६३
६८	जुम्ला	७८.०९	६८	८६.००	६०
६९	सिन्धुपाल्चोक	७५.४२	६९	८५.५०	६३
७०	पाँचथर	७३.८८	७०	८३.७५	६८
७१	पर्सा	७३.००	७१	९२.५०	२२
७२	ताप्लेजुङ	७२.६६	७२	८३.००	६९
७३	दोलखा	६७.१५	७३	८२.७५	७१
७४	बझाङ	६६.४८	७४	८८.७५	४९

क्र.सं.	जिल्ला	आ.व. २०७९/०८०		आ.व. २०७८/०७९	
		प्रासाङ्क	वरियता	प्रासाङ्क	वरियता
७५	चितवन	६६.१९	७५	९४.७५	७
७६	जाजरकोट	६६.००	७६	९३.७५	१३
७७	सिराहा	६१.५६	७७	८५.००	६५
औषत प्रासाङ्क		८७.००		८९.८०	

परिच्छेद-चार

प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS)

४.१ पृष्ठभूमि

नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ अनुसार गृह मन्त्रालयलाई तोकिएका कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारी पुरा गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहदै आएको छ। जिल्लामा शान्ति, सुव्यवस्था र सुरक्षा कायम गरी जनताको जीउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु जिल्ला प्रशासन कार्यालयको मुख्य उद्देश्य रहेको छ। जिल्लामा शान्ति सुरक्षा कायम गर्नु, अपराध रोकथाम र नियन्त्रणका लागि स्थानीय, प्रदेश र संघद्वारा निर्मित कानूनको कार्यान्वयन गर्नु गराउनु, कानूनद्वारा निर्देशित विषयहरूमा न्याय निरूपण गर्नु गराउनु, जिल्लाभित्र स्थापित सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत-सम्भार गर्नु गराउनु, विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण गर्ने, आपूर्ति व्यवस्थापन र वस्तु तथा सेवाको गुणस्तरीयताको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने, कालोबजारी नियन्त्रण तथा उपभोक्ताको हक-हित संरक्षणका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरी बजार अनुगमन गर्ने जस्ता कार्यहरू पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अन्य नियमित प्रकृतिका कार्य बाहेक आकस्मिकता व्यवस्थापन, निकायगत समन्वय र विकास सहजीकरण तथा सुशासन कायम गराउने महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पनि यो कार्यालयलाई रहेको छ।

नेपालको संविधानमा सार्वजनिक प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पारदर्शी, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउँदै राज्यबाट प्राप्त हुने सेवा सुविधामा जनताको समान र सहज पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने विषय उल्लेख भएको छ। निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा १५ (२), निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ३४ को (ख) तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को बुदाँ नं. १९ मा सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न सक्ने प्रावधान रहेको छ। गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को बुँदा नं. २४ मा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यसम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ। उल्लेखित कार्यक्षेत्र तथा कानूनी प्रावधान भित्र रही गृह मन्त्रालयमा वि. स. २०७५ को माघ महिना देखि मन्त्रालयका सचिवज्यू र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू बीच कार्यसम्पादन सम्झौता गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको थियो। सोही व्यवस्थालाई आ.व. २०७८/७९ मा समेत निरन्तरता दिँदै सचिवज्यू र सबै प्रमुख जिल्ला अधिकारी, महाशाखा प्रमुख, विभागीय प्रमुख सम्म कार्यसम्पादन सम्झौता कार्यान्वयन भएको थियो।

४.२ कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन

प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारी र श्रीमान् गृह सचिवज्यूबीच मिति २०७९/०४/०१ भएको कार्य सम्पादन सम्झौता बमोजिमका सूचकहरूका आधारमा जिल्लाहरूबाट CPAS मार्फत प्रतिवेदन गरिएका विवरणहरूको विषयगत मूल्याङ्कन गरी अंक प्रदान गरिएको छ। कार्यसम्पादन सम्झौताको ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरू शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, सुशासन र

सेवा प्रवाह, लागु औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास निर्माणमा समन्वय र आर्थिक प्रशासन भित्र यसै प्रतिवेदनको अनुसूची १ मा सुचिकृत गरिएका सूचकहरूको समग्र मापनमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको स्तरलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः-

तालिका ४.२.१: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्ला	संख्या	अङ्क भार
सर्वोत्कृष्ट	गुल्मी	१	९० भन्दा माथि र सबैभन्दा बढी अङ्क
अति उत्कृष्ट	रुकुम (पश्चिम), रुपन्देही, इलाम, नवलपरासी पूर्व, रुकुम (पूर्व), डडेल्धुरा, काठमाडौं, पर्वत, बैतडी, प्यूठान, डोटी, सल्यान, मकवानपुर, मनाङ, दाङ, गोरखा, बारा, लमजुङ, ललितपुर, तनहुँ, मोरङ, सङ्खुवासभा, कपिलवस्तु, नुवाकोट, अछाम, पाल्पा, नवलपरासी पश्चिम, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, बर्दिया, दार्चुला, सिन्धुली	३२	९० % भन्दा माथि
उत्कृष्ट	कैलाली, अर्घाखाँची, सुनसरी, तेहथुम, रोल्पा, डोल्पा, काभ्रेपलान्चोक, दैलेख, मुगु, कञ्चनपुर, रौतहट, सुर्खेत, झापा, बाँके, रसुवा, भक्तपुर, कास्की, बाग्लुङ, धादिङ, म्याग्दी, बाजुरा, सप्तरी, कालिकोट, मुस्ताङ, धनुषा, हुम्ला, उदयपुर, धनकुटा, रामेछाप, सोलुखुम्बु	३०	८० % भन्दा बढी ९०% सम्म
उत्तम	खोटाङ, महोत्तरी, स्याङ्जा, सर्लाही, जुम्ला, सिन्धुपाल्चोक, पाँचथर, पर्सा, ताप्लेजुङ, दोलखा, बझाङ, चितवन, जाजरकोट, सिराहा	१४	६० % भन्दा बढी ८०% सम्म
मध्यम	-		५०% भन्दा बढी ६०% सम्म
न्यून	-		५०% भन्दा कम

स्रोत: वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौताको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०७९

माथि उल्लेखित तालिका अनुसार सर्वोत्कृष्ट जिल्लाको रूपमा गुल्मी परेको छ। देश भरिका ७७ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू मध्ये कुल ९६.४४ अङ्क प्राप्त गरी कार्य सम्पादनमा गुल्मी जिल्ला सर्वोत्कृष्ट जिल्ला प्रशासन कार्यालयको रूपमा दरिएको छ।

तालिका ४.२.२: कार्य सम्पादनमा उत्कृष्ट पाँच जिल्लाहरू

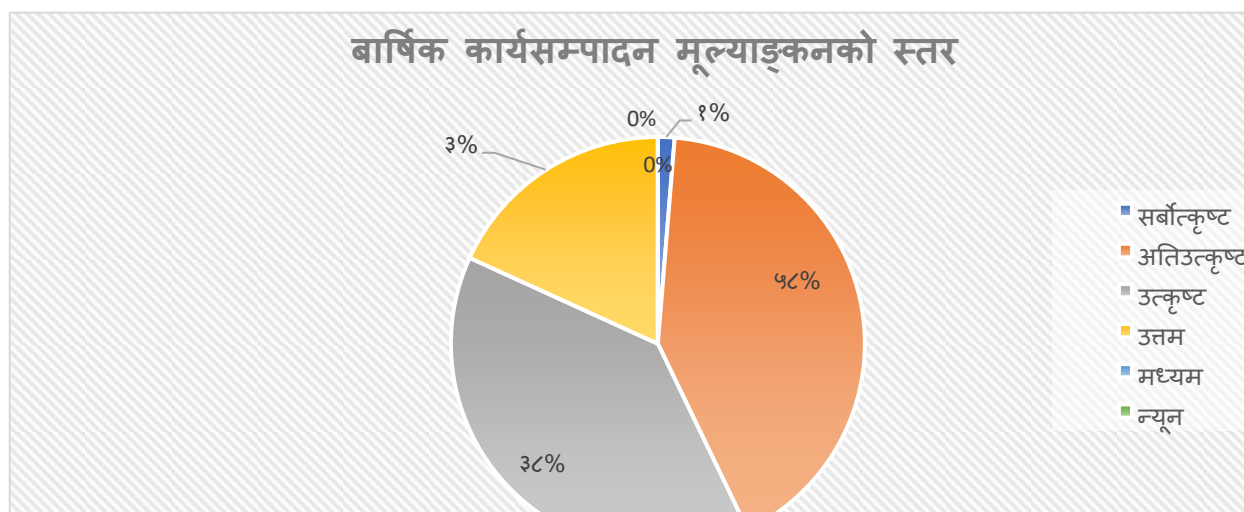
स्थान	जिल्ला	प्राप्तांक	स्तर
प्रथम	गुल्मी	९६.४४	अति उत्कृष्ट
द्वितीय	रुकुम (पश्चिम)	९६.१३	अति उत्कृष्ट

स्थान	जिल्ला	प्रासांक	स्तर
तृतीय	रुपन्देही	९६	अति उत्कृष्ट
चौथो	इलाम	९५.८१	अति उत्कृष्ट
पाचौं	नवलपरासी पूर्व	९५.३८	अति उत्कृष्ट

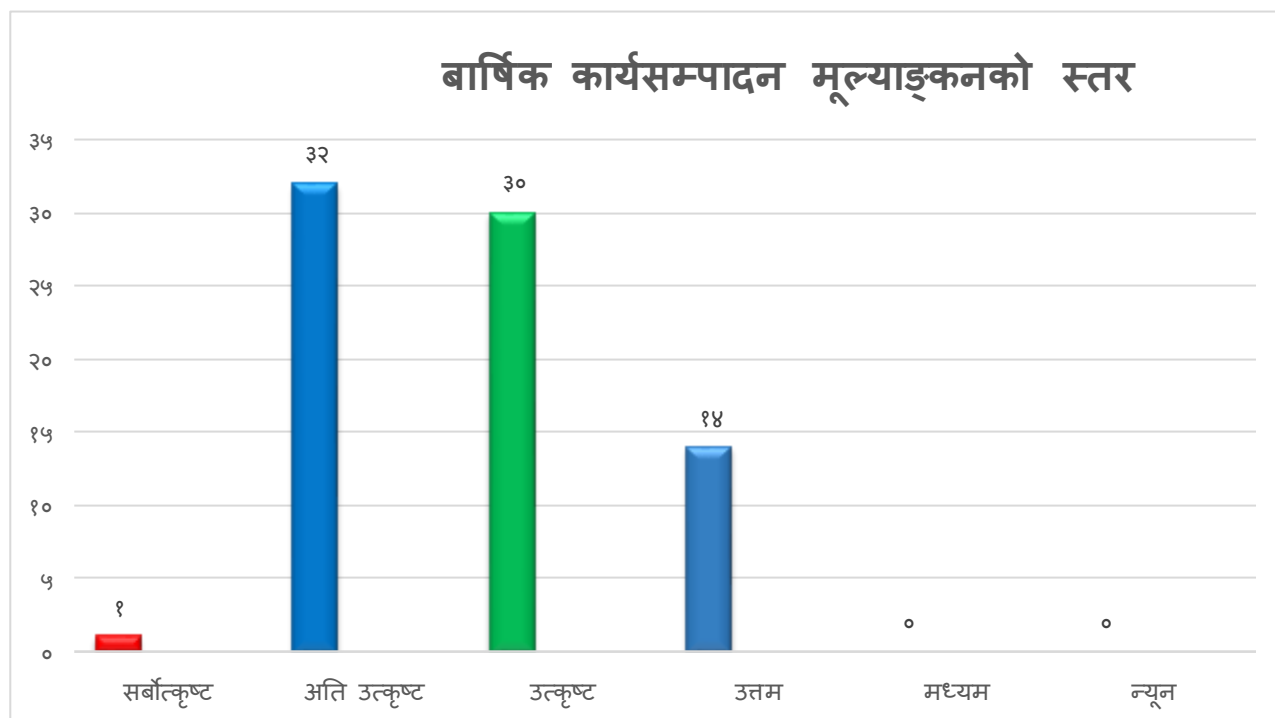
स्रोत: वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौताको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन, २०७९

वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता अनुसारका कार्यहरू तोकिएको समयसीमा भित्र सम्पन्न गर्नुपर्ने गरी सूचकहरू निर्धारण गरिएकोमा वर्गीकृत समय सीमा अनुसार जिल्लाहरूले अंक प्राप्त गरेको देखिन्छ। यो मूल्याङ्कनमा ९०% भन्दा माथी अंक हासिल गर्ने जिल्लाहरू ३३ वटा रहेका छन्। आ.ब. २०७९/८० को प्रमुख जिल्ला अधिकारी कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा उच्च अंक हाँसिल गरी माथिल्लो पाँच स्तर कायम गर्ने जिल्लाहरू क्रमशः गुल्मी प्रासांक-९६.४४, रुकुम (पश्चिम) प्रासांक-९६.१३, रुपन्देही प्रासांक-९६, इलाम प्रासांक-९५.८१, नवलपरासी पूर्व प्रासांक-९५.३८ रहेका छन्। आ.ब. २०७९/८० को वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा मध्यम तथा न्यून स्तर मापन कुनै पनि जिल्लाको रहेको छैन। सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको एकमुष्ट योग्यता क्रमलाई अनुसूची-२ मा र जिल्लागत प्रासांकलाई अनुसूची-३ मा राखिएको छ। जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तरलाई तलको स्तम्भ चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४.२.३: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर

तालिका ४.२.४: वार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको स्तर

४.३ कार्यसम्पादन सम्झौता र जिल्लामा परेको प्रभाव

दोस्रो तथा अर्धवार्षिक कार्यसम्पादन मुल्यांकनको तुलनामा तेस्रो र वार्षिक (चौथो अर्धवार्षिक) कार्य सम्पादन मुल्यांकनमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको कार्य सम्पादन स्तरमा व्यापक सुधार देखिएको छ। अर्द्ध वार्षिक मुल्यांकनमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको औषत कार्य सम्पादन स्तर ७९.५ प्रतिशत रहेकोमा तेस्रो र वार्षिक औषत कार्यसम्पादन स्तर क्रमशः ८३.४ प्रतिशत र ८६.५ प्रतिशत रहेकोले सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको कार्यसम्पादन स्तरमा सुधार भएको देखिएको छ। अघिल्लो आ.व. २०७८/०७९ मा अर्धवार्षिक मूल्याङ्कन वैशाख महिनामा गरिएकोमा यस आ.व.मा नियमित रूपमा त्रैमासिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरिएकोमा समेत समग्र जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूको प्रगति सन्तोषजनक भन्दा माथि रहेको छ।

कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेख गरिएका विषयहरू प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूले विगत देखि नै गरी आएका अनिवार्य प्रकृतिका कामहरू रहेका छन्। सम्झौताको मूल्याङ्कनका क्रममा विविधता देखिनुको प्रमुख कारण दस्तावेज संकलन, अभिलेखीकरण तथा प्रतिवेदनलाई उचित ध्यान नदिनु रहेको छ भने राम्रो अभ्यासको रूपमा सुरुवा भए जाने प्रमुख जिल्ला अधिकारी (Outgoing CDO) ले जिल्ला छोड्दा कार्यभार सम्हाल्न आउने प्रमुख जिल्ला अधिकारी (Incoming CDO) लाई बरबुझारथ पत्र/हस्तान्तरण पत्र (Handover Note) दिने चलनको शुरुवात भएको छ।

आगामी दिनमा सम्झौतालाई निरन्तरता दिई यसको नियमित अनुगमन तथा मुल्याङ्कनलाई वैज्ञानिक तथ अझ प्रभावकारी बनाउन मन्त्रालयबाट साधन स्रोतको व्यवस्था सहित थप सकृयताको खाँचो देखिन्छ।

४.४ चालु आ.व. २०८०/०८१ को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू

४.४.१ पृष्ठभूमि

मुलुकमा शान्ति, सुरक्षा, सुव्यवस्था, अमन चयन र स्थिरता कायम गर्ने गृह प्रशासनको मूलभूत कार्य रहन्छ। यसका अलावा अपराध अनुसन्धान, लागु औषध नियन्त्रण, लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरण, विपद् व्यवस्थापन, सुशासनको प्रत्याभूति, मानव अधिकारको रक्षा लगायतका कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी कानुनी राज्यको अनुभूत दिलाउनु मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र रहेको छ (गृह मन्त्रालय, २०७६)। नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार कुनै पनि निकायलाई नतोकिएको कार्यको जिम्मेवारी पनि यस मन्त्रालयको रहन्छ। गृह मन्त्रालयले वहन गर्नु पर्ने जिम्मेवारीहरूलाई जिल्लामा खटिएका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू मार्फत पूरा गरी सरकारको नागरिक प्रतिको दायित्व निर्वाह गर्दै आएको छ। देशको सार्वजनिक सेवालाई सक्षम, सुदृढ, सेवामूलक र उत्तरदायी बनाउँदै पारदर्शिताको माध्यमबाट गृह मन्त्रालयको कार्य सम्पादनमा संलग्न रहने प्रमुख जिल्ला अधिकारीसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरी वस्तुपरक रूपमा मूल्याङ्कन गर्नको लागि निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा १५.२. निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ३४ को (ख) तथा सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ को दफा १९ मा कार्य सम्पादन सम्झौता गर्न सकिने प्रावधान रहेको छ (कानून किताब व्यवस्था समिति, २०७४)। नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) बाट स्वीकृत “सार्वजनिक पदाधिकारीको कार्यसम्पादन करार निर्देशिका, २०७९” बमोजिम सार्वजनिक पदाधिकारीहरूलाई आफ्नो कामप्रति जिम्मेवार तथा उत्तरदायी बनाई त्यस्तो पदाधिकारीको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन नेपाल सरकारका विभागिय मन्त्री वा राज्यमन्त्री तथा सचिव वा राजपत्रांकित विशिष्ट श्रेणीको अधिकृत र मन्त्रालय मातहतका निकाय एवं सम्बद्ध निकायहरूका बीच कार्यसम्पादन करार गर्नु पर्ने व्यवस्था भएको (प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, २०७९)। साथै सार्वजनिक निकायको समग्र व्यवस्थापकीय पक्षलाई प्रभावकारी बनाउन निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७२ क मा व्यवस्था भएबमोजिम व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित तुल्याउन लागू गरिएको व्यवस्थापन परीक्षण निर्देशिका, २०७९ को परिच्छेद-२ व्यवस्थापन परीक्षणको विषयक्षेत्र तथा सूचकमा "कार्यसम्पादन सम्झौता तथा कार्यान्वयको अवस्था", "सेवा प्रवाह" लाई समेत समावेश गरिएको छ (सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, २०७९)।

जिल्लामा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको भूमिका गृह मन्त्रालयको प्रतिनिधिको रूपमा मात्र नभई सङ्घीय सरकारको प्रतिनिधिको रूपमा समेत रहेको हुन्छ। निजले स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लाई मार्गदर्शक ऐनको रूपमा ग्रहण

गरी जिल्लामा शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, सेवा प्रवाह र सुशासन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण र विकास सहजीकरण, अन्य शासकीय प्रबन्धलाई सहजीकरण गरिरहेको हुन्छ।

गृह प्रशासनलाई चुस्त, दुरुस्त, सक्षम र जनमुखी बनाउने प्रयोजनार्थ गृह मन्त्रालयले आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि सबै जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूसँग कार्य सम्पादन सम्झौताको सुरुवात गरेको थियो। सम्झौता पश्चात् प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको कार्य सम्पादनमा सुधार आउनुका साथै प्रशासनिक व्यावसायिकता तथा प्रतिस्पर्धात्मक भावनाको समेत अभिवृद्धि हुने अपेक्षा गरिएकोमा यसको कार्यान्वयनबाट सेवा प्रवाहलाई थप सरल र सहज बनाउन विभिन्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट टोकन प्रणाली तथा टाइमकार्ड जस्ता नवप्रवृद्धनात्मक कार्यहरूमा वृद्धि हुन गई जिल्लाहरूको कार्य सम्पादनमा सुधार समेत आएको छ। गृह प्रशासन सुधार कार्य योजना, २०७८ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ। हाल अभ्यासमा रहेको कार्य सम्पादन सम्झौता अनुरूप प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूले सम्पादन गर्नु पर्ने कार्यहरूको मूल्याङ्कन सूचकहरूलाई थप वस्तुनिष्ठ बनाई मूल्याङ्कन प्रणालीलाई स्वचालित बनाउनु पर्ने देखिन्छ।

कार्य सम्पादन सम्झौताको मुख्य नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादनका लक्ष्यहरू र क्रियाकलापहरू परिमार्जन गर्ने कार्यको लागि गृह मन्त्रालय (सचिव स्तर) को मिति २०८०/०३/०३ को निर्णय अनुसार योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखाका प्रमुखको संयोजकत्वमा गठित ९ (नौ) सदस्यीय कार्य दललाई कार्य जिम्मेवारी तोकिएपछि समूह कार्यको रूपमा यो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

निजामती सेवा ऐन, २०४९, निजामती सेवा नियमावली, २०५०, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७४ बमोजिम सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय बनाउन सार्वजनिक निकायका पदाधिकारीसँग कार्यसम्पादन सम्झौता गर्न सक्ने प्रावधानको शुरुवात एवं वर्षेनी निरन्तरता हुनु आफैमा ठुलो उपलब्धी हो। सुधार निरन्तर हुनुपर्दछ। जसलाई गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ ले पनि समेटेको छ। यस आ.व. को CPAS ले पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको कार्यक्षेत्रसँग सम्बन्धित क्रमशः शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, सुशासन र सेवा प्रवाह, लागुऔषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास निर्माणमा समन्वय र आर्थिक प्रशासन सहित ६ वटा विषयगत क्षेत्रहरू, ७७ वटा क्रियाकलापहरू सहितका सूचकहरू रहेका छन। पूर्ण रूपले स्वचालित भनिए पनि CPAS प्रणालीका पनि सीमाहरू छन। सबै सूचकहरू प्रतिवेदन गरिए जस्तो वस्तुगत रूपले स्वतः अङ्क प्रदान गरिने खाले हुँदैनन्। जिल्लामा आइपर्ने समस्याको आकस्मिक व्यवस्थापन, काबु बाहिरको परिस्थितिमा सहजीकरण, धैर्यता र शान्ति व्यवस्थापन जस्ता विषयमा वस्तुपरक ढंगबाट व्यक्तिको जाँचपरक र मूल्याङ्कन गर्न सकिँदैन। यस्तोमा परिस्थितिजन्य अवस्थाको यथार्थ मूल्याङ्कन गरी व्यक्तिको विषयगत क्षमता र कौशलताको आधारमा अङ्क प्रदान गर्नुपर्ने हुन्छ। यस आधारमा आ.व. २०७९/८० का लागि कार्यसम्पादन सम्झौतालाई निम्न आधारमा परिमार्जन गरिएको छ।

४.४.२ जिल्ला वर्गीकरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार वर्गीकृत भएका हिमाली, पहाडी र तराईका जिल्लाहरूका लागि फरक सूचक र अङ्क भार सहितको कार्य सम्पादन सम्झौता भएको देखिन्छ। यसरी जिल्लाहरूको वर्गीकरणलाई थप वैज्ञानिक र वस्तुनिष्ठ बनाउन जिल्लाको जनसङ्ख्या, भूगोल, सेवा प्रवाहको प्रकृति र पूर्वाधारको पहुँचलाई आधार मानी जिल्लाहरूलाई तीन वर्गमा विभाजन गरिएको छ। यसका लागि राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को विस्तृत प्रतिवेदनले देखाएका तथ्याङ्कलाई आधार मानिएको छ।

तालिका ४.४.२.१: जिल्ला वर्गीकरण

जनसङ्ख्याको वर्गीकरण			जनघनत्वको वर्गीकरण		
श्रेणी	जनसङ्ख्या	जिल्ला	श्रेणी	विस्तार	जिल्ला
उच्च	८ लाख भन्दा बढी	९	उच्च	६०० भन्दा बढी	१३
मध्यम	५-८ लाख	१२	मध्यम	४००-६००	३
औसत	२-५ लाख	२६	औसत	१५०-४००	२६
न्यून	१-२ लाख	२२	न्यून	७०-१५०	१९
अति न्यून	१ लाख भन्दा कम	८	अति न्यून	७० भन्दा कम	१६
	कुल	७७		कुल	७७

उपर्युक्त तालिकामा उल्लेख भएको आधारहरूलाई मिलान गरी जिल्लाहरूलाई 'क', 'ख' र 'ग' वर्गमा छुट्टाउनको लागि देहाय बमोजिमको संयोजन सूत्र प्रयोग गरिएको छ। उक्त जिल्लाहरूको जनसङ्ख्या र भूगोलको विवरण सहितको सूची अनुसूची खण्डमा समावेश गरिएको छ।

वर्ग	संयोजन सूत्र	जिल्ला सङ्ख्या	कुल जिल्ला
क	उच्च+उच्च	८	२३
	उच्च+मध्यम	१	
	मध्यम+उच्च	४	
	औसत+उच्च	१	
	मध्यम+मध्यम	२	
	मध्यम+औसत	६	
	औसत+मध्यम	१	
	उच्च+मध्यम	१७	
ख	औसत+औसत	७	३८
	औसत+न्यून	२	

	न्यून+औसत	१२	
	न्यून+न्यून	७	
ग	अति न्यून+अति न्यून	१	१६
	अति न्यून+न्यून	८	
	न्यून+अति न्यून	८	
कुल जम्मा			७७

४.४.३ नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप

यस आर्थिक वर्षमा कार्य सम्पादन करार सम्झौता सम्पन्न भई कार्यान्वयनमा रहेको ५ क्षेत्रहरू शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण, शासकीय प्रबन्ध, लागु औषध नियन्त्रण, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन, मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण समावेश गरिएको ७१ वटा सूचकहरूलाई नै निरन्तरता दिइएको छ। साथै श्रीमान सचिवज्यूबाट मूल्याङ्कन हुने ४ वटा सूचकमध्ये अन्यलाई थप व्याख्या गरिएको छ।

४.४.४ त्रैमासिक मूल्याङ्कन

बीच समयमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरू परिवर्तन हुँदा एकल नेतृत्वको वास्तविक मूल्याङ्कन गर्न लक्ष्यहरूलाई त्रैमासिक विभाजन गरी पहिलो, दोस्रो, तेस्रो र चौथो त्रैमासिक अवधिका लागि क्रमशः ३९, ३४, ३० र ५३ वटा सूचकहरूबाटै मूल्याङ्कन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.५ पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन

शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण (२९), शासकीय प्रबन्ध (४४), लागु औषध नियन्त्रण (५), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन (१०) र मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण (७) गरी कुल अङ्क भार ९५ कायम गरी मन्त्रालयको तर्फबाट सचिवबाट हुने वार्षिक रूपमा ५ अङ्कको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.६ कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण

'क', 'ख', र 'ग' वर्गको जिल्लाहरूको लागि ६ वटा सूचकहरूको अलग अलग प्रगति लक्ष्य निर्धारण गरी 'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन लक्ष्य सेवा प्रवाहको चापको कारण न्यूनीकरण गरिएको र 'ग' वर्गको सूचकको प्रगति लक्ष्यमा अभिवृद्धि गरी निर्धारण गरिएको सूचकलाई निरन्तरता दिइएको छ।

४.४.७ कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्यामा परिमार्जन:

कार्य सम्पादन सूचकको नतिजा क्षेत्र, कार्य सम्पादन लक्ष्य र क्रियाकलाप, त्रैमासिक मूल्याङ्कन, पूर्णाङ्क र आकस्मिकताको मूल्याङ्कन, तथा कार्य सम्पादन लक्ष्यको अङ्क निर्धारण समेतको विषयलाई हाल अपूरो तथा अस्पष्ट

विवरण प्राप्त हुने, जिल्लाहरूबाट विभिन्न फर्मेटमा प्राप्त हुने कारणले कठिनाइ भएको विषयलाई मूल्याङ्कनको सहजताको लागि देहाय अनुसार थप व्याख्या गरी परिमार्जन गरिएको छ।

चालु आ.व. २०७९/८० को लागि कार्यसम्पादन सम्झौता र सूचकहरू सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची ७ देखि ११ सम्ममा सुचिकृत गरिएको छ।

परिच्छेद-पाँच

नीति तथा कार्यक्रम, वार्षिक बजेट र समयबद्ध क्रियाकलापहरू

५.१ गृह मन्त्रालय र मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूबाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा सञ्चालन गरिने प्रमुख कार्यक्रम तथा बजेट विवरण

५.१.१ पृष्ठभूमि

नागरिकको जीउ, धन, समानता र स्वतन्त्रताको संरक्षण, शान्तिपूर्वक बाँचन पाउने अधिकारको सुनिश्चितता, व्यापार-व्यवसाय र उद्यमको सुरक्षाको प्रभावकारी प्रवन्ध, कानूनको प्रभावकारी कार्यान्वयन र अपराध नियन्त्रण मार्फत प्रत्येक नेपालीलाई सुख र खुशीको अनुभूति दिलाउने जिम्मेवारीका साथ गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतको नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल तथा मातहतका विभाग र कार्यालयहरूले कार्य गर्दै आएका छन्। यसका अतिरिक्त विपद् पूर्व तयारी, उद्धार, राहत र पुनर्लाभका साथै प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारीरूपमा सम्पादन गर्दै आएको छ।

नेपाली नागरिकहरूको राष्ट्रिय पहिचानको प्रवर्द्धन गर्ने, आन्तरिक सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुत बनाई राष्ट्रिय एकता, सामाजिक सद्भाव, सहिष्णुता र सहकार्यको संस्कृतिलाई सुदृढ गर्दै समुन्नत एवम् आत्मनिर्भरता उन्मुख दिगो आर्थिक विकासका लागि शान्ति सुरक्षाको भरपर्दो वातावरण निर्माण गर्न गृह मन्त्रालय क्रियाशील रहँदै आएको छ। शान्ति सुरक्षा, सेवा प्रवाह, विकास कार्यमा सहजीकरण, विपद् व्यवस्थापन लगायतका कार्यसम्पादन गर्न ७७ जिल्लामा जिल्ला प्रशासन कार्यालय, ७७ वटा ईलाका प्रशासन कार्यालय र ७ वटा सीमा प्रशासन कार्यालय रहेका छन्।

५.१.२ नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बुँदाहरू

१०७. जलवायु परिवर्तनका असर र प्रभावलाई सामना गर्न उत्थानशीलता वृद्धि गरिनेछ। जलवायु अनुकूलन तथा विपद् व्यवस्थापनका क्रियाकलापलाई एकीकृत गरी जोखिम न्यूनीकरण तथा रोकथाम गरिनेछ। बाढी पहिरो लगायतका जलवायुजन्य जोखिममा रहेका बस्ती तथा विस्थापित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिनेछ। विपद् व्यवस्थापनमा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई बढाउँदै लगिनेछ।

१०८. सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच विपद् पूर्वतयारी, जोखिम आकलन, जोखिम पूर्वचेतावनी, विपद् प्रतिकार्यको तयारी तथा विपद् न्यूनीकरण र पुनर्लाभका क्रियाकलापहरू समन्वयात्मक ढङ्गबाट सञ्चालन गर्न विद्यमान संरचनालाई थप चुस्त र सुदृढ बनाइनेछ। विपद् पश्चातको क्षतिपूर्ति, पुनर्भरण, राहत व्यवस्थापन र पुनर्निर्माणका लागि बीमा लगायत जोखिम हस्तान्तरणका सम्भाव्य उपायहरूको अवलम्बन गरिनेछ।

१०९. बहुतेले भवनमा हुनसक्ने आगलागि, वन डढेलो लगायतका घटना नियन्त्रणका लागि उपयुक्त आधुनिक उपकरणको व्यवस्था गरिनेछ। विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न निकायलाई अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समूहको मान्यता दिलाउन प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
११०. आगलागि, डढेलो, दुर्घटना अपराधिक र क्रियाकलापबाट सख्त घाइते भएकालाई शीघ्र उद्धार गरी उपचार गर्न एम्बुलेन्स, दमकल, सुरक्षाकर्मी तथा स्वास्थ्यकर्मी एकीकृत रूपमा परिचालन हुनेगरी राष्ट्रिय एकीकृत आकस्मिक सेवा प्रणाली स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
१२३. मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारको जोखिममा रहेका समूह र समुदायको आर्थिक सामाजिक सशक्तीकरण गरिनेछ। सरोकारवाला निकाय तथा सङ्घसंस्थासँगको समन्वयमा निरोधात्मक संरक्षणात्मक र सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण गरिनेछ। पीडित तथा प्रभावितको उद्धार, संरक्षण, न्यायमा पहुँच र पुनःस्थापना कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। मानव सेवासँग सम्बद्ध सङ्घ-संस्थाहरूको सहकार्यमा संवत् २०८२ सम्म असहाय एवं अलपत्र अवस्थामा रहेका व्यक्तिहरूको उद्धार तथा पुनःस्थापना गरी सडक मानवमुक्त समाज निर्माण गरिनेछ।
१२४. गैरसरकारी संस्था दर्ता र नियमनसम्बन्धी नयाँ सङ्घीय कानून निर्माण गरिनेछ। गैरसरकारी सङ्घ संस्थालाई राष्ट्रिय आवश्यकता र प्राथमिकताको क्षेत्रमा परिचालन र व्यवस्थापन गर्दै यी संस्थाहरूको स्रोत आर्जन र सञ्चालनमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व वृद्धि गरिनेछ।
१५९. सबै वडा कार्यालयबाट अनलाइन व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यान्वयनमा ल्याउनुका साथै विदेशस्थित नेपाली कूटनीतिक नियोगबाट पनि व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्य सुरु गरिनेछ। सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई विद्युतीय प्रणालीमार्फत भुक्तानी गरिनेछ।
१६०. राहदानी, राष्ट्रिय परिचय पत्र र सवारी चालक अनुमति पत्र तथा वैदेशिक अध्ययनका क्रममा आवश्यक पर्ने नो अब्जेक्सन लेटर लगायतका सेवाहरू समयमै सहजताका साथ उपलब्ध गराइनेछ।
१६३. सुरक्षा निकायलाई समयानुकूल दक्ष, व्यावसायिक, आधुनिक र साधनस्रोत सम्पन्न तुल्याइनेछ। डिजिटल सुरक्षा प्रणालीको विकास र विस्तार गरी राष्ट्रिय सुरक्षा व्यवस्थालाई प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाइनेछ।
१६४. राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण दर्ता तथा वितरणलाई अभियानको रूपमा सञ्चालन गरी स्थानीय तहबाटै वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ। एक वर्षभित्र सबै नेपालीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण गर्ने अभियान सञ्चालन गरिनेछ। नागरिकको व्यक्तिगत जैविक विवरण एकपटक मात्र लिने र त्यस्तो विवरणलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र प्रणालीमा आवद्ध गर्न आवश्यक कानूनी व्यवस्था गरिनेछ।

१६५. आगामी तीन वर्षभित्र जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा, बैङ्क खाता, स्थायी लेखा नम्बर र सवारी चालक अनुमति पत्र जारी गर्दा अनिवार्य रूपमा राष्ट्रिय परिचय पत्र नम्बर उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
१६६. नागरिकता सम्बन्धी समस्या समाधान गरिनेछ।
१६७. आतङ्कवाद तथा सङ्गठित अपराध, वित्तीय अपराध, मिटरव्याजी, हिंसा, साइबर अपराध, लागु औषधको अवैध ओसारपसार र कारोबार लगायत सबै प्रकारका अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रणमा आधुनिक प्रविधिको उपयोग गरी सुरक्षा निकायलाई सक्षम बनाइनेछ। डिजिटल फरेन्सिक ल्याबको सुदृढीकरण गरिनेछ। क्रिप्टो करेन्सी, हुण्डी, सङ्गठित अपराध, अन्तरदेशीय र अन्तर्राष्ट्रिय अपराध नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। लागु पदार्थ सेवनविरुद्ध समुदायको अगुवाइमा देशैभरि अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
१६८. आगामी पाँच वर्षभित्र कारागारमा कैदीबन्दीहरूको चाप नहुनेगरी निर्माण भएका कारागारहरूको सञ्चालन तथा नयाँ कारागारको निर्माण गरिनेछ। फौजदारी सजायमा प्रोबेसन तथा प्यारोल, सामुदायिक सेवा, खुला कारागारलगायतका सुधारात्मक व्यवस्थाहरू कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य उपचारका लागि स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
१६९. अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई थप सबल, सुदृढ र प्रभावकारी बनाउन बोर्डर आउटपोष्टहरूको सुदृढीकरण र थप स्थानमा आउटपोष्ट निर्माण गर्दै लगिनेछ। सीमास्तम्भहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ। सीमा नाकाहरूमा सघन गस्ती परिचालन तथा चेकजाँच गरी अवैध व्यापारलाई नियन्त्रण गरिनेछ।
१७०. शान्ति प्रक्रिया र सङ्क्रमणकालीन न्यायसम्बन्धी बाँकी काम दुई वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ। जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते, बेपत्ता परिवार र अपाङ्गता भएकाहरूलाई जीवन निर्वाह भत्ता वितरण तथा द्वन्द्वपीडित परिवारलाई क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता उपलब्ध गराइनुका साथै पुनःस्थापना र परिपूरणको कार्यलाई प्राथमिकता साथ अघि बढाइनेछ।

५.१.३ आ.व. २०७९/८० को बजेट वक्तव्यमा समेटिएका गृह मन्त्रालयसँग सम्बन्धित बजेट तथा कार्यक्रमहरू

नेपाल सरकारले तय गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरूलाई कार्यान्वयन गर्न मन्त्रालय तथा मन्त्रालय सम्बद्ध निकायहरूको लागि आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल १ खर्ब ८५ अर्ब ३ करोड ४५ लाख (नेपाल सरकार रु. १ खर्ब ८० अर्ब ४६ करोड ७५ लाख, वैदेशिक ऋण रु. १ अर्ब २६ करोड २० लाख तथा वैदेशिक अनुदान रु. ३ अर्ब ३० करोड ५० लाख) विनियोजन भएको छ। त्यसै गरी बजेट वक्तव्यमा देहायका शीर्षकमा गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतको बजेट तथा कार्यक्रमहरू समेटिएको छ।

(क) बजेट वक्तव्यमा समेटिएका विषयहरूको बुँदागत विवरण

(अ) कृषि क्षेत्रको रूपान्तरण

१०५. औषधिजन्य प्रयोगको लागि गाँजा खेतीको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ।

(आ) सामाजिक सुरक्षा र संरक्षणतर्फ

२८६. चालु आर्थिक वर्षबाट ६८ वर्ष उमेर पुगेका जेष्ठ नागरिकलाई प्रदान गरिदै आएको मासिक ४ हजार रुपैयाँ भत्तालाई निरन्तरता दिएको छु। ६० वर्ष पूरा भएका दलित, एकल महिला, विपन्न, सीमान्तकृत वर्ग र समुदाय तथा बालवालिकालाई दिइदै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि रकम विनियोजन गरेको छु। छात्रवृत्ति, स्वास्थ्योपचार, स्वास्थ्य बीमा लगायतका क्षेत्रमा प्रदान गरिएको सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु। ज्येष्ठ नागरिक भत्ता लगायत सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमका लागि रु. १ खर्ब ५७ अर्ब ७३ करोड विनियोजन गरेको छु।
२८७. सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि दिगो स्रोत व्यवस्थापनको नीति लिइनेछ। हाल सञ्चालित सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमलाई एकत्रित गरी दोहोरोपन हटाइने र लक्षित वर्गमा केन्द्रित गरी थप प्रभावकारी बनाउँदै लगिनेछ। स्रोतको विस्तारसँगै सामाजिक सुरक्षाको सुविधा र दायरा विस्तार गर्दै लगिनेछ।
२८८. शहीदका परिवार एवं घाइतेलाई जीवन निर्वाह भत्ता र जन आन्दोलनका शहीदका सन्ततिलाई छात्रवृत्ति कार्यलाई निरन्तरता दिएको छु।
२८९. व्यक्तिगत घटना दर्तालाई वडास्तरबाटै विद्युतीय प्रणाली मार्फत पञ्जीकरण हुने व्यवस्था मिलाइनेछ। सामाजिक सुरक्षा सूचना प्रणालीलाई विद्युतीय सरकारी लेखा प्रणाली र एकल खाता कोष प्रणालीमा आबद्ध गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता सोझै लाभग्राहीको बैङ्क खातामा जाने व्यवस्था गरिनेछ।

(इ) जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापन

३८३. विपद्को समयमा तत्काल उद्धार गर्न नेपाली सेना र सशस्त्र प्रहरी बलको क्षमता विकास गरिनेछ। विपद् पूर्वतयारी, खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापनामा स्थानीय समुदायको सहभागिता अभिवृद्धि गर्न स्थानीयस्तरमा स्वयंसेवक व्युरो गठन गरी परिचालन गरिनेछ। विपद् प्रतिकार्यमा संलग्न निकायलाई अन्तर्राष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समुहको मान्यता प्राप्त गर्न सहजीकरण गरिनेछ।
३८४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न बहुप्रकोपीय पूर्वचेतावनी राष्ट्रिय प्रणाली स्थापना तथा बहुप्रकोपीय जोखिम आँकलन गर्ने प्रणाली स्थापना गरिनेछ। सूचना प्रविधिको उपयोग गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्न पूर्वसूचना प्रणाली सञ्चालन गरिनेछ।
३८५. बाढी पहिरोजस्ता प्राकृतिक प्रकोपबाट जोखिममा रहेका बस्तीको पहिचान गरी विस्थापित भएका परिवारहरूलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिनेछ।

(ई) शान्ति सुरक्षा तथा सीमा प्रसाशन

३९४. शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न तथा अपराध अनुसन्धान प्रणालीलाई विश्वसनीय र भरपर्दो बनाउन सबै सुरक्षा निकायहरूलाई समयानुकूल, व्यावसायिक, दक्ष, आधुनिक र साधन स्रोत सम्पन्न बनाउँदै लगिनेछ।
३९५. संगठित अपराध, वित्तीय अपराध, आत्महत्या, हिंसा, साइबर अपराध र लागु औषधको अवैध ओसारपसार लगायत सबै प्रकारका अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रणमा नविनतम प्रविधिको उपयोग गरिनेछ। डिजिटल फोरेन्सिक ल्याबलाई स्तरोन्नति गरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बनाउन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
३९६. संघीय शासन प्रणाली अनुरूप संघ र प्रदेशमा प्रहरी समायोजन कार्य अगाडि बढाइनेछ।
३९७. सार्वजनिक स्थलमा हुने महिला हिंसा लगायतका सामाजिक अपराध नियन्त्रण गर्न विशेष सुरक्षा संयन्त्र परिचालन गरिनेछ।
३९८. नवीनतम् र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी अध्यागमन सेवालाई सरल, सहज र प्रभावकारी बनाइनेछ। अध्यागमनमा ई-गेटको सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्रक्रिया अघि बढाइनेछ।
३९९. केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको तेस्रो चरणको पूर्वाधार निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ। क्षेत्रीय कारागार नौवस्ता बाँकेको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ। मोरङ, पाँचथर लगायत थप आठ वटा कारागार भवनहरूको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ। पुराना कारागार भवनहरूको मर्मत सम्भार गरिनेछ। कारागार भवनको निर्माण तथा मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
४४१. राष्ट्रिय परिचय पत्र, राहदानी, सवारी चालक अनुमति पत्र लगायतका सेवा सहज रूपमा उपलब्ध गराउन आवश्यकतानुसार दुई शिफ्टमा सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। राष्ट्रिय परिचय पत्र, राहदानी, सवारी चालक अनुमति पत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा र अध्यागमन लगायतका सेवा प्रवाहकालागि सञ्चालित विद्युतीय प्रणालीहरूबीच अन्तरआवद्धता कायम गरी सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ। विभिन्न सरकारी सेवाहरूको सूचना प्रणालीलाई नागरिक एपसँग आवद्ध गरिनेछ।

५.१.४ शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण

तालिका ५.१.४.१: शीर्षकगत बजेट तथा कार्यक्रम विवरण

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४०००११	गृह मन्त्रालय	३७८०	३६२२	७४०२	शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण, विभूषण (५ करोड ९९ लाख), भवन निर्माण (३० करोड), DC, DR लगायतका सूचना प्रविधि पुर्वाधार स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक उपकरण खरिद, महिला शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्र संघ (१३२५, १८२०) राष्ट्रिय दोश्रो कार्ययोजना कार्यान्वयन, केन्द्रिय हज कमिटी (१ करोड ५० लाख), न्यायिक क्षमता अभिवृद्धि, प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन प्रणाली तथा बजेट तथा योजना प्रणाली सुधार समेतका कार्यक्रमहरू, विपद जोखिम न्यूनीकरण समेतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।
३१४००१०१	राहत तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम	१७६५	०	१७६५	जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका घाइते, बेपत्ता परिवार र अपाङ्गता भएकाहरूलाई जीवन निर्वाह भत्ता वितरण गर्ने तथा द्वन्द्वपीडित परिवारलाई क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउनुका साथै पुनःस्थापना र परिपूरणको कार्य गर्ने।
३१४००१०२	लागू औषध नियन्त्रण कार्यक्रम	६६	१०	७६	सबै प्रदेशमा प्रदेश सरकार एवं निजी संघ संस्थाको साझेदारीमा आधारित सेन्टर अफ एक्सेलेन्सको रूपमा प्रदेशस्तरीय नमूना उपचार तथा पुनर्थापना केन्द्र स्थापना/विकास/सञ्चालन, गाँजाको औषधीजन्य प्रयोजनका लागि अनुसन्धान गर्न सरकारी निकाय वा विश्वविद्यालयलाई अनुदान, लागू औषध प्रयोगकर्ता सर्वेक्षण लगायतका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने।

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४००१०३	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	१६०५	२७५	१८८०	सबै जिल्ला आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) हरुको लागि communication र emergency management को Hardware खरिद, विपद्संग सम्बन्धित खोज तथा उद्धार सामग्री खरिद गर्न ९० लाख, Audio Emergency Notification System (Early Warning System) को लागि १ करोड १५ लाख, Real Time Municipal Dashboard (Early Warning System), राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन परिचालन केन्द्र डिजाइन (Decision Theater) तयार गर्ने र सार्वजनिक भवन तथा नीजि प्रतिष्ठानहरूमा Emergency Fire exit स्थापना गर्नको लागि ५० लाख, विपद् जोखिमयुक्त गाँउ/समुदायहरूमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना तथा जनचेतना प्रणालीहरूको व्यवस्था, नेपालका विभिन्न आयोजनाहरूमा प्रयोग गरिएका वायो-इन्जिनियरीङ्ग प्रविधिहरू, सामग्रीहरूको इन्भेन्ट्री तथा मूल्यांकन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा यसको उच्चतम प्रयोग तथा स्तरोन्नोतिका लागि रोडम्याम तयार गर्ने, स्थानीय तहहरूको स्थानीय विपद् उत्थानशील कार्यढाचा (LDRF) तयार गर्न तथा विपद् विषयमा नियमित नेपाल टेलिभिजनमा कार्यक्रम(सुरक्षित नेपाल) का लागि १ करोड ७० लाख, सबै प्रदेशमा आगलागिजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी भ्यालिडिटेसन गर्नको लागि १ करोड ५ लाख विनियोजन गरिएको।

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४०१०११	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	८५४४	४६१५	१३१५९	<p>राष्ट्रिय परिचय पत्र विवरण दर्ता तथा वितरणलाई अभियानको रूपमा सन्चालन गरी स्थानीय तहबाट वितरणको व्यवस्था गर्ने। राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको निरन्तरता, स्तरोन्नति तथा क्षमता विस्तार, नागरिकको विवरण अध्यावधिक प्रणाली विकास तथा संचालन, राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको समग्र मर्मत सम्भार र संचालन (Maintenance and Support Service) का लागि २२ करोड २० लाख, राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली Authentication Platform निर्माण ५ करोड, राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NID MIS) लाई नागरिकता व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (CIMS), व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा भत्ता व्यवस्थापन प्रणाली (VERSP-MIS) र अध्यागमन व्यवस्थापन प्रणाली (Nepali Port) सँग आवद्ध गर्ने लगायतका कार्यक्रमहरू सन्चालन गर्न १ अर्ब १६ करोड विनियोजन।</p> <p>व्यक्तिगत घटना दर्तालाई वडास्तरबाटै विद्युतीय प्रणाली मार्फत पञ्जीकरण हुने व्यवस्था गर्ने, सामाजिक सुरक्षा सूचना प्रणालीलाई विद्युतीय सरकारी लेखा प्रणाली र एकल खाता कोष प्रणालीमा आवद्ध गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता सोझै लाभग्राहीको बैङ्क खातामा जाने व्यवस्था गर्ने।</p>
३१४०१०१२	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	१०९७१००	०	१०९७१००	<p>जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अशक्तता, बालबालिका, दलित लगायतको सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको कार्यक्रम सन्चालन गर्ने। हाल संचालित सामाजिक सुरक्षाको कार्यक्रमलाई लक्षित वर्गमा केन्द्रित गरी थप प्रभावकारी बनाउने।</p>

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पूँजीगत	जम्मा	
३१४०२०११	कारागार व्यवस्थापन विभाग	१४५३	५८३३	७२८६	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, काठमाडौँबाट कार्यान्वयन हुने गरी कारागार व्यवस्थापन विभागका कार्यक्रम अन्तर्गत कारागार भवन कार्यान्वयन कार्य (नुवाकोटको तेश्रो चरणको निर्माण प्रारम्भ, नौबस्ता बाँकेको निर्माण सम्पन्न गरी सन्चालन तथा मोरङ्ग, पाँचथर, सुर्खेत, बझाङ, मुगु, हुम्ला, जाजरकोट लगायतका कारागार भवन निर्माण कार्यलाई निरन्तरता) लगायतका क्रियाकलापहरू।
३१४०२०१२	कारागार कार्यालयहरू	२११३४	१६५१	२२७८५	कैदीबन्दीहरूलाई सुरक्षित राख्न आवश्यक सेवा सुविधाको वृद्धि गरी न्युनतम मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने। कारागारहरू सुधार गृहको रूपमा परिणत गर्ने।
३१४०३०११	अध्यागमन विभाग	८७८	१५३२	२४१०	अध्यागमन सेवालाई प्रविधिमैत्री तथा थप प्रभावकारी बनाउने। Near Line Data Centre स्थापना लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।
३१४०३०१२	अध्यागमन कार्यालयहरू	२२१८	३०	२२४८	बायोमेट्रिक सहितको नेपाली पोर्ट सबै अध्यागमन कार्यालयहरूमा लागू गर्ने।
३१४०४०११	प्रहरी प्रधान कार्यालय	४८५०१	१२२४४	६०७४५	नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय र अन्तर्गतका निकायहरूको लागि कुल रु. ५० अर्ब ९५ करोड ५२ लाख रकम विनियोजन भएको छ। उक्त विनियोजनमा नेपाल प्रहरीको तलब भत्ता (रु. ३१ अर्ब ६१ करोड ७१ लाख), पोशाक (रु.

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४०४०१२	उपत्यका प्रहरी कार्यालय	६१८६१	४५५१	६६४१२	१ अर्ब ६१ करोड ८२ लाख), खाद्यान्न (रु. ५ अर्ब ५६ करोड ३३ लाख), महर्गी भत्ता (रु. १ अर्ब ८७ करोड ७३ लाख), गैर आवासीय भवन निर्माण (रु. १ अर्ब ३२ करोड २३ लाख नेपाल सरकार), राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, पनौती (रु. १ अर्ब ६२ करोड २६ लाख भारत सरकार अनुदान), मेशीनरी औजार (रु. १ अर्ब १ करोड ३८ लाख), सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर (रु. २१ करोड २४ लाख), समेतका शीर्षकहरूमा विनियोजन भएको छ। शान्ति सुरक्षा, अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान, साइबर सुरक्षा, पूर्वाधार निर्माण, हातहतियार तथा उपकरणहरू खरिद, प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि समेतका क्रियाकलापमा उल्लिखित शीर्षकमा विनियोजन भएको रकम खर्च हुने।
३१४०४०१३	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	७२५४	१८४९५	२५७४९	
३१४०४०१४	प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरू	७०७६६	२५८१	७३३४७	
३१४०४०१५	नेपाल प्रहरी अस्पताल	७६२१	३४४१	११०६२	
३१४०४०१६	जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरू	२६२३६४	९१०९	२७१४७३	

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४०५१०३	अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना	९२	६७२	७६४	
३१४०५०११	सशस्त्र प्रहरी बल	१९९५३	५७८४	२५७३७	उक्त विनियोजनबाट सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको तलव भत्ता, पोशाक, खाधान्न, भवन निर्माण समेतका कार्यमा स्रोत परिचालन हुनेछ। १७ वटा बि.ओ.पि.लगायत ३९ वटा भवन निर्माणको लागि रु.८० करोड ९४ लाख विनियोजन भएको, बि.ओ.पि.को जग्गा खरिदको लागि रु २२ करोड विनियोजन भएको। साथै, सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका स्थापना भएका तथा स्थापना हुने बि.ओ.पि.हरूमा Digital Border Surveillance Central Monitoring & Storage System जडान गर्न तथा सोको लागि क्षमता अभिवृद्धी गर्न रु २४ करोड ४५ लाख ५७ हजार विनियोजन भएको छ। सीमा पिल्लर मर्मत संभार तथा पुननिर्माणको लागि बजेट विनियोजन भएको। शान्ति सुरक्षा र सीमा व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापन, हातहतियार तथा उपकरण खरिद, सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि क्रियाकलाप।
३१४०५०१३	क्षेत्रीय सशस्त्र प्रहरी बल कार्यालय	१८३४४९	११५३४	१९४९८३	
३१४०५०१४	सशस्त्र प्रहरी बल तालिम केन्द्रहरू	१५८३४	९६६	१६८००	
३१४०५०१५	नेपाल ए.पी.एफ अस्पताल	३९३४	१०१५	४९४९	

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४०६०११	प्रहरी किताबखाना	२७८	१९	२९७	सम्पत्ति विवरण फारामको व्यवस्थापन गर्ने, PPIS software को अद्यावधिक गर्ने, महत्वपूर्ण अभिलेखको Digitization गर्ने, अभिलेखको सुरक्षा तथा संरक्षण गर्ने, सरोकारवाला निकायहरूसँग निरन्तर समन्वय र सहकार्य गर्ने।
३१४०७०११	कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन बिभाग	३१८	४१	३५९	कसुरजन्य सम्पत्तिको व्यवस्थापन गर्ने, केन्द्रिय अभिलेखन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न सफ्टवेयरको विकास तथा सञ्चालन गर्ने, सफ्टवेयर सञ्चालनका लागि केन्द्रिय तथा प्रदेशस्तरमा क्रमशः तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने लगायतका क्रियाकलापहरू।
३१४९१०११	समरजंग कम्पनी कार्यालय	१५५	१	१५६	अतिविशिष्ट पदाधिकारीहरूको भ्रमणमा तोकिएको कार्य गर्ने।
३१४९२०११	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरू	१६२२५	३४०६	१९६३१	जिल्ला/ इलाका/ सीमा प्रशासन कार्यालयहरूको भौतिक एवम् प्राविधिक क्षमता सुदृढ गरी शान्ति, सुरक्षा व्यवस्था र सेवा प्रवाह थप प्रभावकारी गर्ने।
३१४९२०१३	इलाका प्रशासन कार्यालयहरू	४५११	२०८३	६५९४	जिल्ला/ इलाका/ सीमा प्रशासन कार्यालयहरूको भौतिक एवम् प्राविधिक क्षमता सुदृढ गरी शान्ति, सुरक्षा व्यवस्था र सेवा प्रवाह थप प्रभावकारी गर्ने।

ब.उ.शी.नं.	बजेट उपशीर्षक	रकम (रु.लाखमा)			मुख्य मुख्य क्रियाकलापहरू
		चालु	पुँजीगत	जम्मा	
३१४९२०१२	सीमा प्रशासन कार्यालयहरू	३१७	११	३२८	जिल्ला/ इलाका/ सीमा प्रशासन कार्यालयहरूको भौतिक एवम् प्राविधिक क्षमता सुदृढ गरी शान्ति, सुरक्षा व्यवस्था र सेवा प्रवाह थप प्रभावकारी गर्ने।
३१४९३०११	जुद्ध वारुण यन्त्र कार्यालय	१७७	२		आगलागि भएको स्थानमा यथासक्य चाँडो पुगि अग्नि नियन्त्रण गरी क्षति न्युनिकरण गर्ने, उपत्यका भित्र तथा बाहिर अग्नि नियन्त्रण प्रतिकार्य सम्बन्धि तालिम प्रदान गर्ने लगायतका क्रियाकलापहरू।
कुल		१८४२१५३	९३५२३	१९३५६७६	

तालिका ५.१.४.२: बजेट सारांश

(रकम रु. लाखमा)

क्र.सं.	ब.शि.नं.	निकाय	कुल विनियोजन	चालु	पुँजीगत	वित्तिय व्यवस्था	नेपाल सरकार	वैदेशिक ऋण	अनुदान
१.	३१४	गृह मन्त्रालय	१९३५६७६	१८४२१५३	९३५२३	०	१९१६२७१	३१७९	१६२२६

तालिका ५.१.४.३: वैदेशिक ऋण तथा अनुदानको विनियोजन:

क्र.सं.	निकाय	स्रोत	कार्यक्रम	रकम रु. लाखमा
१.	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पन्जिकरण विभाग	विश्व बैंक (सोधभर्ना हुने ऋण)	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सुदृढीकरण आयोजना	३१७९
२.	राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	भारत सरकार (नगद अनुदान)	• राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान भवन निर्माण	१६२२६

५.२ नतिजासूचक र समयबद्ध क्रियाकलापहरू (Milestones)

५.२.१ रूपान्तरणकारी तथा प्राथमिकता प्राप्त कार्यक्रम (P1) को प्रगति अवस्था

५.२.२ पन्ध्रौं योजनाको नतिजासूचकमा भएको प्रगति

पन्ध्रौं योजनामा उल्लिखित गृह मन्त्रालय सम्बद्ध १९ वटा नतिजा सूचकहरूमा भएको प्रगतितालिका नं. ५.२.२.१ मा प्रस्तुत गरिएको छ। ती मध्ये क्र.सं. ४ को प्रगतिको अवस्था उपलब्ध हुन सकेको छैन भने क्र.सं. ७, ९ र १३ को प्रगति सन्तोषजनक देखिएको छ। अन्य नतिजा सूचकहरूको प्रगतिको अवस्था कमजोर देखिएको छ।

तालिका ५.२.२.१: पन्ध्रौं योजनाका नतिजासूचकको प्रगति अवस्था

सूचक	एकाई	२०७८/७९ सम्मको उपलब्धि	२०७९/८० को लक्ष्य	२०७९/८० को उपलब्धि
आधारभूत सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध जनसंख्या	प्रतिशत	१२.०३	५४	३८.०५
दर्ता भएका लैङ्गिक हिंसा लगायतका अपराधका घटना र अनुसन्धान प्रतिशत	प्रतिशत	६८.७८	९५	८३
प्रहरी सेवामा नागरिकको सहज पहुँच	अनुपात (जनता र प्रहरी बीचको)	१:३८४	१:२८०	१:३६७
उपत्यकाका प्रवेश नाका र सिंहदरबार प्रवेशद्वारमा बेहिकल स्क्यानर जडान	संख्या	०	२	०
सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु भएका व्यक्ति	संख्या	२८८३	१३००	२३६९
सडक दुर्घटनाबाट घाइते भएका व्यक्ति	संख्या	३३००४	१३०००	३०२२६
दक्षिणी सीमा सुरक्षा निगरानी कभरेज	प्रति इकाइ दूरी किमि	८.५४	७	७.७४
लागू औषध दुर्व्यसन दर घटाउने	प्रतिशत		४.५	५
लागू औषध निषेध तथा मदिरा बिक्री वितरण व्यवस्थित गर्न रोकथाममूलक कार्यक्रम लागू भएका स्थानीय तह	संख्या	२००	७५३	२००
विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार संख्या	परिवार संख्या	५९८८	३८००	१०३८०
विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम प्राप्त जनशक्ति	संख्या	२२९०	३०००	२८१०
विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने जनसंख्या	प्रति लाख	१.६९	१	१.७१
राष्ट्रिय परिचयपत्र लागू हुने जिल्ला	संख्या	७७	७७	७७
राष्ट्रिय परिचयपत्र प्राप्त गरेका नेपाली नागरिक	प्रतिशत	१.७	५०	१.७३
पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	प्रतिशत	७७.२	९०	७४

सूचक	एकाई	२०७८/७९ सम्मको उपलब्धि	२०७९/८० को लक्ष्य	२०७९/८० को उपलब्धि
नेपाल प्रवेश गर्ने र बाहिरिने विदेशीको जैविक सूचना सहितको अध्यागमन प्रणाली स्थापना भई लागू भएका अध्यागमन कार्यालय	पोर्ट संख्या	९	७	१५
न्यूनतम मानवोचित सुविधा सहितको कारागारको भौतिक पूर्वाधार क्षमता वृद्धि	सुविधाप्राप्त कैदी बन्दी प्रतिशत	६०.८	८७	-
सीपमूलक/रोजगारमूलक तालिम प्राप्त कैदी बन्दी	वृद्धि (प्रतिशत)	१०	२०	१०
बायोमेट्रिक सहितको अपराध तथा अपराधी अभिलेख प्रणाली स्थापना	जिल्ला	४८	७७	७९ स्थान

स्रोत: गृह मन्त्रालय/राष्ट्रिय योजना आयोग

५.२.३ आ.व. २०७९/०८० को लागि तोकिएका माइलस्टोनको प्रगति अवस्था

विगतको पाठ र अनुभव, वर्तमान नीति तथा कार्यक्रम, विद्यमान कार्यसञ्चालन व्यवस्था, समस्या र सवालहरूलाई दृष्टिगत गरी आ.व. २०७९/०८० का क्रियाकलाप र माइलस्टोनहरूको विवरण तयार गरिएको थियो। जस अनुसार नेपाल सरकारको आ.व. २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूको लागि कार्ययोजना तयार गरिएकोमा कार्ययोजनामा ७७ वटा क्रियाकलापहरू र २०७ वटा माइलस्टोनहरू समावेश छन्।

माइलस्टोन कार्यान्वयनको अवस्था: समीक्षा अवधिमा जम्मा २०७ वटा माइलस्टोनहरू मध्ये १४३ वटा सम्पन्न भएका अवस्था छ। यस आ.व. को समीक्षा अवधिमा तोकिएका माइलस्टोनहरू मध्ये मन्त्रालयले ६९.१ % प्रगति गरेको देखिन्छ। रूपान्तरणकारी आयोजनाको रूपमा रहेको राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा घटना दर्ता कार्यक्रम तर्फ वार्षिक लक्ष्यमा प्रगति ८५.४८% रहेको छ। VERSP-MIS सँग अन्य सार्वजनिक सेवा प्रदायकको प्रणालीलाई आवद्धता गर्ने लक्ष्य बमोजिम कार्य सम्पन्न भएको छ जसअनुसार स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMIS र DRMIS, कन्सुलर कार्यालय, अध्यागमन कार्यालय - त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल, राष्ट्रिय तथ्यांक कार्यालय, CIMS - नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली, राष्ट्रिय किताबखाना - निजामती लगायतका निकायको प्रणालीलाई VERSP-MIS सँग आवद्धता गरिएको छ। त्यसै गरी सबै स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गर्ने लक्ष्य रहेकोमा ७५३ वटै स्थानीय तहका सबै लाभग्राहीले बैकिङ्ग प्रणालीमार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गरेका छन्।

५.२.४ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना (माइलस्टोन)

आ.व. २०८०/०८१ को वार्षिक बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न गृह मन्त्रालयका लागि २०७ वटा माइलस्टोन तोकिएका छन्। क्रियाकलापहरू तर्फ ७६ वटा रहेका छन् भने कार्यसम्पादन सूचक तर्फ (KPI) १५ वटा सूचक निर्धारण गरिएका छन्।

नीति तथा कार्यक्रम (१)	बजेट बक्तव्य (२)	मुख्य क्रियाकलाप (३)	LM BIS नम्बर (४)	बजेट (रु. लाखमा) (५)	इकाई (६)	बेस लाईन (७)	तथ्य (८)	क्रियाकलाप सँग सम्बन्धित आयोजना को नाम	माइल्स्टोन (१०)	इकाई (११)	बेस लाईन (१२)	माइल्स्टोनको प्रकार (१३)	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यान्वयन गत सहयोगी निका		
													पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			१ (२३)	१ (२४)	१ (२५)			
													४ (१४)	५ (१५)	६ (१६)	७ (१७)	८ (१८)	९ (१९)	१० (२०)	११ (२१)	१२ (२२)						
157	0	क्रियाकलाप 1. विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु, अनुसन्धान तथा अभियोजन गर्ने निकायहरुको काम कार्तव्य र अधिकारको बारेमा छलफल, सहयोग तथा समन्वय ।		22	जिल्ला संख्या	0	25		माइल्स्टोन 1. जिल्लामा छलफल, अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम तथा गोपनी	जिल्ला संख्या	6	कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धित (तात्कालिक सञ्चालन)	0	0	0	6	0	0	12	0	0	0	25	0	कसूरजन्य समिति व्यवस्थापन विभाग		
159	0	क्रियाकलाप 1. विद्युतीय प्रणाली मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने विस्तार गर्ने		0	वटा	6628	6758		माइल्स्टोन 1. अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने (बडा संख्या)	वटा	6628	(अन्य (भौतिक निर्माण बाहेक))	6650	0	6675	0	0	6700	0	0	6725	0	6743	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग		
159	0	क्रियाकलाप 1. स्थानीय तहलाई पूर्ण घटना दर्ता भएका स्थानीय तह घोषणा गर्न साझेदारी गर्ने		0	0	0	0		माइल्स्टोन 2. विदेशस्थित नेपाली कुटनीतिक नियोगबाट व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने	वटा	0	(भौतिक निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालन (अन्य (भौतिक निर्माण बाहेक))	0	0	0	0	0	0	3	0	0	8	0	0	15	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	
159		क्रियाकलाप 1. स्थानीय तहलाई पूर्ण घटना दर्ता भएका स्थानीय तह घोषणा गर्न साझेदारी गर्ने		20	वटा	0	1		माइल्स्टोन 1. पूर्ण घटना दर्ता भएका स्थानीय तह घोषणा गर्ने मापदण्ड निर्माण गर्ने	वटा	0	(भौतिक निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालन (अन्य (भौतिक निर्माण बाहेक))	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	
163		क्रियाकलाप 1. बजेट संचालन गर्ने 491 कार्यालयमा 982 वटा Fire Extinguisher खरिद गरिने ।		98.2	वटा	0	982		माइल्स्टोन 1. खरिद कार्य सम्पन्न हुने ।	वटा	0		0	982	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	
163		क्रियाकलाप 1. प्रहरी कर्मचारीहरुको शारिरीक चुस्तता कायम गर्ने सबै प्रहरी तालिम केन्द्र, गण, विपद् समेत गरी जम्मा 35 वटा प्रहरी कार्यालयहरुमा Gym Equipment खरिद गरिने ।		35	कार्यालय	0	35		माइल्स्टोन 1. खरिद कार्य सम्पन्न हुने ।	कार्यालय	0		0	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	
163	0	क्रियाकलाप 1. Business Intelligence and Data Visualization खरिद गरी Command Center को विस्तार गरिने ।		1180	वटा	0	1	0	माइल्स्टोन 1. Specification Review (ICB Tender)	पटक	0	(लगत अनुमान)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 2. बोलपत्र आह्वान	पटक	0	(बोलपत्र/टेन्डर आह्वान)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 3. सम्झौता र कार्यदेश ।	पटक	0	(खरिद सम्झौता)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 4. सामग्री प्राप्त ।	पटक	0	(खरिद सम्झौता)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
163		क्रियाकलाप 1. Drone simulator, Drone तथा Anti Drone जस्ता सुरक्षा उपकरणहरु खरिद गरी सुरक्षा व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउने ।		341	वटा	0	3	0	माइल्स्टोन 1. Specification Review (ICB Tender)	पटक	0	(लगत अनुमान)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 2. बोलपत्र आह्वान	पटक	0	(बोलपत्र/टेन्डर आह्वान)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 3. सम्झौता र कार्यदेश	पटक	0	(खरिद सम्झौता)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी
									माइल्स्टोन 4. सामग्री प्राप्त ।	पटक	0	(खरिद सम्झौता)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

दिनेश महाराई
सचिव

नीति तथा कार्यक्रम (१)	बजेट बक्तव्य (२)	मुख्य क्रियाकलाप (३)	LM BIS नम्बर (४)	बजेट (रु. लाखमा) (५)	इकाई (६)	बेस लाईन (७)	तक्य (८)	संग सम्बन्धित आयोजनाको नाम	माइन्स्टोन (१०)	इकाई (११)	बेस लाईन (१२)	माइन्स्टोनको प्रकार (१३)	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कार्यान्वयन समयसारिणी												कार्यन्वयन गत सहयोगी त्रिक				
													पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक							
													४ (१४)	५ (१५)	६ (१६)	७ (१७)	८ (१८)	९ (१९)	१० (२०)	११ (२१)	१२ (२२)	१३ (२३)	१४ (२४)	१५ (२५)					
163		क्रियाकलाप 1.नेपाल प्रहरीको नियमित बजेटबाट क्रमागत रुपमा रहेका १४ वटा प्रहरी कार्यालयहरूको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने ।		13222.57	वटा	0	14		माइन्स्टोन 1. आंशिक प्रगती प्रतिवेदन	वटा	0	आंशिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय
163		क्रियाकलाप 1.अपराध नियन्त्रण कार्ययोजना (CAP) को प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने अपराध अनुसन्धानको क्षेत्रमा कार्वरत प्रहरी कर्मचारीहरूलाई ३ समूहमा 1२० जनालाई तालीम प्रदान गर्ने ।		9	जना	0	120		माइन्स्टोन 1. तालिम संचालन गर्ने	जना	0	कार्यक्रम संचालनसँग सम्बन्धित (तालिम संचालन)	0	0	0	40	0	0	80	0	0	120	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय
163		क्रियाकलाप 1.स्वाकृत वार्षिक तालीम क्याम्पहरु अन्तर्गत नेपाल प्रहरीमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूको ज्ञान, सीप, क्षमताको विकास गरी सक्षम जनशक्ति तयार गराउने २८६५ जना प्रहरी		3357	जना	0	28064	0	माइन्स्टोन 1. प्रभाव मूल्यांकन तथा Training Need Analysis गर्ने ।	वटा	0	तालिम संचालन	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय
163		क्रियाकलाप 1.उन्नत तथा आधारभूत तालिम संचालन गर्ने		983.3	वटा	161	173	0	माइन्स्टोन 2. तालिम संचालन गर्ने ।	जना	0	कार्यक्रम संचालनसँग सम्बन्धित (तालिम संचालन)	0	0	6000	0	13000	0	0	20000	0	0	28064	0	0	28064	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय	
163		क्रियाकलाप 1.उन्नत तथा आधारभूत तालिम संचालन गर्ने		983.3	वटा	161	173	0	माइन्स्टोन 1. उन्नत तथा आधारभूत तालिम संचालन गर्ने	वटा	161	कार्यक्रम संचालनसँग सम्बन्धित (तालिम संचालन)	0	0	24	0	69	0	0	121	0	0	173	APF Nepal	गृह मन्त्रालय				
164		क्रियाकलाप 1.राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि नागरिकहरूको विवरण संकलन गर्ने		330.34	संख्या(लाख)	130	157.5	0	माइन्स्टोन 1. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, हुलाक प्रशासन कार्यालय, राष्ट्रिय परिचयपत्र इकाई र घुम्ती अभियान मार्फत विवरण संकलन गर्ने	संख्या(लाख)	130	आंशिक निर्माण वा कार्यक्रम संचालन (अन्वय (आंशिक निर्माण बाहेक))	133.5	137	140.5	142	144	147	149	150.5	152	154	156	157.5	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय			
164		क्रियाकलाप 1.राष्ट्रिय परिचयपत्र छपाई गर्ने		0	संख्या(लाख)	14.5	32	0	माइन्स्टोन 1. राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड छपाई गर्ने	संख्या(लाख)	14.5	अन्वय (आंशिक निर्माण बाहेक)	16	17.5	19	20	21	22.5	24	25.5	27	28.5	30.5	32	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय			
164		क्रियाकलाप 1.राष्ट्रिय परिचयपत्र (काठ) वितरण गर्ने		482.96	संख्या(लाख)	1.65	23.65	0	माइन्स्टोन 1. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, हुलाक प्रशासन कार्यालयसम्म राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरणका लागि पठाउने	संख्या(लाख)	1.65	अन्वय (आंशिक निर्माण बाहेक)	3.65	5.65	7.65	9.15	10.7	12.15	14.15	16.15	18.15	20.15	21.65	23.15	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय			
164	0			0	0	0	0	0	माइन्स्टोन 2. सम्बन्धित व्यक्तिलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र (काठ) उपलब्ध गर्ने	संख्या(लाख)	1.65	आंशिक निर्माण वा कार्यक्रम संचालन (अन्वय (आंशिक निर्माण बाहेक))	2.65	3.75	4.95	5.95	6.95	8.45	9.95	11.45	12.95	14.45	15.5	16.5	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय			
167		क्रियाकलाप 1.सामु औषधीको औषध ओसासपसार र कारोबार लगायत सामु औषध सेवन जस्ता अपराधजन्य गतिविधि नियन्त्रण गर्ने सामु औषध नियन्त्रण एजन्सीको लागि आवश्यक उपकरणहरू खरिद गरी प्रयोगमा ल्याउने ।		148	वटा	0	5	0	माइन्स्टोन 1. Specification Review (ICB Tender)	वटा	0	खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (खरिद अनुमान)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		
									माइन्स्टोन 2. बोलपत्र आह्वान	वटा	0	बोलपत्र/देक्का आह्वान	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		
									माइन्स्टोन 3. सम्झौता र कर्बदेस	वटा	0	बोलपत्र/देक्का आह्वान	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		
									माइन्स्टोन 4. सामग्री प्राप्त ।	वटा	0	खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (संचालन तथा वितरण सम्झौता)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		
167		क्रियाकलाप 1.डिजिटल फोरेंसिक न्याबलाई स्तरोन्नति गरी		262	रु लाख	0	262	0	माइन्स्टोन 1. बोलपत्र आह्वान	वटा	0	खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (बोलपत्र/देक्का आह्वान)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		
									माइन्स्टोन 2. सम्झौता र कर्बदेस	वटा	0	खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (खरिद सम्झौता)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	नेपाल प्रहरी	गृह मन्त्रालय		

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)
दिनेश महराई
सचिव

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

नीति तथा कार्यक्रम (१)	बजेट बरुवा (२)	मुख्य क्रियाकलाप (३)	LM BIS नम्बर (४)	बजेट (रु. लाखमा) (५)	इकाई (६)	बेस लाईन (७)	लक्ष्य (८)	रैग सम्बन्धित बायोबन्डा को नाम	माइन्स्टोन (१०)	इकाई (११)	बेस लाईन (१२)	माइन्स्टोनको प्रकार (१३)	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कार्यान्वयन समयसारिणी														
													पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			संयोजित	कुल	
													४ (१४)	५ (१५)	६ (१६)	७ (१७)	८ (१८)	९ (१९)	१० (२०)	११ (२१)	१२ (२२)	१ (२३)	२ (२४)				
0	289	क्रियाकलाप 1. विभागद्वारा सञ्चालित कार्यक्रमहरूसँग आवद्ध कर्मचारीलाई भौतिक/अव्युत्पन्न माध्यमबाट तालिम प्रदान गर्ने		30	जना	3077	4077	0	माइन्स्टोन 1. स्थानीय तहको कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धीको लागि तालिम प्रदान गर्ने। (सांख्यिक सुरक्षा, घटना दर्ती, निवेदनमाथि सूचना प्रणाली लगायत)	जना	3077	करवैज्य सञ्चालनसँग सम्बन्धित (तालिम सञ्चालन)	0	0	3277	0	0	3577	0	0	3877	0	0	4077	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय	
0	289	क्रियाकलाप 2. व्यवहारात्मक घटना दर्तीको तथ्यांक प्रतिवेदन (Vital Statistics Report) प्रकाशन		0	वटा	0	2	0	माइन्स्टोन 1. व्यवहारात्मक घटना दर्तीको तथ्यांक प्रतिवेदन (Vital Statistics Report) प्रकाशन	वटा	0	भौतिक निर्माण वा करवैज्य सञ्चालन (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	289	क्रियाकलाप 3. Civil Registration and Vital Statistics को अनुगमन न्यूनायुक्त ढाँचा निर्माण		0	वटा	0	1	0	माइन्स्टोन 1. CRVS को अनुगमन न्यूनायुक्त ढाँचाको निर्माण एवम् स्वीकृती	वटा	0	भौतिक निर्माण वा करवैज्य सञ्चालन (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	289	क्रियाकलाप 4. Inequality assessment of Civil Registration.		1	वटा	0	1	0	माइन्स्टोन 1. व्यवहारात्मक घटना दर्तीको Inequality assessment मस्यौदा तयार गर्ने	वटा	0	भौतिक निर्माण वा करवैज्य सञ्चालन (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	289	क्रियाकलाप 5. बैंक तथा वित्तीय संस्था र विभागको VERSP-MIS बीच स्वतः हिसाब मिलान गर्ने प्रणालीको स्तरोन्नती गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई व्यवस्थित बनाउने		20	वटा	1	44	0	माइन्स्टोन 1. Application Program Interface (API) फ्रिजइन् एण्ड इमप्लेमेन्ट गर्ने	वटा	1	भौतिक निर्माण वा करवैज्य सञ्चालन (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	3	0	0	10	0	0	30	0	0	44	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय	
0	289	क्रियाकलाप 6. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लक्ष्यमाथि पहिचानको लागि विभागको VERSP-MIS मा Biometric Verification प्रणाली लागू गर्ने (Online system improvement and training to local level)		100	संख्या	0	3500	0	माइन्स्टोन 1. NIDMAS र VERSP बीच प्रणाली आवद्धता तथा परिक्षण	संख्या	0	भौतिक निर्माण वा करवैज्य सञ्चालन (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	289	क्रियाकलाप 7. सामाजिक सुरक्षा भत्ता विधुतीय प्रणाली (EFT) मार्फत वितरण गर्ने		0	0	0	0	0	माइन्स्टोन 2. सामान (Biometric Devices) इन्डिभिडुअल, तालिम तथा कार्यान्वयन (वडा संख्या)	संख्या	0	ग रैग सम्बन्धित विषय (अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	0	0	0	1000	0	2000	0	0	3500	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	289	क्रियाकलाप 8. सामाजिक सुरक्षा भत्ता विधुतीय प्रणाली (EFT) मार्फत वितरण गर्ने		0	संख्या (लाखमा)	4	20	0	माइन्स्टोन 1. सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लक्ष्यमाथि EFT मार्फत भत्ता उपलब्ध नराउने	संख्या (लाख)	4	(अन्य भौतिक निर्माण बाहेक)	0	0	8	0	0	12	0	16	0	0	20	0	0	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग	गृह मन्त्रालय
0	383	क्रियाकलाप 1. सबै प्रदेशमा आगलागीजन्य विपद्, जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी गोप्यी सञ्चालन		35	वटा	3	7	3	माइन्स्टोन 1. तालिम सञ्चालन।	वटा	3	करवैज्य सञ्चालनसँग सम्बन्धित (तालिम सञ्चालन)	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	0
0	383	क्रियाकलाप 2. स्वयंसेवक ट्युरोमा आवद्ध व्यक्तिहरूको लागि आवश्यक तालिम		10	पटक	0	3	0	माइन्स्टोन 2. गोप्यी सञ्चालन।	पटक	0	करवैज्य सञ्चालनसँग सम्बन्धित (तालिम सञ्चालन)	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	0
0	383	क्रियाकलाप 3. स्वयंसेवक ट्युरोमा आवद्ध व्यक्तिहरूको लागि आवश्यक तालिम		10	पटक	0	3	0	माइन्स्टोन 1. सबै प्रदेशमा तालिम/गोप्यी सञ्चालन।	पटक	0	(तालिम सञ्चालन)	0	0	0	1	0	0	0	2	0	3	0	0	0	राष्ट्रिय जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	0

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

दिनेश मट्टराई
सचिव

नीति तथा कार्यक्रम (१)	बजेट वक्तव्य (२)	मुख्य क्रियाकलाप (३)	LM BIS नम्बर (४)	बजेट (रु. लाखमा) (५)	इकाई (६)	बेस लाईन (७)	लक्ष्य (८)	क्रियाकलाप सँग सम्बन्धित आयोजना को नाम	माइन्स्टोन (१०)	इकाई (११)	बेस लाईन (१२)	माइन्स्टोनको प्रकार (१३)	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को कार्यान्वयन समयसारिणी										सोचो-सुपारिचि	सहयोगी निका						
													पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			१ (२२)			१ (२३)					
													४ (१४)	५ (१५)	६ (१६)	७ (१७)	८ (१८)	९ (१९)	१० (२०)	११ (२१)	१२ (२२)									
0	383	क्रियाकलाप ३. विपद् व्यवस्थापन तालिम संघालन गर्ने						माइन्स्टोन १. विपद् व्यवस्थापन तालिम संघालन गर्ने	बटा	18	(तालिम सञ्चालन)		0	0	22	0	0	28	0	0	35	0	0	42	APF Nepal	गृह मन्त्रालय				
0	383	क्रियाकलाप ४. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सामग्री खरिद		53.7	बटा	18	42	माइन्स्टोन १. बोलपत्र आह्वान पूर्व तयारी सम्पन्न गरी बोलपत्र आह्वान गर्ने	बटा	66	(बोलपत्र/ढेक्का आह्वान)		0	0	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय			
								माइन्स्टोन २. अपूर्णिकर्तासँग सम्झौता गर्ने	बटा	66	(खरिद सम्झौता)		0	0	0	0	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय		
								माइन्स्टोन ३. अक्षरानी गरी सामान प्रयोगमा ल्याउने	बटा	66	(भौतिक निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालन (भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	96	APF Nepal	गृह मन्त्रालय		
0	384	क्रियाकलाप १. Audio Emergency Notification System (Early Warning System)		115	बटा	34	12	माइन्स्टोन १. पहिचान गरिएको विपद् जोडिमवुक्त स्थानीय तहहरूमा Audio Emergency Notification System जडान गर्ने स्थलगत अध्ययन गरि स्थान तोक्ने	बटा	34	(भौतिक निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालन (भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय जोडिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद	0	
								माइन्स्टोन २. बोलपत्र आह्वान गर्ने	बटा	0	(खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (बोलपत्र/ढेक्का आह्वान)		0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय जोडिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद	0	
								माइन्स्टोन ३. सिस्टम जडान तथा परिक्षण	बटा	34	(भौतिक निर्माण वा कार्यक्रम सञ्चालन (भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	राष्ट्रिय जोडिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद	0	
								माइन्स्टोन ४. खरिद सम्झौता गर्ने	पटक	0	(खरिद सम्झौता)		0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	राष्ट्रिय जोडिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन परिषद	0	
0	394	क्रियाकलाप १. रा.स.प्र.बल, प्र.प्र.मा फायरिङ्ग रेन्ज लगायत भौतिक संरचना निर्माण		200	बटा	0	1	माइन्स्टोन १. बोलपत्र आह्वान पूर्व तयारी सम्पन्न गरी बोलपत्र आह्वान गर्ने	बटा	0	(खरिद प्रक्रियासँग सम्बन्धित विषय (बोलपत्र/ढेक्का आह्वान)		0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय	
								माइन्स्टोन २. अपूर्णिकर्तासँग निर्माण सम्झौता गर्ने	बटा	0	(निर्माण सम्झौता)		0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय
								माइन्स्टोन ३. निर्माण सम्पन्न गर्ने	बटा	0	(भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	APF Nepal	गृह मन्त्रालय	
0	394	क्रियाकलाप २. बाहिनी मुख्यालयमा भवन निर्माण गर्ने		320	बटा	0	2	माइन्स्टोन १. बोलपत्र आह्वान पूर्व तयारी सम्पन्न गरी बोलपत्र आह्वान गर्ने	बटा	0	(बोलपत्र/ढेक्का आह्वान)		0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय
								माइन्स्टोन २. निर्माण सम्झौता गर्ने	बटा	0	(भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय
								माइन्स्टोन ३. निर्माण सम्पन्न गर्ने	बटा	0	(भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	APF Nepal	गृह मन्त्रालय	
0	394	क्रियाकलाप ३. फिन्ड अस्पतालमा भौतिक संरचना निर्माण गर्ने		75	बटा	1	1	माइन्स्टोन १. बोलपत्र आह्वान पूर्व तयारी सम्पन्न गरी बोलपत्र आह्वान गर्ने	बटा	1	(बोलपत्र/ढेक्का आह्वान)		0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय
								माइन्स्टोन २. निर्माण सम्झौता गर्ने	बटा	1	(निर्माण सम्झौता)		0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	APF Nepal	गृह मन्त्रालय
								माइन्स्टोन ३. निर्माण सम्पन्न गर्ने	बटा	1	(भौतिक निर्माणसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	APF Nepal	गृह मन्त्रालय	
नेकपा बाइक	n	300	क्रियाकलाप १. लागु औषध					माइन्स्टोन १. सर्वेक्षणको लागि चुपक सहितको मोडालिटी तय गर्ने	पटक	0	(कार्यक्रम सञ्चालनसँग सम्बन्धित विषय)		0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	गृह मन्त्रालय	

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
दिनेश अष्ट
सचिव

तालिका ५.२.४.२: गत आ.व. २०७९/०८० को लागि तोकिएका मुख्य कार्य सम्पादन सूचक (KPI) को प्रगति विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

निकाय	सूचक	SDG संकेत	समीक्षा अवधि	भार	इकाई	वेसलाइन	बार्षिक लक्ष्य	कुल उपलब्धि
गृह मन्त्रालय	दर्ता भएका लैङ्गिक हिंसा लगायतका अपराधको घटनाको अनुसन्धान	१६	मासिक	१०	प्रतिशत	८४	९०	८३
गृह मन्त्रालय	पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्मदर्ता	१६	मासिक	५	संख्या(लाख)			१५.३८
गृह मन्त्रालय	व्यक्तिगत घटनादर्ता अनलाइन बाट गरिने वडा	१६	मासिक	१०	संख्या	६२००	६७४३	६६४८
गृह मन्त्रालय	विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार संख्या	१६	मासिक	५	संख्या	४९९	४५९	८७४५
गृह मन्त्रालय	विपद्का घटनाबाट मृत्यु संख्या	११	वार्षिक	५	संख्या	४९१	४४१	
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्रको वितरणको लागि विवरण संकलन	१६	मासिक	१०	संख्या(लाख)	८१	१५०	१२५.५५
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	१६	त्रैमासिक	१५	संख्या(लाख)	१	२०	२.७
गृह मन्त्रालय	सिपमुलक/रोजगारमुलक तालिम प्राप्त कैदीबन्दी	४	वार्षिक	१०	संख्या	५५४२	५५००	२९५८
गृह मन्त्रालय	निर्माण सम्पन्न भएका BOP भवन	१६	वार्षिक	१०	संख्या	२७	४०	३७
गृह मन्त्रालय	२०७९ अषाढ मसान्तसम्म बाँकी रहेको शोधभर्ना प्राप्ति	८	मासिक	५	प्रतिशत		१००	१००
गृह मन्त्रालय	पूजीगत खर्च	८	मासिक	५	प्रतिशत	७७	१००	७१.५२
गृह मन्त्रालय	बेरुजु फछ्यौट	१६	मासिक	५	प्रतिशत	४०	७०	०
गृह मन्त्रालय	गुनासो फछ्यौट	१६	मासिक	५	प्रतिशत	८५	९०	८७

तालिका ५.२.४.३: आ.व.२०८०/०८१ का लागि निर्धारण गरिएका कार्यसम्पादन सूचकहरू (KPI)

गृह मन्त्रालय
आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बार्षिक कार्ययोजना (माइलस्टोन) सूचक एवम् भार

निकाय	सूचक	SDG संकेत	समीक्षा अवधि	भार	इकाई	वेसलाइन	बार्षिक लक्ष्य	अधिल्लो महिनाको प्रगति	प्रगति	कुल उपलब्धि
गृह मन्त्रालय	पाँच वर्षमुनिका बालबालिकाको जन्म दर्ता	१६	मासिक	१०	संख्या(लाख)	१५.३८	१९.४			१५.३८
गृह मन्त्रालय	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राही	१६	त्रैमासिक	५	संख्या(लाख)	३८	४०			३८
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र विवरण संकलन	१६	त्रैमासिक	८	संख्या(लाख)	१३१.५५	१५७.५			१३१.६
गृह मन्त्रालय	एकीकृत राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण	१६	वार्षिक	७	संख्या(लाख)	१.७३	२३.६५			१.७३
गृह मन्त्रालय	व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइनबाट गरिने वडा	१६	मासिक	५	वटा	६६४८	६७४३			६६४८
गृह मन्त्रालय	दर्ता भएको लैङ्गिक हिंसा लगायतका अपराधका घटनाको अनुसन्धान	१६	मासिक	१०	प्रतिशत	८३	९१			०
गृह मन्त्रालय	निर्माण सम्पन्न हुने BOP	१६	वार्षिक	५	वटा	१०	२२			१०
गृह मन्त्रालय	जग्गा प्राप्त गर्ने BOP	१६	वार्षिक	५	वटा	०	२०			०
गृह मन्त्रालय	Digital Border Surveillance, Central Monitoring & Storage System जडान हुने BOP	१६	वार्षिक	५	प्रतिशत	०	१००			०
गृह मन्त्रालय	सीमा स्तम्भको पुनःस्थापना एवं मर्मत हुने	१६	वार्षिक	५	वटा	०	२५०			०
गृह मन्त्रालय	विपदबाट मृत्यु हुने व्यक्तिको संख्या	१६	त्रैमासिक	५	संख्या(प्रति हजार)	०.०१६	०.०१			०
गृह मन्त्रालय	विपदबाट प्रभावित परिवार संख्या	१६	त्रैमासिक	५	संख्या	१०३८०	३८००			०
गृह मन्त्रालय	पूजीगत खर्च	८	मासिक	१०	प्रतिशत	७१.५८	१००			०
गृह मन्त्रालय	बेरुजु फर्छ्यौट	१६	वार्षिक	७	प्रतिशत	०	६०			०
गृह मन्त्रालय	गुनासो फर्छ्यौट	१६	त्रैमासिक	८	प्रतिशत	८७	९०			०

(Signature)

(Signature)

(Signature)

दिनेश
दिनेश मट्टराई
सचिव

परिच्छेद-छ

६.१ गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को प्रगति समीक्षा

नेपालको संविधानले स्वतन्त्रता, सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता र स्वाधीनताको संरक्षण गर्दै नागरिकको जीउ, धन र स्वतन्त्रता तथा समानताको संरक्षण गर्ने विषय उल्लेख गरेकोमा ती कुराहरूको प्रत्याभूति गर्ने गुरुत्तर अभिभारा गृह मन्त्रालयको रहेको छ। गृह मन्त्रालयले नेपालको संविधानको धारा ५१(क) बमोजिम राष्ट्र एकता तथा राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धी नीतिको सम्बोधन गर्ने विषयहरूका साथै राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्धताहरू, गृह प्रशासन सम्बद्ध ऐन, नियम, कानून र कार्यविधिहरू, नेपाल सरकार कार्य विभाजन नियमावली (२०७४) बमोजिमका क्रियाकलापहरू, आवधिक योजनामा उल्लेख भएका गृह प्रशासन सम्बद्ध क्रियाकलापहरू र नेपाल सरकारको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम अनुसार तोकिएका क्रियाकलाप तथा जिम्मेवारीहरूको कार्यान्वयन गर्दै गृह प्रशासनलाई सक्षम, सबल र साधनसम्पन्न बनाएर नागरिकहरूमा शान्ति सुरक्षाको प्रत्याभूति तथा सरकारप्रतिको विश्वासको अनुभूति दिलाउँदै सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउँदै लैजानुका साथै सुशासन कायम गर्नका लागि सबैखाले प्रयत्न र क्रियाशीलता देखाउनु पर्दछ। सोका लागि गृहमन्त्रालयले मातहतका निकायका कार्यालय प्रमुखसँग वार्षिक कार्य सम्पादन सम्झौता गरेर कार्यसम्पादनलाई थप प्रभावकारी र नतिजामुखी बनाउँदै लगेको छ। गृह प्रशासनका आगामी क्रियाकलापहरू थप अनुमानयोग्य र योजनाबद्ध बनाउँदै लैजान मिति २०७८/१०/१६ गते गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना २०७८ जारी भई कार्यान्वयनमा रहेको छ। विभिन्न २०६ क्रियाकलापहरूमा वर्गीकरण गरिएको यस कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट शान्ति, सुरक्षा, सुशासन र विकासमा सहजीकरण गर्दै “समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली” को राष्ट्रिय लक्ष्य हासिल गर्नमा समेत सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ। प्रस्तुत सुधार कार्ययोजनाका कतिपय कार्यक्रमहरू तत्कालै गरिनुपर्ने र कतिपय बहुवर्षीय तथा दीर्घकालीन रूपमा निरन्तर गर्नुपर्ने देखिएकाले मन्त्रालयलाई उपलब्ध बजेट सीमाभित्रै रहेर सम्पन्न गर्नु पर्दा लक्षित उद्देश्यहरू पूरा गर्न कठिनाई भएको देखिन्छ। तथापि यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट उपलब्ध बजेटकै परिधि भित्र रहेर पनि धेरैजसो कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएका छन्। कतिपय छुट्टै र बढी बजेट आवश्यक पर्ने कार्यक्रमहरू सम्पन्न गर्न समस्या देखिएको छ। यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरूबाट आ.व. २०७९/०८० मा भएका गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजनाको प्रगतिहरूलाई तपसिल बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ६.१.१: गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७८ को कार्यान्वयनको प्रगति अवस्था

क्र.सं.	क्रियाकलापहरू	समय-सीमा (वर्षमा)	प्रगति	जिम्मेवार निकाय
क. नीतिगत र कानुनी सुधार				
१	नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३, नेपाल नागरिकता नियमावली, २०६३, नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण कार्यविधि निर्देशिका, २०६३ र नागरिकता प्रमाणपत्र वितरण टोलीको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७० संशोधन गर्ने।	२ वर्ष	नागरिकता ऐन, २०६३ (संशोधन, २०८०), नागरिकता (तेस्रो संशोधन) नियमावली, २०८० नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन भएको	गृह मन्त्रालय
२	लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीति, २०६३ परिमार्जन गर्ने।	१ वर्ष	लागू औषध नियन्त्रण राष्ट्रिय नीति, २०६३ परिमार्जन अन्तिम चरणमा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
३	लागू औषध तथा मनोद्विपक पदार्थ नियन्त्रण ऐन तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	लागू औषध ऐन, २०३३ लाई लागू औषध तथा मनोद्विपक पदार्थको नियन्त्रण गर्ने विषयलाई पर्याप्त सम्बोधन गर्न नसकेको र गाँजाजन्य पदार्थमा केन्द्रीत भएको हुँदा गाँजाको औषधी जन्य प्रयोगका लागि छुट्टै ऐनको आवश्यकता महशुस गरी अवधारणापत्रको सहमतीका लागि कानून तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालयमा पठाइएको। उक्त अवधारणा स्वीकृत भए पछि लागू औषध तथा मनोद्विपक पदार्थ नियन्त्रण ऐन समेत तयार गरिने।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
४	विष्फोटक पदार्थ ऐन, २०१८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	तर्जुमा तयारीको क्रममा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
५	विष्फोटक पदार्थ नियम, २०२० मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	तर्जुमा तयारीको क्रममा रहेको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
६	तेजाव तथा घातक रासायनिक पदार्थ ऐन तथा नियमावली तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	तेजाव तथा अन्य घातक रासायनिक पदार्थ (नियमन) ऐन, २०७९ तर्जुमा भएको र सोको नियमावली, २०८० समेत तर्जुमा भई स्वीकृत भएको।	लागू औषध नियन्त्रण शाखा
७	अध्यागमन नीति तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	अध्यागमन नीति तर्जुमाको लागि सरोकारवाला निकायसँग छलफल	अध्यागमन

			भैरहेको।	विभाग
८	अध्यागमन ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५१ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	समयानुकूल नयाँ ऐन तर्जुमाको क्रममा राष्ट्रिय सभामा विचाराधिन रहेको, नयाँ ऐन जारी भएपछि सोही बमोजिम नियमावली जारी हुन मस्यौदा तयारी अवस्थामा रहेको।	अध्यागमन विभाग
९	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि अन्तर तह समन्वय सम्बन्धी मार्गदर्शन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सहकार्य र समन्वय सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८० को मस्यौदातयार भई छुलफलको क्रममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१०	विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकार सम्बद्ध मन्त्रालय र विभागको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारणका लागि ऐन संशोधन तथा मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> • वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा प्रक्रियामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापहरू समावेश गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७९ स्वीकृत भएको। • विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ संशोधन प्रक्रियामा रहेको। 	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
११	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण (NRA)बाट सरी आएको जिम्मेवारी समेत वहन गर्नेगरी निर्देशिका तयार पार्ने।	१ वर्ष	राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको बाँकी काम सम्पन्न गर्न संशोधन सहित आठवटा कार्यविधि तयार गरी मिति २०७८/१०/१४ को कार्यकारी समितिको निर्णयबाट स्वीकृत भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१२	कारागार ऐन, २०१९ तथा नियमावली, २०२० र कारागार व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७३ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> • कारागार ऐन, २०१९ खारेज भई कारागार ऐन, २०७९ लागु भएको। • कारागार नियमावली २०२० (१५ औँ) संशोधन भई २०७९/०९/१८ देखि लागु भएको। • कारागार व्यवस्थापन कार्यविधि २०७३ संशोधनको प्रक्रियामा रहेको। 	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१३	सशस्त्र प्रहरी ऐन, २०५८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	सशस्त्र प्रहरी ऐन संशोधनको प्रक्रिया अगाडि बढाउन कानून न्याय तथा	सुरक्षा तथा

			संसदीय मामिला मन्त्रालयमा सैद्धान्तिक सहमतिका लागि पठाईएको।	समन्वय महाशाखा
१४	सीमा सुरक्षा ऐन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
१५	औद्योगिक सुरक्षा ऐन तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.ब.मा सम्पन्न हुने।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
१६	हातहतियार खरखजाना ऐन, २०१९ तथा नियमावली, २०२८ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	समयानुकूल संशोधन गरी नियमावलीमा एघारौं संशोधन भएको।	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा
१७	सङ्घीय कार्यप्रवाह बमोजिम नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीको परिचालन गर्न प्रहरी ऐन, २०१२ र प्रहरी नियमावली, २०४९ मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	-प्रहरी नियमावली, २०७१ जारी भई (२०७८।१२।१० को दशौं संशोधन सहित) कार्यान्वयन भइरहेको। - प्रहरी ऐन, २०१२ लाई प्रतिस्थापन गरी समयानुकूल नयाँ प्रहरी ऐन, २०७९ जारी गर्न आवश्यक देखिएकोले प्रहरी ऐन, २०७९ मस्यौदा तयार भई सरोकारवाला नियायहरूसंग राय/सहमति माग गरिएको।	प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा
१८	विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) नियमावली र केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला (कार्य सञ्चालन) नियमावली तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशालाको काम, कर्तव्य र अधिकार लगायत अन्य पक्षहरूको बारेमा कानूनी स्पष्टताका लागि “केन्द्रीय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशाला कार्य संचालन निर्देशिका, २०७९को प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भै तर्जुमाको क्रममा रहेको। नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय अन्तर्गत विशेष ब्यूरोको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई नियमन गर्न र ब्यूरोबाट संचालित काम कारवाहीलाई वैधानिकता प्रदान गर्न विशेष ब्यूरो (कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०७९ मस्यौदाको क्रममा रहेको। 	नेपाल प्रहरी
१९	निश्चित प्रकृतिका नागरिकता वितरण प्रकृत्यालाई स्थानीय तहबाटै हुने व्यवस्था गर्न आवश्यक कानुनी एवं	६ महिना	विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसंग अन्तरक्रिया गरी तयार गरिको मस्यौदा उपर बिषयगत छलफलको क्रममा रहेको।	गृह मन्त्रालय

	कार्यविधिगत व्यवस्था गर्ने।			
ख. कार्यविधि तथा मापदण्डहरू				
२०	गाँजाको औषधीय प्रयोगका लागि कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	६ महिना		
२१	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७ संशोधन गर्ने तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा।	६ महिना	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण ऐन, २०७६ तथा नियमावली, २०७७ संशोधनको प्रक्रियामा रहेको। व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तयार भई छलफलका क्रममा रहेको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग
२२	अध्यागमन निर्देशिका/कार्यविधिहरूलाई प्रविधि-तादात्म्य हुने गरी अद्यावधिक गर्ने।	२ वर्ष	प्रविधि तादात्म्यता हुनेगरी अध्यावधिक गर्न सरोकारवाला पक्षहरूसँग छलफल भैरहेको।	सीमा तथा अध्यागमन शाखा
२३	प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा इलाका प्रशासन कार्यालय प्रमुख खटाउने मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने।	६ महिना	प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूको पदस्थापना वा सरुवा गर्ने वा कामकाज गर्न खटाउने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ स्वीकृत भएको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
२४	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको कार्यसम्पादन दिग्दर्शन तयार गर्ने।	१ वर्ष	CPAS तयार भई लागू भएको।	योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा
२५	दुवै सुरक्षा निकायमा कार्यरत कर्मचारीहरूको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, अवकाश, लगायतको वृत्ति पथ (career plan) पुर्वानुमान योग्य बनाउन मापदण्ड निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> सिनियर प्रहरी अधिकृतको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०७९ प्रथम संशोधन भई प्रहरी कर्मचारीको सरुवा सम्बन्धी मापदण्ड २०७९, (प्रथम संशोधन २०८०) कार्यान्वयनमा ल्याईएको। प्रदेश प्रहरीको सेवा शर्त र सुरक्षा सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ मस्यौदा तयार भएको। प्रहरी कर्मचारिहरूको पदपूर्ति छिटो छरितो गर्न प्रहरी भर्ना निश्चित क्यालेण्डरमा गर्ने सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भएको। 	नेपाल प्रहरी
			सरुवा पारदर्शी, एवं अन्य विभिन्न अवसरहरूलाई निष्पक्ष, दवाव, त्रुटिरहित तवरबाट संचालन गरेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
२६	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्वयंसेवक व्यूरो निर्देशिका तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	स्वयंसेवक व्यूरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ मिति २०७८/१०/१४ को कार्यकारी समितिको निर्णयबाट स्वीकृत भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम

			स्वयंसेवक परिचालन सम्बन्धी प्रणाली विकास भएको।	न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
२७	उद्धारोत्तर आश्रयस्थल (Evacuation Centre / Rescue centre) स्थापना गर्ने सम्बन्धमा नीतिगत मापदण्ड तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	रक्षा मन्त्रालयसँगको समन्वयमा कोभिडको समयमा निर्माण भएका होलिडिङ सेन्टरहरूलाई उद्धारोत्तर आश्रयस्थलको रूपमा उपयोग गर्ने सन्दर्भमा छलफल भई रक्षा मन्त्रालयले मस्यौदा तयारी गरिरहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
२८	मानवीय सहायता स्थल सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भई स्वीकृतिका लागि कार्यकारी समितिको बैठकमा पेश गर्न तयारी अवस्थामा रहेको। मानवीय सहायतास्थल सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि सम्बन्धी छलफल अन्तर्क्रिया भई अन्तिम चरणमा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
२९	विपद्को अवस्थामा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समूहको प्राथमिकताका आधारमा व्यवस्थापन गर्न एकीकृत मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	छलफलको क्रममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३०	विपद् व्यवस्थापनको सम्बन्धमा विशेषज्ञ समिति गठनका लागि कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	छलफलको क्रममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३१	राष्ट्रिय विपद् उत्थानशीलता कार्यढाँचा (National Disaster Resilience Framework) जारी गरी सो को को कार्ययोजना बनाउने।	१ वर्ष	विपद् व्यवस्थापनको १० बर्षे महाअभियान सञ्चालनको आधार दस्तावेजको रूपमा कार्यढाँचाको मस्यौदा तर्जुमाका लागि प्राधिकरणका सहसचिवको संयोजकत्वमा विभिन्न मन्त्रालयका उपसचिवस्तर प्रतिनिधिसहितको कार्यदल गठन भई कार्य अगाडि बढेको। मस्यौदा तयार भएर सरोकारवालाहरूसँग छलफलका क्रममा रहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
३२	राहत सामग्रीको गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड निर्माण गर्ने।	१ वर्ष	छलफलको क्रममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम

				न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
३३	द्वन्द्व व्यवस्थापन, शान्ति स्थापना र द्वन्द्वोत्तर पुनर्निर्माणमा महिलाको भूमिका सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय महिला, शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोश्रो कार्ययोजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकार (म.प)बाट मिति २०७९।०६।०७ को निर्णयबाट स्वीकृत भई कार्ययोजना कार्यान्वयनको क्रममा रहेको। कार्ययोजना कार्यान्वयनको लागि निजी, सरकारी, तथा गैह्र सरकारी निकायसँग समन्वय, छलफल तथा परामर्श भइरहेको। 	शान्ति प्रवर्द्धन शाखा
३४	गुनासो व्यवस्थापन निर्देशिका तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	चालु आ.व. भित्र तयार भै कार्यान्वयनमा आउने। Online मार्फत प्राप्त गुनासोहरूको तत्काल समाधान गर्ने गरिएको।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा
३५	खुला कारागार, सामुदायिक सेवा, प्यारोल एवं प्रोवेशन जस्ता अवधारणाहरूको कार्यान्वयन गर्न मापदण्ड र कार्यविधि तयार गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> खुला कारागार नियमावली, नयाँ कारागार नियमावलीको मस्यौदा तयार गरिएको। प्यारोल सम्बन्धमा मन्त्री परिषद्बाट निर्णय भई मापदण्ड कार्यान्वयनका लागि कानून मन्त्रालयबाट आउने प्रक्रियामा रहेको। 	कारागार व्यवस्थापन विभाग
३६	कारागारहरूको संरचना र सुविधा सम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	आवश्यक गृहकार्य भईरहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
३७	गृह प्रशासनसँग सम्बन्धित कानून तथा परिपत्रहरूको एकीकृत संगालो प्रकाशन गर्ने।	१ वर्ष	सुची तयार गर्न संकलनको क्रममा रहेको।	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा
३८	व्यक्तिगत सुरक्षाअधिकृत (PSO) व्यवस्थाका लागि मापदण्ड अद्यावधिक गर्ने।	१ वर्ष	विशिष्ट व्यक्तिहरूको सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यविधि तयार भई कार्यान्वयन भइरहेको।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
३९	सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण एकाइ सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा	१ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण

				एकाइ
४०	अपराधको नक्साङ्कन सहित जिल्ला सुरक्षा योजनाको न्यूनतम मापदण्ड तयार गर्ने।	१ वर्ष	मापदण्ड तयार गरी कार्यन्वयन भइरहेको।	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय सबै
४१	निजी सुरक्षाकर्मी तालिम तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने।	२ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४२	मन्त्रालयको नियन्त्रण कक्ष (ControlRoom) सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड तर्जुमा तथा कार्यन्वयन गर्ने।	१ वर्ष	गृह मन्त्रालय कार्य संचालन निर्देशिका अनुसार संचालन भएको।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४३	द्विपक्षीय, बहुपक्षीय, राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सभा/सम्मेलन तथा बैठकको सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष	सैद्धान्तिक छलफल भएको। चालु आ.व.मा मस्यौदा तयार हुने।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा
४४	सरकारी तथा निजी क्षेत्रका ठूला आयोजनाको सुरक्षा मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यन्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> सरकारी तथा निजी क्षेत्रका ठूला आयोजनाको सुरक्षा मापदण्ड तर्जुमा गरी कार्यन्वयनमा ल्याउनको निमित्त आवश्यक समन्वय भइरहेको। कुनै पनि किसिममा अवरोध तथा अवाञ्छित गतिविधिहरू हुन गर्न नपाउने गरी भरपर्दो शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था मिलाईएको। 	गृह मन्त्रालय
४५	लागु औषध नियन्त्रण रणनीति, २०६६ को समसामयिक संशोधन गर्ने।	१ वर्ष	संशोधन अन्तिम चरणमा रहेको।	लागु औषध नियन्त्रण शाखा
४६	लागु औषध नियन्त्रण, माग घटाउ राष्ट्रिय रणनीति (National Drug Demand Reduction Strategy) तर्जुमा गर्ने।	२ वर्ष		
४७	लागु औषध मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०७० मा संशोधन गर्ने।	१ वर्ष		

४८	विष्फोटक पदार्थको आयात, ओसारपसार, सञ्चय, प्रयोगको इजाजत प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७३ मा संशोधन गर्ने।	२ वर्ष		
४९	अवैध मदिरा एवं मदिराजन्य पदार्थको उत्पादन, विक्री वितरण नियमन तथा हानिकारक सेवन नियन्त्रण कार्यविधि तर्जुमा	१ वर्ष		
५०	लागु औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्रहरूलाई पुरस्कार वितरण सम्बन्धी मापदण्ड परिमार्जन गर्ने।	१ वर्ष		
५१	लागु औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्र सञ्चालन सम्बन्धी प्रोटोकल तयार गर्ने।	१ वर्ष		
५२	लागु औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजना (Nation Master Plan) तर्जुमा गर्ने।	१ वर्ष	लागु औषध रोकथाम तथा नियन्त्रण राष्ट्रिय गुरुयोजना २०७९-२०८४ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको।	लागु औषध नियन्त्रण शाखा
५३	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी जागरण सिर्जना गर्ने कार्यक्रमहरू लागू गर्ने।	अभियान अवधिभर	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सञ्चालनपूर्व जिल्लास्तरीय समन्वय तथा अभिमुखीकरण गोष्ठी सञ्चालन गर्ने गरिएको। व्यक्तिगत घटना दर्ता सप्ताह मनाउने साथै सामाजिक सुरक्षा दर्ता तथा नविकरण र राष्ट्रिय परिचयपत्रको विवरण दर्ता सम्बन्धी टेलिभिजन र रेडियो मार्फत सूचना प्रसारण। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
५४	राष्ट्रिय परिचयपत्रको उपयोगका लागि सरोकारवाला निकायहरूबीच अन्तर आवद्धता प्रोटोकल तयार गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयको मिति २०७९।०९।११ को निर्णयानुसार राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमार्फत सुरक्षित तवरले नागरिकको विवरण प्रमाणीकरण एवम् अन्तर प्रणाली आवद्धता सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ स्वीकृत भएको मा मिति २०८०।०१।०५ गतेको नेपाल सरकार (मन्त्रपरिषद्) को निर्णयबाट सो कार्यविधि खारेज भएको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
ग. शान्ति सुरक्षा र अपराध नियन्त्रण				
५५	विद्युतीय प्रणालीद्वारा सिंहदरवार परिसरको सुरक्षा सुदृढीकरण कार्यक्रम लागू गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> सिंहदरवार परिसरको सुरक्षा व्यवस्थालाई मजबुद बनाउन र निगरानीको लागि सिंहदरवार सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालयसंग समन्वय गरी ५० वटा CCTV क्यामेरा सञ्चालनमा 	नेपाल प्रहरी

			<p>रहेको।</p> <ul style="list-style-type: none"> • सिंहदरवार परिसरको सुरक्षा संवेदनशिलतालाई मध्यनजर गर्दै सुरक्षा व्यवस्था थप सुदृढ बनाउने उद्देश्यका साथ Visitor Management System र Vehicle Scanning System जडान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक गृहकार्य भईरहेको। • संघीय सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालय मार्फत सिंहदरवार परिसरमा जडान गरिएका CCTV क्यामेराहरूको भण्डारण क्षमता मिति २०७९।०५।१९ गते देखि ३ महिना सम्म संचित रहने व्यवस्था मिलाईएको। • संघीय सचिवालय निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्यालय सिंहदरवार मार्फत सिंहदरवार परिसरको गेट लगायत मन्त्रालयहरूको पार्किङ स्थल निगरानीको लागि मिति २०७९।०९।१७ गते थप १६ वटा नयाँ CCTV क्यामेरा जडान गरि हाल जम्मा ६६ थान CCTV क्यामेरा सञ्चालनमा रहेको। 	
५६	प्रहरी हिरासतको CCTV अनुगमन गर्न आवश्यक जनशक्ति व्यावस्था गर्ने।	१वर्ष	नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरीमा प्रहरी कर्मचारी समायोजनको लागि मिति २०७७/०७/२७ गते नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को निर्णयअनुसार स्विकृत संगठन व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन अनुसार CCTV निगरानी तथा मर्मत तर्फ सबै जिल्ला प्रहरी कार्यालयहरूमा १५४ जना जनशक्ति कायम भएको।	नेपाल प्रहरी

५७	अपराध अनुसन्धान कार्यलाई थप व्यवसायिक तथा विशिष्टीकृत गर्ने ।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> • घटनास्थल अनुसन्धान कार्यनिर्देशन २०७८, डिजिटल प्रमाण (संकलन/प्रेषण) ह्याण्डलिङ कार्य निर्देशन २०७८, अपराध अनुसन्धान कार्य निर्देशन २०७८ र मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी कसुर अनुसन्धान कार्यनिर्देशन २०७८ तयार गरी वितरण गरिएको । • अपराध अनुसन्धान कार्यलाई थप व्यवसायिक तथा विशिष्टीकृत गर्नका लागि अपराध अनुसन्धान निर्देशिका परिमार्जन र विशिष्टीकृत जनशक्ति परिचालन कार्यविधि निर्माण र परिचालन गर्न "CAP कार्ययोजना अनुरूप विशिष्टीकृत जनशक्ति परिचालन कार्यविधि, २०७९" को प्रतिवेदन तयार भएको । • Crime action plan (CAP) III स्वीकृत भई सो बमोजिम जनशक्ति विशिष्टीकरण तथा सेवा विशिष्टीकरणको अवधारणा सहित कार्ययोजना कार्यान्वयन गरिएको । • पहिलो चरणमा वुटवलमा Technical Analysis Training प्रबनानि देखि प्रज दर्जासम्मका ११६ जना, आकृतिकार आधारभूत तालिम २५ जना गरी कुल जम्मा १४१ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई तालिम प्रदान गरिएको । 	नेपाल प्रहरी
५८	हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवाव आदिलाई समयानुकूल आधुनिकीकरण गर्ने ।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> • हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवाव आदिलाई समयानुकूल आधुनिकीकरण गर्ने प्रक्रियामा रहेको । • आ.व.२०७८/०७९ सालमा ५ ओटा र यस आ.व.मा २ थान सेमुलेटर हतियार खरिद गरी ७ ओटा प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरूमा विरतण गरिएको । • हातहतियार, खरखजाना, भीड नियन्त्रणका असवावका सामानहरूमा आधुनिकीकरणको लागि आवश्यक पर्ने सामानहरू आगामी आ.व.को बार्षिक कार्यक्रममा सामावेश गरिने तथा चालु आ.व.मा थप निकास प्राप्त भएको अवस्थामा विनियोजित रकमको परिधि भित्र रहेर नियमित खरिद गरिदै जाने । 	नेपाल प्रहरी

			<ul style="list-style-type: none"> नीतिगत व्यवस्था तथा खरिद एवं प्राप्ति प्रक्रिया अगाडि बढाउने प्रक्रियाको थालनी भएको। 	सशस्त्र प्रहरी बल
५९	सुरक्षाका महत्वपूर्ण रणनीतिक विन्दुहरूमा डिजिटल निगरानी सहितको चेक प्वाइन्ट स्थापना गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> डिजिटल निगरानीका लागि Vehicle Scanner Machine जडान गर्न सुरक्षाका महत्वपूर्ण रणनीतिक विन्दुहरूमा डिजिटल निगरानी सहितको चेक प्वाइन्ट स्थापना गर्न सरोकारवाला पक्षहरूसंग समन्वय गर्ने कार्य भईरहेको। वागमती प्रदेशमा पहिलो चरणमा सिन्धुलीको भिमानमा निर्माण गर्नको लागि विस्तृत DPR, लागत अनुमान लगायतको प्राविधिक कार्य सम्पन्न गरिएको, त्यसैगरी चालु आ.व.मा चितवन र मकवानपुरमा DPR को लागि १ करोड निकाशा गरी जग्गा छनौटको कार्य भइरहेको। 	नेपाल प्रहरी
६०	काठमाडौं उपत्यकामा आधुनिक प्रविधि सहितको ट्राफिक टावर निर्माण गर्ने।	३ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> सरोकारवालासँग समन्वय भई टावर निर्माण प्रक्रियामा रहेको। 	नेपाल प्रहरी
६१	राष्ट्रिय राजमार्गहरू, मुख्य व्यापारिक केन्द्र तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा आवश्यकता अनुसार CCTV जडान गर्ने तथा CCTV कन्ट्रोल रूम र Provincial Recording System को स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	<p>आ.व. २०७९/०८० विवरण</p> <ul style="list-style-type: none"> CCTV जडान गरेको संख्या:- उपत्यका प्रहरी कार्यालय ७३४ वटा, कोशी प्रदेशमा ३८१ वटा, मधेश प्रदेशमा १७२ वटा, वागमती प्रदेशमा २२८ वटा, गण्डकी प्रदेशमा ४२३ वटा, लुम्बिनी प्रदेशमा २०४ वटा, कर्णाली प्रदेशमा २६ वटा, सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १६७ वटा गरी कूल जम्मा २,३३५ स्थानमा जडान भएको। हालसम्म कूल जम्मा CCTV जडान संख्या १२,५०९ वटा रहेको। काठमाडौं उपत्यकाको बढि भिडभाड हुने मुख्य चोक तथा सडक खण्डको ३३६ स्थानमा रहेको CCTV बाट ट्राफिक महाशाखाको कन्ट्रोल रूममा निगानी गर्ने व्यवस्था मिलाइएको। 	नेपाल प्रहरी
६२	आवश्यक स्थानमा वि.ओ.पि. स्थापनालाई निरन्तरता दिने।	निरन्तर	<p>आ.व. ०७८/७९ मा ४ वटा र ०७९/८० मा २३ वटा र आ.व. २०८०/८१ मा १ वटा वि.ओ.पी स्थापना भएको।</p>	सशस्त्र प्रहरी बल
६३	सीमा सुरक्षामा खटिने सशस्त्र प्रहरीको अनुपात अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार मिल्दोजुल्दो बनाई प्रविधि र बन्दोवस्तीको	१ वर्ष	<p>वि.ओ.पि. लाई प्रविधि मैत्री बनाउन आवश्यक कार्य भईरहेको।</p>	सशस्त्र प्रहरी बल

	हिसाबले सुसज्जित बनाउने।			
६४	भौगोलिक विषमता अनुरूप सुरक्षाकर्मीहरूका भवन संरचना तथा लजिस्टिकको मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरीको जिल्लास्थित कार्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार सुधार गर्ने हेतुले निर्माण गरिने भवनहरूको आवश्यक मापदण्ड तयार भएको। *हिमाली भेगमा कार्यरत प्रहरी कर्मचारीहरूको लागि विभिन्न हिमाली पोशाकहरू खरिदको लागि रकम विनियोजन भएको, सो बमोजिमका हिमाली पोशाकहरू खरिद नमूना छनौट गर्ने तथा लागत अनुमान तयार गर्ने कार्य भईरहेको। 	नेपाल प्रहरी
			स.प्र.बल नेपालमा निर्माण तथा जग्गा खरिद/प्राप्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ लागू भएको।	सशस्त्र प्रहरी बल
६५	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा लागू औषध सचेतना केन्द्र (Drug Awareness Centres) सञ्चालनमा ल्याउने।	१ वर्ष		
घ. सङ्गठनात्मक सुधार एवं भौतिक पूर्वाधार निर्माण				
६६	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि ७ वटै प्रदेशमा तालिम केन्द्रहरूको सुदृढीकरण गर्ने।	निरन्तर	<p>राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको सुदृढीकरण सम्बन्धमा:</p> <ol style="list-style-type: none"> १. भारत सरकारको अनुदान सहयोगमा भइरहेको: काभ्रेपलाञ्चोक जिल्लामा निर्माण हुने राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको निर्माण सम्बन्धमा मिति २०७९/३/१३ गते ACIL-RCPL (JV) Ahluwalia Contracts (India Ltd-Roshan Construction Pvt.Ltd (JV) जनकपुर-४ धनुषा कम्पनीसँग सम्झौता सम्पन्न भइ निर्माण कार्य भइरहेको। २. राष्ट्रिय प्रहरी प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, महाराजगंजमा Boxing Hall निर्माण कार्य सम्पन्न भएको। ३. वागमती प्रदेश अन्तर्गत नियमित बजेट अन्तर्गत १ हजार क्षमताको व्यापक भवन उद्घाटनको सम्पन्न भएको। सहायक स्तरका प्रशिक्षण प्रदायक निकाय (वा.प्र.प्र.गण तथा ने.प्र.वि.सु.गण) मा वाटर ट्रीटमेन्ट सहितको डिप बोरीड निर्माणको लागि प्रदेश सरकारबाट ९० लाख बजेट निकाशा भएको। 	नेपाल प्रहरी

			<p>प्रदेश तालिम केन्द्र सुदृढीकरण अन्तर्गत:</p> <p>४. कोशी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा आ.व. २०७९/०८० मा नियमित बजेटबाट व्यारेक, मेश, शौचालय निर्माण सम्पन्न भई प्रशिक्षार्थि व्यारेक र कार्यालय भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको।</p> <p>५. मधेश प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा नयाँ जग्गामा कुनै पूर्वाधार नरहेको साविकको संघिय प्रहरी कार्यालय राजविराजबाट कार्य सम्पादन भईरहेको।</p> <p>६. वागमती प्रदेश अन्तर्गत नियमित बजेटबाट १ हजार क्षमताको व्यारेक भवन निर्माण भई संचालनमा। साथै नियमित बजेटबाट विद्युत ट्रान्सफर्मरको ८० % निर्माण कार्य सम्पन्न भएको।</p> <p>७. गण्डकी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा गण्डकी प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय (प्रादेशिक) को बजेटबाट कार्यालय, व्यारेक, मेश, शौचालय भवनहरूको ७५ % निर्माण कार्य भईरहेको।</p> <p>८. लुम्बिनी प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा Master Plan तयार भएको। लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको कर्णाली प्रदेश तालिम केन्द्र, सुर्खेत (हाल ने.ग) लाई स्थानान्तरणको गर्नको लागि जिल्ला सुर्खेत पञ्चपुरी नगरपालिका वडा नं. ८ मा प्रकृया अघिबढेको।</p> <p>९. कर्णाली प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा हाल जग्गाको खोजी कार्य भईरहेको।</p> <p>१०. सुदुरपश्चिम प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रमा योजना तयार गर्ने कार्य भईरहेको।</p>	
			पूर्वको सप्तरी र पश्चिमको कैलालीमा विपद् उद्धार सम्बन्धी तालिम शिक्षालय स्थापना गर्न भौतिक संरचना निर्माण गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल
६७	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको भवन निर्माण तथा संस्थागत क्षमता सुदृढीकरण गर्ने।	२ वर्ष	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रक्रियामा रहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा

				व्यवस्थापन प्राधिकरण
६८	जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) को छुट्टै एकाइ स्थापनाको लागि सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गर्ने।	२ वर्ष	जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा अन्तर्गत प्रमुख जिल्ला अधिकारीको मातहतमा आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) सञ्चालन भई रहेको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा/राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र (NEOC)
६९	गृह मन्त्रालयको नयाँ भवन निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	निर्माणाधीन रही लक्ष्य अनुसारको प्रगति प्राप्त भएको।	गृह मन्त्रालय
७०	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गर्ने।	१ वर्ष	सर्भेक्षण तयार भएको।	गृह मन्त्रालय
७१	जग्गा प्राप्ति सम्बन्धी (सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका बि.ओ.पि. लगायत सम्पूर्ण कार्यालयहरूको लागि जग्गा र भवन निर्माण)	३ वर्ष	जग्गा प्राप्तिको प्रक्रियामा रहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
७२	हिमाली, पहाडी, तराई इलाकामा छुट्टाछुट्टै फ्रि स्केलका सामग्रीको व्यवस्थापन मापदण्ड बमोजिम लागू गर्ने।	१ वर्ष	प्रारम्भ भैसकेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
७३	निर्माणाधीन कारागार भवनहरूको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> बाँके कारागारको दोस्रो चरणको निर्माण कार्य सम्पन्न भई हस्तान्तरण भएको। एउटा ब्लकमा बालसुधार गृह संचालन भईसकेको। कारागार संचालन गर्न प्रक्रिया अगाडी बढेको। केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको दोस्रो चरणको सम्पन्न हुने अवस्था रहेको। माथी दुवै कारागारको तेस्रो चरण सुरुवात गर्न पर्याप्त बजेट व्यवस्था नभएकोले अगाडी बढ्न नसकेको। 	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७४	जीर्ण अवस्थामा रहेका कारागारहरूको मर्मत तथा नयाँ भवन निर्माण (३० वटा मर्मत र २० वटा नयाँ निर्माण)	२ वर्ष	नयाँ कारागार भोजपुर, हुम्ला, मुगु, बझाङ्ग, उदयपुर, रोल्पा, जाजरकोट, सुर्खेत गरी ८ वटा कारागार भवनहरू LMBIS संशोधन गरी शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागबाट निर्माण सम्पन्न हुने भनिएकोमा	कारागार व्यवस्थापन विभाग

			वजेट विनियोजन न्यून भएकोले लक्षित नतिजा हासिल गर्न नसकिएको। केही कारागारहरू मर्मत भई रहेको।	
७५	सवै कारागार परिसरमा Walk Through Gate, X-ray Machine, Metal Detector आदिको व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	कारागार कार्यालय डिल्लीबजार, जगन्नाथदेवल, नख्खु लगायत केही कारागारहरूमा Walk Through Gate जडान भइसकेको र अन्यमा वजेटको न्यूनताले सम्पन्न हुन नसकेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७६	सवै कारागारहरूमा पुस्तकालय स्थापना र विस्तार गर्ने।	निरन्तर	कारागारहरूमा स्थान अनुसार पुस्तकालयको व्यवस्था भएको तथा पुस्तकालय निर्माणको लागि अन्य निकायहरूसँग समन्वय भएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
७७	अध्यागमन विभाग अन्तर्गत भिषा सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	भिषा सेवाकेन्द्र स्थापनाको लागि योजना सहित पहल भैरहेको।	अध्यागमन विभाग
७८	अध्यागमन विभागका लागि भवन निर्माण गर्न जग्गाको पहिचान र प्राप्ति गर्ने।	२ वर्ष	का.म.न.पा वडा नं १० को सिट नं १०२-११८६-१० को कित्ता नं ३९१ क्षेत्रफल ०-७-१-० र कित्ता नं ३९२ क्षेत्रफल ५-४-२-० को जग्गाहरू यस विभागको नाममा स्वामित्व कायम गर्नका लागि आवश्यक प्रक्रिया बढाउन भूमिसुधार तथा मालपोत कार्यालय डिल्लीबजार काठमाण्डौलाई पत्राचार गरिएको।	अध्यागमन विभाग
७९	अध्यागमन कार्यालय बेलहिया रुपन्देहीको भवन निर्माणगर्ने।	२ वर्ष	निर्माणकार्य अन्तिम चरणमा पुगेको।	अध्यागमन विभाग
८०	अध्यागमन कार्यालय पशुपतिनगर, रसुवा, कञ्चनपुर, जमुनाहा, मोहना, कोदारी, विराटनगर, हिल्साको लागि जग्गा पहिचान तथा प्राप्ति गर्ने।	२ वर्ष	भवन बनाउने योजना रहेको तर स्रोत सुनिश्चितता नभएको।	अध्यागमन विभाग
८१	सीमानाकामा आवगमनको लागि थप स्थान पहिचान तथा अध्यागमन कार्यालय स्थापनाको सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने।	२ वर्ष	अध्यागमन कार्यालय नभएका सीमानाकाहरूमा स्थापनाको लागि अध्ययन भैरहेको।	अध्यागमन विभाग
८२	पोखरा अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा अध्यागमन कार्यालय स्थापना गर्ने।	६ महिना	अध्यागमन कार्यालय स्थापनाको भई कार्य संचालन शुरु भएको।	अध्यागमन विभाग
८३	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी चौकी र	२ वर्ष	मापदण्ड तयार भई कार्यान्वयन भइ रहेको।	गृह मन्त्रालय

	प्र.जि.अ. आवासको भवन निर्माणको मापदण्ड तयार गर्ने।			
८४	भवन निर्माण हुन बाँकी जिल्ला/इलाका प्रशासन कार्यालयका भवन निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	विवरण अद्यावधिक गरी बजेट प्रस्ताव गरी कार्यन्वयन गरिएको।	गृह मन्त्रालय
८५	प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ बमोजिम नेपाल प्रहरीको समायोजन गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> प्रहरी कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७६ बमोजिम प्रहरी कर्मचारीहरूको समायोजनको लागि सक्रमणकादलीन व्यवस्था बमोजिम आवश्यक कार्य भइरहेको। प्रहरी कर्मचारीहरूको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्य भइरहेको। 	नेपाल प्रहरी
८६	प्रहरी समायोजन पश्चात आवश्यकताको आधारमा सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्ने।	२ वर्ष	संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको लागि मन्त्रपरिषद्बाट सैदान्तिक सहमति प्राप्त भई प्रतिवेदनको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
८७	UN Peace Keeping Force मा खटिने प्रहरीको लागि छुट्टै स्तरीकृत तालिमको प्रवन्ध गर्ने।	१ वर्ष	UN Peace Keeping Force मा खटिने प्रहरी कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि "Pre-Deployment Training" दुवै प्रहरीहरूमा संचालन गरिएको। (नेपाल प्रहरीमा ४० जनालाई र सशस्त्र प्रहरीमा ५३० जनालाई)	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
	प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरूबाट सञ्चालन गरिने तालिमको प्रभावकारिताको अध्ययन गर्ने,	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०७९/०८० को लागि समिति गठन गरी Training Need Analysis अनुरूप तालिम क्यालेण्डर निर्माण गरिएको। सातवटै प्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्रहरूमा संचालन हुने तालिम सम्बन्धमा गुणस्तर निर्धारण सम्बन्धी मापदण्ड तयार गर्ने कार्य भइरहेको। 	नेपाल प्रहरी
८८	तेस्रो त्रिवर्षीय अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान रणनीतिक कार्ययोजना (CAP III) सँग तादम्यता हुने गरी राष्ट्रिय अपराध सूचना केन्द्र (National Crime Information Center) स्थापना गरी अन्तर सरकारी निकाय अपराध अभिलेख सञ्जाल स्थापना गर्ने (अपराध संहिता, २०७४ अनुसूची १, २ अन्तर्गतका कसुर सम्बन्धी)	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> CAP-III मिति २०७८/११/२२ गते सचिवस्तरीय निर्णयले स्वीकृत भएको। जोखिममा रहेका समुहहरूलाई प्राथमिकता प्रहरी सेवा (Priority Police Service) प्रदान गर्ने सम्बन्धी मस्यौदा तयार भएको। तेस्रो त्रि-वर्षीय अपराध नियन्त्रण तथा अनुसन्धान कार्ययोजना (CAP-III) अन्तर्गत अवधारणापत्र (Concept paper)" तयार गरी स्वीकृतिको चरणमा रहेको। "नेपाल प्रहरीमा रहेको "National Crime Information Center(NCIC)" लाई 	नेपाल प्रहरी

			सरोकारवाला निकायहरूको सूचनाको अभिलेख नेपाल प्रहरीको Crime Data Center मा Data Sharing वा Data Interface को माध्यमबाट भण्डारण गर्न पहल गर्ने" सम्बन्धी बिषय स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको।	
८९	नेपाल प्रहरी केन्द्रीय विधि विज्ञान प्रयोगशालाको स्तरोन्नति गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> केन्द्रीय प्रहरी विधि विज्ञान प्रयोगशालाको स्तर वृद्धि गर्नको लागि आवश्यक पर्ने Equipment हरु Forensic DNA Extraction System, Real Timer PCR Instrument for Human Identification नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, प्रवन्ध निर्देशनालय नक्सालबाट खरिद भई विधिविज्ञान प्रयोगशालामा जडान भईसकेको र Triple Quadrupole Gas Chromatograph Mass Spectrometer System (GCMS-MS) खरिद भई केन्द्रिय प्रहरी विधिविज्ञान प्रयोगशालामा जडान कार्य सम्पन्न भएको। नेपाल प्रहरी प्रदेश कार्यालय, विधि विज्ञान इकाई, धरान, सुनसरीबाट मिति २०७९/१०/२२ गतेदेखि रसायन/लागू औषध शाखा संचालनमा आएको। 	नेपाल प्रहरी
९०	नेपाल प्रहरी, डिजिटल फरेन्सिक ल्याबलाई स्तरोन्नति गरी प्रादेशिक स्तरमा समेत विस्तार गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> केन्द्रीय Digital Forensics Lab लाई स्तरोन्नति गरी प्रादेशिक स्तरमा समेत बिस्तारको प्रक्रियामा रहेको। 	नेपाल प्रहरी
९१	सबै मुद्दा चल्ने एकाइलाई Case File Digitalization को लागि Digital Scanning Machine को व्यवस्था गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यक पर्ने उपकरणहरू खरिदका लागि आवश्यक पहल भईरहेको। 	नेपाल प्रहरी
९२	नेपाल प्रहरीमा सवारी वर्कशपको स्तरोन्नति तथा प्रदेश प्रहरी कार्यालयहरूमा एक/एक सवारी वर्कशपको स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरीमा रहेका सम्पूर्ण सवारी साधनहरू न्यूनतम खर्चमा आफ्नै जनशक्ति प्रयोग गरी कम समयमा मर्मत गर्ने कार्यको लागि गृह कार्य भईरहेको। सामाखुशीको Workshop को निर्माण सम्पन्न भएको। प्रदेश प्रहरी कार्यालयको Workshop निर्माण कार्यको लागि समिति गठन गरी आवश्यक कार्य भईरहेको। * सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत सवारी वर्कसप सञ्चालनमा नै रहेको र उक्त वर्कसपलाई स्तरोन्नति गर्न थप बजेट आवश्यक रहेको हुँदा समन्वय भइरहेको। 	नेपाल प्रहरी

९३	नेपाल प्रहरी अन्तर्गतको विशिष्टिकृत अनुसन्धान ब्यूरोहरू (केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो, मानव बेचबिखन अनुसन्धान ब्यूरो, लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरो र साईबर ब्यूरो) को लागि जग्गा पहिचान तथा प्राप्ति।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> साईबर ब्यूरोको लागि जग्गा प्राप्तिभई निर्माण प्रक्रियामा रहेको लागू औषध नियन्त्रण ब्यूरो:- अधिकार सम्पन्न एकीकृत बागमती सभ्यता विकास समिति बागमती सुधार आयोजना चन्द्रघाट धर्मशाला मर्मत सम्पन्न गरी, ब्यूरो कार्यालय सार्न पहल भईरहेको। *अन्य ब्यूरोहरूलाई आफ्नै जग्गा तथा भवन निर्माण गरी स्थानान्तरणको लागि जग्गा प्राप्तिको लागि खोजी कार्य भईरहेको। 	नेपाल प्रहरी
९४	नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरी विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्र स्थापनार्थ (पुर्वनवलपरासी कावासोती र काठमाडौं गोकर्णेश्वर नपा)जग्गा प्राप्तिको लागि विकास योजना निर्माण गरी उपयुक्त जग्गा खरिद गर्न आवश्यक प्रक्रियामा रहेको। विपद् व्यवस्थापन तालिम केन्द्रमा आवश्यक पर्ने दरबन्दीको लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण मार्फत पहल भएको। 	नेपाल प्रहरी
९५	प्रहरी कर्मचारीहरूको ब्यारेक भवनको मापदण्ड निर्माण गरी ब्यारेकमा (Coir Mattress) समेत एक प्रहरी एक खाट अवधारणा पूर्ण रूपमा लागू गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> ब्यारेकमा (Coir Mattress) समेत एक प्रहरी एक खाट अवधारणा पूर्ण रूपमा लागू गर्ने प्रयोजनको लागि पहल भई रहेको। ब्यारेक भवनको नक्सा तथा मापदण्ड तयार भएको। प्रहरी कर्मचारीलाई एक Mattress र एक खाट अवधारणा नेपाल प्रहरी कार्ययोजना -२०८० समेत समावेश गरी कार्यान्वयन गर्न लागिएको। 	नेपाल प्रहरी
९६	नेपाल प्रहरी तथा प्रदेशस्तरमा शिशु स्याहार केन्द्र (Child Care Center) स्थापना गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालयको लागि भवनको Design तयार भएको। सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत जिप्रका कैलाली र कञ्चनपुरमा Child Care Center संचालनमा रहेको। 	नेपाल प्रहरी
९७	नेपाल प्रहरी अपराध अनुसन्धान कार्यालयहरूका लागि ३० वटा भवन निर्माण गर्ने।	४ वर्ष	जग्गा प्राप्तिको कार्य भइरहेको।	नेपाल प्रहरी
९८	प्रदेश प्रहरी अस्पताल स्थापना हुन बाँकी ३ वटा प्रदेश (प्रदेश नं-१, बागमती र कर्णाली प्रदेश) मा प्रदेश प्रहरी	४ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> कोशी प्रदेश अन्तर्गत कोशी प्रदेश प्रहरी अस्पताल बेलवारी मोरङ उद्घाटन भई पुरानो भवनमा अस्पताल संचालनमा रहेको। 	नेपाल प्रहरी

	अस्पताल स्थापना गर्ने।		<ul style="list-style-type: none"> बागमती प्रदेश प्रहरी अस्पतालका लागि सार्वजनिक प्रकृतिको जग्गा प्रयोग गर्न उपलब्ध गराउने सम्बन्धि मापदण्ड २०७७ को दफा ५ बमोजिमको शर्त पालना गरी ३० वर्षको लागि प्रयोग गर्न पाउने गरी ४ विगाहा जग्गा प्रयोग गर्न सम्झौता भई जग्गा प्राप्तिको प्रमाणपत्र प्राप्त भएको। नेपाल प्रहरी विशेष सुरक्षा गण रातोमाटे परिसरमा ब्याण्ड गुल्मको लागि तयार भएको भवनमा अस्थायी रूपमा निकट भविष्यमा बागमती प्रदेश प्रहरी अस्पताल सञ्चालनमा हुने। कर्णाली प्रदेश प्रहरी अस्पताल (हाल नेपालगंज) सुर्खेतमा निर्माण गर्न जग्गा प्राप्तिको लागि सम्बन्धित निकायमा समन्वय भइरहेको। 	
९९	रेल्वे सुरक्षा गण स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद्को मिति २०७७/०९/१५ गतेको निर्णयले रेल्वे सुरक्षाको लागि खटाउने निर्णय भएको। दरबन्दी स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको। उपयुक्त जग्गा प्राप्तिको लागि खोजी कार्य भइरहेको। हाल रेल्वे सुरक्षाको लागि रेल्वे सुरक्षा वेश जनकपुरधाम, सुरक्षा वेश कुर्था लगायत अन्य बि.ओ.पि.हरुबाट सुरक्षाको व्यवस्था मिलाइएको। 	सशस्त्र प्रहरी बल
१००	प्रतिआतङ्कवाद सेल गठन गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> स.प्र.बल, नेपाल प्रधान कार्यालय, कार्य विभाग अन्तर्गत प्रतिआतंकवाद उपशाखा स्थापना गरी कार्य संचालन गरिएको। आतंकवादमा प्रयोग हुने वित्तीय लगानी तथा आम विनाशकारी हतियार निर्माण एवं लगानी प्रतिरोधको निमित्त सूचना संयन्त्र परिचालन गरी सूचना संकलन तथा विश्लेषण कार्य भइरहेको। प्रतिआतंकवाद सम्बन्धी तालिम पाठ्यक्रम तयारीको काम भइरहेको। 	सशस्त्र प्रहरी बल
१०१	औद्योगिक सुरक्षा गुल्म (४ वटा) स्थापना गर्ने।	३ वर्ष		
१०२	सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको ७ वटा आश्रित गुल्मलाई अनाश्रित गुल्ममा स्तरोन्नति गर्ने।	३ वर्ष		
१०३	सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको ६ वटा विशिष्टिकृत तालिम	४ वर्ष	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन,	सशस्त्र प्रहरी बल

	शिक्षालयहरूको स्तरोन्नति गर्ने।		२०८० स्वीकृत भई ६ वटा विशिष्टीकृत तालिम शिक्षालयहरूमा सशस्त्र प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक प्रमुख रहने गरी थप दरबन्दी सहित स्तरोन्नति गरिएको।	
१०४	अन्तराष्ट्रिय सीमाका संवेदनशील नाकाहरूमा Thermal - Customize Tracking Software सहितका C.C. Camera/PTZ Camera र Vehicle Scanner जडान गर्ने।	१ वर्ष	सीमा इलाकामा PTZ- 34, Motorized- 71, Dome- 182 गरी ९७ स्थानमा जम्मा 287 -वटा क्यामेराहरू जडान गरिएको सकिएको र थप C.C. Camera/PTZ Camera र Vehicle Scanner जडान गर्ने सम्बन्धी मालसामानहरू खरिद गर्नको निमित्त खरिद गुरुयोजना तयार भई स्वीकृतिको प्रक्रियामा रहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०५	आकस्मिक सुरक्षा व्यवस्थापनका लागि अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको तैनाथ रहने व्यवस्था गर्ने (काठमाडौं, भैरहवा, पोखरामा)।	१ वर्ष	मन्त्रालयगत एवं सांगठनिक रूपमा नीतिगत व्यवस्थाका लागि पहल भइरहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल
१०६	पर्वतीय उद्धार तालिम शिक्षालयको भौतिक पूर्वाधारको स्तरोन्नति गरी आवश्यक Logistics को समुचित प्रवन्ध गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षालय स्थापनाको लागि नेपाल सरकारबाट जग्गा उपलब्ध भइसकेको। शिक्षालय स्थापना तथा तालिम संचालनको लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधारहरू मध्ये जम्मा ४ वटा Shed Type भवनहरू निर्माणाधीन अवस्थामा रहेको। पर्वतीय उद्धार तालिम शिक्षालयमा तालिम संचालन गर्नको निमित्त आवश्यक पर्ने Rope Rescue एवं अन्य आधारभूत सामग्रीहरू वितरण गर्ने तयारी अन्तिम चरणमा रहेको। 	सशस्त्र प्रहरी बल
१०७	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालका १२ वटा गुल्म र १०० वटा वि.ओ.पि. हरूमा मापदण्ड अनुसार आवश्यक व्यारेकहरू निर्माण गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०७८/७९ मा ३ वटा गुल्म र २७ वटा वि.ओ.पि.हरूको भौतिक संरचना निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको। आ.व. २०७९/८० मा १ वटा गुल्म र १० वटा वि.ओ.पि.हरूको भौतिक संरचना निर्माण सम्पन्न गरिएको। आ.व. २०८०/८१ मा १ वटा गुल्म र ४ वटा वि.ओ.पि.हरूको भौतिक संरचना निर्माणको लागि बोलपत्र आह्वान गरिएको। अन्य १६ वटा वि.ओ.पि.हरूको लागि जग्गा खरिद तथा प्रासिको प्रक्रियामा रहेकोले प्राप्त हुन साथ बोलपत्र आह्वान हुने। 	सशस्त्र प्रहरी बल

१०८	जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन शाखा गठन गर्ने।	२ वर्ष	प्रदेश राजधानी भएका जिल्लाहरूको जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन इकाई गठन भएको। अन्य जिल्लामा समेत इकाई गठन गर्न भनी पत्राचार भएको।	कसुरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग
१०९	लागु औषध नियन्त्रण विभागको स्थापनाका लागि अध्ययन गर्ने।	१ वर्ष		
११०	सबै प्रदेशमा सार्वजनिक निजी साझेदारीमा आधारित नमूना लागु औषध उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्र स्थापना गर्ने।	२ वर्ष	मापदण्ड निर्माण अन्तिम चरणमा रहेको।	लागु औषध नियन्त्रण शाखा
१११	उत्तरी र दक्षिणी नाकाका सबै भन्सार बिन्दुमा Drug Detection Device प्रयोग गर्ने।	१ वर्ष	UNODC बाट प्राप्त भएको, Device त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थल भन्सारमा लागु भएको।	लागु औषध नियन्त्रण शाखा
११२	नेपाल प्रहरीका जिल्लास्थित कार्यालयहरूको भौतिक पुर्वाधार सुधार गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरीको जिल्लास्थित कार्यालयहरूको भौतिक पुर्वाधार सुधार गर्ने हेतुले निर्माण गरिने भवनहरूको आवश्यक मापदण्ड तयार भएको। आ.व. २०७९/०८० मा क्रमागत तर्फका ३४ वटा नयाँ निर्माणको लागि इष्टिमेट स्वीकृत भई सम्झौता अनुसार निर्माणकार्य सम्पन्न भएको। आ.व. ०७९/८० मा २७ वटा भवन निर्माण सम्पन्न भएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत प्रदेश सरकारको सहयोगमा २३ वटा र नियमित तर्फको २ वटा भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको। चालु आ.व.मा प्रदेश सरकारको सहयोगमा थप १५ वटा भवन सहित २२ वटा संरचना निर्माणको लागि बजेट निकाशा गरिएको र भौतिक सुधार गर्न २ करोड समेत निकाशा गरिएको। आ.व.२०८०/०८१ मा नेपाल प्रहरीको नियमित बजेटबाट क्रमागत रूपमा रहेका १४ वटा प्रहरी कार्यालयहरूको भवन निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य अनुरूप हाल ५० प्रतिशत निर्माण सम्पन्न भएको। 	नेपाल प्रहरी

ड. जनशक्ति व्यवस्थापन तथा क्षमता विकास				
११३	गृह प्रशासन अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरूलाई तालिम आवश्यकताको पहिचान गरी तालिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।	निरन्तर	गृह प्रशासन अन्तर्गतका निजामती कर्मचारीहरूलाई आवश्यकता अनुसार प्रत्येक आ.व.मा एक-एक पटक न्यायिक क्षमता अभिवृद्धि तालिम संचालन गर्ने गरिएको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
११४	जिल्ला तथा इलाका प्रशासन कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधि तथा योजना तर्जुमा र LMBIS सम्बन्धी अभिमुखीकरण तालिम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	प्रदेशगत रूपमा निरन्तर तालिम संचालन गरिएको।	योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा
११५	मन्त्रालय र प्रहरी समेत मातहत कार्यालयहरूको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण गरी सूचना प्रविधि सम्बन्धी जनशक्ति र तालिमको व्यवस्थापन गर्ने।	२ वर्ष	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको विस्तृत O & M को मस्यौदा तयार भएको।	गृह मन्त्रालय
११६	मन्त्रालय मातहतका निकायहरूमा कार्यसम्पादन प्रणालीमा आधारित प्रोत्साहन प्रणाली लागू गर्ने।	निरन्तर	प्रतिवेदन तयार भई मन्त्रिस्तरबाट स्वीकृत भई सहमतिको लागि अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।	गृह मन्त्रालय
११७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तीनै तहमा समान बुझाइका लागि अध्ययन, अनुसन्धान र क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा विभिन्न जिल्लामा कृतिम घटना अभ्यास (Table Topexercise) सम्पन्न भएको र विपद् सम्बन्धी अन्तर्क्रिया, सचेतना कार्यक्रम प्रदेश तथा जिल्ला तहमा नियमित रूपमा गरिएको। विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति, कानूनी व्यवस्था, रणनीतिक कार्ययोजना लगायतका विषयमा प्रदेशस्तरमा अन्तर्क्रियात्मक कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेको। 	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
			आ.व २०७९/८० मा ४९ जिल्लाका ३९२ वटा स्थानीय पालिकाहरूका विपद् शाखा प्रमुख, विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरू, आई.टी हेर्ने प्राविधिक कर्मचारी, ईन्जिनियर एवं सुरक्षा निकायका सम्बद्ध विषय हेर्ने प्रतिनिधिहरू गरी कुल ११६२ जनालाई अभिमुखीकरण तालिम प्रदान गरिएको र प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तह गरी २२३ निकायमा विपद् पोर्टल स्थानीयकरण गरिएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

११८	कैदीवन्दीहरूलाई उत्पादन र आयआर्जनका क्रियाकलापमा संलग्न गराई अनुभवको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> कारागारमा मुढा बनाउने, फर्निचर बनाउने, गलैचा बुन्ने, बत्ती काट्ने जस्ता सिपमूलक काम भई रहेको। सिपमूलक कार्यमा संलग्नले नियमानुसार कामदारी सुविधा प्राप्त गरेको। 	कारागार व्यवस्थापन विभाग
११९	अध्यागमन कार्यालय, त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलका कर्मचारीहरूलाई प्रोत्साहन प्रणाली लागु गर्ने।	६ महिना	काम प्रति सकारात्मक उर्जाका साथ उत्प्रेरित गरिएको तर मौद्रिक प्रोत्साहन प्रणाली लागु नभएको।	अध्यागमन विभाग
१२०	अध्यागमन सम्बद्ध उजुरी/गुनासो व्यवस्थापन प्रणालीको परिमार्जन र सञ्चालन गर्ने।	१ वर्ष	प्राप्त उजुरी तथा गुनासोहरूको गुनासो सुन्ने अधिकारी मार्फत तुरुन्तै व्यवस्थापन गर्ने गरीएको।	अध्यागमन विभाग
१२१	राष्ट्रिय परिचयपत्र, व्यक्तिगत घटना दर्ता र सामाजिक सुरक्षासँग सम्बद्ध सबै निकायको संस्थागत क्षमता विकास गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न जिल्लाका जनप्रतिनिधी, जिल्ला प्रशासन कार्यालय र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको सहभागितामा करिब २०१० जनालाई राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान कार्यक्रम सम्बन्धी जिल्ला स्तरीय समन्वय तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमका साथै विवरण दर्ता, कार्ड वितरण र रुजु अधिकारी तालिम सम्पन्न गरिएको। स्थानीय तह र विभिन्न जिल्ला, काठमाडौं उपत्यका लगायत गरेर करिब १५०० जनाको सहभागितामा सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१२२	जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई क्षमता विकास र उत्प्रेरणा गर्ने (मौद्रिक तथा गैरमौद्रिक)।	निरन्तर	जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयमा कार्यरत जनशक्तिलाई उनिहरूको अनुकुलता र घर पायक अनुसार चाहेको स्थानमा सुरुवा गरेको। सो कार्यबाट कर्मचारीको गुनासोमा कमी आएको।	निजामति कर्मचारी प्रशासन शाखा
१२३	साइबर व्यूरोको क्षमता विकास गरी थप प्रविधियुक्त बनाई Cyber Forensic Unit (एकाइ) र प्रहरी कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०७८/०७९ मा digital forensics lab equipment (१२ items), digital Forensics tools license renew गरिएको। आ.व. २०७९/०८० मा digital trigg forensic equipment खरिदको लागि बजेट व्यवस्थापनको प्रक्रियामा रहेको। application management system खरिद कार्य सम्पन्न भएको। * साइबर व्यूरोको नयाँ भवन निर्माणको कार्य प्रारम्भ भएको। 	नेपाल प्रहरी
१२४	समुदाय प्रहरी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम समुदाय	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> समुदाय प्रहरी साझेदारीको अवधारणा बमोजिम समुदाय केन्द्रित 	नेपाल प्रहरी

	केन्द्रित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने।		कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने गरिएको। सो अनुसार कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी कार्ययोजना तयार गरी आ.व. २०७९/०८० असारसम्म कूल जम्मा कार्यक्रम ५०,८२१ (सामुदायिक कार्यक्रम- ४२,३६९ विद्यालय केन्द्रित- ८,४५२), लाभान्वित संख्या २७,७२,८८४ जना रहेको।	
१२५	नेपाल प्रहरीमा हाल प्रयोगमा रहेका पुराना सवारी साधनहरूको प्रतिस्थापन योजना(replacement plan)अनुसार क्रमशः प्रतिस्थापन गर्दै लगिने।	निरन्तर	आ.व.२०७८।०७९ मा लिलाम गरिएका सवारी साधन (पिकअप-८, जिप-२, मो.सा.-१० थान) प्राप्त भएका सवारी साधन (मोटरसाइकल ३३, प्रिजनर भेन २, वाटरक्यानन २ वटा)। आ.व. २०७९/८० मा २५ वटा सवारी साधन लिलाम प्रक्रियाको लागि मिति २०७९/९/२२ गते सूचना प्रकाशित गरिएको। १८० थान पिकअप र ५५ थान बलेरो पिकअप खरिद भइ वितरण गरिएको।	नेपाल प्रहरी
१२६	विशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षामा प्रयोग भइरहेको सञ्चार प्रविधि र प्रणालीको स्तरोन्नति र आधुनिकीकरण गरी Digital Trunking System विस्तार गर्ने।	निरन्तर	कार्यान्वयनको क्रममा समस्या र चुनौति नआउने उपायहरू समेत अवलम्बन गरी विस्तृत प्रतिवेदन तयार भएको।	नेपाल प्रहरी
१२७	ट्राफिक Surveillance Vehicle खरिद तथा सञ्चालन गर्ने।	२ वर्ष	• काठमाण्डौ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट हाल CCTV जडित २ वटा Surveillance Vehicle संचालनमा रहेको। थप Traffic Surveillance Vehicle खरिद गर्नका लागि समन्वय भईरहेको।	नेपाल प्रहरी
च. विपद् व्यवस्थापन				
१२८	प्रकोपजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि Risk Assessment Platform तयार गर्ने।	२ वर्ष	कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू तयार भएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१२९	मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य सम्पन्न गर्ने।	१ वर्ष	मनसुनजन्य तथा आगलागिजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापनाका लागि आ.व. २०७९/८० मा ७०३ लाभग्राहीलाई रु. ३,४९,९४,२५०.०० अनुदान रकम निकासी गरी पठाइएको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा

				व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३०	विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार कार्यमा खटिने जनशक्तिको जोखिम बीमा सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	२ वर्ष	स्वयंसेवक तथा तालीमप्राप्त खोज तथा उद्धार कर्ताहरुको बिमाका सम्बन्धमा अवधारणापत्र तर्जुमा सम्बन्धी कार्य भईरहेको छ।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३१	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुऱ्याउने संस्था तथा व्यक्तिलाई सम्मान स्वरूप पुरस्कृत गर्न मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने।	निरन्तर	छलफलको क्रममा रहेको।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३२	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना हुन बाँकी १५ वटा जिल्लाहरुमा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना एवं सबै जिल्लाहरुमा आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र सुदृढीकरण र सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC) स्थापना हुन बाँकी ७ वटा जिल्ला (कास्की, रुपन्देही, मनाङ, नवलपरासी सुस्तापूर्व, डोटी, प्युठान र रुकुम पूर्व) मा स्थापना गर्न आवश्यक सञ्चार सामग्री तथा IT सामग्री खरिद गरी कास्की र डोटीमा ढुवानी भईसकेको र अन्य जिल्लाहरुमा ढुवानी तथा जडान गर्ने तयारी भईरहेको। (उपरोक्त जिल्लाहरुमा स्थापना भए पश्चात अब काठमाडौं, भक्तपुर र ललितपुर बाहेक ७४ जिल्लामा DEOC स्थापना भई सञ्चालनमा आएको।) दातृ निकायहरु (तयार नेपाल, विश्व खाद्य कार्यक्रम लगायतका) सँग आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रको सुदृढीकरण र आपतकालीन बन्दोबस्ती व्यवस्थापन सम्बन्धमा बैठक सञ्चालन गरिएको। काठमाण्डौ उपत्यकाका ३ वटा जिल्ला (काठमाण्डौ, ललितपुर र भक्तपुर) बाहेक ७४ वटै जिल्लाहरुमा जिल्ला आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC) स्थापना भई संचालनमा रहेको। 	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा

१३३	हलुका र मध्यम तहको खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरण सहितको तुरुन्तै परिचालन हुने स्वयंसेवक सहितको विशेष टोली (First Responder/Flying Squad) को व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणबाट स्वयंसेवक व्यूरो परिचालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			२०८० को मनसुन शुरु हुनुपूर्व विपदजन्य घटनाहरुलाई लक्षित गरी आवश्यक जनशक्ति एवं स्रोतसाधनसहित कोशी प्रदेश अन्तर्गत धनकुटाको मुलघाट, मधेश प्रदेश अन्तर्गत बाराको निजगढ, बागमती प्रदेश अन्तर्गत सिन्धुलीको खुर्कोट र धादिङ्गको आदमघाट, गण्डकी प्रदेश अन्तर्गत म्याग्दीको बेनी, लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत दाङ्गको भालुवाङ्ग, कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतको चिप्ले तथा सुदुर पश्चिम प्रदेश अन्तर्गत डडेल्धुराको अमरगढीमा विपद् व्यवस्थापन वेश स्थापना गरिएको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१३४	अन्तराष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समुह (International Search and Rescue Advisory Group - INSARAG) को Accreditation प्राप्त गर्ने।	२ वर्ष	नेपाली सेनाको विपद् व्यवस्थापन गणलाई अन्तराष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समुह (International Search and Rescue Advisory Group- INSARAG) को Accreditation प्राप्त गर्ने प्रक्रियामा परराष्ट्र मन्त्रालयमा समन्वयको लागि लेखिएको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१३५	राष्ट्रिय कृत्रिम अभ्यास National Simulation Exercise (SIMEX) Guiding सम्बन्धी दिग्दर्शनर Drill तर्जुमा गरी कृत्रिम अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	गृह मन्त्रालयको नेतृत्व तयार नेपाल, विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहकार्यमा दाङ, धनगढी, धादिङ, दोलखा लगायत विभिन्न जिल्लाहरुमा कृत्रिम अभ्यास कार्यक्रम संचालन भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			दिग्दर्शन तर्जुमाका लागि कार्यदल गठन भएको छ।	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३६	विपद् पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तहसम्म खुल्ला क्षेत्रहरुको विवरण अद्यावधिक एवं प्रकाशन गर्ने।	१ वर्ष	खुला क्षेत्र पहिचान तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधिको प्रारम्भिक मस्यौदा तयार भई छलफल एवम् राय सुझाव संकलनको क्रममा रहेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा

१३७	प्रकोपको प्रकृति अनुरूप सम्मुखता, संकटउन्मुखता र जोखिमको आँकलन तथा नक्साङ्कन गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> हुम्ला, जुम्ला, मुगु, कालिकोट, डडेल्धुरा, बैतडी, बाजुरा, अछाम, प्युठान, मनाङ, नुवाकोट, नवलपुर, परासी, धनकुटा, सिन्धुपाल्चोक, उदयपुर, धादिङ, लमजुङ, स्याङ्जा, गोरखामा बाढी र पहिरोबाट क्षति भएको जोखिम क्षेत्रको विस्तृत र प्रारम्भिक भौगर्भिक अध्ययन सम्पन्न भएको। डोटी भुकम्पबाट प्रभावित ५ जिल्ला (डोटी, अछाम, बाजुरा, बझाङ र डडेल्धुरा) का ९८४० घरधुरीको विस्तृत क्षति मुल्यांकन (DDA) सम्पन्न भएको। १३ जिल्लाका १४५ स्थानीय तहमा रहेका १०,८३३ वटा सार्वजनिक संरचनाहरू (२८,७९९ भवनहरू)को Rapid Visual Screening Survey र सोको विश्लेषण गर्न मोबाइल एप तयार भएको। 	राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
१३८	प्रहरीको चौकी स्तरसम्म विपद् उद्धारका सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनको लागि नेपाल प्रहरी र प्रदेश प्रहरी क्षमता मापदण्ड २०७७ स्वीकृत भएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत रु. ३ करोडको लागतमा आवश्यक पर्ने सामान उपलब्धताको लागि प्रदेश सरकारसंग पहल गरी लागत अनुमान तयार भईरहेको। *सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत प्रदेश सरकार बाट प्रत्येक जि.प्र.का.हरूलाई रु.५ लाखका दरले विपद् उद्धारका सामाग्री खरिद गर्न रकम प्राप्त भएकोमा सबै जि.प्र.का.हरूले सामाग्री खरिद गरि आफ्ना मातहतका सम्पूर्ण युनिटहरूलाई प्रदान गरेको। प्रहरी चौकी स्तरसम्म Fire Extinguisher लगायतका अग्नि नियन्त्रक सामाग्री व्यवस्थापनको लागि पहल भई रहेको। 	नेपाल प्रहरी
१३९	विपद् व्यवस्थापन डाटाबेस प्रणाली (Disaster Management database system) को स्थापना गर्ने।	निरन्तर	विपद्जन्य घटनाको प्रभावकारी अभिलेखीकरण गर्ने कार्यको लागि प्रहरी प्रधान कार्यालय सूचना प्रविधि निर्देशनालयबाट Software विकास गर्न आवश्यक अध्ययन पुरा भई प्राविधिक प्रतिवेदन तयार भएको। विपद् सम्बन्धी सूचना संकलन, विश्लेषण र प्रवाहका लागि यस शाखाबाट संचालन भईरहेको drrportal को सुदृढीकरणको लागि बजेट विनियोजन	नेपाल प्रहरी

			भई कार्यान्वयन तयारीको चरणमा रहेको।	
१४०	विपद् व्यवस्थापनमा खटिने जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने।	निरन्तर	विपद् व्यवस्थापनमा काम गर्ने नेपाल प्रहरी तथा सशस्त्र प्रहरी बल नेपालका प्रशिक्षार्थिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रशिक्षण दिने गरिएको। बाँकेको नेपालगञ्ज, दोलखा, धादिङ्ग, सुर्खेत, दैलेख र हेटौडामा विपद् व्यवस्थापनमा खटिने जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम सम्पन्न भएको।	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य शाखा
			<ul style="list-style-type: none"> आ.व. २०७८/०७९ सालको वार्षिक तालिम क्यालेण्डर अनुसार "विपद् व्यवस्थापन आधारभूत तालिम " ६२ जना प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिएको। आ.व. २०७९/०८० "विपद् व्यवस्थापन आधारभूत तालिम २७ औं, २८ औं, २९ औं र ३० औं समूहमा कूल जम्मा १५१ जना साथै विपद् व्यवस्थापन अनुशिक्षण तालिम २५१६ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको। वागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय अन्तर्गत १८१ जनालाई एकल तथा संयुक्त रूपमा विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी अनुशिक्षण प्रदान गरिएको। 	नेपाल प्रहरी
			<ul style="list-style-type: none"> स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय, कुरिनटारमा मिति २०७८/१०/१६ देखि जम्मा २१ वटा विपद् व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित तालिमहरू संचालन गरी विपद् व्यवस्थापनमा खटिने ८३८ जना थप दक्ष जनशक्ति तयार गरिएको। स.प्र.बल, नेपाल विपद् व्यवस्थापन तालिम शिक्षालय कुरिनटारमा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको आर्थिक सहयोगमा २० जनालाई गोताखोर तालिम संचालन गरिएको तथा हाल नं. १ वराह बाहिनीमा कोशी प्रदेश सरकारको सहयोगमा २० जना सहभागी गोताखोर तालिम संचालन भईरहेको। गोताखोर टिमलाई देशभरका ८ स्थानमा विस्तार गरी उपत्यका लगायत प्रदेश स्तरमा रहेको सम्पूर्ण बाहिनीहरूमा आवश्यक उपकरणहरू सहित तयारी हालतमा राखिएको। 	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल

			<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनमा खटिने दक्ष जनशक्तिको क्षमता विकास गर्न हालसम्म सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालमा २७२९ जना सशस्त्र प्रहरी कर्मचारीले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम सम्पन्न गरेको। 	
छ. सेवा प्रवाह र सुशासन				
१४१	गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्रको संस्थागत सुदृढीकरण गर्ने।	१ वर्ष	Toll Free No, Nodal office को व्यवस्था गरिएको। Gunaso Portal मार्फत Data Update गर्ने गरिएको।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा
१४२	राष्ट्रिय पर्व तथा उत्सवहरूको एकीकृत आन्तरिक व्यवस्थापन ढाँचा तथा वार्षिक क्यालेन्डर तयार गर्ने।	१ वर्ष	क्यालेन्डर तयार हुने क्रममा रहेको।	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
१४३	कैदीवन्दीहरूसँगको भेटघाटको कार्यविधि तथा मापदण्ड तयार गर्ने।	निरन्तर	मस्यौदा तर्जुमाको क्रममा रहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१४४	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी जागरण सिर्जना।	अभियान अवधिभर	राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्बन्धी सूचना प्रचारप्रसारर अभियानको लागि विभिन्न जिल्लाहरूसँग निरन्तर समन्वय भईरहेको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४५	परिचयपत्र पाउन योग्य सबै नागरिकको राष्ट्रिय परिचयपत्रको लागि विवरण सङ्कलन गर्ने।	२ वर्ष / तत्पश्चात योग्य हुनेको निरन्तर	२०८० असार मसान्तसम्म १३१५४७४२(अभियान मार्फत ९५४८८९० र इकाईमार्फत ३६०५८५२) नागरिकको विवरण संकलन गरिएको। <ul style="list-style-type: none"> असार मसान्तसम्ममा ५५ जिल्लामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्पन्न र १३ जिल्लामा अभियान सञ्चालनमा रहेको। ५६१ स्थानीय तह र ५१०३ वडामा राष्ट्रिय परिचयपत्र अभियान सम्पन्न भएको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४६	१ (एक)करोड नागरिकलाई राष्ट्रिय परिचयपत्रको वितरण गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> पहिलो चरण (११७०००) सहित राष्ट्रिय परिचयपत्रको स्मार्ट कार्ड प्राप्ति: १ करोड २१ लाख १७ हजार राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड छपाई: १६ लाख ३० हजार १४ राष्ट्रिय परिचयपत्र कार्ड वितरण: १ लाख ७३ हजार ६८ 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

			<ul style="list-style-type: none"> • ५४ वटा जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूमा ७ लाख ८५ हजार कार्ड वितरणका लागि पठाइएको। • जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरमा राष्ट्रिय परिचयपत्र (कार्ड) वितरणको लागि एक वटा स्टेशन थप गरिएको। • साविक राहदानी विभाग रहेको स्थान, नारायणहिटी दरबार संग्रहालय परिसरमा रहेको ईकाईबाट विवरण दर्ता भएका व्यक्तिहरूको राष्ट्रिय परिचयपत्र (कार्ड) वितरण गर्ने कार्यको लागि २ वटा स्टेशन स्थापना भएको र विवरण दर्ताको लागि १ वटा स्टेशन थप भएको। 	
१४७	व्यक्तिगत घटना दर्ताको पहुँच विस्तार गरी ८० प्रतिशत पुऱ्याउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> • अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ६६४८, जन्म:- २७,८८,४७८, मृत्यु:- ७,००,१४०, विवाह:- ११,१६,६६४, सम्बन्ध विच्छेद:- ४८,९८१, बसाई सराई:- ६,१६,७२६, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- ५२,७०,९८९ आ.व. ०७९।८० मा भएको अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ताको विवरण: • अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने वडा संख्या:- ४४६, जन्म:- ८१७५९१, मृत्यु:- २०२९९५, विवाह:- ३२४३०१, सम्बन्ध विच्छेद:- २१६५६, बसाई सराई:- १८३२९२, कूल जम्मा घटना दर्ता संख्या:- १५,४९,८३५ 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४८	अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता सबै वडा सम्ममा पुऱ्याउने।	२ वर्ष	६६४८ वडामा अनलाईन मार्फत व्यक्तिगत घटना दर्ता भइरहेको। ९५ वडामा विद्युत तथा इन्टरनेटको पहुँच नभएको कारण अनलाईन घटना दर्ता लक्ष्य अनुसार हुन नसकेको। आ.व. २०८०।८१ मा सबै वडाबाट अनलाईन व्यक्तिगत घटना दर्ता गर्ने लक्ष्य रहेको र अनलाईन प्रणालीमा नगएका वडाहरूलाई अनलाईन प्रणालीमा जान समन्वय र ताकेता गरिरहेको।	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१४९	सबै स्थानीय तहबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत वितरण गर्न व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> • ७५३ स्थानीय तहमा बैकिङ्ग प्रणालीमार्फत नै सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण भइरहेको। • २०८० असार मसान्तसम्म सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

			लाभग्राहीको संख्या ३८,००,१०८ रहेको र यस आ.व.२०७९।८० को जेष्ठ मसान्तबाट ४ लाख ७४०जना लाभग्राहीलाई Electronic Fund Transfer (EFT) मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरी शुरुवात गरिएको।	
१५०	काठमाडौं उपत्यकाका मुख्य सडकहरूमा थप ट्राफिक लाइटको व्यवस्थापन गर्ने।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> सरोकारवाला निकाय, संघ/संस्थासंग समन्वय गरी Intelligent Traffic Light System ६३ स्थानमा जडान गरिएकोमा हाल ३३ स्थानमा संचालनमा रहेको। 	नेपाल प्रहरी
१५१	मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरूको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लंघनका घटना न्यूनीकरण गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरूको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लंघनका घटना न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा २०७८ फागुन, चैत्र, वैशाख, जेठ र असार महिनाको प्रगति विवरण:मानव अधिकार सम्बन्धि उजुरी संख्या: २४ वटा, फछौट संख्या: २३ वटा, अनुशिक्षण तालिम ११,४९६ जनालाई प्रदान गरिएको, सचेतना कार्यक्रम संख्या: १०० वटा लाभान्वित ३,२८२ जना। मानव अधिकार सम्बन्धित घटनाहरूको द्रुत अनुसन्धान तथा उल्लंघनका घटना न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा आ.व.२०७९/०८० असारसम्म मानव अधिकार सम्बन्धि उजुरी संख्या: ६१ वटा, फछौट संख्या: ३९ वटा, फछौट बाँकी संख्या: २२ वटा, अनुशिक्षण तालिम ३१,०५९ जनालाई प्रदान गरिएको, सचेतना कार्यक्रम संख्या: २६५ वटा लाभान्वित १३,३३७ जना। राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगको निर्णय बमोजिम सिफारिश भई आएका सबै सिफारिशहरू कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको, मानव अधिकारको हनन सम्बन्धमा अनुसन्धानका क्रममा राष्ट्रिय मानवअधिकार अधिकार आयोगबाट माग भएको विषयमा राय तथा प्रतिक्रिया पठाइएको, लैंगिक सम्पर्क विन्दुको रूपमा सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय 	नेपाल प्रहरी
				मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा

			गरिएको, <ul style="list-style-type: none"> • ICCPR / CAT आवधिक प्रतिवेदन तयार पार्ने सम्बन्धमा ICCPR को हकमा २ वटा प्रदेशस्तरीय कार्यक्रम गरी सुझाव संकलन गरिएको र CAT को सम्बन्धमा मस्यौदा तयार भएको। 	
१५२	जोखिममा रहेका सेवान्नाहीलाई प्राथमिकतामा राखी प्रहरी सेवा प्रवाह (Priority Police Service) को मापदण्ड तयार तथा कार्यान्वयन गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> • जोखिममा रहेका समुहहरूलाई प्राथमिकता प्रहरी सेवा (Priority Police Service) को मस्यौदा प्रतिवेदन तयार भएको। 	नेपाल प्रहरी
१५३	नेपाल प्रहरीमा गुनासो व्यवस्थापनको लागि केन्द्रीय तथा प्रदेश स्तरमा संयन्त्र स्थापना गरी प्रभावकारी सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> • नेपाल प्रहरीमा गुनासो सुनुवाई अधिकृतको व्यवस्था गरिएको, • नेपाल प्रहरीका कर्मचारीहरूले पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता सम्बन्धि कायदेश, २०७७ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको, • नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, प्रहरी महानिरीक्षकको सचिवालय, प्रहरी निरीक्षणालय अन्तर्गत २४ सै घण्टा गुनासो सुन्ने तथा समाधान गर्न G-24/7 (चौबिसै घण्टा/सातै दिन गुनासो सुन्ने) कक्षको स्थापना भई Toll Free No. १११३ सञ्चालनमा ल्याइएको, • *अनलाईन उजुरी गुनासो लिने संयन्त्रको रूपमा ujurichhanbin@nepalpolice.gov.np, ecomplian@nepalpolice.gov.np, ecomplain017@gmail.com लगायतका ईमेल ठेगाना, ०१-४४१००७९ र CUG नं. ९८५१२९३००० समेतको व्यवस्था गरी गुनासो व्यवस्थापन गर्ने गरिएको। <p>आ.व. २०७९/०८० असार मसान्तसम्म उजुरी/ गुनासो विवरण: कूल उजुरी संख्या: १६७४ वटा, फछ्यौट संख्या: १२९८ वटा, कार्यान्वयनको चरणमा ३७६ वटा।</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रहरी कर्मचारीको गुनासो सम्बोधन तथा प्रहरी कर्मचारी विरुद्धको उजुरी फस्यौट कार्य समयमै गर्न काडमाडौँ उपत्यका प्रहरी कार्यालय तथा सात वटै प्रदेश प्रहरी कार्यालय प्रमुखसँग कार्य सम्पादन 	नेपाल प्रहरी

			सम्झौता गरिएको ।	
१५४	विभिन्न राष्ट्रिय दिवसहरूमा वितरण गरिने विभूषणहरू छनौटको मापदण्डको स्तरीकरण गर्ने ।	निरन्तर	मापदण्ड स्वीकृत भै बिगत आ.व.हरूमा कार्यन्वयन भएकोमा चालु आ.व.मा स्थगित भएको ।	
१५५	ट्राफिक कारवाही तथा जरिवाना प्रयोजनको लागि विद्युतीय भुक्तानी प्रणाली (Digital Payment System) देशभर लागू गर्ने ।	१ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> काठमाण्डौ उपत्यका ट्राफिक प्रहरी कार्यालयबाट सेवाग्राहीको सहजताको लागि Digital Wallet/Mobile Banking, QR Pay , Kiosk Machine (किअस्क) मार्फत जरिवाना भुक्तानी, कारवाहीमा परेका चालकहरूले नियमानुसार तिर्नुपर्ने जरिवाना कारवाही स्पटबाट तिर्न “Pay Fine on the spot – instant payment system” लागू गरिएको । गण्डकी प्रदेश ट्राफिक प्रहरी कार्यालय मातहत जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय कास्कीमा ग्लोबल आई.एम.ई बैंकको एक्सटेन्सन काउण्टर मार्फत राजश्व संकलन गरिँदै आएको । 	नेपाल प्रहरी
१५६	गृह प्रशासन समूह गठन गर्ने	२ वर्ष	गठन नभएको ।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
१५७	लागु औषध प्रयोगकर्ताहरूको लागि सञ्चालित उपचार तथा पुर्नस्थापना केन्द्रहरूको प्रभावकारिता अध्ययन गर्ने/गराउने ।	२ वर्ष	चालु आ.व.मा हुने ।	लागुऔषध नियन्त्रण शाखा
१५८	लागु औषध मौखिक प्रतिस्थापन उपचार पद्धति (OST) को प्रभावकारिता अध्ययन अनुसन्धान गर्ने/गराउने ।	२ वर्ष	चालु आ.व. मा हुने ।	लागुऔषध नियन्त्रण शाखा
१५९	लागु औषध प्रयोगकर्ताहरूको जिल्लास्तरीय द्रुततर मूल्याङ्कन सर्वेक्षण (Rapid Assessment Survey) गर्ने ।	२ वर्ष	लागु औषध प्रयोगकर्ताहरूको जिल्लास्तरीय द्रुततर मूल्याङ्कन सर्वेक्षण पर्सा र कैलाली जिल्लामा सम्पन्न भई सुरुवात भएको ।	लागुऔषध नियन्त्रण शाखा
ज. अध्ययन, अनुसन्धान तथा सूचना प्रविधिमा आधारित गृह प्रशासन				
१६०	विद्यमान सफ्टवेयरहरूको एकीकरण तथा एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गर्ने ।	२ वर्ष	CCRS (Citizenship complain register system) लाई CIMS मा Integration गरिएको । CIMS Integration अन्तिम चरणमा रहेको । Software उस्तै उस्तै प्रकृतिका CPAS र DRS लाई एकिकृत ढाँचामा निर्माण गर्ने कार्य भइरहेको । Website, परिपत्र, sms र Dash Board विपद पोर्टल लगायतलाई एकिकृत गरिएको । विपद संग सम्बन्धि प्रणालीहरूलाई	सूचना प्रविधि शाखा

			Integration गरिएको।	
१६१	गृह मन्त्रालय र मातहतका निकायहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूको Employees Record Information System- ERIC सफ्टवेयर अद्यावधिक/स्तरोन्नति गर्ने।	१ वर्ष	अद्यावधिक भई कार्यन्वयनमा रहेको।	निजामती कर्मचारी प्रशासन शाखा
१६२	सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू तथा मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई सुरक्षित र स्तरोन्नति गर्दै लैजाने।	निरन्तर	<p>क) सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू लाई स्तरोन्नति गर्दै लैजाने सम्बन्धमा</p> <p>डाटा सेन्टर तथा Disaster Recovery (DR)</p> <ul style="list-style-type: none"> सूचना प्रविधि पूर्वाधारको स्तरोन्नतिका लागि सरकारी एकीकृत डाटा केन्द्र (GIDC) मा रहेको मन्त्रालयको डाटा सेन्टरमा उपकरणहरू जडान, High Availability को व्यवस्था, System migration, backup लगायतका कार्य गरिएको। <p>प्रयोगमा रहेका सर्भरहरूमा उपलब्ध स्रोतको अधिकतम उपयोगका लागि सर्भर भर्चुअलाइजेसन सफ्टवेयर प्रयोग गरी एउटै Physical सर्भरमा धेरैवटा भर्चुअल मेसिनहरू सिर्जना गरी तथा सर्भरहरूको भण्डारणलाई भर्चुअलाइज गरी एकीकृत बनाई साझा भण्डारण तहको रूपमा सञ्चालनमा ल्याइएको।</p> <ul style="list-style-type: none"> जोखिम न्यूनिकरणका लागि डिजास्टर रिकभरी सेन्टर, हेटौंडामा प्रणालीहरूको ब्याकअप रहने व्यवस्था मिलाएको। <p>VPN Router</p> <ul style="list-style-type: none"> अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा नयाँ Branch Router जडान सम्पन्न (तोकिएका ५१ कार्यालयहरू र थप ३ कार्यालयमा जडान) <p>कम्प्युटरहरू</p> <ul style="list-style-type: none"> मन्त्रालयमा रहेका कम्प्युटरहरूको संख्या, अवस्थाहरूको अनुगमन/अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गरी पुराना कम्प्युटरहरूमा (आवश्यकता बमोजिम) RAM, SSD थप गरी स्तरोन्नति गरिएको तथा १८ थान नयाँ Desktop र १८ थान नयाँ Laptop हरु खरिद गरी 	सूचना प्रविधि शाखा

		<p>प्रयोगमा ल्याइएको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • आ.व २०८०/८१ मा GIOMS (Office Automation) को लागि ३० थान नयाँ Desktop खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाइएको (आवश्यक विवरणहरू-Specification, लागत अनुमान, बोलपत्र तयार तथा स्वीकृत; बोलपत्र प्रकाशन) • आ.व २०८०/८१ मा १५ थान नयाँ Laptop खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाइएको (आवश्यक विवरणहरू-Specification, लागत अनुमान, शिलबन्दी तयार तथा स्वीकृत; प्रकाशन) <p>CCTV</p> <ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालयमा CCTV को सञ्चालन, व्यवस्थापन, Monitoring तथा ब्याकअप क्षमता अभिवृद्धि गरिएको । <p>ख) मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई स्तरोन्नति गर्दै लैजाने सम्बन्धमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली</p> <ul style="list-style-type: none"> • नागरिकता विवरण व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) को स्तरोन्नति गरी केन्द्रिय नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीका रूपमा विकास तथा एकिकृत डाटावेश तयार गरी सञ्चालनमा ल्याएको । (जिल्ला प्रशासन कार्यालय, भक्तपुरमा असार १५ बाट , जि. प्र. का. ललितपुरमा मिति २०८०/०५/२४ बाट, ई. प्र. का. फर्पिङमा मिति २०८०/०५/१० र ई. प्र. का. साखुँ मिति २०८०/०५/९ बाट CIMS लागु)। • केन्द्रिय नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा गैरआवासीय नेपाली नागरिकता दिन सक्ने प्रबन्ध मिलाइएको । • सरकारी सेवाहरूको अन्तर आवद्धताको र अन्य निकायहरूले प्रवाह गर्ने सेवाको प्रभावकारीता अभिवृद्धि गराउन विभिन्न निकायहरूको प्रणालीसँग API मार्फत CIMS लाई Integrate गरिएको । (प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालय, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, राहदानी 	
--	--	---	--

		<p>विभाग; राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण विभाग; आन्तरिक राजस्व विभाग; कन्सुलर सेवा विभाग)</p> <p>कार्य सम्झौता मूल्यांकन प्रणाली</p> <ul style="list-style-type: none"> • मन्त्रालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबीच हुने कार्य सम्पादन सम्झौताबमोजिम मूल्याङ्कन गर्ने प्रक्रियालाई सहज, प्रभावकारी, छिटोछरितो र सुरक्षित बनाउने प्रयोजनार्थ कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (CPAS)को विकास सम्पन्न गरी लागु गरिएको। • श्रीमान् सचिवज्यूको अध्यक्षतामा कार्य सम्पादन सम्झौता विषयमा मिति २०८०/०४/०९ मा भर्चुअल बैठक। • (CPAS) को विकास सम्पन्न गरी मिति २०८०/०४/१८ गते सबै जिल्लाहरूलाई भर्चुअल अभिमुखीकरण गरिएको। • मिति ०८०।४।२८ गते नयाँ CPAS प्रणाली Live संचालन गरिएको। अध्यागमन प्रणालीको कार्य प्रकृया चुस्त बनाउन स्वचालित अनलाइन प्रणाली • सीमा तथा अध्यागमन प्रणालीको विकास भई लागू भएको। <p>Website</p> <ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय र मातहतका सबै जिल्ला/इलाका/सीमा प्रशासन कार्यालयहरूको Website Layout लाई एकरूपता प्रदान गर्ने उद्देश्यले एकिकृत रूपमा website निर्माण गरी संचालनमा ल्याइएकोमा Website Upgradation कार्य गरिएको। (Features थप तथा नियमित तस्वीर, सूचना, समाचार, कर्मचारी विवरण अद्यावधिक) • कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग, जुद्ध बारुण यन्त्र कार्यालय भक्तपुरको वेबसाइट तयार गरी Access प्रदान गरिएको। • विभिन्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालय, सीमा प्रशासन कार्यालयहरूलाई website को content feeding, विवरण entry, Update गर्ने जस्ता कार्यहरूमा Support गरिएको। 	
--	--	---	--

		<p>विविध</p> <ul style="list-style-type: none"> माननीय उपप्रधानमन्त्री एवम् गृह मन्त्रीज्यूको कार्यक्रम तालिका डिस्प्ले विकास गरी सञ्चालनमा ल्याएको । ERMS, परिपत्र प्रणाली, SMS प्रणाली, विभूषण प्रणाली लगायत मौजुदा सफ्टवेयरहरू सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा आवश्यक सुधार गरी अद्यावधिक गरिएको । मन्त्रालयमा केन्द्रिय विद्युतीय हाजिरी प्रणाली पूर्ण रूपमा(वि.स. २०८० वैशाख १ देखि) सञ्चालनमा ल्याई अद्यावधिक गरिएको । SMS प्रणालीलाई सहज र अद्यावधिक गरी website मा integrate गरिएको र जिल्ला, ईलाका तथा सीमा कार्यालयहरूलाई आवश्यकता अनुसार SMS credit थपिएको । छिटो छरितो र गोपनीय रूपमा सूचना प्रवाह तथा पत्राचार गर्न Website मा परिपत्र प्रणाली Integrate गरी संचालन तथा व्यवस्थापन र आवश्यक सुधार गरिएको र आएका परिपत्रहरूलाई फछ्छौट गर्दै र Regular Update गरिएको । <p>ग) सूचना प्रविधि सम्बन्धी उपकरणहरू तथा मौजुदा सफ्टवेयरहरूलाई सुरक्षित गर्दै लैजाने सम्बन्धमा</p> <p>Genuine Software (with License) को प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> मौजुदा प्रणालीहरूलाई सुरक्षित गर्ने सम्बन्धमा देहाय बमोजिम Software / License खरिद कार्य (आवश्यक विवरणहरू specification, लागत अनुमान, बोलपत्र कागजात तयार, स्वीकृत, बोलपत्र प्रकाशन, मूल्याङ्कन, खरिद सम्झौता) सम्पन्न गरी License प्राप्त तथा Install भई सञ्चालनमा ल्याएको । <ul style="list-style-type: none"> * Backup and Replication Software, * Virtualization Software, * EDR (Server Protection) * Enterprise Antivirus 	
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> * Core Firewall License * Microsoft Office Licence * Operating System Licence * SSL certificate <ul style="list-style-type: none"> • आ.व २०८०/८१ मा Enterprise Antivirus खरिद/प्राप्तिका लागि अघि बढाइएको (आवश्यक विवरणहरू-Specification, लागत अनुमान तयार गरी खरिद इकाइमा पठाइएको।) <p>Security Audit</p> <ul style="list-style-type: none"> • गृह मन्त्रालय र यस अन्तर्गतका विभागहरूमा सञ्चालित सफ्टवेयरको Security Audit (VAPT) जाँच गरी सुझाव सहितको प्रतिवेदन पठाइएको। <p>Monitoring and Backup</p> <ul style="list-style-type: none"> • उपकरणहरूको अवस्था, प्रणाली, storage समय-समयमा Monitoring गरी System Migration, Security Architecture मा सुधार, HA को व्यवस्था गरिएको। • निरन्तर Monitoring को लागि SIEM मा Integrate गरिएको। • Website र प्रयोग गरिएका सफ्टवेयरहरूको Application, Database को नियमित ब्याकअप राखिएको। 	
१६३	मन्त्रालय र मातहत निकाय र कार्यालयबीच नेटवर्क स्थापना, अपग्रेड तथा विस्तार गर्ने।	निरन्तर	<p>क) मन्त्रालय र मातहतका कार्यालयबीच ICT Network सञ्चालन, व्यवस्थापन</p> <ul style="list-style-type: none"> • विद्युतीय सुशासनका लागि गृह मन्त्रालय र अन्तर्गतका जिल्ला, ईलाका र सीमा प्रशासन कार्यालयहरूमा Intranet (Lease) लाइन मार्फत आफ्नै ICT Network को स्थापना गरी संचालनमा ल्याएको। उक्त Network राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र दर्ता अभिलेख केन्द्रीकृत गर्ने कार्यको लागि समेत उपलब्ध गराइएको। • ICT Network को प्रभावकारी सञ्चालनका लागि पुराना समस्या देखिएका राउटर प्रतिस्थापन तथा थप कार्यालयहरूलाई जोड्न नयाँ जडान गरी 	सूचना प्रविधि शाखा

		<p>५३ कार्यालयहरूमा जडान सम्पन्न ।</p> <ul style="list-style-type: none"> केन्द्रबाट नै Network संचालनमा रहे/नरहेको अवस्था Monitoring गर्ने गरिएको । मन्त्रालय र अन्तर्गतका कार्यालयहरूमा निरन्तर Network Monitoring, Support तथा आएका समस्याको समाधान । (Connectivity Issue, Packet Loss आदिको अवस्थामा नेपाल टेलिकमसँग समन्वय गरिएको) Intranet Connectivity, Router आदिमा समस्या देखापरी सेवा अवरुद्ध भएकोमा temporary रूपमा वैकल्पिक माध्यम (VPN) को प्रयोगबाट सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त गरेको । <p>क) नेटवर्क अपग्रेड तथा विस्तार</p> <p>३.थप ८ कार्यालयहरूमा नेटवर्क विस्तार</p> <ol style="list-style-type: none"> ईलाका प्रशासन कार्यालय, बोदेबर्सायिन, सप्तरी ईलाका प्रशासन कार्यालय, रामगोपालपुर, महोत्तरी ईलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनबस्ती, कन्चनपुर ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिम्रौनगढ, बारा ईलाका प्रशासन कार्यालय, घर्तिगाउँ, रोल्पा ईलाका प्रशासन कार्यालय, माडी, चितवन ईलाका प्रशासन कार्यालय, जसपुर, प्युठान ईलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, सुर्खेत ईलाका प्रशासन कार्यालय, पाचँथर <ul style="list-style-type: none"> १३४ वटा कार्यालयहरू आवद्ध रहेको उक्त Network सञ्चालन, व्यवस्थापन, संचालनमा रहे/नरहेको अवस्था Monitoring गरी सपोर्ट तथा आएका समस्याको समाधान गरिएको; लिज लाइन नपुगेका कार्यालयहरूमा Internet VPN मार्फत सेवा सञ्चालनमा ल्याईएको र सञ्चालनमा आवद्ध नभएका कार्यालयहरूमा नेटवर्क स्थापना गर्न, Network Connectivity को पहुँच पुर्याउन नेपाल टेलिकमसँग समन्वय 	
--	--	--	--

			<p>तथा उपयुक्त वैकल्पिक माध्यमको निक्क्योल सम्बन्धमा अध्ययन गरिएको।</p> <ul style="list-style-type: none"> • Network Connectivity को पहुँच नभएको कार्यालयहरूमा नेटवर्क स्थापना गर्न नेपालटेलिकमसँग छलफल, पत्राचार समन्वय। तपसिल बमोजिम कार्यालयहरूमा लिज लाइन जडानको सम्भाव्यता र उपयुक्त माध्यम निक्क्योल सम्बन्धमा अध्ययन गरिएको। <ol style="list-style-type: none"> १. ईलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला २. ईलाका प्रशासन कार्यालय, ऐसेलुखर्क, खोटाङबजार ३. ईलाका प्रशासन कार्यालय, सातविसे, नुवाकोट ४. ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिर्दिवास, गोरखा ५. ईलाका प्रशासन कार्यालय, गोटीखेल, ललितपुर ६. ईलाका प्रशासन कार्यालय, खिजिदेम्बा, ओखलढुङ्गा ७. ईलाका प्रशासन कार्यालय, सुपौली, पर्सा ८. ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिंगटीबजार, दोलखा ९. ईलाका प्रशासन कार्यालय, ईलनकुँ, डोल्पा १०. ईलाका प्रशासन कार्यालय, लाप्चानेप्रीती, रामेछाप ११. सीमा प्रशासन कार्यालय, लोमान्थाङ, मुस्ताङ १२. सीमा प्रशासन कार्यालय, नाम्चे, सोलुखुम्बु १३. ईलाका प्रशासन कार्यालय, चंखिला, जाजरकोट १४. ईलाका प्रशासन कार्यालय, मानपकडी, रुपन्देही 	
१६४	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र -National Emergency Operations Centre (NEOC)सञ्चालन कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।	२ वर्ष	परिमार्जनको मस्यौदा तयार भई स्वीकृतिको चरणमा रहेको।	राष्ट्रिय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र

१६५	Office Automation System लाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने।	१ वर्ष	<p>१. मन्त्रालयमा मिति २०८०/०४/०१ गते देखि प्राप्त पत्रहरू प्रणालीमा दर्ता गर्ने र सम्बन्धीतमा फर्वाड गर्ने गरी GIOMS लागू गरिएको।</p> <p>२. GIOMS पूर्ण रूपमा लागू गर्ने सम्बन्धमा Digital Signature खरिद/प्राप्तिका लागि प्रक्रिया अघि बढाएको (मिति २०८०/०४/२९ मा टिप्पणी पेश)।</p> <p>३. GIOMS प्रयोग सम्बन्धि अभिमूखीकरण/तालिम का लागि सबै महाशाखा/शाखामा पत्राचार (पेश मिति: २०८०/०५/२४)</p> <p>४. GIOMS प्रयोग सम्बन्धि अभिमूखीकरण/तालिम सम्पन्न (पेश मिति: २०८०/०५/२६/ पेश मिति: २०८०/०५/२७)</p>	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
१६६	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कार्यनीति र मापदण्ड तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० अद्यावधिक गर्ने तथा प्रगति अनुगमन गर्ने।	प्रत्येक दुई वर्षमा	<p>Sendai Framework को Mid Term Review Report प्रकाशन गरिएको।</p> <p>Nepal Disaster Report, २०२२ को मस्यौदा तयार भई प्रकाशनको अन्तिम चरणमा रहेको।</p>	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१६७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) को प्रगति अनुगमन गर्न Monitor for Disaster strategic Action plan (MDSA) सफ्टवेयर प्रणाली सञ्चालनमा ल्याउने।	निरन्तर	MDSA को Software निर्माण भै सरोकारवाला निकाय र राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय सरोकारवालाहरूले Data Entry गर्ने गरेको।	विपद् अध्ययन, जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा
१६८	द्वन्द्वकालीन समयमा वितरण भएको राहत, क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता बापत वितरण भएको रकम र पुनर्निर्माण भएका योजनाहरूको एकीकृत अभिलेख तयार गरी प्रकाशन गर्ने।	२ वर्ष	हालसम्म राज्यबाट द्वन्द्वकालीन समयमा वितरण भएको राहत, क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता बापत गृह मन्त्रालय मार्फत वितरण भएको रकमको विवरण संकलन गर्ने कार्य भएको।	राहत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन शाखा
१६९	Prisoner Management Information System लाई स्तरोन्नति गरी कारागार प्रशासनको सुदृढीकरण गर्ने।	निरन्तर	एक चरणमा स्तरोन्नति गरिएको। पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनका लागि पहल भईरहेको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग

१७०	कारागार कार्यालयमा रहेका स्वास्थ्यकर्मीहरूको दरबन्दी गृह मन्त्रालयमा सार्ने।	१ वर्ष	गृह मन्त्रालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयबीच छलफल गरिएको।	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१७१	सबै अध्यागमन कार्यालयहरूमा नेपाली पोर्ट लागू गर्ने।	६ महिना	अध्यागमन कार्यालय हिल्सा, बाहेक सबै कार्यालयहरूमा नेपाली पोर्ट लागू भएको।	अध्यागमन विभाग
१७२	विदेशीको हकमा अध्यागमन कार्यालयको प्रस्थान कक्ष र नेपालीहरूको हकमा आगमन कक्षमा इ-गेटलागू गर्ने।	२ वर्ष	योजनामा रहेको, स्रोत सुनिश्चितता नभएकोले इ गेट जडान हुन नसकेको।	अध्यागमन विभाग
१७३	इ-भिसा लागू गर्नका लागि कार्ययोजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्ने।	१ वर्ष	Software निर्माणको काम अन्तिम चरणमा पुगेको।	अध्यागमन विभाग
१७४	सबै अध्यागमन कार्यालयहरूबाट System Generated Printed Visa लागू गरी हस्तलिखित भिसालाई प्रतिस्थापन गर्ने।	१ वर्ष	सबै अध्यागमन कार्यालयहरूबाट भैरहेको। विदेश स्थित नेपाली दुतावास तथा नियोगबाट पनि E-Visa जारी गर्नेगरी तयारी गरिएको।	अध्यागमन विभाग
१७५	Advance Passanger Information System (APIS) तथा विदेशी नागरिकको ट्राकिङ समेत लागू गर्ने।	१ वर्ष	स्रोत सुनिश्चितता नभएको कारण लागू गर्न नसकिएको।	अध्यागमन विभाग
१७६	त्रिभुवन विमानस्थलको अध्यागमन डेस्कमा Automated Biometric Identification System (ABIS)को स्थापना गर्ने।	४ वर्ष	स्रोत सुनिश्चितता नभएको कारण लागू गर्न नसकिएको।	अध्यागमन विभाग
१७७	अनलाइन भिषा आवेदन तथा शुल्क भुक्तानीका लागि International Payment Gateway सञ्चालनमा ल्याउने।	१ वर्ष	अनलाईन भिषा आवेदन कार्यान्वयनमा रहेको र इन्टरनेशनल पेमेन्ट गेट वे सञ्चालनको लागि छलफल भैरहेको।	अध्यागमन विभाग
१७८	व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन प्रणाली (VERSP-MIS) को निकायगत आवद्धता एवं सुदृढीकरण गर्ने।		व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा प्रणाली (VERSP-MIS) देहायका निकायका प्रणाली बीच अन्तरआवद्धता सम्पन्न भएको: <ul style="list-style-type: none"> • कन्सुलर सेवा विभागको LEGAL प्रणाली, • स्वास्थ्य मन्त्रालयको BRMS र DRMS प्रणाली, • अध्यागमन कार्यालयको Nepali Port प्रणाली, • राष्ट्रिय किताबखानाको PIS प्रणाली • राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय • FCGO र NCHL सँग VERSP MIS आवद्धताको लागि छलफल भइरहेको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग

१७९	CIMS मा आवद्ध गर्न बाँकी रहेका इलाका प्रशासन कार्यालय तथा सीमा प्रशासन कार्यालयहरूबाट (Citizenship Information Management System)-CIMS Software प्रणालीबाट नागरिकता वितरण गर्ने व्यवस्था गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> हस्तलिखित नागरिकता वितरण हुँदै आएका थप ४ कार्यालयहरूमा नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (CIMS) मार्फत नागरिकता जारी, विवरण व्यवस्थापन गर्ने व्यवस्था मिलाइएको, १. ईलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला; २. ईलाका प्रशासन कार्यालय, विनायक अछाम; ३. ईलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनबस्ती, कन्चनपुर ; ४. ईलाका प्रशासन कार्यालय, मेहलकुना, सुर्खेत 	सूचना प्रविधि शाखा र नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८०	मन्त्रालयमा रहेका नागरिकता प्रमाणपत्रको अभिलेख Digitize गरी Touch to Find को अवधारणा अनुसार व्यवस्थित गर्ने।	२ वर्ष	नागरिकतासँग सम्बन्धित अभिलेखहरू गत आ.व. बाट नै RMS प्रणालीमा व्यवस्थापन गरी Touch to Find अवधारणा अनुसार व्यवस्थापन भई कार्यान्वयन भइरहेको।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८१	प्रविष्ट गर्न बाँकी नागरिकता प्रमाणपत्रका पुराना अभिलेखहरू CIMS मा प्रविष्टि गर्ने।	२ वर्ष	बैवाहिक अंगिकृत र अंगिकृत नागरिकताका पुराना करिब ३४००० अभिलेखहरू अघिल्लो आ.व.मा CIMS मा प्रविष्टी सम्पन्न गरिएको र दोस्रो Server सिर्जना गरी प्रविष्टी सम्पन्न भएको। यस आ.व.मा ति अभिलेखहरू Digitize कार्य गर्न बाँकी।	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८२	नागरिकता जारी हुँदा पेश भएर आउने अनुसूची लगायतका प्रमाणजन्य कागजातहरू अनिवार्य रूपमा CIMS मा अपलोड गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	सबै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूबाट कार्यान्वयन भैरहेको।	नागरिकता शाखा
			<ul style="list-style-type: none"> नागरिकता जारी हुँदा पेश भएर आउने अनुसूची लगायतका प्रमाणजन्य कागजातहरू नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा अपलोड गर्ने व्यवस्था Module थप गरिएको तथा File Storage लगायतका व्यवस्था मिलाएको 	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
१८३	मन्त्रपरिषदबाट नागरिकता रद्द/बदर हुने कार्यलाई e-portal मार्फत Tracking गर्न सकिने गरी व्यवस्थित गर्ने।	१ वर्ष	CIMS मार्फत अभिलेख प्रविष्ट गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय, इलाका प्रशासन कार्यालयमा पत्राचार गरिएको	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा
			नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा रद्द, बदर, त्यागको अवस्था अध्यावधिक गर्ने र सो प्रतिवेदन हेर्ने व्यवस्था रहेको।	सूचना प्रविधि शाखा

१८४	नागरिकता सूचना व्यवस्थापन प्रणालीमा रहेका तथ्याङ्कको शुद्धीकरण(CIMS Data Purification) कार्य सम्पन्न गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> CIMS प्रणालीमा देखिएका अस्वभाविक प्रकृतिका नागरिकता विवरण (उदाहरणका लागि जारी मिति, जारी जिल्ला, पहिलो नाम, किसिम नखुलेका, जिल्लाबाट जारी देखिएका अंगिकृत, सम्मानार्थ नागरिकता आदि) सम्बन्धमा शाखाबाट अध्ययन गरी तथा कार्यालयहरूको अनुरोधको आधारमा सम्बन्धित अभिलेख बमोजिम विवरण संशोधन /अद्यावधिक गरिएको। नागरिकता त्रुटि सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयहरूलाई Follow-up र नागरिकता विवरणमा देखापरेका त्रुटि सम्बन्धी नागरिकता गुनासो सम्बन्धित कार्यालयमा पुर्याउने CCRS प्रणालीको सञ्चालन, सपोर्ट तथा Monitoring, प्राप्त धेरै गुनासोहरू फछ्यौट नभएका कार्यालयहरूमा गुनासो फछ्यौट गर्न आवधिक रूपमा पत्राचार गरिएको। 	सूचना प्रविधि शाखा
१८५	कसूरजन्य सम्पत्ति रोक्का, नियन्त्रण, जफत, र व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय अभिलेख तयार गर्न सफ्टवेयरको विकास गर्ने।	२ वर्ष	विभागको उद्देश्य हासिल गर्न कसूरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख सम्बन्धी Software निर्माणको लागि कार्यदल गठन भई प्रकृया अगाडि बढेको।	कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभाग
१८६	नेपाल प्रहरीको मौजुदा Personnel Management Information System (PMIS) को स्तरोन्नति गर्ने।	२ वर्ष	आ.ब.२०७९/८० मा Personnel Management Information System (PMIS) को स्तरोन्नतिको लागि बजेट प्राप्त भइ उक्त प्रणालीको स्तरोन्नतिको लागि आवश्यक Term of Reference (TOR) तयार गरी PMIS मा Module हरू थप गरी Upgrade गर्नको लागि आवश्यक गृह कार्य भई रहेको।	नेपाल प्रहरी
१८७	नेपाल प्रहरी रेडियो सञ्चार (Radio Communication) मा Digital Trunking System विस्तार तथा प्रहरी चौकी स्तरसम्म Corporate User Group (CUG) सिमकार्ड सहितको फोनसेट उपलब्ध गराउने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> कार्यान्वयनको लागि विस्तृत प्रतिवेदन तयार भएको। नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय तथा उपत्यका प्रहरी कार्यालय/ प्रदेश प्रहरी कार्यालय सबै सहित मातहत चौकीस्तर सम्म ४,४८७ वटा Corporate user Group (CUG) सिमकार्ड वितरण भएको। 	नेपाल प्रहरी
१८८	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रणसँग सम्बन्धित अभिलेख व्यवस्थापन, कार्यान्वयन तथा अनुगमन प्रणालीको विकास	१ वर्ष	प्रणाली विकास गरी कार्यान्वयन भई रहेको।	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध

	गर्ने।			नियन्त्रण शाखा
१८९	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रणको समग्र अनुभूति मूल्याङ्कन गर्ने/गराउने।	१ वर्ष	शान्ति सुरक्षाको अनुभूतिले सकारात्मक वातावरण तयार भएको। कार्य सम्पादन सम्झौता मार्फत सोको मुल्यांकन गर्ने प्रणाली विकास भएको।	गृह मन्त्रालय
१९०	देशको सबै सीमा स्तम्भहरूको वर्तमान अवस्थाको विवरण (Real Time Base मा) अद्यावधिक गर्न सकिने डिजिटल प्रोफाइल तयार गर्ने।	२ वर्ष	नेपाल-भारत तथा नेपाल-चीन सीमामा रहेका सीमा स्तम्भ/चिन्हहरूको विस्तृत विवरण GIS प्रविधिमा अद्यावधिक गर्ने कार्य भईरहेको।	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल
१९१	साइबर अपराध नियन्त्रण एवं Digital Platform को दुरुपयोग रोक्ने कार्ययोजना तयार गरी लागू गर्ने।	६ महिना	साइबर ब्यूरो कार्य संचालन कार्यदिश- २०७५ जारी भई कार्य संचालन हुँदै आएकोमा मिति २०७७/०६/१९ गते नेपाल राजपत्रमा प्रहरी नियमावली २०७१ को आठौं संशोधन भई साइबर ब्यूरो सम्बन्धी व्यवस्था भएको हुँदा सोही बमोजिम कार्य संचालन हुँदै आएको छ।	नेपाल प्रहरी
			<p>क) कार्ययोजना तयार</p> <ul style="list-style-type: none"> विद्यमान साइबर सुरक्षाका चुनौतीहरू एवं साइबर अपराध नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउने उपायका सम्बन्धमा कार्ययोजना तयार। <p>ख) कार्ययोजना बमोजिम क्रियाकलापहरू लागू</p> <p>निकायमा pirated software को प्रयोगमा परिवर्तन- Genuine/ Licensed Software हरुको प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> Pirated / Crack Software को प्रयोगमा परिवर्तन ल्याई आधिकारिक लाइसेन्स सफ्टवेयरहरू प्रयोगमा ल्याएको। <ul style="list-style-type: none"> -Operating System -Microsoft Office -Virtual Meeting License उपकरणहरूमा आधिकारिक लाइसेन्स (Firewall License; सर्भरहरूमा Server License, Virtualization License, Backup and Replication; Server Protection का लागि EDR) को प्रयोग, वेबसाइटमा SSL certificate को प्रयोग तथा मन्त्रालयका कम्प्युटरहरूमा Enterprise Antivirus प्रयोग गरिएको। <p>सूचना प्रविधि सुरक्षा परिक्षण</p>	सूचना प्रविधि शाखा

		<ul style="list-style-type: none"> • सञ्चालनमा रहेका प्रणालीहरूको GEA Audit गरिएको। • मन्त्रालयबाट सञ्चालित प्रणालीहरूको वार्षिक रूपमा सूचना प्रविधि सुरक्षा परीक्षण (सूचना प्रविधि विभागबाट Security Audit (VAPT)) गरिएको। • अन्तर्गतका विभागहरूबाट सञ्चालित सफ्टवेयरहरूको Security Audit (VAPT) जाँच गरी सुझाव सहितको प्रतिवेदन पठाइएको। <p>SIEM प्रयोग</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रणालीहरूलाई सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको Security Information and Event Management (SIEM) सँग आवद्ध गरिएको। <p>डाटा ब्याकअप</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रयोग गरिएका सफ्टवेयरहरूको Application र Database को नियमित ब्याकअप राख्ने गरिएको। <p>(Application Replica full backup in VM, database backup in every 24 hours)</p> <ul style="list-style-type: none"> • वेबसाइटमा अपलोड गरिएका सबै सामग्री तथा तथ्याङ्कको मासिक रूपमा ब्याकअप राख्ने गरिएको। • मौजुदा सफ्टवेयरहरू, सूचना प्रविधि पूर्वाधारलाई स्तरोन्नति गर्दै लगेको र प्रणालीहरूको ब्याकअप रहने व्यवस्था, जोखिम न्यूनीकरणका लागि डाटा सेन्टर, Disaster Recovery (DR) को प्रबन्ध मिलाएको। <p>साइबर सुरक्षा सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि</p> <ul style="list-style-type: none"> • साइबर सुरक्षा, चुनौती, Phishing, Spam लगायतका विषयमा समय-समयमा मन्त्रालयको महाशाखा, शाखा तथा मातहत निकायलाई पत्राचार गरिएको तथा चेतना अभिवृद्धिका लागि जानकारीमूलक कक्षा (लुम्बिनी र कर्णाली)मा सञ्चालन गरिएको। 	
--	--	---	--

१९२	नेपाल प्रहरीका सम्पूर्ण एकाइहरूमा Internet र Intranet सञ्जाल विस्तार गर्दै लैजाने।	निरन्तर	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल प्रहरीको कमाण्ड सेन्टर नेटवर्कमा २५४ स्थानमा Intranet संचालन भइसकेकोमा मुद्धा चल्ने २१७ एकाई मध्ये १७० एकाईमा Intranet आवद्ध भएको र आवद्ध हुन बाँकी ४७ एकाईमा नेटवर्क विस्तार गर्नको लागि सूचना प्रविधि निर्देशनालयबाट Command Center Site Selection गरी सम्बन्धित कार्यालयमा समन्वय भएकोमा आ.व. २०७९/८० मा थप २५ प्रहरी कार्यालयहरूमा Intranet जडान गर्ने कार्य सम्पन्न भएको। 	नेपाल प्रहरी
झ. समन्वय तथा सहजीकरण				
१९३	गुनासो व्यवस्थापनलाई विद्युतीय प्रणाली मार्फत सञ्चालन गर्नका लागि हेलो सरकारको पोर्टलसँग आवद्ध गर्ने।	६ महिना	आवद्ध गरि निरन्तर कार्यान्वयन गरिएको।	गुनासो व्यवस्थापन शाखा
१९४	कारागार कार्यालयहरूभित्र कैदीबन्दीहरूको उद्यमशीलता विकासका लागि उद्योग दर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> कारागार कार्यालय जगन्नाथदेवलबाट एक मात्र कारागार कारखाना संचालन हुँदै आएको। अन्य कारागारहरूले पनि उद्योग दर्ता गरी कारागार कारखाना संचालन गर्न र सो वापत कामदारी सुविधा उपलब्ध गराउने नियम रहेको। 	कारागार व्यवस्थापन विभाग
१९५	राष्ट्रिय परिचयपत्र सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (NIDMIS) सँग अन्य निकायको सेवा प्रवाह सम्बन्धी रहेका विद्युतीय प्रणालीलाई आवद्ध गर्ने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> राष्ट्रिय परिचय व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (NID MIS) को राहदानी विभागको विद्युतीय प्रणालीसँग अन्तरआवद्धता भएको। चिकित्सा शिक्षा आयोगसँग सम्झौता भइ मेडिकल अधिकृत प्रवेश परीक्षामा राष्ट्रिय परिचयपत्र नम्बर (NIN) अनिवार्य भएको। अन्य निकायहरूसँग आवद्धताका लागि NID Authentication Platform स्थापना र विकासको लागि आ.व. २०८०।८१ को वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भएको। 	राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभाग
१९६	नेपाल प्रहरीको केन्द्रदेखि प्रदेश स्तरसम्मका एकाइहरूको अन्य सेवा प्रदायक निकायहरूसँग समन्वय गरी सूचना आदान प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने।	२ वर्ष	<ul style="list-style-type: none"> दूरसंचार सेवा प्रदायक संस्थाहरूसँग अपराध अनुसन्धानको क्रममा आवश्यक पर्ने Operational Data प्राप्तिको लागि आवश्यक समन्वय भईरहेको तथा समय समयमा आवश्यक छलफल कार्यक्रममा सहभागि भइरहेको। सेवा प्रदायक निकायसंग सूचना आदान प्रदान कार्यान्वयन लागि 	नेपाल प्रहरी

			<p>प्रतिवेदन तयार भएको ।</p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न अपराधसँग संलग्न रहेका फरार प्रतिवादीहरूलाई त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा रहेको अध्यागमन कार्यालयमा INTERPOL को FIND Device जडान गरे पश्चात हाल सम्म नेपालमा अपराध गरी अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा फरार रहेका ९ जना प्रतिवादीहरू पक्राउ परेको । यु.ए.ई. मा पक्राउ परेका एक प्रतिवादीलाई सपुर्दगी मार्फत नेपाल फिर्ता ल्याईएको । 	
१९७	समुदायस्तरीय लागु औषध नियन्त्रण नमूना परियोजना सञ्चालन गर्ने ।	२ वर्ष	झापाको कन्काई नगरपालिकाबाट प्रारम्भ भएको ।	लागु औषध नियन्त्रण शाखा
१९८	सरोकारवाला निकायहरूसँग छलफल गरी प्राकृतिक तथा जैविक हिसाबले निषेधित क्षेत्रको पुनरावलोकन गर्ने ।	२ वर्ष	छलफलको क्रममा रहेको ।	सीमा तथा अध्यागमन शाखा
ज. आर्थिक अनुशासन र सदाचार				
१९९	पुराना जिन्सी सामान लिलाम बिक्री गर्ने ।	निरन्तर	आ.व २०७९।०८० मा समेत लिलाम बिक्री गरिएको ।	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा
२००	आर्थिक अनुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका तयार गरी लागू गर्ने	२ वर्ष	चालु आ.व. २०८०/०८१ मा आर्थिक अनुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण निर्देशिका बनाई लागू गरिने कार्यक्रम रहेको ।	आर्थिक प्रशासन शाखा
२०१	बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी कार्यलाई चौमासिक कार्ययोजना बनाई प्रभावकारी रूपमा फछ्यौट गर्ने/गराउने ।	निरन्तर	बेरुजु फछ्यौटसम्बन्धी कार्यलाई चौमासिक कार्ययोजना बनाई कार्य गरिएको तथा महालेखा परीक्षकको ६० औं प्रतिवेदनको जवाफ तयारीको क्रममा रहेको ।	आर्थिक प्रशासन शाखा
२०२	मन्त्रालय र मातहत कार्यालयका सबै सवारी साधनहरूको बीमा तथा सवारी ट्याकिङको व्यवस्था मिलाउने ।	२ वर्ष	सवारी साधनहरूको बिमा गरिएको ।	आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा सभा समारोह व्यवस्थापन शाखा

२०३	प्रहरी कल्याण कोषबाट प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधा को पारदर्शिता एवं प्रभावकारिताका लागि विश्वसनीय लेखा परिक्षण प्रणाली सहितको मापदण्ड/निर्देशिका जारी गर्ने।	२ वर्ष	• प्रहरी कल्याण कोषबाट प्रहरी कर्मचारीहरूलाई प्रदान गरिने सेवा सुविधाको पारदर्शिता एवं प्रभावकारिताका लागि "कल्याण कोष संचालन कार्यविधि, २०७१ (संसोधन सहित)" बमोजिम कल्याण कोष संचालक समितिबाट वार्षिक प्रतिवेदन स्वीकृत गराई वार्षिक कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको,	नेपाल प्रहरी
२०४	गृह मन्त्रालयका सबै एकाइहरूको लागि सवारी साधन प्रयोगको मापदण्ड तर्जुमा गरी सवारी साधन उपलब्ध गराउने।	२ वर्ष	सवारी साधन प्रयोगको मापदण्ड तर्जुमाको तयारी भई रहेको।	गृह मन्त्रालय
ट. कार्ययोजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन				
२०५	मन्त्रालय र मातहतका विभाग तथा कार्यालयहरूको एकीकृत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यढाँचा तयार गर्ने।	६ महिना	मन्त्रालय र मातहतका विभाग तथा कार्यालयहरूको एकीकृत अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्यढाँचा तयार भएको।	योजना अनुगमन तथा मुल्यांकन शाखा
२०६	नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरी बल, नेपालको एकीकृत अनुगमन र मूल्याङ्कन कार्यढाँचा		एकीकृत अनुगमन र मुल्याङ्कन कार्यढाँचा को मस्यौदा तयारीको कार्य भैरहेको।	प्रहरी कर्मचारी प्रशासन शाखा।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: वि.सं. २०४७ देखि हालसम्मका माननीय गृह मन्त्रीज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल

क्र.सं.	नाम	कार्यकाल	
		देखि	सम्म
१.	योग प्रसाद उपाध्याय	२०४७/०१/०६	२०४८/०२/१४
२.	शेर बहादुर देउवा	२०४८/०२/१५	२०५१/०८/१३
३.	के.पी. शर्मा ओली	२०५१/०८/१४	२०५२/०६/०५
४.	खुम बहादुर खड्का	२०५२/०६/०५	२०५३/११/२८
		२०५४/०८/१८	२०५५/०१/०७
		२०५८/०४/११	२०५९/०६/१८
५.	वामदेव गौतम	२०५३/११/२९	२०५४/०६/२६
		२०६५/०५/१५	२०६६/०२/०८
		२०७०/१०/२९	२०७२/०६/२५
६.	बुद्धिमान तामाङ	२०५४/०६/२७	२०५४/०८/१७
७.	गोविन्दराज जोशी	२०५५/०१/०८	२०५६/०३/१५
८.	पूर्ण बहादुर खड्का	२०५६/०३/१६	२०५६/१२/०७
९.	रामचन्द्र पौडेल	२०५६/१२/०८	२०५८/०४/१०
१०.	धर्म बहादुर थापा	२०५९/०६/२५	२०६०/०२
११.	कमल थापा	२०६०/०२	२०६०/१२
		२०६२/०८/०४	२०६३/०१/१७
१२.	दान बहादुर शाही	२०६१/०१/२०	२०६२/०८/०३
१३.	कृष्ण प्रसाद सिटौला	२०६३/०१/१२	२०६५/०५/०५
१४.	भीम बहादुर रावल	२०६६/०३/०३	२०६७/१०/२२
१५.	कृष्णबहादुर महारा	२०६८/०१/२०	२०६८/०४/१५
१६.	नारायणकाजी श्रेष्ठ	२०६८/०४/१६	२०६८/०५/१०/३
१७.	विजय कुमार गच्छदार	२०६८/०५/१२	२०६९/११/३०
१८.	माधव प्रसाद घिमिरे	२०६९/१२/०४	२०७०/१०/२७
१९.	शक्ति बहादुर बस्नेत	२०७२/०७/०१	२०७३/०४/२०
२०.	विमलेन्द्र निधी	२०७३/०४/२०	२०७४/०२/२४
२१.	जनार्दन शर्मा	२०७४/०३/१२	२०७४/०६/३१
२२.	राम बहादुर थापा बादल	२०७४/११/१४	२०७८/०२/०६
२३.	बालकृष्ण खाँण	२०७८/०३/२९	२०७९/०९/११
२४.	रवि लामिछाने	२०७९/०९/११	२०७९/१०/१३
२५.	नारायणकाजी श्रेष्ठ	२०७९/१२/१७	हालसम्म

अनुसूची २: वि.सं. २००७ देखि हालसम्मका गृह सचिवज्यूहरूको नामावली र कार्यकाल

क्र.सं.	नाम	कार्यकाल	
		देखि	सम्म
१.	गुञ्जमान सिंह	२००७	
२.	मेघ नरसिंह प्रधान	२००९	
३.	यदुनाथ खनाल	२०१२।१०।१३	
४.	लक्ष्मी नाथ गौतम	२०१३।	२०१५।०२
५.	जीवनाथ लोहनी	२०१५।०२।१९	२०१६।।०४
६.	प्रेमनरसिंह प्रधान	२०१६।।०४	२०१७।।१०
७.	क्षेत्र विक्रम राणा	२०१७।।१०	२०२०।।१२
८.	विष्णुमणी आचार्य	२०२०।।१२	२०२३।।०४
९.	क्षेत्र विक्रम राणा	२०२३।।०५	२०२४।।०२
१०.	सुन्दर प्रसाद शाह	२०२४।।०२	२०२९।।१२
११.	शेरबहादुर शाही	२०३०।।०१	२०३५।।१२
१२.	सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ	२०३६।।०१	२०३६।।०४
१३.	कर्णध्वज अधिकारी	२०३६।।०५	२०३८।।०५
१४.	विष्णुप्रताप शाह	२०३८।।०५	२०३९।।०६
१५.	वीरबहादुर शाही	२०३९।।०६	२०४५।०७।३०
१६.	भक्त बहादुर कोईराला	२०४५।०८।०१	२०४७।१०।१९
१७.	रामचन्द्र शर्मा पौडेल	२०४७।१०।२०	२०४८।०६।०३
१८.	योगेन्द्रनाथ ओझा	२०४८।०६।०४	२०४९।०७।२१
१९.	भोजराज पोखरेल	२०४९।०७।२२	२०५१।११।०७
२०.	रेवतीरमण पोखरेल	२०५१।११।१८	२०५२।०७।०२
२१.	पदम प्रसाद पोखरेल	२०५२।०७।१३	२०५३।११।०२
२२.	खेमराज रेग्मी	२०५३।११।१०	२०५३।१२।०६
२३.	रेवतीरमण पोखरेल	२०५३।१२।०७	२०५४।१०।०२
२४.	शरद कुमार भट्टराई	२०५४।१०।०२	२०५५।०१।१४
२५.	पदम प्रसाद पोखरेल	२०५५।०१।१५	२०५७।०७।०१
२६.	श्रीकान्त रेग्मी	२०५७।०७।०२	२०५८।०७।२१
२७.	केशवराज राजभण्डारी	२०५८।०७।२१	२०५८।१२।१९
२८.	विजयराज भट्टराई	२०५८।१२।२२	२०५९।०३।०७
२९.	टिकादत्त निरौला	२०५९।०३।०७	२०६०।०४।२६
३०.	अनन्तराज शर्मा पाण्डे	२०६०।०४।२७	२०६१।०६।१४

३१.	चण्डीप्रसाद श्रेष्ठ	२०६१।०६।१४	२०६२।०७।१०
३२.	वालकृष्ण प्रसाई	२०६२।०७।१४	२०६३।०९।२४
३३.	उमेश प्रसाद मैनाली	२०६३।०९।२४	२०६५।०५।२३
३४.	डा. गोविन्द प्रसाद कुसुम	२०६५।०५।२४	२०६८।०२।०९
३५.	लिलामणी पौडेल	२०६८।०२।०२	२०६८।०६।०९
३६.	सुशिलजङ्गबहादुर राणा	२०६८।०६।०२	२०६९।०४।१७
३७.	नवीन कुमार घिमिरे	२०६९।०४।२८	२०७०।०५।२८
३८.	जनार्दन नेपाल	२०७०।०५।३०	२०७१।०९।०२
३९.	सूर्य प्रसाद सिलवाल	२०७१।०९।०३	२०७२।०८।०६
४०.	नारायण गोपाल मलेगो	२०७२।०८।०६	२०७३।०५।१९
४१.	लोकदर्शन रेग्मी	२०७३।०५।१९	२०७४।०७।०७
४२.	मोहनकृष्ण सापकोटा	२०७४।०८।०७	२०७४।१२।२५
४३.	प्रेमकुमार राई	२०७४।१२।२५	२०७६।१०।१९
४४.	महेश्वर न्यौपाने	२०७६।१०।२०	२०७८।०४।२६
४५.	टेकनारायण पाण्डे	२०७८।०४।२७	२०७९।०६।०९
४६.	विनोद प्रकाश सिंह	२०७९।०६।०२	२०८०।०९।२७
४७.	दिनेश भट्टराई	२०८०।०९।२७	हाल सम्म

अनुसूची ३: गत आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्ला	संख्या	अङ्क भार
सर्वोत्कृष्ट	गुल्मी	१	९० भन्दा माथि र सबैभन्दा बढी अङ्क
अति उत्कृष्ट	रुकुम (पश्चिम), रुपन्देही, इलाम, नवलपरासी पूर्व, रुकुम (पूर्व), डडेल्धुरा, काठमाडौं, पर्वत, बैतडी, प्यूठान, डोटी, सल्यान, मकवानपुर, मनाङ, दाङ, गोरखा, बारा, लमजुङ, ललितपुर, तनहुँ, मोरङ, सङ्खुवासभा, कपिलवस्तु, नुवाकोट, अछाम, पाल्पा, नवलपरासी पश्चिम, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, बर्दिया, दार्चुला, सिन्धुली	३२	९० % भन्दा माथी
उत्कृष्ट	कैलाली, अर्घाखाँची, सुनसरी, तेहथुम, रोल्पा, डोल्पा, काभ्रेपलान्चोक, दैलेख, मुगु, कञ्चनपुर, रौतहट, सुर्खेत, झापा, बाँके, रसुवा, भक्तपुर, कास्की, बागलुङ, धादिङ, म्याग्दी, बाजुरा, सप्तरी, कालिकोट, मुस्ताङ, धनुषा, हुम्ला, उदयपुर, धनकुटा, रामेछाप, सोलुखुम्बु	३०	८० % भन्दा बढी ९०% सम्म
उत्तम	खोटाङ, महोत्तरी, स्याङ्जा, सर्लाही, जुम्ला, सिन्धुपाल्चोक, पाँचथर, पर्सा, ताप्लेजुङ, दोलखा, बझाङ, चितवन, जाजरकोट, सिराहा	१४	६० % भन्दा बढी ८०% सम्म
मध्यम	-		५०% भन्दा बढी ६०% सम्म
न्यून	-		५०% भन्दा कम

अनुसूची ४: आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक कार्यसम्पादन सम्झौता मूल्याङ्कनको नतिजा

कार्यसम्पादन स्तर	जिल्ला	सङ्ख्या
सर्वोत्कृष्ट	गुल्मी	१
अति उत्कृष्ट	रुकुम (पश्चिम), रुपन्देही, इलाम, नवलपरासी पूर्व, रुकुम (पूर्व), डडेल्धुरा, काठमाडौं, पर्वत, बैतडी, प्यूठान, डोटी, सल्यान, मकवानपुर, मनाङ, दाङ, गोरखा, बारा, लमजुङ, ललितपुर, तनहुँ, मोरङ, सङ्खुवासभा, कपिलवस्तु, नुवाकोट, अछाम, पाल्पा, नवलपरासी पश्चिम, भोजपुर, ओखलढुङ्गा, बर्दिया, दार्चुला, सिन्धुली	३२
उत्कृष्ट	कैलाली, अर्घाखाँची, सुनसरी, तेहथुम, रोल्पा, डोल्पा, काभ्रेपलान्चोक, दैलेख, मुगु, कञ्चनपुर, रौतहट, सुर्खेत, झापा, बाँके, रसुवा, भक्तपुर, कास्की, बागलुङ, धादिङ,	३०

	म्याग्दी, बाजुरा, सप्तरी, कालिकोट, मुस्ताङ, धनुषा, हुम्ला, उदयपुर, धनकुटा, रामेछाप, सोलुखुम्बु	
उत्तम	खोटाङ, महोत्तरी, स्याङ्जा, सर्लाही, जुम्ला, सिन्धुपाल्चोक, पाँचथर, पर्सा, ताप्लेजुङ, दोलखा, बझाङ, चितवन, जाजरकोट, सिराहा	१४
मध्यम	-	०
न्यून	-	०

प्रथमः गुल्मी, द्वितीयः रुकुम पश्चिम, तृतीयः रुपन्देही

अनुसूची ५: गृह मन्त्रालयका सचिवालय, महाशाखा तथा शाखाहरूको सम्पर्क नम्बरहरू

सि.नं	महाशाखा/शाखा	टेलिफोन नं
१	मा.मन्त्रीज्यूको सचिवालय	०१-४२११२२९
२	श्रीमान् सचिवज्यूको सचिवालय	०१-४२११२०३
३	सुरक्षा तथा समन्वय महाशाखा	०१-४२११२०५
४	प्रशासन महाशाखा	०१-४२११२५१
५	विपद् तथा द्वन्द्व व्यावस्थापन महाशाखा	०१-४२११२६३
६	आन्तरिक व्यावस्थापन महाशाखा	०१-४२११२४१
७	नीति, योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा	०१-४२११२४८
८	कानून महाशाखा	०१-४२११२३०
९	योजना अनुगमन तथा मुल्याङ्कन शाखा	०१-४२११२७७
१०	निजामति कर्मचारी प्रशासन शाखा	०१-४२११२२०
११	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा	०१-४२११२३६
१२	शान्ति प्रवर्द्धन शाखा	०१-४२००६६६
१३	विपद् अध्यायन जोखिम न्यूनीकरण तथा पुनर्लाभ शाखा	०१-४२११२१९
१४	सीमा तथा अध्यागमन शाखा	०१-४२११२७६
१५	लागु औषध नियन्त्रण शाखा	०१-४२११२३७
१६	कार्यालय व्यवस्थापन तथा जिन्सी शाखा	०१-४२११२६४
१७	मानव अधिकार प्रवर्द्धन शाखा	०१-४२११२७९
१८	राहत तथा तथ्याङ्क व्यावस्थापन शाखा	०१-४२११२५८
१९	विभूषण तथा समारोह प्रबन्ध शाखा	०१-४२११२७१
२०	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य (NEOC) शाखा	०१-४२००२५७
२१	गुनासो व्यावस्थापन शाखा	०१-४२११२६१
२२	स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा	०१-४२११२०६
२३	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	०१-४२११२६८
२४	सूचना प्रविधि शाखा	०१-४२१०६२३
२५	आन्तरिक प्रशासन, सवारी तथा समारोह व्यवस्थापन शाखा	०१-४२११००२

२६	प्रहरी कर्मचारी शाखा	०१-४२११२२३
२७	आर्थिक प्रशासन शाखा	०१-४२००५९४
२८	नागरिकता तथा राष्ट्रिय परिचयपत्र व्यवस्थापन शाखा	०१-४२११२३९
२९	नेपाल हज समिति	०१-४२११२३५

अनुसूची ६: जिल्ला प्रशासन कार्यालय र प्रमुख जिल्ला अधिकारीहरूका फोन नम्बरहरू

प्रदेश नं १

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	ताप्लेजुङ	०२४-४६०१२४	९८५२६३७७७७
२	पाँचथर	०२४-५२०१३३	९८५२६२७७७७
३	इलाम	०२७-२५०५५५	९८५२६०७७७७
४	संखुवासभा	०२९-५६०१३३	९८५२०७७७७७
५	तेह्रथुम	०२६-४६०१३३	९८५२०९७७७७
६	धनकुटा	०२६-५२०१३२	९८५२०३७७७७
७	भोजपुर	०२९-५२००३३	९८५२०१७७७७
८	सोलुखुम्बु	०३८-५२०१३३	९८५२८२७७७७
९	ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१३३	९८५२२८७७७७
१०	उदयपुर	०३५-४२०१३३	९८५२८१७७७७
११	झापा	०२३-४५५१२५	९८५२६१७७७७
१२	मोरङ	०२१-५२८५२५	९८५२०५७७७७
१३	सुनसरी	०२५-५६१८७९	९८५२०८७७७७
१४	खोटाङ	०३६-४२०१३३	९८५२८०७७७७

प्रदेश नं २

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	सप्तरी	०३१-५२०१४७	९८५२८५७७७७
२	सिराहा	०३३-५२०१२१	९८५२८३७७७७
३	धनुषा	०४१-५२००७५	९८५४००७७७७
४	महोत्तरी	०४४-५२००५५	९८५४०२७७७७
५	सर्लाही	०४६-५२०१७७	९८५४०७७७७७
६	रौतहट	०५५-५२००३३	९८५५०३७७७७
७	बारा	०५३-५५०१३३	९८५५००७७७७
८	पर्सा	०५१-५२२११०	९८५५०७७७७७

बागमति प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	दोलखा	०४९-४२११३३	९८५४०१७७७७
२	रामेछाप	०४८-५४०३३३	९८५४०५७७७७
३	सिन्धुली	०४७-५२०५३३	९८५४०६७७७७
४	काभ्रेपलान्चोक	०११-४९०१२३	९८५१२३७७७७
५	सिन्धुपाल्चोक	०११-६२०१०६	९८५१२५७७७७
६	रसुवा	०१०-५४०१३३	९८५१२७७७७७
७	नुवाकोट	०१०-५६०३३३	९८५११४७७७७
८	धादिङ	०१०-५२०१३३	९८५१२४७७७७
९	चितवन	०५६-५२१९२४	९८५५०१७७७७
१०	मकवानपुर	०५७-५२०४९५	९८५५०२७७७७
११	भक्तपुर	०१-६६१४४३७	९८५१२१७७७७
१२	ललितपुर	०१-५५५४७५	९८५१२२७७७७
१३	काठमाण्डौ	०१-४२६२४७८	९८५१२०७७७७

गण्डकी प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	गोरखा	०६४-४२०१३३	९८५६०५७७७७
२	लमजुङ	०६६-५२०१३३	९८५६०१७७७७
३	तनहुँ	०६५-५६०१३३	९८५६०६७७७७
४	मनाङ	०६६-४४०१३३	९८५६०३७७७७
५	कास्की	०६१-४६३०७६	९८५६००७७७७
६	स्याङ्जा	०६३-४२०१३३	९८५६०४७७७७
७	मुस्ताङ	०६९-४४००३३	९८५७६३७७७७
८	म्याग्दी	०६९-५२०३४३	९८५७६२७७७७
९	पर्वत	०६७-४२०१३३	९८५७६१७७७७
१०	वाग्लुङ	०६८-५२०३२२	९८५७६०७७७७
११	नवलपरासी(वर्दघाट सुस्ता पूर्व)	०७८-५४०६१७	९८५७०८७७७७

लुम्बिनी प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	पाल्पा	०७५-५२०१२३	९८५७०५७७७७
२	रूपन्देही	०७१-५२०१५९	९८५७०७७७७७

३	गुल्मी	०७९-५२०१३३	९८५७०१७७७७
४	अर्घाखाँची	०७७-४२०१३३	९८५७००७७७७
५	कपिलवस्तु	०७६-५६०१५९	९८५७०३७७७७
६	पुर्वि रुकुम	०८८-४१३०८३	९८५७८६७७७७
७	रोल्पा	०८६-४४०१३३	९८५७८२७७७७
८	प्युठान	०८६-४२००३३	९८५७८१७७७७
९	दाङ	०८२-५६०१३३	९८५७८०७७७७
१०	बाँके	०८१-५२०१८८	९८५८०२७७७७
११	नवलपरासी (वर्दघाट सुस्ता पश्चिम)	०७८-५२०१३३	९८५७०४७७७७
१२	बर्दिया	०८४-४२०१३३	९८५८०३७७७७

कर्णाली प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	सल्यान	०८८-५२०१३३	९८५७८४७७७७
२	डोल्पा	०८७-५५००३३	९८५८३०७७७७
३	मुगु	०८७-४६०२००	९८५८३४७७७७
४	हुम्ला	०८७-६८००३३	९८५८३१७७७७
५	जुम्ला	०८७-५२००१२	९८५८३२७७७७
६	कालिकोट	०८७-४४०११२	९८५८३३७७७७
७	जाजरकोट	०८९-४३०१३०	९८५८०४७७७७
८	दैलेख	०८९-४२०११२	९८५८०१७७७७
९	रुकुम पश्चिम	०८८-५३००४०	९८५७८३७७७७
१०	सुर्खेत	०८३-५२०१२३	९८५८००७७७७

सुदूरपश्चिम प्रदेश

सि.नं	जिल्लाको नाम	टेलिफोन नं.	मोबाइल नं
१	बाजुरा	०९७-५४११२५	९८५८४४७७७७
२	बझाङ	०९२-४२१०१३	९८५८४१७७७७
३	अछाम	०९७-६२०१३७	९८५८४०७७७७
४	डोटी	०९४-४२०१३३	९८५८४३७७७७
५	कैलाली	०९१-५२१३०१	९८५८४२७७७७
६	दार्चुला	०९३-४२०१३३	९८५८७२७७७७
७	बैतडी	०९५-५२०१३३	९८५८७०७७७७
८	डडेल्धुरा	०९६-४२०१३३	९८५८७१७७७७

९	कञ्चनपुर	०९९-५२११०९	९८५३७३७७७७
---	----------	------------	------------

इलाका प्रशासन कार्यालयहरूको सम्पर्क लिष्ट

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	फोन नं.	इमेल ठेगाना
१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, रवि	०२४-४१२१३३	arearabi@gmail.com
२	ईलाका प्रशासन कार्यालय, मंगलबारे, इलाम	०२७-४०००९०	aaomangalbare@gmail.com
३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, दमक, झापा	०२३-५८००३६	iaodamak@gmail.com
४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, गौरीगञ्ज, झापा	०२३-४१२०८७	Aao.gauriganj@gmail.com
५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, रङ्गेली, मोरङ	०२१-५८००५६	Iaorangeli1@gmail.com
६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, उर्लावारी, मोरङ	०२१-४१०१९९	aaourlabari@gmail.com
७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, धरान, सुनसरी	०२५-५२०९७०	iaodharan@gmail.com
८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, हरिनगरा, सुनसरी	९८५२०४१३१३	aaoharinagara@gmail.com
९	ईलाका प्रशासन कार्यालय राजारानी, धनकुटा	०२६-४११००२	aaorajarani@gmail.com
१०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, संक्रान्तिबजार, तेहथुम	९८६९१७००१७	elakaprashasan13thum@gmail.com
११	ईलाका प्रशासन कार्यालय, दिङ्गला भोजपुर	०२९-४२११२३	iaodingla@gmail.com
१२	ईलाका प्रशासन कार्यालय चैनपुर, संखुवासभा	०२९-५७०१२९	aaochainpur@gmail.com
१३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सोताङ, सोलुखुम्बु	०३८-४१००६५	aaosotangbazar@moha.gov.np
१४	इलाका प्रशासन कार्यालय, खोटाङबजार, खोटाङ	०३६-४१३०५०	aaokhotangbazar@gmail.com
१५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, ऐंसेलुखर्क, खोटाङ	०३६-४१११००	aaoinaselukhark@gmail.com
१६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, खिंजिफलाँटे, ओखलढुङ्गा	९८५२८४२३३३	khijiaao@gmail.com
१७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, कटारी, उदयपुर	०३५-४५०३३५	aaokatari2@gmail.com
१८	इलाका प्रशासन कार्यालय, लहान, सिरहा	०३३-५६३२६६	aaolahana@moha.gov.np
१९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बोदेबर्सयान, सप्तरी	०३१-४४६०५८	aaobodebarsayan@moha.gov.np

२०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, कन्चनपुर, सप्तरी	०३१-५६००८१	aaokanchanpur@gmail.com aaokanchanpur@moha.gov.np
२१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, यदुकुवा, धनुषा	०४१-४१००१६	dhanusa.yadukuha74@gmail.com
२२	ईलाका प्रशासन कार्यालय, रामगोपालपुर, महोत्तरी	०४४-४१००६८	Ads.ramgopalpur@gmail.com
२३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बर्दिबास, महोत्तरी	०४४-५५०६६८	iscbardibas@gmail.com
२४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, गौशाला महोत्तरी	०४४-५५६१५०	aao.gaushala2076@gmail.com
२५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बरहथवा, सर्लाही	०४६-५४०४६७	aaobarahathawa@gmail.com
२६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, हरिओन, सर्लाही	०४६-५३०४१९	ilakaharion@gmail.com
२७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, लाप्चानेप्रीती, रामेछाप	०४४-६९२१४५	aaolopchanepreeti@gmail.com
२८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिंगटीबजार, दोलखा	०४९-४१००२४	aaisingati24@gmail.com
२९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सातबीसे, नुवाकोट	९८५१२४२२२७	aao.satbise@gmail.com
३०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, साँखु, काठमाडौं	०१-४४५०९०५	ilakasnkhu@gmail.com
३१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, फर्पिङ, काठमाडौं	०१-४७१०२२८	ilakaprasasanpharping@gmail.com
३२	ईलाका प्रशासन कार्यालय गोटीखेल ललितपुर		iscgotikhel@gmail.com
३३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बनखुचौर, काभ्रेपलान्चोक		aaobanakhu@gmail.com
३४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, गरुडा, रौतहट	०५५-५६५४२४	ilakagaruda@gmail.com
३५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, चन्द्रनिगाहपुर, रौतहट	०५५-५४०२३६	aaochapur@gmail.com
३६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, कोल्बी, बारा	०५३-४१०१३३	eprakakolhabi@gmail.com
३७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिम्रौनगढ, बारा	०५३-४११०३३	simaraoungadhao@gmail.com
३८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिमरा, बारा	०५३-५२००३३	aaosimara@gmail.com
३९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सुपौली, पर्सा		aaosupauliparsa@gmail.com aaosupauli@moha.gov.np
४०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, माडी, चितवन	०५६-५०१०४७	ilakamadi7@gmail.com

४१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, कावासोती, नवलपरासी		
४२	ईलाका प्रशासन कार्यालय, मझगाँवा, रुपन्देही	०७१-४०१००१	aaomajhagawal@gmail.com
४३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बुटवल, रुपन्देही	०७१-५४१००७	aaobutwal1@gmail.com
४४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, चन्द्रौटा, कपिलवस्तु	०७६-५४०११५	chandrautailaka@gmail.com
४५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बाणगंगा, कपिलवस्तु	०७६-५५०३३६	aaobanganga@gmail.com verify.aaobanganga@gmail.com
४६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, रामपुर, पाल्पा	०७५-४००४७५	aaorampurpalpa@gmail.com
४७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बालिङ्ग, स्याङ्जा	०६३-४४०३४४	aaowaling95@gmail.com aaowaling@moha.gov.np
४८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सिर्दिबास, गोरखा		
४९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, लेखनाथ, कास्की	०६१-५०४१२३	aaolekhnaath@gmail.com
५०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, लोमान्थाड, मुस्ताङ्		
५१	इलाका प्रशासन कार्यालय, बुर्तिवाड बागलुड	०६८-४१००९९	aaoburtibang@gmail.com ekikritsewa74@gmail.com
५२	ईलाका प्रशासन कार्यालय, हुवास, पर्वत	०६७-४११०३२	
५३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, तुल्सीपुर, दाङ्ग	०८२-५२३५४२	illakaparasan@gmail.com
५४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, लमही, दाङ्ग	०८२-४१७०६०	aaolamahi@gmail.com
५५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, जस्पुर, प्युठान		
५६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, घर्तिगाँउ, रोल्पा	०८६-४१६००५	ilakaghartigaun@gmail.com
५७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, थारमारे, सल्यान	०८८-४१२०३४	aaobagchursalyan@gmail.com
५८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, रुकुमकोट, रुकुम		
५९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, ईलनर्कु, डोल्पा		
६०	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सोरूकोट, मुगु		
६१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सर्केगाड, हुम्ला		
६२	इलाका प्रशासन कार्यालय, नराकोट, जुम्ला		

६३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, दुल्लु, दैलेख	०८९-४१००३४	aaodullu.dailekh2@gmail.com
६४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बाबियाचौर, सुर्खेत	०८३-४१६०५१	aaobabiyachour@gmail.com
६५	इलाका प्रशासन कार्यालय, मेहेलकुना, सुर्खेत		
६६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, राजापुर, बर्दिया	०८४-४६०१६३	aaorajapurbaridiya@gmail.com
६७	ईलाका प्रशासन कार्यालय, बाँसगढी, बर्दिया	०८४-४००२००	aaobansgadhi@moha.gov.np aaobansgadhi@gmail.com
६८	ईलाका प्रशासन कार्यालय, नरैनापुर, बाँके		
६९	ईलाका प्रशासन कार्यालय, कोहलपुर, बाँके	०८१-५४०६४६	kohalpurao@gmail.com
७०	इलाका प्रशासन कार्यालय, सुखड, कैलाली	०९१-४०३२३६	ao.sukhad@gmail.com
७१	ईलाका प्रशासन कार्यालय, टिकापुर, कैलाली	०९१-५६०१३३	aatikapur@gmail.com
७२	ईलाका प्रशासन कार्यालय, विनायक, अछाम		
७३	ईलाका प्रशासन कार्यालय, पुर्चौडी, बैतडी		
७४	ईलाका प्रशासन कार्यालय, जोगबुढा, डडेल्धुरा	०९६-४११०७२	aaojogbudha@gmail.com
७५	ईलाका प्रशासन कार्यालय, त्रिभुवनवस्ती, कञ्चनपुर		
७६	ईलाका प्रशासन कार्यालय, सेमरी, नवलपरासी बर्दघाट सुस्ता पश्चिम	०७८-४००१६६	ilakasemari2073@gmail.com

सीमा प्रशासन कार्यालय

• सीमा प्रशासन कार्यालय, ओलाङ्चुङगोला, ताप्लेजुङ	• सीमा प्रशासन कार्यालय, च्याङ्थापु, पाँचथर
• सीमा प्रशासन कार्यालय, पशुपतिनगर, इलाम	• सीमा प्रशासन कार्यालय, हटियागोला, संखुवासभा
• सीमा प्रशासन कार्यालय, नाम्चे, सोलुखुम्बु	• सीमा प्रशासन कार्यालय, लामाबगर, दोलखा
• सीमा प्रशासन कार्यालय, व्यासछागरू, दार्चुला	

अनुसूची ७: कार्यसम्पादन सम्झौता

गृह मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र बमोजिमको कार्य सम्पादन गरी शान्ति सुरक्षा प्रवर्द्धन गर्न, प्रशासनिक कार्यहरूलाई सरल, पारदर्शी एवम् नतिजामा आधारित बनाई सुशासन कायम गर्न, सार्वजनिक पदाधिकारीलाई जिम्मेवारी प्रति प्रतिबद्ध बनाई जनता र संगठन प्रति जवाफदेही तुल्याई कार्य सम्पादन गर्न सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५ तथा सार्वजनिक पदाधिकारीको कार्यसम्पादन करार निर्देशिका, २०७९ बमोजिम गृह मन्त्रालयका सचिव र प्रमुख जिल्ला अधिकारीबीच गरिएको आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को कार्यसम्पादन सम्झौता।

सम्झौताका कार्य शर्तहरू:

१. यस सम्झौताको अवधि २०८० श्रावण १ गतेदेखि २०८१ असार मसान्तसम्म १ (एक) आर्थिक वर्षको रहनेछ।
२. यसै साथ संलग्न कार्यसम्पादन सूचकको आधारमा कार्यसम्पादनको अवस्था पहिचान हुनेछ। कार्यसम्पादन प्रगतिलाई कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनसँग आवद्ध गरिनेछ।
३. यसैसाथ संलग्न त्रैमासिक विभाजन सहितको कार्यसम्पादन सूचक बमोजिम आफूले गरेका कार्यहरू CPAS प्रणाली मार्फत नियमित र तोकिएको ढाँचा र समयमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ। गृह सचिवसँग हुने यो सम्झौता साउनको सात (७) गते भित्र सम्पन्न गरी पठाउनु पर्नेछ।
४. कार्यसम्पादन सूचक बमोजिम प्रमुख जिल्ला अधिकारीले कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेखित मापन विधि र सम्बन्धित प्रमाण समेत संलग्न राखी CPAS प्रणालीमा प्रविष्टि गरेको आधारमा निजको कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन हुनेछ। लक्ष्य तोकिएका कामको हकमा ९० प्रतिशत भन्दा बढी र सबैभन्दा बढी अंक हासिल भएमा सर्वोत्कृष्ट, ९० प्रतिशत भन्दा बढी भएमा अति उत्कृष्ट, ८० प्रतिशत भन्दा माथि ९० प्रतिशतसम्म हासिल भएमा उत्कृष्ट, ६० प्रतिशत भन्दा माथि ८० प्रतिशतसम्म उत्तम, ५० प्रतिशत भन्दा माथि ६० प्रतिशतसम्म मध्यम र ५० प्रतिशत भन्दा कम भएमा न्यून कार्यसम्पादन स्तर मानी स्तरिकृत गरिनेछ।
५. कार्यसम्पादन सम्झौता सूचकको सि. नं. ६ मा रहेका नव प्रवर्तनीय कार्य तथा आकस्मिकताको मूल्याङ्कन लगायतका सूचकहरूको मूल्याङ्कन गृह सचिवबाट हुनेछ।
६. कार्यसम्पादन सम्झौता अवधिमा सचिव वा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अन्यत्र सरुवा भएमा नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीलाई जिल्लाको कार्यसम्पादन प्रगति अवस्था, कार्यप्रकृयाका बारेमा विस्तृत जानकारी सहितको विवरण (Handover Note) का साथमा CPAS बाट प्राप्त लब्धाङ्क पत्र हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ। सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसारका बाँकी कार्य सम्पादन गर्ने दायित्व नयाँ बहाल हुने सचिव र प्रमुख जिल्ला अधिकारीको हुनेछ।
७. यस सम्झौतामा उल्लेख भएका बाहेक नियमित कार्य र तत्काल कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने अन्य कार्य माथिल्लो निकाय तथा अधिकारीबाट निर्देशन भए अनुसार सम्पादन गर्नुपर्नेछ। कार्यसम्पादन सम्झौतामा उल्लेख भए बाहेकका कार्य सम्पादनको क्रममा थप साधन स्रोत आवश्यक भएमा सोको उपलब्धताका लागि कार्ययोजना सहितको विवरण पेश गर्नुपर्नेछ।

कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने

दस्तखत:

नाम:

पद: प्रमुख जिल्ला अधिकारी

कार्यालय:

मिति:

कार्यसम्पादन सम्झौता गराउनेको

दस्तखत:

नाम: दिनेश भट्टराई

पद: सचिव

मन्त्रालय: गृह मन्त्रालय

मिति: २०८०/०४/०१

जिम्मेवारी सार्ने

कार्यसम्पादन सम्झौता गर्ने प्रमुख जिल्ला अधिकारीको सम्झौता अवधिमा सरुवा भएमा वा पदमा नरहेमा नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीमा जिम्मेवारी सार्नेछ। सोको लागि छुट्टै कार्यसम्पादन सम्झौता गर्नुपर्ने छैन।

नयाँ बहाल हुने प्रमुख जिल्ला अधिकारीको दस्तखत :

नाम:

पद :

अनुसूची ८: वर्गीकृत जिल्लाहरूको सूची

अनुसूची १
वर्गीकृत जिल्लाहरूको सूची

"क" वर्ग		"ख" वर्ग		"ग" वर्ग	
क्र.सं.	जिल्ला	क्र.सं.	जिल्ला	क्र.सं.	जिल्ला
१	कञ्चनपुर	१	अछाम	२०	नुवाकोट
२	कपिलवस्तु	२	अर्घाखाँची	२१	पर्वत
३	काठमाडौँ	३	इलाम	२२	पाँचथर
४	कास्की	४	उदयपुर	२३	पाल्पा
५	कैलाली	५	ओखलढुङ्गा	२४	प्युठान
६	चितवन	६	काभ्रेपलाञ्चोक	२५	बर्दिया
७	झापा	७	कालिकोट	२६	बागलुङ
८	दाङ	८	खोटाङ	२७	बैतडी
९	धनुषा	९	गुल्मी	२८	भोजपुर
१०	नवलपरासी पश्चिम	१०	गोरखा	२९	मकवानपुर
११	पर्सा	११	जाजरकोट	३०	रामेछाप
१२	बाँके	१२	डडेल्धुरा	३१	रुकुम पश्चिम
१३	बारा	१३	डोटी	३२	रोल्पा
१४	भक्तपुर	१४	तनहुँ	३३	लमजुङ
१५	महोत्तरी	१५	दैलेख	३४	सल्यान
१६	मोरङ	१६	दोलखा	३५	सिन्धुपाल्चोक
१७	रुपन्देही	१७	धनकुटा	३६	सिन्धुली
१८	रौतहट	१८	धादिङ	३७	सुर्खेत
१९	ललितपुर	१९	नवलपरासी पूर्व	३८	स्याङ्जा
२०	सप्तरी				
२१	सर्लाही				
२२	सिराहा				
२३	सुनसरी				

अनुसूची ९: 'क' वर्गका जिल्लारूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची ३
'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरूको मापक		परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)				
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून	
१. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण		51	7	7	7	9	26					
क	अपराध नक्सा सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	✓	□	□	□	3	साउन भित्र (३)	भदौ भित्र (२.५)	असोजभित्र (२)	-
ख	एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	✓	□	□	□	1	भदौ भित्र (१)	असोज भित्र (०.७५)	-	-
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	24	✓	✓	✓	✓	4	त्रैमासिक ६ पटक (१)	त्रैमासिक ५ पटक (०.७५)	त्रैमासिक ४ पटक (०.५)	त्रैमासिक ३ पटक (०.२५)
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी)	निरीक्षण प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	2	□	✓	□	✓	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	□	□	✓	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
छ	अवैध हातहतियार नियन्त्रण	प्रतिवेदन	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
ज	महिला बालबालिका विरुद्ध हुने अपराध नियन्त्रण	वस्तुस्थिति प्रतिवेदन	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
झ	सबै स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ञ	कुरीति विरुद्ध सरोकारवाला निकायसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	1	□	□	✓	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
ट	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समूह/रोडर निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	कार्य योजना र रोस्टर	1	✓	□	□	□	1	कार्य योजना (०.५) र रोस्टर (०.५)	-	-	-
ठ	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समितिको बैठक सञ्चालन, अवरोध हटाउने	निर्णय पुस्तिका/ प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ड	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक (सबैको लागि)/समकक्षी बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	निर्णय पुस्तिका	2	□	✓	□	✓	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ढ	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
२. शासकीय प्रबन्ध		145	27	23	21	30	45					
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य योजना	1	✓	□	□	□	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ख	मातहतका कर्मचारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	1	✓	□	□	□	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ग	द्वन्द्व पौडितहरूको नामावली र प्राप्त गरेको राहतको विवरण अद्यावधिक गरी विभिन्न राहत तथा भत्ता वितरण	विवरण	2	□	✓	□	✓	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछर्चाट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	>=६५% (२)	>=५५% (१.५)	>=४५% (१)	<२५% (०.५)
ङ	अघिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछर्चाट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	>=७०% (२)	>=६०% (१.५)	>=५०% (१)	<५०% (०.५)
च	कर्मचारी बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	12	✓	✓	✓	✓	1	१२ पटक (१)	>=९ पटक (०.७५)	>=६ पटक (०.५)	<३ पटक (०.२५)
छ	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछर्चाट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	3	>=६५% (३)	>=५०% (१.७५)	>=४०% (१.२५)	<३०% (०.५)
ज	CIMS को त्रुटि सच्याउने	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	>=७०% (१)	>=६०% (०.७५)	>=५०% (०.५)	<५०% (०.२५)
झ	कार्यालयमा सिधै या नियामक निकाय मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछर्चाट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	>=७०% (२)	>=६०% (१.५)	>=५०% (१)	<५०% (०.५)

दिनेश मड्याई
सचिव

अनुसूची ३
'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य संपादन समझौताको सुचक

क्र	मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अड्क भार	मापन स्तर (अड्क सहित)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
अ	अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूति सम्बन्धी उजुरीको फछर्चाट	विवरण/प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	>=६०% (२)	>=५०% (१.५)	>=४०% (१)	<३०% (०.५)
ट	जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरुसँग बैठक	निर्णय पुस्तिका	12	✓	✓	✓	✓	1	१२ पटक (१)	९ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ठ	जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरीक्षण	प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ड	नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	तस्बिर	1	✓	□	□	□	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
ढ	स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	दस्तावेज	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ण	सूचना अधिकारीसँग बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
त	उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि बजार अनुगमन र उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरु सम्बन्धी उजुरीहरुको फछर्चाट	प्रतिवेदन	12	✓	✓	✓	✓	2	त्रैमासिक ३ पटक (२)	त्रैमासिक २ पटक (१.५)	त्रैमासिक १ पटक (०.७५)	-
थ	संस्था दर्ता ऐन अनुसार दर्ता र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरुको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
द	संघ संस्थाको अनुगमन	पटक	24	✓	✓	✓	✓	1	>=२४ (१)	>=१८ (०.७५)	>=१२ (०.५)	>=६ (०.२५)
ध	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयारी र अद्यावधिक	लगत	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
न	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछर्चाट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	>=७०% (१)	>=६०% (०.७५)	>=५०% (०.५)	<५०% (०.२५)
प	गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक खोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरूको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
फ	राजनीतिक दलसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ब	कार्यालयको नागरिकता, नाबालक, परिचयपत्र लगायत अभिलेख डिजिटाइजेशन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
भ	कार्यालयको सौन्दर्य (Office Beautification) व्यवस्थापन	तस्बिर	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
म	नवप्रवर्तनात्मक कार्य	तस्बिर/विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
य	बेरुजु फछर्चाट, बक्यौता बेरुजु फछर्चाट	प्रतिवेदन	1	□	□	□	✓	1	<=७०% (१)	<=६०% (०.७५)	<=५०% (०.५)	>४०% (०.२५)
र	कसुरजन्य सम्पतिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ल	कसुरजन्य सम्पतिको अभिलेख व्यवस्थापन/विवरण अद्यावधिक, लिलाम सम्बन्धी	विवरण	2	✓	□	□	✓	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
व	PAMS अनुसार जिन्सी प्रविष्टि, अनुगमन र निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
श	RIMS अनुसार राजस्वको अद्यावधिक अभिलेखन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ष	धरौटी अभिलेख व्यवस्थापन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
स	विविध खाताको एकीकृत विवरण	विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
ह	पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	त्रैमासिक लक्ष्य क्रमशः १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति मापन लक्ष्यको >=८०%, >=६५%, >=५०% र <५०% हासिल भएमा क्रमशः १, ०.७५, ०.५ र ०.२५ अड्क प्राप्त हुने			
क्ष	पुँजीगत खर्चको भौतिक प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1				

दिनेश मट्टराई
सचिव

अनुसूची ३
'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्वन्धीताको सूचक

क्र	मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
त्र	लिलाम बिक्री	विवरण	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ज्ञ	सवारी साधनको बिमा र नवीकरण	नवीकरण कागजात	1	☐	☒	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
३. लागू औषध नियन्त्रण			10	3	2	3	2	5				
क	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	विवरण	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
ख	लागू औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ग	लागू औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय	निर्णय पुस्तिका	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	2	☒	☐	☒	☐	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन			21	7	4	4	6	13				
क	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	2	साउन भित्र (२)	भदौ भित्र (१.५)	असोजभित्र (१)	-
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	दस्तावेज	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना तयारी	परिचालन योजना	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
ङ	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वयमा विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	2	☒	☐	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	तस्बिर	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
छ	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ज	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
झ	DEOC र LEOC चलायमान बनाउन समन्वय बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ञ	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विवरण	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
५. मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण			8	1	2	1	4	6				
क	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	3	निर्णय पुस्तिका (२) र प्रतिवेदन (२)	-	-	-
ख	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ग	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	दररेट	1	☐	☐	☐	☒	1	असार भित्र (१)	-	-	-
घ	विकास आयोजनाको अनुगमन, शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)

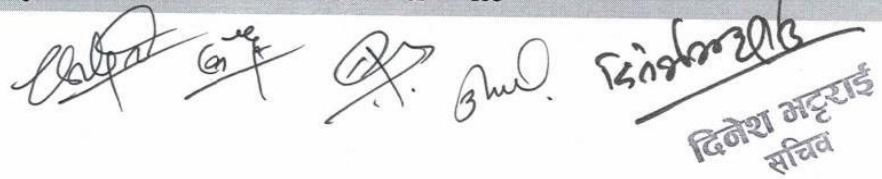
दिनेश मट्टराई
सचिव

अनुसूची ३

'क' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अडुक भार	मापन स्तर (अडुक सहित)			
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
६. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन			1				5				
क	आकस्मिकताको मूल्याङ्कन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
ख	शान्ति सुरक्षाको तत्काल जाहेरी र व्यवस्थापन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
ग	विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
घ	अन्य		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।			
कुल जम्मा		236	45	38	36	51	100				

दिनेश भट्टराई
सचिव

अनुसूची १०: 'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची ४
'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू			मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अड्क भार	मापन स्तर (अड्क सहित)			
					पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
१. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण													
क	अपराध नक्सा सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	3	साउन भित्र (३)	भदौ भित्र (२.५)	असोजभित्र (२)	-	
ख	एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	1	भदौ भित्र (१)	असोज भित्र (०.७५)	-	-	
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	24	☒	☒	☒	☒	4	त्रैमासिक ६ पटक (१)	त्रैमासिक ५ पटक (०.७५)	त्रैमासिक ४ पटक (०.५)	त्रैमासिक ३ पटक (०.२५)	
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी)	निरीक्षण प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)	
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-	
च	बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-	
छ	अवेध हातहतियार नियन्त्रण	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-	
ज	महिला बालबालिका विरुद्ध हुने अपराध नियन्त्रण	वस्तुस्थिति प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-	
झ	सबै स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	
ञ	कुरीति विरुद्ध सरोकारवाला निकायसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-	
ट	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समूह/रोष्टर निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	कार्य योजना र रोस्टर	1	☒	☐	☐	☐	1	कार्य योजना (०.५) र रोस्टर (०.५)	-	-	-	
ठ	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समितिको बैठक सञ्चालन, अवरोध हटाउने	निर्णय पुस्तिका/प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	
ड	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक (सबैको लागि)/समकक्षी बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☒	☐	☒	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-	
ढ	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	
२. शासकीय प्रबन्ध													
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य योजना	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-	
ख	मातहतका कर्मचारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-	
ग	द्वन्द्व पीडितहरूको नामावली र प्राप्त गरेको राहतको विवरण अद्यावधिक गरी विभिन्न राहत तथा भत्ता वितरण	विवरण	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-	
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=७५% (२)	>=६५% (१.५)	>=५५% (१)	<३५% (०.५)	
ङ	अघिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=८०% (२)	>=७०% (१.५)	>=६०% (१)	<६०% (०.५)	
च	कर्मचारी बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	12	☒	☒	☒	☒	1	१२ पटक (१)	>=८ पटक (०.७५)	>=४ पटक (०.५)	<४ पटक (०.२५)	
छ	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	3	>=७५% (३)	>=७०% (१.७५)	>=६५% (१.२५)	<६०% (०.५)	
ज	CIMS को त्रुटि सच्याउने	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	1	>=८०% (१)	>=६५% (०.७५)	>=५०% (०.५)	<५०% (०.२५)	
झ	कार्यालयमा सिधै या नियामक निकाय मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=८०% (२)	>=६५% (१.५)	>=५०% (१)	<५०% (०.५)	

(Handwritten signatures)

(Handwritten signature)

दिनेश मट्टराई
सचिव

अनुसूची ४
'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)			
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछर्चा	विवरण/प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	>=७५% (२)	>=६५% (१.५)	>=५५% (१)	<४५% (०.५)
जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूसँग बैठक	निर्णय पुस्तिका	12	✓	✓	✓	✓	1	१२ पटक (१)	९ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरीक्षण	प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	तस्वीर	1	✓	□	□	□	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	त्रैमासिक	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
सूचना अधिकारीसँग बैठक	त्रैमासिक	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि बजार अनुगमन र उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरू सम्बन्धी उजुरीहरूको फछर्चा	प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	त्रैमासिक ३ पटक (२)	त्रैमासिक २ पटक (१.५)	त्रैमासिक १ पटक (०.७५)	-
संस्था दर्ता ऐन अनुसार दर्ता र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरूको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
संघ संस्थाको अनुगमन	पटक	24	✓	✓	✓	✓	1	>=२४ (१)	>=१८ (०.७५)	>=१२ (०.५)	>=६ (०.२५)
सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयारी र अद्यावधिक	लगत	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछर्चा	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	>=८०% (१)	>=६५% (०.७५)	>=५०% (०.५)	<५०% (०.२५)
गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरूको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
राजनीतिक दलसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
कार्यालयको नागरिकता, नाबालक, परिचयपत्र लगायत अभिलेख डिजिटाइजेशन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
कार्यालयको सौन्दर्य (Office Beautification) व्यवस्थापन	तस्वीर	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
नवप्रवर्तनात्मक कार्य	तस्वीर/विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
बेरुजु फछर्चा, बक्यौता बेरुजु फछर्चा	प्रतिवेदन	1	□	□	□	✓	1	<=७०% (१)	<=६०% (०.७५)	<=५०% (०.५)	>४०% (०.२५)
कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन/विवरण अद्यावधिक, लिलाम सम्बन्धी	विवरण	2	✓	□	□	✓	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
PAMS अनुसार जिन्सी प्रविष्टि, अनुगमन र निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
RIMS अनुसार राजस्वको अद्यावधिक अभिलेखन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
धरौटी अभिलेख व्यवस्थापन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
विविध खाताको एकीकृत विवरण	विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	त्रैमासिक लक्ष्य क्रमशः १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति मापन लक्ष्यको >=८०%, >=६५%, >=५०% र <५०% हासिल भएमा क्रमशः १, ०.७५, ०.५ र ०.२५ अङ्क प्राप्त हुने			
पुँजीगत खर्चको भौतिक प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1				

दिनेश मट्टेराई
सचिव

अनुसूची ४
ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

क्र	मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अड्क भार	मापन स्तर (अड्क सहित)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
त्र	लिलाम बिक्री	विवरण	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ज	सवारी साधनको बिमा र नवीकरण	नवीकरण कागजात	1	☐	☒	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
३. लागू औषध नियन्त्रण				10	3	2	3	2	5			
क	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	विवरण	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
ख	लागू औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ग	लागू औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय	निर्णय पुस्तिका	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	2	☒	☐	☒	☐	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन				21	7	4	4	6	13			
क	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	2	साउन भित्र (२)	भदौ भित्र (१.५)	असोजभित्र (१)	-
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	दस्तावेज	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना तयारी	परिचालन योजना	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
ङ	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वयमा विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	2	☒	☐	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	तस्बिर	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
छ	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ज	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
झ	DEOC र LEOC चलायमान बनाउन समन्वय बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ञ	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विवरण	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
५. मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण				8	1	2	1	4	6			
क	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	3	निर्णय पुस्तिका (२) र प्रतिवेदन (२)	-	-	-
ख	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ग	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	दररेट	1	☐	☐	☐	☒	1	असार भित्र (१)	-	-	-
घ	विकास आयोजनाको अनुगमन, शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)

(Handwritten signatures)

दिनेश मट्टराई
मचिव

अनुसूची ४

'ख' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)				
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून	
६. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन			1				5					
क	आकस्मिकताको मूल्याङ्कन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
ख	शान्ति सुरक्षाको तत्काल जाहेरी र व्यवस्थापन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
ग	विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
घ	अन्य		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
कुल जम्मा			228	46	38	36	51	100				

[Handwritten signatures and dates]
दिनेश भट्टराई
सचिव

अनुसूची ११: 'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्यसम्पादन सूचक

अनुसूची ५
'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)					
		पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून		
१. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण												
क	अपराध नक्सा सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	3	साउन भित्र (३)	भदौ भित्र (२.५)	असोजभित्र (२)	-
ख	एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तर्जुमा	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	1	भदौ भित्र (१)	असोज भित्र (०.७५)	-	-
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	24	☒	☒	☒	☒	4	त्रैमासिक ६ पटक (१)	त्रैमासिक ५ पटक (०.७५)	त्रैमासिक ४ पटक (०.५)	त्रैमासिक ३ पटक (०.२५)
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी)	निरीक्षण प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	4	४ पटक (४)	३ पटक (३)	२ पटक (२)	१ पटक (१)
ङ	कारागार निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
छ	अवैध हातहतियार नियन्त्रण	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ज	महिला बालबालिका विरुद्ध हुने अपराध नियन्त्रण	वस्तुस्थिति प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
झ	सबै स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ञ	कुरीति विरुद्ध सरोकारवाला निकायसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
ट	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समूह/रोष्टर निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	कार्य योजना र रोस्टर	1	☒	☐	☐	☐	1	कार्य योजना (०.५) र रोस्टर (०.५)	-	-	-
ठ	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समितिको बैठक सञ्चालन, अवरोध हटाउने	निर्णय पुस्तिका/प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ड	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक (सबैको लागि)/समकक्षी बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☒	☐	☒	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
ढ	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
२. शासकीय प्रबन्ध			137	27	23	21	30	45				
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य योजना	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ख	मातहतका कर्मचारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	मूल्याङ्कन प्रतिवेदन	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोज भित्र (०.५)	-
ग	दुन्दु पीडितहरूको नामावली र प्राप्त गरेको राहतको विवरण अद्यावधिक गरी विभिन्न राहत तथा भत्ता वितरण	विवरण	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=८५% (२)	>=७५% (१.५)	>=६०% (१)	<६०% (०.५)
ङ	अघिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=८५% (२)	>=७५% (१.५)	>=६०% (१)	<६०% (०.५)
च	कर्मचारी बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	12	☒	☒	☒	☒	1	१२ पटक (१)	>=८ पटक (०.७५)	>=४ पटक (०.५)	<४ पटक (०.२५)
छ	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	3	>=८५% (३)	>=७५% (१.७५)	=६०% (१.२५)	<६०% (०.५)
ज	CIMS को त्रुटि सच्याउने	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	1	>=९०% (१)	>=८०% (०.७५)	=७५% (०.५)	<७५% (०.२५)
झ	कार्यालयमा सिधै या नियामक निकाय मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछर्चाट	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	>=९०% (२)	>=८०% (१.५)	=७५% (१)	<७५% (०.५)

दिनेश मट्टराई
मन्त्रि

अनुसूची ५
'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	नेपाल सरकार गृह मन्त्रालय मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)			
			पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछ्यौट	विवरण/प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	>=७५% (२)	>=६५% (१.५)	>=५५%(१)	<४५% (०.५)
जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूसँग बैठक	निर्णय पुस्तिका	12	✓	✓	✓	✓	1	१२ पटक (१)	९ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरीक्षण	प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	तस्बिर	1	✓	□	□	□	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	त्रैमासिक	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
सूचना अधिकारीसँग बैठक	त्रैमासिक	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि बजार अनुगमन र उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरू सम्बन्धी उजुरीहरूको फछ्यौट	प्रतिवेदन	4	✓	✓	✓	✓	2	त्रैमासिक ३ पटक (२)	त्रैमासिक २ पटक (१.५)	त्रैमासिक १ पटक (०.७५)	-
संस्था दर्ता ऐन अनुसार दर्ता र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरूको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
संघ संस्थाको अनुगमन	पटक	24	✓	✓	✓	✓	1	>=२४ (१)	>=१८(०.७५)	>=१२(०.५)	>=६(०.२५)
सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयारी र अद्यावधिक	लगत	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्यौट	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	>=८५% (१)	>=७५% (०.७५)	>=६०%(०.५)	<६०% (०.२५)
गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरूको प्रोफाइल तयारी	प्रोफाइल	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
राजनीतिक दलसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
कार्यालयको नागरिकता, नाबालक, परिचयपत्र लगायत अभिलेख डिजिटाइजेशन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
कार्यालयको सौन्दर्य (Office Beautification) व्यवस्थापन	तस्बिर	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
नवप्रवर्तनात्मक कार्य	तस्बिर/विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
बेरजु फछ्यौट, बक्यौता बेरजु फछ्यौट	प्रतिवेदन	1	□	□	□	✓	1	<=७०% (१)	<=६०%(०.७५)	<=५०%(०.५)	>४०% (०.२५)
कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन/विवरण अद्यावधिक, लिलाम सम्बन्धी	विवरण	2	✓	□	□	✓	2	२ पटक (२)	१ पटक (१)	-	-
PAMS अनुसार जिन्सी प्रविष्टि, अनुगमन र निरीक्षण	निरीक्षण प्रतिवेदन	1	✓	□	□	□	1	१ पटक (१)	-	-	-
RIMS अनुसार राजस्वको अद्यावधिक अभिलेखन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
धरौटी अभिलेख व्यवस्थापन	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
विविध खाताको एकीकृत विवरण	विवरण	1	□	□	□	✓	1	१ पटक (१)	-	-	-
पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1	त्रैमासिक लक्ष्य क्रमशः १०%, २५%, ५०% र १००% हुने र प्रगति मापन लक्ष्यको >=८०%, >=६५%, >=५०% र <५०% हासिल भएमा क्रमशः १,०,७५,०.५ र ०.२५ अङ्क प्राप्त हुने			
पुँजीगत खर्चको भौतिक प्रगति	विवरण	4	✓	✓	✓	✓	1				

(Handwritten signatures)

दिनेश मन्ड्राई
मन्त्रि

अनुसूची ५
'ग' वर्गका जिल्लाहलको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

क्र	मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	मापक	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अडूक भार	मापन स्तर (अडूक सहित)			
				पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून
त्र	लिलाम बिक्री	विवरण	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ज्ञ	सवारी साधनको बिमा र नवीकरण	नवीकरण कागजात	1	☐	☒	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
३. लागू औषध नियन्त्रण			10	3	2	3	2	5				
क	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	विवरण	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
ख	लागू औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ग	लागू औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय	निर्णय पुस्तिका	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	कार्यक्रम प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
ङ	उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	अनुगमन प्रतिवेदन	2	☒	☐	☒	☐	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन			21	7	4	4	6	13				
क	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ख	जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	योजनाको दस्तावेज	1	☒	☐	☐	☐	2	साउन भित्र (२)	भदौ भित्र (१.५)	असोजभित्र (१)	-
ग	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपतकालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	दस्तावेज	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
घ	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना तयारी	परिचालन योजना	1	☒	☐	☐	☐	1	साउन भित्र (१)	भदौ भित्र (०.७५)	असोजभित्र (०.५)	-
ङ	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वयमा विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	2	☒	☐	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
च	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	तस्बिर	1	☒	☐	☐	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
छ	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	2	४ पटक (२)	३ पटक (१.५)	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)
ज	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	निर्णय पुस्तिका	2	☐	☒	☐	☒	1	२ पटक (१)	१ पटक (०.५)	-	-
झ	DEOC र LEOC चलायमान बनाउन समन्वय बैठक सञ्चालन	निर्णय पुस्तिका	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)
ञ	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विवरण	1	☐	☐	☒	☐	1	१ पटक (१)	-	-	-
५. मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण			8	1	2	1	4	6				
क	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन	2	☐	☒	☐	☒	3	निर्णय पुस्तिका (२) र प्रतिवेदन (२)	-	-	-
ख	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन	प्रतिवेदन	1	☐	☐	☐	☒	1	१ पटक (१)	-	-	-
ग	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	दररेट	1	☐	☐	☐	☒	1	असार भित्र (१)	-	-	-
घ	विकास आयोजनाको अनुगमन, शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन	विवरण	4	☒	☒	☒	☒	1	४ पटक (१)	३ पटक (०.७५)	२ पटक (०.५)	१ पटक (०.२५)

(Handwritten signatures)

दिनांक २०७३/१३
दिनेश मट्टराई
सचिव

अनुसूची ५
'ग' वर्गका जिल्लाहरूको कार्य सम्पादन सम्झौताको सूचक

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	परिमाण	लक्ष्यको त्रैमासिक विभाजन				अङ्क भार	मापन स्तर (अङ्क सहित)				
		पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो		सर्वोत्कृष्ट	उत्कृष्ट	मध्यम	न्यून	
६. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन	1					5					
क आकस्मिकताको मूल्याङ्कन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
ख शान्ति सुरक्षाको तत्काल जाहेरी र व्यवस्थापन		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
ग विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
घ अन्य		☐	☐	☐	☐		यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ ।				
कुल जम्मा		228	46	38	36	51	100				

(Handwritten signatures)

(Handwritten signature)
दिनेश भट्टराई
सचिव

अनुसूची १२: CPAS कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

अनुसूची २
कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू		सूचकको व्याख्या
१. शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण		
क	अपराध नक्सा सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तर्जुमा	जिल्लाको अपराध नक्साइकन सहितको एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना अद्यावधिक गरी मन्त्रालयमा पेस गर्नु पर्नेछ ।
ख	एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तर्जुमा	शान्ति सुरक्षा, अपराध रोकथाम, नियन्त्रण र अनुसन्धान, लागु औषध नियन्त्रण, चाडपर्व सुरक्षा व्यवस्थापन, विपद् व्यवस्थापन लगायतका विषयमा एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको क्षेत्रगत कार्य योजना तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
ग	जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक सञ्चालन	जिल्लाको समग्र सुरक्षा अवस्था र चुनौती, एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजना तथा समसामयिक विषयहरूमा केन्द्रित भई जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठक मासिक २ पटक हुने गरी त्रैमासिक रूपमा ६ पटक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका पठाउनु पर्नेछ ।
घ	सुरक्षा निकायहरूको निरीक्षण (कार्यालय, इकाई, चौकी, बिओपी)	जिल्ला स्थित जिल्ला प्रहरी कार्यालय, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल, इलाका प्रहरी कार्यालय, प्रहरी चौकी, बोर्डर आउट पोस्टहरूको निरीक्षण गरी निरीक्षण प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
ङ	कारागार निरीक्षण	जिल्ला स्थित कारागारको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
च	बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमको निरीक्षण	जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका बाल गृह, असहाय आश्रम, वृद्धाश्रमहरूको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
छ	अवैध हातहतियार नियन्त्रण	अवैध हातहतियारनियन्त्रण सम्बन्धमा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
ज	महिला बालबालिका विरुद्ध हुने अपराध नियन्त्रण	महिला तथा बालबालिकाहरू विरुद्ध हुने अपराध नियन्त्रणको सम्बन्धमा भएका काम कारबाहीहरू वस्तुस्थिति प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
झ	अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	एकीकृत रणनीतिक सुरक्षा योजनाको आधारमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यक्रम प्रतिवेदन तयार गरी पठाउनु पर्नेछ ।
ञ	कुरीति विरुद्ध सरोकारवाला निकायसँगको साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन	समाजमा विद्यमान कुरीति, कुसंस्कार विरुद्ध सरोकारवाला निकायहरूसँग साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यक्रम प्रतिवेदन तयार गरी पठाउनु पर्नेछ ।
ट	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समूह/रोष्टर निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन गर्नु पर्ने सुरक्षा कारबाहीको कार्यविधि, २०७५ को अनुसूची १ बमोजिमको सामग्री सहितको रोस्टर/समूह निर्माण तथा कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन गरी कार्य योजनाको दस्तावेज र रोस्टरको विवरण पठाउनु पर्नेछ ।
ठ	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन समितिको बैठक सञ्चालन	राजमार्ग (सडक) मा हुने अवरोध हटाउन गर्नु पर्ने सुरक्षा कारबाहीको कार्यविधि, २०७५ को बुँदा नं. ७ बमोजिम गठन हुने समितिको बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
ड	अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक (सबैको लागि)/समकक्षी बैठक (अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाका लागि)	जिल्लाको सीमा जोडिने जिल्लाहरूसँग वर्षमा कम्तीमा दुई पटक अन्तर जिल्ला समन्वय बैठक गर्नु पर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाहरूले भने यस्तो बैठक वर्षमा कम्तीमा एक पटक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । बैठकको निर्णय पुस्तिका मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । अन्तर्राष्ट्रिय सीमा जोडिएका जिल्लाहरूले अन्तर्राष्ट्रिय सीमानामा पर्ने क्षेत्रको नियमित अनुगमन, सीमा स्तम्भको पार्श्वचित्र तयारी तथा अद्यावधिक गरी कम्तीमा वर्षमा समकक्षीसँग समन्वय र कम्तीमा वर्षमा एक पटक बैठक सञ्चालन गर्नु पर्नेछ । उक्त बैठकको निर्णय मन्त्रालयमा प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।

(Signature)

(Signature)

अनुसूची २

कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू		सूचकको व्याख्या
ढ	दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (DRS) सञ्चालन	जाहेरी सुचना तथा जिल्लाले दैनिक रूपमा सम्पादन गरेका कार्यहरू विवरण दैनिक प्रतिवेदन प्रणाली (Daily Reporting System) निरन्तर अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । सोको त्रैमासिक विवरण CPAS मा पठाउनु पर्नेछ । मन्त्रालयमा स्थित DRS बाट लिई मूल्याङ्कन गरिनेछ।
२. शासकीय प्रबन्ध		
क	वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन/प्रतिवेदन	कार्य सम्पादन सम्झौता, वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा बजेट, मन्त्रालयको नीतिगत निर्देशन र जिल्लाको आन्तरिक अवस्था समेतका आधारमा जिल्ला प्रशासन कार्यालय सञ्चालनको वार्षिक कार्य योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्नेछ । योजनाको दस्तावेज CPAS मा संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
ख	मातहतका कर्मचारीहरूसँग कार्यसम्पादन सम्झौता, मूल्याङ्कन र प्रतिवेदन	प्रमुख जिल्ला अधिकारीले आफ्नो कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूसँग कार्य सम्पादन सम्झौता र मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु पर्नेछ ।
ग	द्वन्द्व पीडितहरूको नामावली र प्राप्त गरेको राहतको विवरण अद्यावधिक गरी विभिन्न राहत तथा भत्ता वितरण	हालसम्म द्वन्द्व पीडितहरू (मृतक, बेपत्ता, घाइते, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, अपहरण, विस्थापित, टुहुरा बालबालिका तथा सम्पत्ति क्षति भएका) को नाम नामेसी सहितको विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । द्वन्द्व पीडितहरूले हालसम्म प्राप्त गरेका राहतको विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ ।
घ	दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्यौट	कार्यालयमा दर्ता भएका मुद्दाहरूको फछ्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । दर्ता भएको मुद्दाको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। प्रत्येक अधिल्लो त्रैमासिकको मुद्दा संख्या र फछ्यौट संख्या संचित भई पछिल्लो त्रैमासिकमा समेत एकमुष्ट मूल्याङ्कन हुनेछ। (उदाहरण:- पहिलो त्रैमासिकमा १० वटा मुद्दा दर्ता भएकोमा ८ वटा फछ्यौट भएमा पहिलो त्रैमासिकमा ८/१०= ८० प्रतिशत प्रगति जनाउनु पर्नेछ। त्यसै गरी दोस्रो त्रैमासिकमा १५ वटा थप मुद्दा दर्ता भयो भने जम्मा मुद्दा संख्या पहिलो त्रैमासिकको १० वटा र दोस्रो त्रैमासिकको १५ वटा जोडेर जम्मा २५ मुद्दा संख्या मानि पहिलो त्रैमासिकमा फछ्यौट भएको ८ वटालाई समेत जोडि दोस्रो त्रैमासिकको प्रगति जनाउनु पर्नेछ। सोही बमोजिम तेस्रो र चौथोमा त्रैमासिकमा प्रगति जनाउनु पर्नेछ।)
ङ	अधिल्लो आ.व. बाट जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको फछ्यौट	अधिल्लो आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरेर आएका मुद्दाहरूको फछ्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । जिम्मेवारी सरेका मुद्दाको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। फछ्यौटको विवरण मन्त्रालयको निश्चित ढाँचा अनुसार पठाउनु पर्ने ।
च	कर्मचारी बैठक सञ्चालन	महिनामा कम्तीमा एक पटक कर्मचारी बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
छ	नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछ्यौट	विभिन्न माध्यमबाट प्राप्त भएका नागरिकता सम्बन्धी उजुरीको फछ्यौट गरी सोको विवरण पठाउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। फछ्यौटको विवरण मन्त्रालयको निश्चित ढाँचा अनुसार पठाउनु पर्ने ।
ज	CIMS को त्रुटि सच्याउने	नागरिकता व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्राप्त भएका त्रुटि सच्याउने गुनासोहरू उपर कारबाही गरी सोको गुनासो र फछ्यौटको तथ्याङ्क CPAS मा पेस गर्नु पर्नेछ । मन्त्रालयमा रहेको CCRS मा सम्बन्धित कार्यालयबाट अध्यावधिक भएको विवरणको आधार लिई मूल्याङ्कन गरिनेछ।

[Signature]

[Signature]

अनुसूची २
कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	सूचकको व्याख्या
झ कार्यालयमा सिधै या नियामक निकाय मार्फत प्राप्त उजुरीहरूको फछ्यौट	कार्यालयमा सिधै प्राप्त भएका गुनासो, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र लगायतका नियामक निकायहरू र गृह मन्त्रालयबाट प्राप्त उजुरीहरूको फछ्यौट गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
ञ अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछ्यौट	अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार, सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति सम्बन्धी उजुरीको फछ्यौट गरी सोको विवरण CPAS मा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । उजुरीको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ। फछ्यौटको विवरण/प्रतिवेदनमा अनुचित लेनदेन मिटरब्याज, वैदेशिक रोजगार तथा सवारी दुर्घटना बिमा/क्षतिपूर्ति प्रत्येकको छुट्टा छुट्टै खुल्ने गरी मन्त्रालयको CPAS Software मा पठाउनु पर्ने ।
ट जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूसँग बैठक	जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरूसँग बैठक प्रत्येक महिनामा कम्तिमा एक पटक हुने गरी त्रैमासिक रूपमा ३ पटक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका पठाउनु पर्ने छ।
ठ जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयको निरीक्षण	कम्तीमा त्रैमासिक रूपमा एक पटक जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरूको निरीक्षण गरी सोको निरीक्षण प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
ड नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन	शारीरिक रूपले अशक्त, फरक क्षमता भएका व्यक्ति, ज्येष्ठ नागरिक, गर्भवती महिला लगायतका सेवाग्राहीलाई विशेष प्राथमिकता दिई नागरिक सहायता कक्ष (Help Desk) मार्फत सेवा सहजीकरण गरेको निस्सा या तस्बिर CPAS मा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ढ स्वतः प्रकाशन गर्नुपर्ने सूचना (Proactive Disclosure) प्रकाशन	सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को दफा ३ बमोजिम सूचनाको अद्यावधिक र प्रकाशन गरी CPAS पेस गर्नु पर्नेछ ।
ण सूचना अधिकारीसँग बैठक	सूचना अधिकारीहरूसँग बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
त उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधि नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि बजार अनुगमन र उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरू सम्बन्धी उजुरीहरूको फछ्यौट	उपभोक्ता हित विपरीतका गतिविधिहरू नियन्त्रण र न्यूनीकरणका लागि कम्तीमा एक त्रैमासिक अवधिमा तीन पटक बजार अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । उपभोक्ता हित विपरीतका कार्यहरू सम्बन्धी उजुरीहरूको फछ्यौट गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्राप्त उजुरीको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य उल्लेख गर्नु पर्नेछ।
थ संस्था दर्ता ऐन अनुसार दर्ता र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरूको प्रोफाइल तयारी	संस्था दर्ता ऐन, २०३४ बमोजिम दर्ता भएका र सञ्चालनमा रहेका संस्थाहरूको प्रोफाइल तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
द संघ संस्थाको अनुगमन	वर्षमा कम्तीमा २४ वटा सङ्घ संस्थाको अनुगमन गरी सोको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । प्रति महिना दुई वटा गरी त्रैमासिक रूपमा ६ वटा सङ्घ संस्थाको अनुगमन गर्नु पर्नेछ।
ध सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयारी र अद्यावधिक	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी जिल्लागत लगत तयार र अद्यावधिक गरिएको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
न सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्यौट	सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण सम्बन्धी उजुरी एवं गुनासो फछ्यौट गरिएको तथ्याङ्क CPAS मा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । उजुरी वा गुनासोको संख्या, फछ्यौट संख्या र प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

[Signature]

[Signature]

अनुसूची २
कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	सूचकको व्याख्या
प गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरूको प्रोफाइल तयारी	गृह मन्त्रालय मातहतका जिल्लास्थित सबै सरकारी कार्यालयको भौतिक स्रोत साधन (जग्गा, भवन, सवारी साधन लगायत) हरूको प्रोफाइल तयार गरी पेस गर्नु पर्नेछ ।
फ राजनीतिक दलसँग समन्वय बैठक	जिल्लास्थित राजनीतिक दलहरूसँग त्रैमासिक रूपमा एक पटक हुने गरी वर्षमा कम्तीमा चार पटक समन्वय बैठक गरी निर्णय पुस्तिका पेस गर्नु पर्नेछ । त्रैमासिक रूपमा बैठक बस्नु पर्नेछ ।
ब कार्यालयको नागरिकता, नाबालक, परिचयपत्र लगायत अभिलेख डिजिटाइजेशन	कार्यालयको नागरिकता, नाबालक परिचयपत्र लगायत अभिलेखहरूलाई डिजिटाइज गरिएको विवरण मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
भ कार्यालयको सौन्दर्य (Office Beautification) व्यवस्थापन	कार्यालय परिसरलाई आकर्षक बनाइएको तस्बिर पठाउनु पर्नेछ ।
म नवप्रवर्तनात्मक कार्य	प्रमुख जिल्ला अधिकारीको पहलमा भएका नवप्रवर्तनात्मक कार्यहरूको विवरण पेस गर्नु पर्नेछ ।
य बेरुजु फछर्चीट, बक्यौता बेरुजु फछर्चीट	बेरुजु, बक्यौता बेरुजु फछर्चीटको वार्षिक विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । बेरुजु फछर्चीट गरिएको प्रतिशत अनिवार्य रूपमा उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।
र कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक	कसुरजन्य सम्पत्तिको जिल्ला स्तरीय मूल्याङ्कन समितिको बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ल कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख व्यवस्थापन/विवरण अद्यावधिक, लिलाम सम्बन्धी	कसुरजन्य सम्पत्तिको अभिलेख/विवरण तयार र अद्यावधिक गरी मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । कसुरजन्य सम्पत्तिको व्यवस्थापन तथा लिलाम गरिएको विवरण पठाउनु पर्नेछ ।
व PAMS अनुसार जिन्सी प्रविष्टि, अनुगमन र निरीक्षण	सार्वजनिक सम्पति व्यवस्थापन प्रणाली (PAMS) अनुसार गरिएको जिन्सी प्रविष्टि, अनुगमन र निरीक्षणको विवरण पेस गर्नु पर्नेछ ।
श RIMS अनुसार राजस्वको अद्यावधिक अभिलेखन	राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (RIMS) अनुसार राजस्वको अद्यावधिक अभिलेखन गरी सोको विवरण पेस गर्नु पर्नेछ ।
ष धरीटी अभिलेख व्यवस्थापन	धरीटी अभिलेख व्यवस्थापन गरी विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
स विविध खाताको एकीकृत विवरण	विविध खाताको एकीकृत विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ह पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति	त्रैमासिक रूपमा पुँजीगत खर्चको वित्तीय प्रगति विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । कार्यालयलाई प्राप्त जम्मा पुँजीगत बजेटमा भएको पुँजीगत खर्चको प्रतिशत समेत स्पष्ट रूपमा खुलाई पठाउनु पर्नेछ ।
क्ष पुँजीगत खर्चको भौतिक प्रगति	त्रैमासिक रूपमा पुँजीगत खर्चको भौतिक प्रगति विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । पुँजीगत र भौतिकको प्रगति प्रतिशत बेग्ला बेग्लै रूपमा पठाउनु पर्नेछ ।
त्र लिलाम बिक्री	लिलाम बिक्री सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ज्ञ सवारी साधनको बिमा र नवीकरण	सवारी साधनको बिमा र नवीकरण सम्बन्धी तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
३. लागू औषध नियन्त्रण	
क विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन	विद्यालय, क्याम्पस, युवा क्लबमा युवा लक्षित सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यक्रम प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

अनुसूची २
कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू	सूचकको व्याख्या
ख लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन	लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमा नाकामा निरीक्षण र अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
ग लागु औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय	लागु औषध नियन्त्रणका लागि सुरक्षा निकाय र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
घ सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागु औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	सुरक्षा निकाय, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वय र सहकार्यमा लागु औषध नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरी कार्यक्रम प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
ङ उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन	जिल्ला स्थित उपचार र पुनर्स्थापना केन्द्रहरूको अनुगमन गरी अनुगमन प्रतिवेदन पेस गर्नु पर्नेछ ।
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन	
क जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC) को बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ख जिल्ला विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) अद्यावधिक	मुख्य मुख्य विपद्का घटनाहरूको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना(DPRP) तर्जुमा, अद्यावधिक र कार्यान्वयन गरी दस्तावेज उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ग मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी कार्यान्वयन	मनसुन, शीत लहर, आगलागी, चट्याङ, महामारी, आँधी प्रतिकार्य आपत्कालीन कार्य योजना अद्यावधिक गरी दस्तावेज उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
घ सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना तयारी	सबै स्थानीय तह समेटिने गरी उपलब्ध उपकरण सहितको QRT/IRT को परिचालन योजना तयार गरी परिचालन योजना उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ङ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वयमा विपद् सम्बन्धी प्रतिवेदन	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ अनुसार स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी प्रतिवेदन प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति र मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।
च विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन	विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण लगायतका क्रियाकलापको व्यवहारिक अभ्यास सञ्चालन गरिएको तस्वीर उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
छ विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण	विपद् भएको समयमा उद्धार र राहत वितरण गरी सोको तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
ज जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा क्रियाशील सरकारी, गैरसरकारी निकायसँग समन्वय बैठक गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
झ DEOC र LEOC चलायमान बनाउन समन्वय बैठक सञ्चालन	DEOC र LEOC चलायमान बनाउन समन्वय बैठक सञ्चालन गरी निर्णय पुस्तिका उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन	विपद् व्यवस्थापन प्रयोजनको लागि खुला क्षेत्र र सामग्रीको अभिलेखन गरिएको विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
५. मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण	

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

अनुसूची २

कार्य सम्पादन सूचकको व्याख्या

मुख्य नतिजा क्षेत्रका कार्यसम्पादन लक्ष्य, क्रियाकलापहरू		सूचकको व्याख्या
क	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्य तथा प्रतिवेदन	जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा वितरण, लिज र उपयोग सम्बन्धी कार्यको प्रतिवेदन तयार गरी पठाउनु पर्नेछ। निर्णय पुस्तिका र प्रतिवेदन छुट्टा छुट्टै पठाउनु पर्नेछ।
ख	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन	सार्वजनिक जग्गा संरक्षण सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार गरी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
ग	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन	जिल्ला दर रेट समितिको बैठक सञ्चालन गरी जिल्ला दर रेट पठाउनु पर्नेछ।
घ	विकास आयोजनाको अनुगमन, शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन	विकास आयोजनाको अनुगमन, शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
६. मन्त्रालयको मूल्याङ्कन		
क	आकस्मिकताको मूल्याङ्कन	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ।
ख	शान्ति सुरक्षाको तत्काल जाहेरी र व्यवस्थापन	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ।
ग	विपद् व्यवस्थापनमा मन्त्रालयसँग सूचना सम्प्रेषण र समन्वय	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ।
घ	अन्य	यस शीर्षक अन्तर्गतको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन वार्षिक रूपमा सचिवबाट हुनेछ।
नोट: माथि सूचक र सूचकको व्याख्यामा उल्लेखित कारागार तथा बाल गृह आश्रम लगायतको निरीक्षणमा त्यस्ता संस्थाहरू जिल्ला भित्र नभएमा नभएको भनी प्रमाणित गरी पठाउनु पर्नेछ। साथै सो प्रकृतिको अन्य नभएको व्यहोरामा समेत नभएको भनी प्रमाणित गरी पठाउनु पर्नेछ।		

[Handwritten signatures]

अनुसूची १३: कार्यसम्पादन मूल्यांकन प्रासाङ्ग अनुसार जिल्लाहरूको

अप्लोड

कुल 18819		दैनिक 38		औसत 244		गुनासो फछर्चाट 68.5			
एकीकृत		प्रथम त्रैमासिक (२६.५)		दोस्रो त्रैमासिक (१६.५)		तेस्रो त्रैमासिक (१६.५)		चौथो त्रैमासिक (३९.५)	
वरीयता	जिल्ला	वरीयता	जिल्ला	वरीयता	जिल्ला	वरीयता	जिल्ला	वरीयता	जिल्ला
1	गुल्मी	1	रुकुम (पश्चिम)	1	गुल्मी	1	इलाम	1	मकवानपुर
2	रुकुम (पश्चिम)	2	पर्वत	2	रुकुम (पश्चिम)	2	रुकुम (पूर्व)	2	रुपन्देही
3	रुपन्देही	3	मनाङ	3	डडेल्धुरा	3	रुकुम (पश्चिम)	3	रोल्पा
4	इलाम	4	गुल्मी	4	प्युठान	4	वैतडी	4	सर्लाही
5	नवलपरासी पूर्व	5	रुकुम (पूर्व)	5	रुकुम (पूर्व)	5	मकवानपुर	5	इलाम
6	रुकुम (पूर्व)	6	बाँके	6	रुपन्देही	6	रुपन्देही	6	गुल्मी
7	डडेल्धुरा	7	रुपन्देही	7	दाङ	7	रोल्पा	7	दार्चुला
8	काठमाडौं	8	डोटी	8	नवलपरासी पूर्व	8	बाग्लुङ	8	ओखलढुङ्गा
9	पर्वत	9	प्युठान	9	काठमाडौं	9	सर्लाही	9	डोटी
10	वैतडी	10	सल्यान	10	बारा	10	डडेल्धुरा	10	नवलपरासी पूर्व
11	प्युठान	11	इलाम	11	मोरङ	11	डोटी	11	ललितपुर
12	डोटी	12	गोरखा	12	झापा	12	महेन्द्र	12	सुर्खेत
13	सल्यान	13	नवलपरासी पूर्व	13	अछाम	13	दार्चुला	13	सोलुखुम्बु
14	मकवानपुर	14	काठमाडौं	14	पर्वत	14	नवलपरासी पूर्व	14	पाँचथर
15	मनाङ	15	दाङ	15	कैलाली	15	पर्वत	15	वैतडी
16	दाङ	16	रसुवा	16	नुवाकोट	16	बर्दिया	16	सल्यान
17	गोरखा	17	छोल्पा	17	वैतडी	17	सुर्खेत	17	कास्की
18	बारा	18	वैतडी	18	कञ्चनपुर	18	सोलुखुम्बु	18	धनुषा
19	लमजुङ	19	काभ्रेपलान्चोक	19	सुनसरी	19	अर्घाखाँची	19	मुस्ताङ
20	ललितपुर	20	तनहुँ	20	इलाम	20	धनकुटा	20	नुवाकोट
21	तनहुँ	21	पाल्पा	21	महोत्तरी	21	गुल्मी	21	प्युठान
22	मोरङ	22	नवलपरासी पश्चिम	22	काभ्रेपलान्चोक	22	गोरखा	22	मनाङ
23	सङ्खुवासभा	23	अर्घाखाँची	23	लमजुङ	23	बाँके	23	जाजरकोट
24	कपिलवस्तु	24	कपिलवस्तु	24	भोजपुर	24	ओखलढुङ्गा	24	तनहुँ
25	नुवाकोट	25	डडेल्धुरा	25	दार्चुला	25	मुस्ताङ	25	सङ्खुवासभा
26	अछाम	26	मोरङ	26	डोटी	26	काठमाडौं	26	ताप्लेजुङ
27	पाल्पा	27	मकवानपुर	27	तेह्रथुम	27	म्याग्दी	27	जुम्ला
28	नवलपरासी पश्चिम	28	मुगु	28	ललितपुर	28	अछाम	28	लमजुङ
29	भोजपुर	29	लमजुङ	29	सङ्खुवासभा	29	झापा	29	काठमाडौं
30	ओखलढुङ्गा	30	सङ्खुवासभा	30	सल्यान	30	मोरङ	30	गोरखा
31	बर्दिया	31	ललितपुर	31	अर्घाखाँची	31	लमजुङ	31	कपिलवस्तु
32	दार्चुला	32	बाजुरा	32	तनहुँ	32	ललितपुर	32	दैलेख
33	सिन्धुली	33	बारा	33	गोरखा	33	कैलाली	33	बारा
34	कैलाली	34	सिन्धुली	34	बर्दिया	34	पर्सा	34	डडेल्धुरा
35	अर्घाखाँची	35	अछाम	35	बाग्लुङ	35	पाँचथर	35	पर्वत
36	सुनसरी	36	भोजपुर	36	मनाङ	36	कास्की	36	पाल्पा
37	तेह्रथुम	37	नुवाकोट	37	सुर्खेत	37	दाङ	37	रुकुम (पश्चिम)
38	रोल्पा	38	भक्तपुर	38	स्याङ्जा	38	धनुषा	38	दोलखा
39	डोल्पा	39	बर्दिया	39	ओखलढुङ्गा	39	सुनसरी	39	बर्दिया
40	काभ्रेपलान्चोक	40	कालिकोट	40	भक्तपुर	40	कपिलवस्तु	40	तेह्रथुम
41	दैलेख	41	रौतहट	41	सोलुखुम्बु	41	बारा	41	धनकुटा
42	मुगु	42	ओखलढुङ्गा	42	नवलपरासी पश्चिम	42	हुम्ला	42	बाँके
43	कञ्चनपुर	43	दैलेख	43	रामेछाप	43	कञ्चनपुर	43	रुकुम (पूर्व)
44	रौतहट	44	कैलाली	44	कपिलवस्तु	44	दैलेख	44	धादिङ
45	सुर्खेत	45	मुस्ताङ	45	पाल्पा	45	नुवाकोट	45	सिन्धुली
46	झापा	46	सुनसरी	46	मकवानपुर	46	भोजपुर	46	सप्तरी
47	बाँके	47	दार्चुला	47	उदयपुर	47	सल्यान	47	सुनसरी
48	रसुवा	48	धनकुटा	48	धादिङ	48	चितवन	48	अछाम
49	भक्तपुर	49	कञ्चनपुर	49	रोल्पा	49	पाल्पा	49	भोजपुर
50	कास्की	50	तेह्रथुम	50	सिन्धुली	50	मनाङ	50	स्याङ्जा
51	बाग्लुङ	51	रोल्पा	51	कालिकोट	51	मुगु	51	चितवन
52	धादिङ	52	खोटाङ	52	रौतहट	52	सङ्खुवासभा	52	दाङ
53	म्याग्दी	53	सप्तरी	53	जुम्ला	53	जुम्ला	53	बाग्लुङ
54	बाजुरा	54	कास्की	54	दैलेख	54	तनहुँ	54	कैलाली
55	सप्तरी	55	दोलखा	55	म्याग्दी	55	नवलपरासी पश्चिम	55	नवलपरासी पश्चिम
56	कालिकोट	56	म्याग्दी	56	डोल्पा	56	रौतहट	56	रामेछाप
57	मुस्ताङ	57	झापा	57	बाजुरा	57	जाजरकोट	57	झापा
58	धनुषा	58	सुर्खेत	58	सिन्धुपाल्चोक	58	धादिङ	58	बझाङ
59	हुम्ला	59	धादिङ	59	कास्की	59	रसुवा	59	मोरङ
60	उदयपुर	60	हुम्ला	60	धनुषा	60	सप्तरी	60	हुम्ला
61	धनकुटा	61	पाँचथर	61	मुगु	61	उदयपुर	61	कञ्चनपुर
62	रामेछाप	62	बाग्लुङ	62	खोटाङ	62	प्युठान	62	डोल्पा
63	सोलुखुम्बु	63	सिन्धुपाल्चोक	63	सप्तरी	63	सिन्धुली	63	रौतहट
64	खोटाङ	64	धनुषा	64	रसुवा	64	भक्तपुर	64	म्याग्दी
65	महोत्तरी	65	उदयपुर	65	हुम्ला	65	ताप्लेजुङ	65	मुगु
66	स्याङ्जा	66	रामेछाप	66	सिराहा	66	स्याङ्जा	66	काभ्रेपलान्चोक
67	सर्लाही	67	पर्सा	67	सर्लाही	67	सिन्धुपाल्चोक	67	पर्सा
68	जुम्ला	68	सर्लाही	68	बाँके	68	सिराहा	68	उदयपुर
69	सिन्धुपाल्चोक	69	महोत्तरी	69	ताप्लेजुङ	69	बझाङ	69	बाजुरा
70	पाँचथर	70	जाजरकोट	70	मुस्ताङ	70	डोल्पा	70	महोत्तरी
71	पर्सा	71	स्याङ्जा	71	बझाङ	71	रामेछाप	71	रसुवा
72	ताप्लेजुङ	72	ताप्लेजुङ	72	पर्सा	72	महोत्तरी	72	कालिकोट
73	दोलखा	73	जुम्ला	73	धनकुटा	73	खोटाङ	73	अर्घाखाँची
74	बझाङ	74	चितवन	74	चितवन	74	काभ्रेपलान्चोक	74	खोटाङ
75	चितवन	75	सोलुखुम्बु	75	पाँचथर	75	कालिकोट	75	भक्तपुर
76	जाजरकोट	76	सिराहा	76	दोलखा	76	बाजुरा	76	सिन्धुपाल्चोक
77	सिराहा	77	बझाङ	77	जाजरकोट	77	दोलखा	77	सिराहा

औसत प्राप्ताङ्क 86.5

त्रैमासिक अङ्क विभाजन		
पहिलो	साउन-असोज	24.5
दोस्रो	बसन्तिक-पुष	16.5
तेस्रो	माघ-चैत्र	14.5
चौथो	बैशाख-असार	39.5

त्रैमासिक सूचक विभाजन		
पहिलो	साउन-असोज	40
दोस्रो	बसन्तिक-पुष	35
तेस्रो	माघ-चैत्र	31
चौथो	बैशाख-असार	54

मापन तालिका		
⊙ ⊙ ⊙ ⊙ ⊙	>=90%	अति उत्कृष्ट
⊙ ⊙ ⊙ ⊙	>=80%	उत्कृष्ट
⊙ ⊙ ⊙	>=60%	उत्तम
⊙ ⊙	>=50%	मध्यम
⊙	<=50%	न्यून

© गृह मन्त्रालय २०७९
September 17, 2023

अनुसूची १४: कार्यसम्पादनमा सर्वोत्कृष्ट अंक हाँसिल गर्ने जिल्लाको लब्धांकपत्र

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय
सिंहदरबार, काठमाडौं

कार्य सम्पादन प्राप्ताङ्क शिट (आ.व. २०७९/८०)

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

गुल्मी

पहिलो त्रैमासिक			दोस्रो त्रैमासिक		
नतिजा क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	नतिजा क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण	8.25	8.25	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण	4.75	4.75
शासकीय प्रबन्ध	11.75	11.44	शासकीय प्रबन्ध	7.75	7.69
लागु औषध नियन्त्रण	1	1.00	लागु औषध नियन्त्रण	1	1.00
विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन	3.5	3.50	विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन	1	1.00
			मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण	2	2.00
कुल अपलोड	-	24.50	कुल अपलोड	-	16.50
		वरीयता 4			वरीयता 1

तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक		
नतिजा क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	नतिजा क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण	6.25	6.25	शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण	9.75	9.75
शासकीय प्रबन्ध	5.75	5.44	शासकीय प्रबन्ध	18.75	16.63
लागु औषध नियन्त्रण	2	2.00	लागु औषध नियन्त्रण	1.00	1.00
विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन	0.5	0.50	विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन	5.00	5.00
			मुआब्जा वितरण तथा विकास सहजीकरण	5.00	5.00
कुल अपलोड	-	14.50	कुल अपलोड	-	39.50
		वरीयता 21			वरीयता 6

त्रैमासिक सूचक विभाजन	मापन स्केल	एकीकृत सारांश
पहिलो 40	⊛⊛⊛⊛⊛ >=90% अति उत्कृष्ट	मन्त्रालयको मूल्याङ्कन
दोस्रो 35	⊛⊛⊛⊛ >=80% उत्कृष्ट	कुल प्राप्ताङ्क 96.44
तेस्रो 31	⊛⊛⊛ >=60% उत्तम	एकीकृत वरीयता 1
चौथो 54	⊛⊛ >=50% मध्यम	कुल अपलोड 221
	⊛ <=50% न्यून	

उपसचिव
(रामदत्त पाण्डेय)

सहसचिव
(थानेश्वर गौतम)

सचिव
(दिनेश भट्टराई)

अद्यावधिक मिति: September 17, 2023

अनुसूची १५: समितिको नामावली

वार्षिक प्रगति पुस्तक तयारी समिति-२०७९

क्र.सं.	नाम	जिम्मेबारी	पद	शाखा/महाशाखा
१.	थानेश्वर गौतम	संयोजक	सहसचिव	नीति, योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन महाशाखा
२.	नारायण प्रसाद भट्टराई	सदस्य	उपसचिव	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
३.	मोहनशरण भण्डारी	सदस्य	उपसचिव	आर्थिक प्रशासन शाखा
४.	रामबहादुर शाही	सदस्य	उपसचिव	प्रहरी कर्मचारी शाखा
५.	अर्जुन पौडेल	सदस्य	उपसचिव	स्थानीय प्रशासन तथा प्रदेश समन्वय शाखा
६.	शालिकराम पराजुली	सदस्य	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा
७.	सुसिल पनेरु	सदस्य	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
८.	सुनिल ठकुल्ला	सदस्य	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
९.	नरेन्द्र परियार	सदस्य-सचिव	शाखा अधिकृत	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

वार्षिक प्रगति पुस्तक तयारी सहयोगी कर्मचारी-२०७९

क्र.सं.	नाम	जिम्मेबारी	पद	शाखा/महाशाखा
१.	प्रदीप कुमार यादव	सहयोगी	क.अ.	योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा
२.	मानव वावु थापा	सहयोगी	नायब सुब्बा	योजना अनुगमन तथा मूल्याङ्कन शाखा

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
सिंहदरवार, काठमाडौं

☎ ९७७-१-४२११२०८, ४२११२१४
+९९९२ (टोल-फ्री)

✉ control@moha.gov.np, gunaso@moha.gov.np

f <https://www.facebook.com/hellomoha>

🐦 https://www.twitter.com/moha_nepal